

PERIKOPY

čili

ČTĚNÍ A EVANGELIA,

která církev sv. dává čísti o nedělích a svátcích i o jiných
důležitějších dnech v církevním roce.

ČTVRTÉ VYDÁNÍ

V PRAZE 1947

Nákladem „Dědictví sv. Jana Nepomuckého“ v Praze.
Tiskem knihtiskárny Dra Ed. Grégra a syna v Praze II.

NIHIL OBSTAT.

Dr. Jos. Čihák,
censor.

IMPRIMATUR.

Pragae, die 5. Februarii 1946.

Prael. Dr. Theophilus Opatrný,
Vicarius Capitularis.

N. E. 1658.

Všecka práva vyhražena.

PŘEDMLUVA KE 4. VYDÁNÍ

Třetí vydání Perikop podle úpravy z roku 1936 jest rozebráno a Dědictví sv. Jana Nep. vydává Perikopy po čtvrté. Při tomto vydání bylo třeba provésti některé opravy a dodatky.

Papežská komise biblická na dotaz holandského episkopátu dne 30. dubna 1934 odpověděla: Perikopy Epištol a Evangelii, které se čtou veřejně v kostelích věřícím, nesmějí býti podle původních textů řeckých nebo hebrejských, nýbrž překlad Písma svatého budiž pořízen z textu, schváleného Církví sv. pro posvátnou liturgii. (AAS 1934, str. 315.) Proto v tomto vydání Perikop jsou čtení a Evangelia přesně podle textu Misálu, a slova, která v latinském textu liturgickém nejsou, jsou uvedena v Perikopách v závorce hranaté; ve čteních a evangeliích Misálu jsou někde některá slova v závorce oblé, tato jest ponechána také v Perikopách pro označení těchto slov. Perikopy tyto jsou upraveny podle textu 15. vydání římského Misálu z r. 1938 vydaného podle typického vydání z r. 1920. Mimo to jest v tomto 4. vydání opraveno více tiskových nebo jazykových chyb a nedopatření, která se vloudila do dřívějšího vydání a na která nás upozornil hlavně vldp. Frant. Starý. Jinak český text Perikop jest ponechán podle úpravy překladu Písma sv. od Dr Jana Hejčla a podle Střížova překladu Misálu z r. 1945, někde jsme se vrátili k tradičnímu překladu staršímu.

Ve smyslu can. 1931 CIC a výkladu komise kodexové z 20. května 1923 jsou ponechány některé poznámky, avšak omezeny na míru nejmenší, jak projevila s tím svůj souhlas porada zástupců nejd. Ordinariátů českých.

Máme naději, že toto vydání Perikop vyhoví všem nynějším požadavkům církevním i potřebám duchovenstva a přispěje k oslavě Boha a jeho svatých v českých katolických rodinách.

V Praze, o svátku sv. Cyrila a Metoděje roku 1945.

Ředitelství Dědictví sv. Jana Nep.

ÚVOD

Předčítati části Písma svatého při službách Božích bylo zavedeno u židů již v posledních stoletích před Kristem. Předčítali v synagogách každou sobotu z knih zákona či Mojžíšových a z knih prorockých neb i starších dějepisných, o svátcích také z jiných knih. Z knih Mojžíšových četli postupem nepřetržitým, počínajíce po každé tam, kde skončili předešle, a berouce tolik, aby všechny knihy ty přečetli v jednom roce celé. Vzhledem k tomu rozdělili je na 54 části skoro stejně dlouhé, zvané parašót, na tolik, kolik sobot nejvíce může připadnouti v jednom roce. Z knih prorockých bylo volno předčítati část, kterou předčítatel uznal za dobré. Ale i ty byly rozděleny časem na oddíly, zvané haftarót.

Podle židovského příkladu také křesťané předčítali hned od počátku části Písma svatého, a to nejprve jen z knih starozákonních, později však, když dostali knihy sepsané od apoštolů a jejich žáků (Marka a Lukáše), čítali také z nich. Chtěli tak věřícím přiváděti na paměť, co Bůh pro spásu lidstva učinil a v církvi činí, jakož i poučiti je, kterak a čím se mohou a mají státí účastní pravdy a milostí vykupitelským dílem nám zjednaných. Z počátku čítali po každé tolik, kolik představený (biskup) uznal za dobré, a to z knihy, kterou byl určil vzhledem na okolnosti časové i místní. Jakmile však v jedné knize čísti počali, pokračovali v ní postupem nepřetržitým, počínajíce také po každé odtud, kde skončili předešle; výjimku činili jen při svátcích velikonočních a svatodušních, při svátku Nanebevstoupení Páně a při svátcích vánočních; o nich čítali části vztahující se k obsahu a povaze té neb oné slavnosti. Později učinili v té příčině změnu potud, pokud sice zůstali při

postupu nepřetržitým ve dnech nedělních, mimosvátečních, avšak stanovili, aby se v určité doby církevního roku četly vždy jen určité úryvky (perikopy), na př. od velikonoce do svátků svatodušních z evangelia sv. Jana. K tomu účelu po příkladě starozákonních parašót a haftarót rozdělili si jak evangelia, tak Skutky a listy apoštolské v 57 oddílů zvaných čtení (lectiones, anagnosmata), majíce při tom zřetel nejspíše k 52 neb 53 dnům nedělním a čtyřem hlavním svátkům v roce: vánočním, velikonočním, Nanebevstoupení Páně a svatodušním. Později přičinili k nim též čtení na některé dny všední. Ke konci 4. st. přestali v krajích západních čísti postupem nepřetržitým a vybírali pro jednotlivé dny jak nedělní, tak sváteční ony části či perikopy, které pokládali pro ně za nejvhodnější vzhledem na dobu roční a povahu svátkovou; perikopy ty pak nejen označovali v knihách Písma svatého, aby je snáze mohli najíti, nýbrž i vypisovali je do knih zvláštních, zvaných čítanky (lectionaria, eklogadia), které podle toho, zdali obsahovaly perikopy evangelní neb ze Skutků a listů apoštolských neb oboje, jmenovali také evangeláře (evangelistáře) nebo apoštoláře (epistoláře), neb úplné knihy perikopní (plenaria). Přitom upravovali počátky perikop předkládáním určení času slovy »za onoho času, v těch dnech«, neb vyjádřením podmětu a záměnou námětky za jméno podstatné, na příklad když na místo slov »pravil k nim« napsali »Pán Ježíš pravil učedníkům svým«, aneb tím, že předeslali slova »toto praví Hospodin« neb oslovení »bratři, nejmilejší« a pod. Upravil pak podle podání perikopy ty v Římě sv. Jeronym, byv k tomu vyzván od papeže Damasa. Ovšem jinde učinili si výběr jiný. Čítaliť někde 4, jinde 5 neděl adventních, někde 3, jinde 5 až 6 neděl po Zjevení Páně, a pro některé dny měli někde dvoje, jinde troje až čtvero různých čtení, zde ta, onde jiná. Avšak ani při tom výběru a pořádku perikop, který byl učiněn v Římě, nezůstalo se dlouho beze změny; bylt' časem některé perikopy vynechány, jiné byly zaměněny neb přemístěny, jiné s přijetím nových svátků byly nově přibrány. Ale v své podstatě udržel se onen výběr a pořádek perikopní i dále, až rozvinuv se a byv přijat skoro po všech krajích západních,

nabyl již as počátkem 9. st. rázu celkem ustáleného. Od té doby děly se v té příčině změny již jen pořádku, a to zvláště takové, kterých vyžadovalo zavedení nových svátků; ale v některých diecésích a rádech drželi se přece svého zvláštního výběru a pořádku perikopního. Když r. 1568 byl vydán jednotný Misál římský pro celou církev, byl pevně stanoven také výběr a pořad perikop a zjednána v té věci jednota po celé církvi. Byly pak vybrány ku předčítání perikopy dvojce, evangelní a epištolní či listové, tak zvané nikoli, že by byly vzaty vesměs z listů — jsouť některé také ze Skutků apoštolských, Zjevení sv. Jana i ze Starého Zákona — nýbrž proto, že většina jich jest vybrána z listů apoštolských, jmenovitě Pavlových. Čtení evangelní jsou obsahu dějepisného, vypravující některý děj důležitý ze života Páně, v kterém jest zahrnuta některá pravda věroúčná, epištolní jsou po většině obsahu mravoučného, ukazující, jak se idea slavnosti (to, co právě se slaví a v evangeliu připomíná), může a má projevit duchovně v životě věřících. Některé však podávají také starozákonní předpověď alespoň něčeho z toho, co se vypravuje v evangeliu (o Zjevení Páně), aneb předvádějí událost (zaznamenanou ve Skutcích apoštolských), jejíž předpověď se podává v evangeliu (o svátcích svatodušních), aneb líčí zázračný děj ze Starého Zákona, jakožto přípravu na podobný, ale větší zázrak Ježíše Krista, který se předvádí v evangeliu. Takováto souvislost mezi epištolním a evangelním čtením neschází nikdy, ač není vždy dosti zřejmá a mnohdy jest jen jedním místem, jednou větou vyjádřena. Čtení evangelní, obsahující slova a činy Ježíše Krista, jsou sice co do vážnosti přednější nežli čtení epištolní, čtou se však přece až po epištolních, obsahujících slova a skutky apoštolů a proroků neb jiných osob starozákonních, a to jednak pro přípravný ráz svůj — majíť připravovati na evangelium — jednak vzhledem k tomu, že jak proroci, tak apoštolové při prvním svém poslání šli před Kristem.

Byl pak učiněn výběr obojích perikop vzhledem na církevní rok. Rok tento představuje totiž život a vykupitelské dílo Kristovo, jak se připravovalo, vyvíjelo a vykonalo, a jak se uskutečňuje a uskutečňovati má skrze církev v jednotlivcích. Poněvadž pak v životě

Kristově jsou tři hlavní události, na nichž spočívá naše spása (narození, smrt se vzkříšením, seslání Ducha svatého) a každá z nich má jistou dobu přípravnou a dobu následní, jsou též v roce církevním tři slavnosti ústřední, z nichž každá má své předhodí a pohodí. A vzhledem k tomu vybrány jsou perikopy tak, že buď představují událost, která se právě oslavuje, a ukazují věřícím, co mají činiti, aby se událost ona projevila duchovně také v jejich duši a životě, aneb na ni připravují, aneb rozvoj a účinky její na mysl uvádějí.

Poněvadž však na cestě spásy mocnou pobídkou jest též dobrý příklad, církev svatá předkládá věřícím v roce mimo příklad nejvznešenější Pána Ježíše též příklad Panny Marie, která stojí nejbliže k našemu vykoupení, svatých apoštolů a evangelistů, kteří první hlásali Kristovo učení a rozšiřovali jeho církev, jakož i příklad jiných světců a světic Božích, slavic zpravidla den smrti jejich jakožto den jejich zrození pro nebe, u sv. Jana Křtitele také den jeho narození, poněvadž se narodil bez hříchu prvotního, byv od něho očištěn již v životě matky své, u Panny Marie pak nejen den narození, nýbrž i den početí, ba i různé výjevy ze života jejího, poněvadž se bez hříchu prvotního nejen narodila, nýbrž i (vzhledem ke Kristovým zásluhám) počata byla a ve všelikých ctnostech nad jiné vynikla. Čtou se pak o svátcích oněch svatých, jejichžto jména neb události jsou zaznamenány v Písmě svatém, právě ty perikopy evangelní, v nichž se jméno to neb událost shledává, a s nimi v epištolách vhodné výňatky z knih naučných; o jiných svátcích perikopy takové, které jednají o následování Krista, o pokoře, věrnosti ve víře, věčné odplatě spravedlivých a o křesťanském životě vůbec.

V PRVNÍ NEDĚLI ADVENTNÍ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 13, 11—14.

Bratří! Víte, že jest hodina, abychom již ze sna povstali; neboť nyní jest blíže naše spása, než [byla], když jsme uvěřili. Noc pokročila, den pak se přiblížil. Odložme tedy skutky temnosti a oblecme se v odění světla! Jako ve dne počestně chod'me: ne v hodování a opilství, ne v smilstvu a nestydatostech, ne ve sváru a závisti, nýbrž oblecte se v Pána Ježíše Krista!

Evangelium podle sv. Lukáše 21, 25—33.*

Za onoho času řekl Pán Ježíš učedníkům svým: »Budou znamení na slunci a na měsíci i na hvězdách, a na zemi bude úzkost mezi národy pro nesnázi nad hukotem moře a příbojů, takže lidé budou trnouti strachem a očekáváním těch věcí, které přijdou na veškeren okrsek zemský; neboť moci nebeské budou se pohybovati. A tehdy uvidí Syna člověka, an přichází v oblaci s mocí velikou a velebností. Když pak se to počne dít, pohled'te vzhůru a pozdvihněte hlav svých, neboť se přibližuje vykoupení vaše.« I pověděl jim podobenství: »Patřte na fíkový strom a na všecko stromoví, když již vyhánějí ze sebe pupence, poznáváte, že blízko jest léto. Tak i vy, když uzříte, že se tyto věci dějí, vězte, že blízko jest království Boží. Amen pravím vám, že nepomine pokolení toto, až se všecko stane. Nebe a země pominou, ale slova má nepominou.«

* Evangelium vytýká neobyčejné úkazy na nebi jakožto znamení, která budou předcházeti konec světa co do nynější jeho tvárnosti a poslední soud i úplnou spásu.

V DRUHOU NEDĚLI ADVENTNÍ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 15, 4—13.

Bratři! Cokoli bylo napsáno, k našemu poučení bylo napsáno, abychom trpělivostí a útěchou Písma měli naději. Bůh pak, dárce trpělivosti a útěchy, dej vám jednotejně smýšleti vespolek podle Ježíše Krista, abyste jednomyslně jedněmi ústy oslavovali Boha a Otce Pána našeho Ježíše Krista. Proto přijímejte se vespolek, jakož i Kristus přijal vás ke slávě Boží. Pravím totiž, že se Kristus Ježíš stal přísluhovatelem obřezaných pro pravdu Boží, aby potvrdil zaslíbení otcům [daná], pohané však že pro milosrdenství oslavují Boha, jak jest psáno: »Proto budu tě vyznávati mezi pohaný, Hospodine, a jménu tvému prozpěvovati.« A opět dí: »Veselte se pohané s lidem jeho.« A opět: »Chvalte Hospodina všickni pohané a velejte ho všickni národové!« A opět Isaiáš praví: »Bude výhon z kořene Jesseova, a jenž povstane, aby vládl nad národy; v něho národové budou doufati.« Bůh pak naděje naplň vás veškerou radostí a pokojem u víře, abyste oplývali v naději a moci Ducha svatého.

Evangelium podle sv. Matouše 11, 2—10.

Za onoho času uslyšev Jan ve vězení o skutcích Kristových, poslal [k němu] dva z učedníků svých a vzkázal mu: »Ty-li jsi ten, jenž přijíti má, či jiného čekáme?« A Ježíš odpovídaje řekl jim: »Jděte a zvěstujte Janovi, co jste slyšeli a viděli: slepí vidí, kulhaví chodí, malomocní se očišťují, hluchí slyší, mrtví vstávají z mrtvých, chudým se zvěstuje evangelium a blahoslavený jest, kdo se nebude hóršiti nade mnou.« Když pak oni odcházeli, počal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: »Co jste vyšli na poušť vidět? třtinu-li větrem se klátící? Anebo co jste vyšli vidět? člověka-li měkkým rouchem oděného? Aj, ti, kteří měkká roucha nosí, v domech královských jsou.

Ale co jste vyšli vidět? Proroka-li? Zajisté, pravím vám, i více nežli proroka; neboť tento jest to, o němž jest psáno: Aj, já posílám anděla svého před tváří tvou, kterýž připraví cestu tvou před tebou.«

V TŘETÍ NEDĚLI ADVENTNÍ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Filipským 4, 4—7.*

Bratří! Radujte se v Pánu vždycky, opět pravím, radujte se! Vlídnot vaše budiž známa všem lidem; Pán blízko jest. O nic nepečujte úzkostlivě, nýbrž ve všem žádosti vaše přicházejtež Bohu ve známost modlitbou a prosbou s díkůčiněním. A pokoj Boží, který převyšuje všecko pomyšlení, ochrání srdce vaše i myšlenky vaše v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Jana 1, 19—28.

Za onoho času poslali židé z Jerusalema kněze a levity k Janovi, aby se ho otázali: »Ty, kdo jsi?« I vyznal a nezapřel a vyznal: »Já nejsem Kristus.« I otázali se ho: »Co tedy? Eliáš jsi ty?« A řekl: »Nejsem.« »[Onen-li] prorok jsi ty?« A odpověděl: »Ne.« Tedy řekli jemu: »Kdo jsi? ať odpověď dáme těm, kteří nás poslali. Co pravíš sám o sobě?« Privil: »Já [jsem] hlas volajícího na poušti: „Spravte cestu Páně“, jakož pověděl prorok Isaiáš.« A ti, kteří byli poslání, z farizeů byli. I otázali se ho a řekli jemu: »Proč tedy křtíš, nejsi-li ani Kristus, ani Eliáš, ani prorok?« Jan jim odpověděl řka: »Já křtím vodou, ale uprostřed vás stojí, jehož vy neznáte. Jest to ten, jenž po mně má přijíti, jenž přede mnou jest, jemuž já nejsem hoden rozvázati řeménky u obuvi jeho.« Toto stalo se v Betanii za Jordánem, kde Jan křtil.

* Apoštol vyzývá k duchovní radosti, k vlídnoti, k důvěře v Boha, k modlitbě a díkůčinění.

VE STŘEDU SUCHÝCH DNŮ ADVENTNÍCH

Čtení z Isaiáše proroka 2, 2—5.

V těch dnech řekl prorok Isaiáš: »V posledních dnech upevněna bude hora domu Hospodinova, vrcholiti bude mezi horami a vyvýšena bude nad pahorky. A hrnouti se budou k ní všichni národové, a kmenové mnozí putovati budou k ní, volajíce: Pojd'te a vystupme na horu Hospodinovu, do domu Boha Jakobova, a on nás naučí cestám svým a choditi budeme po stezkách jeho! Neboť ze Sionu vyjde zákon a slovo Páně z Jerusalema. A souditi bude národy, rozsuzovati kmeny četné. I překovají své meče v radlice, a své oštěpy v srpy. Nevztáhne meče národ proti národu, aniž se již budou cvičiti k boji. Nuže, dome Jakobův, pojd'te a choďme ve světle Hospodina, Boha našeho.«

[Druhé] čtení z proroka Isaiáše 7, 10—15.

V těch dnech mluvil Hospodin k Achazovi a řekl: »Požádej si znamení od Hospodina, Boha svého, buď hluboko v podzemí, neb vysoko na výsostech.« I řekl Achaz: »Nebudu žádati, abych nepokoušel Hospodina.«* I řekl: »Slyšte tedy, [příslušníci] domu Davida! Jest vám málo roztrpčovati lidi, že i Boha mého roztrpčujete? Proto sám Hospodin dá vám znamení. Aj, panna počne a porodí syna, zván bude jménem „Emmanuel“, máslo a med bude jísti, dokavad nedovede zavrhnouti zlé a voliti dobré.«

Evangelium podle sv. Lukáše 1, 26—38.

Za onoho času poslán byl anděl Gabriel od Boha do města galilejského, jemuž jméno Nazaret, k panně, zasnoubené muži, jemuž jméno bylo Josef, z domu Davidova, a jméno panny Maria. A vešed

* Achazovi, sevřenému od nepřátel, nabízí prorok Isaiáš jménem Božím znamení pomoci; nedůvěřivý král odmítá pomocnou ruku Boží.

k ní anděl řekl: »Zdrávas, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami.« Ona pak uslyševši jej užasla nad řečí jeho a myslila, jaké by to bylo pozdravení. I řekl jí anděl: »Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Aj, počneš v životě a porodíš syna a nazveš jméno jeho Ježíš. Ten bude veliký a Synem Nejvyššího slouti bude, a dá mu Pán Bůh trůn Davida, otce jeho, a bude kralovati v domě Jakubově na věky a království jeho nebude konce.« I řekla Maria k andělu: »Kterak se to stane, když muže nepoznávám?« A odpověděv anděl řekl jí: »Duch svatý sestoupí v tebe a moc Nejvyššího zastíní tě; proto také to svaté, co se z tebe narodí, slouti bude Syn Boží. A aj, Alžběta, příbuzná tvá, i ona počala syna v stáří svém, a nyní jest již v šestém měsíci ta, která slove neplodná, neboť nebude nemožné u Boha nižádné slovo.« I řekla Maria: »Aj, já dívka Páně, staniž mi se podle slova tvého.«

V PÁTEK SUCHÝCH DNŮ ADVENTNÍCH

Čtení z Isaiáše proroka 11, 1—5.

Toto praví Hospodin Bůh: Vyrazí ratolest z kmene Jesseova, z kořene jeho vypučí květ. A spočine na něm duch Hospodinův—duch moudrosti a rozumu, duch rady a síly, duch umění a pobožnosti, a naplní ho duch bázně Hospodinovy. Nebude souditi podle zdání očí, aniž podle poslechu uší trestati; ale podle spravedlnosti bude souditi ubohé a právo zjedná utlačeným v zemi. A bíti bude prutem úst svých tyrana a dechem rtů svých zahubí bezbožníka. Spravedlnost bude pásem beder jeho a pravda opaskem boku jeho.

Evangelium podle sv. Lukáše, 1, 39—47.

Za onoho času povstavši Maria odešla s chvátáním na hory do města Judova a vešedši do domu Zachariášova, pozdravila Alžbětu. I stalo se, jak uslyšela Alžběta pozdravení Mariino, zaplesalo dítě v životě jejím a Alžběta byla naplněna Duchem svatým. I zvolala

hlasem velikým řkouc: »Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého. A odkud mi to, aby matka Pána mého přišla ke mně? Neboť aj, jak došel hlas pozdravu tvého do mých uší, zaplesalo radostí dítě v životě mém. A blahoslavená, která jsi uvěřila, neboť se vyplní ty věci, které ti byly pověřeny od Pána. I řekla Maria: »Velebí duše má Hospodina, a duch můj zaplesal v Bohu, Spasiteli mém.«

V SOBOTU SUCHÝCH DNŮ ADVENTNÍCH

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola k Thessalonickým 2, 1—8.*

Bratří! Prosíme vás v příčině příchodu Pána našeho Ježíše Krista a našeho spojení s ním, abyste se nedali hned zmásti na mysli nebo děsiti ani duchem [prorockým] ani slovem ani listem jako od nás poslaným, jako by den Páně [již] nastával. Nikdo vás nesved' žádným způsobem, neboť [den Páně nenastane], leč prve přijde odpadnutí, a objeví se člověk hříchu, syn záhuby, jenž se bude protivit a povyšovat proti všemu, co slove Bohem aneb čemu se vzdává pocta božská, takže se posadí v chrámě Božím a bude si počínati, jako by byl Bohem. Nepamatujete se, že jsem vám to pravil jsa ještě u vás? Také nyní víte, co [ho] zdržuje, aby se nezjevil časem svým; neboť skrytá bezbožnost již působí; jenom dokavad ten, jenž zdržuje, neustoupí s cesty. A tehdy se objeví onen bezbožník; jej Pán Ježíš zahubí dechem úst svých a zničí jasm příchodu svého.

Evangelium podle sv. Lukáše 3, 1—6.

(Jako ve čtvrtou neděli adventní, na str. 15.)

* V Thessalonice (Soluni) šířilo se domnění, že Pán Ježíš přijde k soudu co nejdříve. Proto sv. Pavel varuje tamní věřící, aby se nedali ničím svést k domněnce, že poslední soud nastane vbrzku, a učí, že prve než Kristus přijde k soudu, nastane jakési obecné odpadání od Boha a objeví se člověk hříchu či antikrist, který se bude stavěti proti každému náboženství i všeliké bohopoctě (a s pomocí ďáblouvu bude činiti zdánlivé zázraky či věci podivuhodné, a kouti různé jiné pikle, aby jiné svedl), avšak potom rázem bude zahuben od Krista přicházejícího k soudu.

VE ČTVRTOU NEDĚLI ADVENTNÍ

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 4, 1—5.*

Bratří! Tak sud' každý o nás, jako o služebnících Kristových a správcích tajemství Božích. Tu však se vyžaduje na správcích, aby každý byl shledán věrným. Mně pak pramálo záleží na tom, abych byl souzen od vás neb od soudu lidského, avšak ani sám sebe nesoudím; vždyť ničeho si nejsem vědom, ale tím nejsem ospravedlněn; ten však, jenž mě soudí, jest Pán. Proto nesud'te před časem, dokavad nepřijde Pán, jenž i osvítí věci skryté v temnosti, i najevo uvede rady srdcí; a tehdy se dostane každému chvály od Boha.

Evangelium podle sv. Lukáše 3, 1—6.

Roku patnáctého panování císaře Tiberia, když Pontius Pilát spravoval Judsko a Herodes byl tetrarchou v Galilei, Filip pak, bratr jeho, tetrarchou krajiny iturejské a trachonitské a Lysaniáš tetrarchou abilínským, za nejvyšších kněží Annáše a Kaifáše stalo se slovo Hospodinovo k Janovi, synu Zachariášovu, na poušti. I přišel do veškeré krajiny jordánské a kázal křest pokání na odpuštění hříchů, jakož psáno jest v knize řeči proroka Isaiáše: »Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, přímé čiňte stezky jeho; každé údolí budiž vyplněno a každá hora i každý pahrbek budiž ponížen, a místa křivá bud'tež přímými a místa drsná cestami rovnými; a veškeré tělo uzří spásu Boží.«

* Korintští křesťané posuzovali své věrozvěsty a učitele podle jejich výmluvnosti a moudrosti neb učenosti, jevíci se v jejich kázáních; a podle toho, komu dávali přednost, zdali Pavlovi, prvnímu jejich věrozvěstu, neb Apollovi, jenž po Pavlovi s velikou výmluvností u nich kázal, aneb Petrovi, jehož se dovolávali později přišlí učitelé ze židovství, rozdělili se ve strany, z nichž jedna pohrdala druhou. Sv. Pavel odsoudiv jednání jejich, v této části svého listu je napomíná, aby neposuzovali svých věrozvěstů, poněvadž soud o nich přísluší toliko Bohu. Upozorňuje totiž, že se věrozvěstové mají posuzovati jako služebníci Kristovi a správci tajemství Božích, t. j. podle toho, jak vykonávají úřad od Krista jim svěřený, že však pravidla toho nemůže věděti nikdo leč vševědoucí Bůh, a že proto nikdo nemá souditi o jiných (o věrozvěstech) před časem, t. j. dříve, nežli Bůh při posledním soudě všechno objeví.

VE SVATVEČER NAROZENÍ PÁNĚ ČILI ŠTĚDRÝ DEN

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 1, 1—6.

Pavel, služebník Ježíše Krista, povoláný apoštol, vyvolený k evangeliu Božímu, které [Bůh] byl zaslíbil skrze proroky své v Písmech svatých o Synu svém, jenž podle těla povstal z potomstva Davidova, podle ducha svatosti však osvědčen byl zmrtvýchvstáním jako Syn Boží v moci, totiž o Ježíši Kristu, Pánu našem, skrze něhož jsme přijali milost i apoštolství k tomu, abychom zjednali poslušnost víry mezi všemi národy pro jméno jeho, z nichžto jste i vy, povolání Ježíše Krista, Pána našeho.

Evangelium podle sv. Matouše 1, 18—21.*

Když byla matka Ježíšova Maria zasnoubena Josefovi, nalezena jest, prve nežli se sešli, těhotnou z Ducha Svatého. Josef pak, muž její, jsa spravedlivý a nechtěje postaviti ji na odiv, odhodlal se propustiti ji tajně. Když však o tom přemýšlel, hle, anděl Páně ukázal se mu ve snách a řekl: »Josefe, synu Davidův, neboj se přijmouti Marii, manželku svou, neboť co se v ní počalo, z Ducha Svatého jest. Porodí pak syna, a nazveš jméno jeho Ježíš [Spasitel], neboť on spasí lid svůj od hříchů jejich.«

NA HOD BOŽÍ VÁNOČNÍ

O první mši sv. (jitřní).

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Titovi 2, 11—15.**

Nejmilejší ukázala se milost Boha, Spasitele našeho, všem lidem, učíc nás, abychom odřeknouce se bezbožnosti a světských žádostí

* Evangelista líče rozpaky, do kterých přišel Josef, když seznal, že se snoubenka jeho stala matkou, a způsob, kterým byl z nich od anděla vyveden, poučuje, že Pán Ježíš byl počat mocí božskou z Panny.

** Sv. Pavel vyzvav Tita, aby jako biskup napomínal a povzbuzoval příslušníky všech stavů, ukazuje nyní, že má tak činiti proto, poněvadž Kristus vykoupil všechny lidi, všem milost a blaho věčné zasloužil.

střízlivě a spravedlivě a pobožně byli živi na tomto světě, očekávající blahou nadějí a příchod slávy velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista, jenž dal sebe samého za nás, aby nás vykoupil od veliké nepravosti a očistil si lid příjemný, jenž by byl horlitem dobrých skutků. To mluv a napomínej v Kristu Ježíši, Pánu našem!

Evangelium podle sv. Lukáše 2, 1—14.

Za onoho času vyšel rozkaz od císaře Augusta, aby byl sepsán všechen svět. Tento soupis konal se první za náčelnictví Quirina v Syrii. I šli všickni, aby se dali zapsat, každý do svého města. Odešel pak i Josef z Galileje z města Nazareta do Judska do města Davidova, jenž slove Betlem, poněvadž byl z domu a kmene Davidova, aby se dal zapsat s Marií, zasnoubenou manželkou svou, která byla těhotná. Stalo se pak, když tam byli, naplnili se dnové, aby porodila. I porodila syna svého prvorozeného a obvinula jej plénkami a položila ho v jeslích, poněvadž neměli místa v hospodě. A byli v téže krajině pastýři, ponocující a stráž noční držíce nad stádem svým. A hle, anděl Páně stanul u nich a jasnost Boží obklíčila je, a báli se velice. I řekl jim anděl: »Nebojte se, neboť aj, zvěstuji vám radost velikou, která bude všemu lidu. Narodil se vám dnes Spasitel, to jest Kristus Pán, v městě Davidově. A toto [bude] vám znamením: Naleznete dítě plénkami obvinuté a položené v jeslích.« A hned potom bylo s andělem množství zástupů nebeských, kteří chválili Boha říkajíce: »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.«

O druhé mši svaté (na úsvitě).

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Titovi 3, 4—7.*

Nejmilejší! Ukázala se dobrota a lidumilnost Boha, Spasitele našeho; nikoli ze skutků [učiněných] ve spravedlnosti, které bychom

* Apoštol vyzvav Tita, aby nabádal věřící, aby byli mírní a vlídní ke každému, i k nekřesťanům, udává nyní důvod, proč se mají tak chovati i k nekřesťanům, proto totiž, poněvadž jimi byli dříve také sami a jen z Boží milosrdnosti, lásky

byli vykonali my, nýbrž podle svého milosrdenství [Bůh] nás spasil skrze koupel znovuzrození a obnovy Ducha svatého, jehož vylil na nás hojně skrze Ježíše Krista, Spasitele našeho, abychom byvše ospravedlnění milostí jeho, stali se podle naděje dědici života věčného v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Lukáše 2, 15—20.

Za onoho času pastýři pravili k sobě vespolek: »Pojďme až do Betlema a vizme tu událost, kterou Pán oznámil nám.« I přišli s chvátáním a našli Marii a Josefa i dítě položené v jeslích. A uzřevše je, vypravovali věc, která jim byla pověděna o dítěti. A všickni, kteří to slyšeli, divili se těm věcem, které jim byly pověděny od pastýřů. Maria však zachovávala všecka ta slova, uvažujíc je v srdci svém. I navrátili se pastýři, velebíce a chválíce Boha ze všeho, co byli slyšeli a viděli tak, jak jim bylo pověděno.

O třetí mši sv. (ve dne).

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k židům 1, 1—12.

Mnohokráte a mnoha způsoby mluvil kdysi Bůh k otcům [našim] skrze proroky, v těchto však dnech doby poslední mluvil k nám skrze Syna [svého], jehož ustanovil dědicem všech věcí, skrze nějž i věky učinil, jenž jsa odleskem slávy i výrazem podstaty jeho a udržuje všecko mocným slovem svým, zasedl na pravici velebnosti na výsostech, když byl vykonal očistu od hříchů. On stal se tím přednějším nad anděly, čím znamenitější jméno zdědil než oni.

a dobroty bez vlastních zásluh byli spaseni či ze stavu hříšného do stavu milosti uvedeni, a to pro zásluhy Kristovy. Koupel znovuzrození a obnovy, t. j. křest, kterým bývá člověk k životu novému, nadpřirozenému povznesen a tak jako znovu zrozen. Znovuzrození to jmenuje znovuzrozením a obnovou Ducha svatého, poněvadž jakožto dílo lásky přičítá se Duchu svatému, ač je působí Bůh trojjediný a tedy všechny osoby božské. Ze skutků ve spravedlnosti totiž učiněných (které by učiněny byly ve stavu spravedlnosti či milosti).

Nebotť kterému z andělů řekl kdy [Bůh]: »Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tebe?« A opět: »Já mu budu otcem, a on mi bude synem?« A když opět uvede prvorozence [svého] na svět, řekne: »Klanějte se mu všickni andělé Boží.« Též o andělech praví: »Jenž činíš anděly své větry a služebníky své plamenem ohně,« o Synu však: »Trůn tvůj, ó Bože, [trvá] na věky věkův; žezlem pravosti jest žezlo království tvého; miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravosti; proto pomaze tě, Bože, Bůh tvůj olejem radosti nad účastníky tvé.« A [opět]: »Ty jsi, Hospodine, na počátku založil zemi, a dílem rukou tvých jsou nebesa; ona zahynou, ty však zůstaneš, a všechna zvětšejí jako roucha, i změníš je jako oděv a změněna budou. Ty však jsi [stále] tentýž, a léta tvá nepřestanou.«

Evangelium podle sv. Jana 1, 1—14.

Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bůh bylo Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci povstaly skrze ně a bez něho nepovstalo nic [z toho], co učiněno jest. V něm byl život, a ten život byl světlem lidí, a Světlo ve tmě svítí a tma ho nepojala. Byl pak člověk poslaný od Boha, jméno jeho bylo Jan. Ten přišel na svědectví, aby vydal svědectví o Světle, aby všickni uvěřili skrze něho. On nebyl Světlem, nýbrž aby svědectví vydal o Světle. Bylo [však] Světlo pravé, kteréž osvětluje každého člověka přicházejícího na tento svět. Na světě byl a svět povstal skrze něj, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel a svoji ho nepřijali. Kdožkoli však jej přijali, dal jim moc státí se dítkami Božími, těm [totiž], kteří věří ve jméno jeho, kteří se zrodili nikoli z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, nýbrž z Boha. (Zde se poklekne.) A Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi, a viděli jsme slávu jeho, slávu jako Jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

VE SVÁTEK SV. ŠTĚPÁNA, PRVOMUČEDNÍKA

Čtení ze Skutků apoštolských 6, 8—10. a 7, 54—59.

V těch dnech Štěpán jsa pln milosti a síly činil veliké divy a zázraky v lidu. I povstali někteří ze synagogy zvané Libertinských a Cyrenských a Alexandrijských a z těch, kteří byli z Kilikie a Asie, a hádali se se Štěpánem, ale nemohli odolati moudrosti a Duchu, kterým mluvil. Slyšíce to pukali hněvem ve svém srdci a skřípali zuby na něho. On však jsa pln Ducha svatého, pohleděl k nebi a uzřel slávu Boží i Ježíše, an stojí na pravici Boží. I řekl: »Aj, vidím nebesa otevřená a Syna člověka státi na pravici Boží.« Ale oni vzkřikše hlasem velikým, zacpali si uši a jednomyslně se obořili na něho. A vyvrhše ho ven z města, kamenovali jej; při tom svědkové odložili vrchní roucha svá k nohám mládence, jenž slul Šavel. I kamenovali Štěpána, jenž se modlil a pravil: »Pane Ježíši, přijmi ducha mého!« A poklek na kolena, zvolal hlasem velikým: »Pane, nepokládej jim toho za hřích!« A to povědév zesnul v Pánu.

Evangelium podle sv. Matouše 23, 34—39.

Za onoho času řekl Ježíš zákoníkům a farizeům: »Aj, já posílám k vám proroky a moudré a učitele zákona, a z těch některé zabijete a ukřižujete a některé z nich budete bičovati ve svých synagogách a pronásledovati z města do města, aby přišla na vás veškerá krev spravedlivá, která jest vylita na zemi od krve Abela spravedlivého až do krve Zachariáše, syna Barachiášova, jehož jste zabili mezi chrámem a oltářem. Amen pravím vám: Přijdou všechny věci tyto na pokolení toto. Jerusaleme, Jerusaleme, jenž zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kteří jsou posláni k tobě; kolikrát jsem chtěl shromážditi dítky tvé, jako slepice shromažďuje pod křídla kuřátka svá, a nechtěl jsi? Aj, zanechá se vám dům váš pustý; neboť pravím vám: neuzříte mne od této chvíle, dokavad neřeknete: »Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně.«

VE SVÁTEK SV. JANA, APOŠTOLA A EVANGELISTY

Čtení z knihy Moudrosti 15, 1—6.

Kdo se bojí Boha, činí dobré; a kdo se drží spravedlnosti, dosáhne jí. Vyjde mu v ústřety jako ctná matka. Sytit jej bude chlebem rozumu života a vodou moudrosti spasitelné bude ho napájet. Opře se o ni a nebude se kolísat, spolehne se na ni a nebude zklamán. Povýší ho také nad jeho sousedy a v sněmech veřejných otevře mu ústa. Naplní ho duchem moudrosti a rozumu a rouchem slávy oděje ho. Radostí a jásotem zahrne ho a jméno věčně slavné dá mu v úděl Hospodin Bůh náš.

Evangelium podle sv. Jana 21, 19—24.

Za onoho času řekl Ježíš Petrovi: »Následuj mne!« Petr obrátiv se uzřel za sebou jíti toho učedníka, jehož Ježíš miloval, který při večeři byl i na prsou jeho spočinul a řekl: »Pane, kdo jest ten, jenž tě zradí?« Toho tedy spatřiv Petr, řekl Ježíšovi: »Pane, co [bude] s tímto?« Ježíš řekl jemu: »Chci, aby tak zůstal, dokavad nepřijdu, co ti po tom? Ty mne následuj!« Proto vyšla mezi bratry řeč tato: »Učedník ten neumře.« Ale Ježíš neřekl: „Neumře,“ nýbrž: »Chci, aby tak zůstal, dokavad nepřijdu, co ti po tom?« To jest ten učedník, jenž vydává svědectví o těchto věcech a napsal tyto věci; a víme, že pravdivé jest svědectví jeho.

VE SVÁTEK SVATÝCH NEVIŇÁTEK

Čtení ze Zjevení sv. Jana apoštola 14, 1.—5.*

V těch dnech viděl jsem, a hle, Beránek stál na hoře Sionu a s ním sto čtyřicet čtyři tisíce těch, kteří měli jméno jeho i jméno Otce

* Toto vidění sv. Jana upozorňuje k útěše věřících na ochranu, kterou Beránek, Pán Ježíš, poskytuje svým věrným v čas pronásledování, a na odměnu, kterou jim dá v nebesích. Církev sv. obrací je na mladátka, poněvadž pro svou nevinnost, v níž zemřela, zasluhují býti přičtena k oněm panicům, o nichž ve vidění jest řeč.

jeho napsáno na čelech svých. A uslyšel jsem hlas s nebe jako hukot mnoha vod a jako rachot velikého hromu, a ten hlas, který jsem uslyšel, byl jako hlas citerních pěvců, kteří hrají na své citery. I zpívali jako píseň novou před trůnem a před čtyřmi živočichy a před starci, a nikdo nemohl se naučiti té písni leč ony sto čtyřicet čtyři tisíce, kteří jsou vykoupeni ze země. To jsou ti, kteří se neposkvrnili s ženami, neboť jsou panici; ti jsou to, kteří následují Beránka, kamkoli jde. Oni byli koupeni z lidí jako prvotiny pro Boha a pro Beránka a v ústech jejich lež se nenalezla, neboť jsou bez poskvrny před trůnem Božím.

Evangelium podle sv. Matouše 2, 13—18.

Za onoho času anděl Páně ukázal se ve snách Josefovi a řekl: »Vstaň a vezmi dítě i matku jeho a utec do Egypta a buď tam, až povím tobě; neboť Herodes bude hledati dítěte, aby je zahubil.« On pak vstav, vzal dítě i matku jeho v noci a odešel do Egypta, a byl tam až do smrti Herodovy, aby se naplnilo, co bylo pověděno od Pána skrze proroka řkoucího: »Z Egypta povolal jsem syna svého.« Tu Herodes vida, že byl oklamán od mudrců, rozhněval se náramně a poslav vojíny, dal usmrtiti všecka pacholata, která byla v Betlemě i ve všech končinách jeho ode dvou let a níže podle času, který by vyzvěděl na mudrcích. Tehdy se naplnilo, co bylo pověděno skrze proroka Jeremiáše, řkoucího: »Hlas v Rámě slyšen jest, pláč a kvílení mnohé; Ráchel plakala synů svých a nedávala se potěšiti, poněvadž jich není.«

V NEDĚLI PO NAROZENÍ PÁNĚ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Galatům 4, 1—7.*

Bratří! Pokud dědic jest nedospělý, nic se neliší od služebníka, ač jest pánem všeho, nýbrž jest pod poručníky a správci až do času

* Apoštol poučuje galatské křesťany o tom, proč osvobození od zákona mojžišského a vůbec zaslíbené požehnání mesiánské přišlo teprve po čase dlouhém, udávaje, že se to stalo proto, poněvadž doba před Kristem byla dobou nedospě-

ustanoveného napřed od otce. Tak i my, když jsme byli nedospělí, byli jsme podrobeni pod prvopočátky světa. Když však přišla plnost času, vyslal Bůh Syna svého, učiněného ze ženy, podřízeného zákonu, aby vykoupil ty, kteří byli pod zákonem, abychom obdrželi přijetí za syny Boží. A poněvadž jste syny, poslal Bůh Ducha Syna svého v srdce vaše, který volá: Abba, Otče! Proto není již služebník, nýbrž syn; jestliže však syn, [tedy] i dědic skrze Boha.

Evangelium podle sv. Lukáše 2, 33—40.

Za onoho času Josef a Maria, matka Ježíšova, divili se těm věcem, které se o něm vyprávěly. A Simeon blahoslavlil je a řekl k Marii, matce jeho: »A j, tento jest ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a na znamení, jemuž budou odpírati, a tvou vlastní duši pronikne meč, aby se zjevila smýšlení srdcí lidských.« A byla [tamtéž] prorokyně Anna, dcera Fanuelova z pokolení Aserova; ta byla již pokročila ve věku vysokém, byvši živa s mužem svým sedm let od svého panenství. A ona byla vdovou až do let osmdesáti čtyř a nevycházela z chrámu, sloužíc [Bohu] posty a modlitbami dnem i nocí. A ta přišedši v touž hodinu, velebila Boha a mluvila o něm všechněm, kteří očekávali vykoupení Israelova. A když byli vykonali všecko podle zákona Páně, navrátili se do Galileje do svého města Nazareta. Dítka pak rostlo a sílilo se, jsouc plno moudrosti, a milost Boží byla v něm.

VE SVÁTEK SV. SILVESTRA, PAPEŽE, VYZNAVAČE

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola k Timoteovi 4, 1—8.

Nejmilejší! Zapřisahám tě před Bohem a Ježíšem Kristem, jenž bude soudit živé i mrtvé, skrze příchod jeho a království jeho, hlásej slovo, naléhej včas i nevčas, usvědčuj, přimlouvej, kárej, [a to] se losti (přípravy a výchovy), a ta že po vůli Boží měla přestati a přestala teprve skrze Krista v plnosti času, t. j. v době od Boha předurčené, přijetím za dospělé dítky Boží.

vší trpělivostí a moudrostí učitelskou! Neboť bude čas, kdy zdravého učení nesnesou, nýbrž nashromáždí si učitelů podle vlastních chtíčů, majíce šimráni v uších a [kdy] od pravdy sluch svůj odvrátí a obrátí se k bájím. Ty však bdi, ve všem snášej zlé, konej dílo evangelisty, naplň službu svou! Bud' střízliv! Neboť já již jsem vydáván v oběť a čas mé smrti nastává. Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru jsem zachoval; pro budoucnost jest mi uložena koruna spravedlnosti, kterou mi dá v onen den Pán, spravedlivý soudce, ale nejen mně, nýbrž i všem těm, kdož milovali příchod jeho.

Evangelium podle sv. Lukáše 12, 35—40.

Za onoho času řekl Ježíš učedníkům svým: »Bud'tež bedra vaše přepásána a hořte svíce v rukou vašich a vy bud'te podobni lidem, kteří čekají na pána svého, až se vrátí ze svatby, aby, když přijde a zatluče, hned mu otevřeli. Blaženi služebníci ti, které pán přijda nalezne, ani bdí; amen pravím vám, že se přepáše a ke stolu je posadí a přecházeje bude je obsluhovat. A přijde-li o druhé neb o třetí hlídce noční a tak je nalezne, blaženi jsou služebníci ti. To však vezte: Kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zloděj, bděl by a nenechal by podkopati svůj dům. Také vy bud'te připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kterou netušíte.«



VE SVÁTEK OBŘEZÁNÍ PÁNĚ, NOVÝ ROK OBČANSKÝ

Čtení jako o hodu Božím vánočním o první mši sv. (jitřní)
na str. 16.

Evangelium podle sv. Lukáše 2, 21.

Za onoho času, když se naplnilo dní osm, aby dítě bylo obřezáno, nazvali jméno jeho Ježíš, kterým bylo nazváno od anděla, prve než se v životě počalo.

VE SVÁTEK NEJSVĚTĚJŠÍHO JMÉNA JEŽÍŠ

Čtení ze Skutků apoštolských 4, 8–12.

V těch dnech Petr, naplněn byv Duchem svatým, řekl: »Náčelníci lidu a starší, poslyšte! Jestliže jsme my dnes vyslýcháni pro dobrodiní na člověku nemocném, čím totiž on jest uzdraven, budiž známo všem vám i všemu lidu israelskému: Ve jménu Pána našeho Ježíše Krista Nazaretského, jehož jste vy ukřižovali, jehož však Bůh vzkřísil z mrtvých, skrze toho stojí tento před vámi zdráv. To jest ten kámen, který byl zavržen od vás stavitelů, který však se stal kamenem úhelným, a není v nikom jiné spásy; neboť není jiného jména pod nebem daného lidem, v němž bychom měli být spaseni.«

Evangelium (Luk. 2, 21) jako ve svátek Obřezání Páně na str. 24.

VE SVATVEČER ZJEVENÍ PÁNĚ

Čtení (Galat. 4, 1—7) jako v neděli po Narození Páně, str. 22.

Evangelium podle sv. Matouše 2, 19—23.

Za onoho času, když umřel Herodes, aj, anděl Páně ukázal se ve snách Josefovi v Egyptě řka: »Vstaň a vezmi dítě i matku jeho a jdi do země izraelské; neboť zemřeli ti, kteří hledali bezživotí dítěte.« I vstal, vzal dítě i matku jeho a vešel do země izraelské. Uslyšev však, že Archelaus kraluje v Judsku místo otce svého Heroda, obával se tam jíti, a byv napomenut ve snách, obrátil se do krajin galilejských. A přišed [tam] bydlel v městě, které slove Nazaret, aby se naplnilo, co bylo předpověděno skrze proroky, že Nazaretským slouti bude.

VE SVÁTEK ZJEVENÍ PÁNĚ

Čtení z Isaiáše proroka 60, 1—6.

Vstaň a sviť, Jerusaleme, neboť přišlo světlo tvé a sláva Páně vzešla nad tebou. Neboť, hle, temnoty přikrývají zemi a mrákota národy, ale nad tebou vzešel Hospodin a jeho slávu lze v tobě viděti. A pohané budou choditi ve tvém světle a králové v lesku tvého východu. Pozdvihni vůkol oči své a viz: Všichni ti pospolu přišli k tobě. Synové tvoji z daleka přijdou a dcery tvé z klínů povstanou. Tehdy budeš hleděti a rozplývati se, diviti a šířiti se bude tvé srdce, až k tobě zamíří bohatství moře, až k tobě přijde síla národů. Záplava velbloudů tě zatopí, dromedáři z Mandjanu a Efy; všichni ze Sábý přijdou, zlato i kadidlo přinesou a slávu Páně budou zvěstovati.

Evangelium podle sv. Matouše 2, 1—12.

Když se Ježíš narodil v Betlemě judském za dnů Heroda krále, aj, mudrci od východu přišli do Jerusalema řkouce: »Kde jest ten novorozený král židovský? Neboť jsme viděli hvězdu jeho na východě i přišli jsme poklonit se jemu.« Uslyšev to Herodes král, vzrušil se a všecken Jerusalem s ním. I shromáždív všecky velekněze a zákoníky lidu, tázal se jich, kde se má Vykupitel naroditi. Oni pak řekli jemu: »V Betlemě judském; neboť takto jest psáno skrze proroka: A ty Betleme, území judské, nikoli nejsi nejmenší mezi knížecími městy judskými; neboť z tebe vyjde vévoda, který bude spravovati lid můj izraelský.« Tu Herodes povolav tajně mudrce vyptal se jich bedlivě na čas, kdy se jim hvězda ukázala, a poslav je do Betlema řekl: »Jděte a ptejte se pilně po dítěti, a když je naleznete, zvěstujte mi, abych i já přijda poklonil se jemu.« Oni pak vyslechše krále odjeli; a hle, hvězda, kterou byli uzřeli na východě, předcházela je, až přišedši stanula nad místem, kde bylo dítě. Uzřevše pak hvězdu zaradovali se radostí velmi velikou. I vešedše do domu, našli dítě

s Marií, matkou jeho (zde se poklekne), a padše klaněli se jemu a otevíraje poklady své obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. A dostavše napomenutí ve snách, aby se nevraceli k Herodovi, navrátili se jinou cestou do své země.

V NEDĚLI PO ZJEVENÍ PÁNĚ, ve svátek Svaté Rodiny.

Čtení nedělní z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 12, 1—5.

Bratří! Napomínám vás skrze milosrdenství Boží, abyste vydali tělo své v obět živou, svatou, Bohu libou, aby to bylo duchovní bohoslužbou vaší. A nepřipodobňujte se tomuto světu, nýbrž přeměňujte se obnovou mysli své, abyste zkoušeli, co jest vůlí Boží, co totiž jest dobré a příjemné a dokonalé. Neboť skrze milost mi danou pravím každému, jenž jest mezi vámi, aby nemyslel [o sobě] více, nežli sluší mysliti, nýbrž aby myslel skromně, a to podle úměry víry, kterou Bůh jednomu každému udělil. Jako totiž v jednom těle máme mnoho údů, ale všichni údové nemají téhož úkonu, tak i my [početem] mnozí jsme jedním tělem v Kristu, každý jednotlivec však údem jeden druhého v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Čtení sváteční z listu sv. Pavla ke Kolossenským 3, 12—17.

Bratři! Oblect se jako vyvolenci Boží, svatí a milí, v srdečnou milosrdenost, dobrotu, pokoru, mírnost, shovívavost, snášejíce jeden druhého a odpouštějíce si vespolek, má-li kdo žalobu proti jinému; jako i Pán odpustil vám, tak i vy; ke všemu tomu však mějte lásku, která je svazem dokonalosti. A pokoj Kristův, ke kterému také jste povoláni, abyste byli v jednom těle, vládní v srdcích vašich, a buďte vděční. Slovo Kristovo přebývej ve vás hojně, tak abyste se ve vši moudrosti poučovali a napomínali vespolek žalmy, chvalozpěvy a písněmi duchovními, v milosti je zpívající ve svých srdcích Bohu. A cokoli činíte slovem neb skutkem, všechno číňte ve jménu Pána Ježíše Krista, děkující Bohu Otci skrze něho.

Evangelium podle sv. Lukáše 2, 42—52.

Když byl Ježíš ve dvanácti letech, a oni podle obyčeje svátečního šli do Jerusalema a když dokonavše dny sváteční se vraceli, zůstal pacholík Ježíš v Jerusalemě, aniž to zpozorovali rodiče jeho. Domnívajíce se pak, že jest v družině, ušli den cesty a hledali ho mezi příbuznými a známými, a nenalezše vrátili se do Jerusalema hledající ho. I stalo se, po třech dnech našli ho v chrámě, an sedí mezi učiteli, poslouchaje jich a otazuje se jich. Žasli pak všickni, kteří ho slyšeli, nad rozumností a odpověďmi jeho. A uzřevše [jej rodiče jeho] podivili se. I řekla k němu matka jeho: »Synu, proč jsi nám tak učinil? Hle, otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe.« I řekl k nim: »Co jest, že jste mě hledali? Zdali jste nevěděli, že já musím býti v tom, co jest Otce mého?« Ale oni neporozuměli slovu, které k nim mluvil. I odebral se s nimi a přišel do Nazareta a byl jim poddán. A matka jeho uchovávala všechna slova ta v srdci svém. A Ježíš prospíval moudrostí a věkem a milostí u Boha i u lidí.

V O K T Á V Ě (8. DEN) Z J E V E N Í P Á N Ě

Čtení (Isaiáš 60, 1—6) jako ve svátek Zjevení Páně na str. 26.

Evangelium podle sv. Jana, 1, 29—34.

Za onoho času uzřel Jan Ježíše, an jde k němu, i řekl: »Ejhle, Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa. To jest ten, o němž jsem pravil: Po mně přijde muž, jenž přede mnou jest, neboť byl prve nežli já. A já jsem ho neznal, ale proto jsem přišel já křtít vodou, aby byl uveden v známost v lidu izraelském.« I vydal Jan svědectví řka: »Viděl jsem Ducha jako holubici sestupovati s nebe, a zůstal na něm. A já jsem ho neznal, ale ten, jenž mě poslal křtít vodou, ten mi řekl: Nad kým uvidíš Ducha sestupovati a na něm zůstávati, ten jest to, jenž křtí Duchem Svatým. A já jsem uviděl a vydal svědectví, že tento jest Syn Boží.«

V NEDĚLI DRUHOU PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 12, 6—16.*

Bratří! Majíce podle milosti nám udělené dary rozdílné: kdo má proroctví, užívej ho podle úměry víry, kdo [má] úřad, [pracuj] v [tom] úřadě, kdo má dar vyučování, [zabývej se] vyučováním, kdo dar povzbuzování, povzbuzováním, kdo uděluje, [uděluj] v prostnosti, kdo jest představeným, [bud' jím] s pečlivostí, kdo činí milosrdenství, [čiň je] s veselím! Lásku mějte nelíčenou, nenávidíce zlé a přidržující se dobrého. Láskou bratrskou vespolek se milujte, v uctivosti se vzájemně předcházejte, v horlivosti neochabujte; duchem buďte vroucí, služte Pánu, v naději se radujte, v soužení buďte trpěliví, na modlitbě vytrvalí, věřícím v potřebách jejich přispívejte, pohostinství ochotně prokazujte! Dobrořečte těm, kteří vás pronásledují, dobrořečte a nezlořečte! Radujte se s radujícími, plačte s plačícími! Buďte stejného smýšlení k sobě vespolek, nemyslíce vysoko, nýbrž sklánějíce se k nízkým.

Evangelium podle sv. Jana 2, 1—11.

Za onoho času byla svatba v Káni galilejské, a byla tam matka Ježíšova. Byl pak pozván na svatbu také Ježíš a učedníci jeho. A když se nedostávalo vína, řekla matka Ježíšova k němu: »Nemají vína.« I řekl jí Ježíš: »Co mně a tobě, ženo? Ještě nepřišla hodina má.« Dí matka jeho služebníkům: »Cokoli vám řekne, učiňte!« Bylo pak tam postaveno podle očišťování židovského šest kamenných štoudví, z nichž každá pojala do sebe míry dvě nebo tři. Dí jim Ježíš: »Naplňte štoudve vodou.« I naplnili je až do vrchu. A Ježíš řekl jim: »Nyní nalijte a neste správci svatby!« I nesli. Když pak správce svatby okusil vody vínem učiněné a nevěděl, odkud jest,

* Vykládáje o užívání duchovních darů, vyčítá jich sedm na příklad a prvními čtyřmi učí, že v příčině darů duchovních má se každý držeti v mezích toho daru, který dostal, dalšími pak třemi nabádá, aby se darů těch užívalo náležitě podle vůle Boží. Potom dále vytýká povinnosti k věřícím se zřetelem na život soukromý.

služebníci však, kteří vážili vodu, to věděli, zavolal správce svatby ženicha a řekl jemu: »Každý člověk dává nejprve dobré víno, a když se podnapili, tehdy to, které jest špatnější; ty však jsi zachoval dobré víno až dosavad.« Tím učinil Ježíš počátek divů v Káni galilejské a zjevil slávu svou; i uvěřili v něho učedníci jeho.

V NEDĚLI TŘETÍ PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 12, 16—21.

Bratří! Nebud'te opatrní sami u sebe; nikomu neodplácejte zlým za zlé; bedliví bud'te dobrého nejen před Bohem, nýbrž i přede všemi lidmi. Možno-li, pokud jest na vás, mějte pokoj se všemi lidmi; nemstěte se sami, nejmilejší, nýbrž dejte místo hněvu [Božímu] neboť jest psáno: »Mně [patří] pomsta, já odplatím, praví Hospodin.« Avšak »lační-li nepřítel tvůj, nakrm jej; žízní-li, dej mu píti; neboť to čině, uhlí žhavé shrneš na hlavu jeho.« Nedej se přemoci zlým, nýbrž přemáhej zlé dobrým!

Evangelium podle sv. Matouše 8, 1—13.

Za onoho času, když Ježíš sestoupil s hory, šli za ním zástupové mnozí. A hle, malomocný přišed klaněl se mu řka: »Pane, chceš-li, můžeš mne očistiti.« I vztáhl Ježíš ruku a dotkl se ho řka: »Chci, buď čist!« A hned byl uzdraven od malomocenství svého. I dí mu Ježíš: »Hleď, abys to neřekl nikomu, ale jdi, ukaž se knězi a obětuj dar, který přikázal Mojžíš jim na svědectví.« Když pak vešel do Kafarnaum, přistoupil k němu setník a prosil ho řka: »Pane, služebník můj leží doma ochrnutý a hrozně se trápí.« I dí mu Ježíš: »Já přijdu a uzdravím ho.« Odpověděv pak setník řekl: »Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdraven bude služebník můj. Neboť i já jsem člověk pod mocí postavený, maje pod sebou vojáky; a dím tomuto: „Jdi,“ i jde, a

jinému: „Přijď,“ a přijde, a služebníku svému: „Učiň toto,“ i učiní.« Uslyšev to Ježíš, podivil se a řekl těm, kteří šli za ním: »Amen pravím vám, nenalezl jsem tak veliké víry v Izraeli. Pravím pak vám, že přijdou mnozí od východu i od západu a stolovati budou s Abrahamem a s Izákem a s Jakubem v království nebeském; synové království však budou vyvrženi do temnosti vnější; tam bude pláč a skřípění zubů.« I řekl Ježíš setníkovi: »Jdi, a jak jsi uvěřil, staniž se tobě!« A uzdraven jest služebník v tu hodinu.

V NEDĚLI ČTVRTOU PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 13, 8—10.

Bratří! Nikomu nezůstávejte nic dlužni, leč abyste se milovali vespolek: neboť kdo miluje bližního, zákon naplnil. Neboť: »Nesesmilníš, nezabiješ, nepokradeš, nepromluvíš křivého svědectví, nepožádáš,« a je-li které přikázání jiné, zahrnují se v slově tomto: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.« Láska k bližnímu nečiní zlého. Vyplněním zákona jest tedy láska.

Evangelium podle sv. Matouše 8, 23—27.

Za noho času, když vstoupil Ježíš na lodičku, brali se za ním učedníci jeho. A hle, bouře veliká povstala na moři, takže se lodička pokrývala vlnami; on však spal. I přistoupili k němu učedníci jeho a vzbudili ho řkouce: »Pane, zachovej nás, hyneme.« I dí jim Ježíš: »Proč se bojíte, malověrní?« Tehdy vstal a přikázal větrům i moři a nastalo ticho veliké. Lidé pak se divili řkouce: »Kdo jest tento, že ho větrové i moře poslouchají?«

V NEDĚLI PÁTOU PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Kolosským 3, 12—17.

Bratří! Oblecte se jako vyvolenci Boží, svatí a milí, v srdečnou milosrdnost, dobrotu, pokoru, mírnost, shovívavost, snášejíce jeden

druhého a odpouštějící si vespolek, má-li kdo žalobu proti jinému; jakož i Pán odpustil vám, tak i vy. Ke všemu tomu však mějte lásku, která jest svazem dokonalosti; a pokoj Kristův, k němuž také jste byli povoláni, abyste byli v jednom těle, vládní v srdcích vašich, a buďte vděční! Slovo Kristovo přebývej ve vás hojně, tak abyste se ve vši moudrosti poučovali a napomínali vespolek žalmy, chvalozpěvy a písněmi duchovními, v milosti je zpívající v srdcích svých Bohu. Všecko, cokoli činíte slovem nebo skutkem, všecko [čiňte] ve jménu Pána Ježíše Krista, děkující Bohu a Otci skrze Ježíše Krista, Pána našeho.

Evangelium podle sv. Matouše 13, 24—30.

Za onoho času řekl Ježíš zástupům podobenství toto: »Podobno jest království nebeské člověku, který nasel dobrého semene na poli svém. Když pak lidé spali, přišel jeho nepřítel, nasel koukole mezi pšenici a odešel. Když pak bylina vyrostla a vydala plod, tu se ukázal i koukol. I přistoupili služebníci hospodáři a řekli jemu: »Pane, zdali jsi nenasel dobrého semene na poli svém? Odkud tedy má koukol?« On pak pravil jim: »Člověk nepřítel to učinil.« I řekli mu služebníci: »Chceš, abychom šli a vytrhali jej?« A [on] pravil: »Ne, abyste snad trhající koukol, nevytrhali spolu s ním i pšenice. Nechte, ať oboje spolu roste až do žní; a v čas žní řeknu žencům: Seberte nejprve koukol a svažte jej ve snopky k spálení; pšenici však shromážděte do stodoly mé!«

V NEDĚLI ŠESTOU PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola k Thessalonickým 1, 2.—10.*

Bratří! Děkujeme Bohu vždycky za vás všechny, připomínající si vás na svých modlitbách; bez ustání zajisté pamatujeme před Bo-

* Apoštol děkuje Bohu za úspěch, který mělo křesťanství u Thessalonických, zejména za jejich živou víru, činnou lásku a vytrvalou naději v Ježíše Krista, a to v přesvědčení, že jsou vyvoleni k životu věčně blaženému; zároveň sděluje, že

hem a Otcem naším na dílo vaší víry a námahu vaší lásky i na vytrvalost vaší naděje v Pána našeho Ježíše Krista, neboť víme, bratří milovaní od Boha, o vyvolení vašem; neboť evangelium naše nepřišlo k vám toliko v slově, nýbrž i v moci a v Duchu svatém i v přesvědčení mnohém, jakož víte, jakými jsme byli mezi vámi pro vás. A vy jste se stali následovníky našimi i Páně, přijavše slovo při mnohém soužení s radostí Ducha svatého, takže jste se stali vzorem všem věřícím v Macedonii i Acháji. Od vás zajisté se rozšířilo slovo Páně nejen po Macedonii a Acháji, nýbrž i po všem místě roznesla se vaše víra, která jest v Boha, takže nám není potřebí [o tom] něco mluvit. Vždyť oni sami vypravují o nás, jaký jsme měli příchod k vám, a kterak jste se obrátili k Bohu od model, abyste sloužili Bohu živému a pravému a očekávali Syna jeho s nebes, (kterého byl vzkřísil z mrtvých) [totiž] Ježíše, jenž nás vysvobodil od hněvu budoucího.

Evangelium podle sv. Matouše 13, 31—35.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům podobenství toto: »Podobno jest království nebeské zrnů hořčičnému, které vzav člověk jeden zasel na poli svém; ono jest sice nejmenší mezi všemi semeny, ale když vzroste, větší jest nežli všecky byliny a stává se stromem, takže ptáci nebeští přilétají a bydlí na ratolestech jeho.« Jiné podobenství pověděl jim: »Podobno jest království nebeské kvasu, který vzavši žena jedna, zadělala do tří měric mouky, až zkynulo všecko.« Toto všecko mluvil Ježíš zástupům v podobenstvích, a bez podobenství nemluvil jim, aby se naplnilo, co bylo pověděno skrze proroka řkoucího: »O t e v ř u v p o d o b e n s t v í c h ú s t a s v á,

se toto přesvědčení o jejich vyvolení zakládá na způsobě, kterým byl u nich hlásal evangelium, že totiž hlásal je v moci Ducha svatého a v plném přesvědčení na způsobě, kterým oni křesťanství přijali, že totiž přes příkoří, která jim bylo snášeti, přijali víru v Krista s radostí, takže se stali vzorem pro jiné jak v Macedonii tak jinde, ježto se od nich — z Thessaloniky — víra v Krista šířila nejen po Macedonii a Acháji, nýbrž i za jejich hranice a všude ku povzbuzení jiných přicházela v známost také víra jejich, zejména to, kterak apoštol u nich kázal a s jakou ochotou oni víru v Krista přijali.

vypravovati budu věci skryté od ustanovení světa.«

V NEDĚLI DEVÍTNÍK

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským
9, 24—27; 10, 1—5.

Bratří! Nevíte, že ti, kteří běží o závod, všickni sice běží, ale [jen] jeden dostává cenu vítězství? Tak běžte [i vy)], abyste dosáhli. Každý však, kdo závodí, zdržuje se všeho; a oni [činí to], aby dostali věnec porušitelný, my však neporušitelný. Já tedy běžím nikoli tak, jako na nejisto, zápolím ne jako do vzduchu bije, nýbrž trestám tělo své a podrobuji v služebnost, abych snad kázav jiným sám nebyl zavržen. Nechci zajisté bratří, abyste nevěděli, že otcové naši všickni byli pod oblakem a všickni prošli mořem a všickni v oblace a v moři byli pokřtěni v Mojžíši a všickni jedli týž pokrm duchovní a všickni pili týž nápoj duchovní; (pili jej totiž z duchovní skály, která šla s nimi, tou skalou pak byl Kristus); avšak ve většině jich nezalíbilo se Bohu.

Evangelium podle sv. Matouše 20, 1—16.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým podobenství toto: »Podobno jest království nebeské člověku hospodáři, který vyšel na úsvitě, aby najal dělníky na vinici svou. Smluviv pak s dělníky peníz [denár] na den, poslal je na vinici svou. A vyšed okolo třetí hodiny uzřel jiné, ani stojí na trhu zahálejíce. I řekl jim: »Jdětež i vy na vinici mou, a co bude spravedlivého, dám vám.« Oni pak šli. Opět pak vyšel o šesté i deváté hodině, a učinil podobně. Ale vyšed o hodině jedenácté, našel jiné, ani stojí. I řekl jim: „Proč tu stojíte, celý den zahálejíce?“ Řkou jemu: „Protože nás nikdo nenajal.“ Dí jim: „Jdětež i vy na vinici mou!“ A když byl večer, řekl pán vinice

* Peníz denní mzdy byl denár, asi 80 haléřů.

správci svému: „Zavolej dělníky a dej jim mzdu, počna od posledních až do prvních.“ Přišedše tedy ti, kteří nastoupili o jedenácté hodině, dostali každý po jednom penízi. Přišedše pak i první, domnívali se, že dostanou více; dostali však i oni po jednom penízi. A dostavše, reptali proti hospodáři, řkouce: „Tito poslední pracovali jedinou hodinu, a rovnými jsi je učinil nám, kteří jsme nesli břímě dne i horka.“ Ale on odpovědjev jednomu z nich pravil: „Příteli, nečiním tobě křivdy; zdali jsi nesmluvil se mnou jednoho peníze? Vezmi, co jest tvoje, a odejdi! Chci však také tomuto poslednímu dáti jako i tobě. Aneb snad nesmím učiniti [ve věcech svých], co chci? Či oko tvé jest zlé, že já dobrý jsem?“ Tak budou poslední první a první poslední; neboť mnoho jest povolaných, ale málo vyvolených.«

V NEDĚLI PRVNÍ PO DEVÍTNÍKU

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola ke Korintským
11, 19—33; 12, 1—9.*

Bratří! Rádi snášíte nemoudré, sami jsouce moudří; snášíte zajisté, jestliže vás někdo v porobu vrhá, jestliže vás kdo stravuje, jestliže vás kdo jímá, jestliže se kdo [nad vás] vypíná, jestliže vás někdo ve tvář bije. K svému zahanbení vyznávám, že v té věci byli jsme jaksi slábi. Ale v čem se kdo osměluje [chlubiti], (v nemoudrosti pravím), v tom se osměluji [chlubiti] i já. Hebreji jsou? Já také. Izraelity jsou? Já také. Potomstvem Abrahamovým jsou? Já také. Služebníky

* Apoštol snaží se ochrániti věřící Korinťany od zhoubného vlivu nepravých učitelů, kteří Pavla u nich snižovali, upozorňuje, ač nerad na své přednosti ukazuje, že se dary přirozenými (národností, mateřtinou, příslušností k národu vyvolenému) oněm učitelům vyrovná, v úřadě apoštolském však svými pracemi a utrpením pro Krista a evangelium podstoupeným, jakož i milostmi mimořádnými (zjevením a viděním) je předčí. Dříve však s jakousi ironií a jako na omiluvu vytýká jim (Korinťanům), že pokládajíce se za moudré snášejí to, jestliže nepraví učitelé zacházejí s nimi pánovitě (vrhají je v porobu), neb je pod rozličnými záminkami o statek připravují (je stravují) neb je jímají či sobě podmaňují neb nad ně se vyvyšují neb s nimi tvrdě nakládají (je v tvář bijí), a opět s ironií přiznává, že v takovýchto věcech se oněm učitelům nevyrovná, ježto se sám podobných nesprávností nedopouští.

Kristovými jsou? (Jako méně moudrý pravím:) Já více. V pracích [jsem býval] přemnohých, v žalářích hojněji, v ranách nadmíru, v nebezpečnostech smrti častokrát. Od židů pětkrát jsem dostal čtyřicet ran bez jedné, třikrát jsem byl metlami mrskán, jednou jsem byl kamenován, třikráte jsem se ztroskotal, noc a den jsem byl v hlubokosti mořské, na cestách často, v nebezpečnostech na řekách, v nebezpečnostech od lotrů, v nebezpečnostech od lidí svého národa, v nebezpečnostech od pohanů, v nebezpečnostech v městě, v nebezpečnostech na poušti, v nebezpečnostech na moři, v nebezpečnostech mezi nepravými bratry, v práci a námaze, v nočních bděních mnohých, v hladu a žízni, v postech často, v zimě a nahotě. [K tomu přistupuje] mimo jiné denní nával ke mně, péče o všechny církevní obce. Kdo jest sláb, abych já nebyl sláb [také]? Kdo se pohoršuje, abych já nehořel? Mám-li se chlubit, budu se chlubit tím, co se vztahuje k mé slabosti. Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, jenž jest veleben na věky, ví, že nelžu. V Damašku místodržitel krále Arety ostříhal města Damašku, aby mě zajal, ale oknem jsem byl spuštěn v koši skrze hradbu a tak jsem ušel rukám jeho. Mám-li se chlubit, (prospěšno to ovšem není), přijdu k viděním a zjevením Páně. Zním člověka v Kristu, jenž před čtrnácti lety byl vtržen až do třetího nebe, (zdali v těle, nevím, aneb-li kromě těla, nevím; Bůh to ví). A vím o tomto člověku, že byl, (zdali v těle aneb-li kromě těla, nevím, Bůh to ví), vtržen do ráje a uslyšel slova nevypravitelná, kterých nepřísluší člověku mluvit. Takovýmto [člověkem] budu se chlubit, sám sebou však se nebudu chlubit, leč jen svými slabostmi. Budu-li totiž chtít se chlubit, nebudu nemoudrý, neboť povím pravdu; uskovňuji se však, aby někdo nemyslel o mně více, nežli co při mně vidí aneb ode mne slyší. A abych se pro nesmírnost zjevení nevyvyšoval, byl mi dán osten těla mého, anděl to satanův, aby mě políčkoval. Pro něj jsem prosil třikráte Pána, aby odstoupil ode mne. Ale on mi řekl: „Postačí ti moje milost; neboť síla v slabosti se zdokonaluje.“ Budu se tedy [spíše] velmi rád chlubit svými slabostmi, aby síla Kristova ve mně přebývala.

Evangelium podle sv. Lukáše 8, 4—15.

Za onoho času, když se scházel zástup četný a od měst se brali k Ježíšovi, pravil podobenstvím: »Vyšel rozsevač, aby rozséval símě své, a když rozséval, některé padlo vedle cesty a bylo pošlapáno a ptáci nebeští sezobali je. A jiné padlo na skálu a vzešedši uschlo, poněvadž nemělo vláhy. A jiné padlo mezi trní a trní spolu vzrostlé udusilo je. A jiné padlo v zemi dobrou a vzešedši vydalo užitek stonásobný.« To pověděv zvolal: »Kdo má uši k slyšení, slyš!« I otázali se ho učedníci jeho, co by to podobenství znamenalo. On pak řekl: »Vám dáno jest znáti tajemství království Božího, ostatním však v podobenstvích, aby hledíce neviděli a poslouchajíce nesrozuměli. Tento pak jest rozum podobenství: Símě jest slovo Boží. Těmi, kteří [jsou] vedle cesty, rozumějí se ti, kteří slyší; potom přichází d'ábel a odnímá to slovo ze srdce jejich, aby uvěřice spaseni nebyli. Těmi pak, kteří na skále [jsou, rozumějí se ti], kteří když uslyší, přijímají slovo s radostí; ale ti nemají kořene: na čas uvěří a v čas pokušení odstupují. Oním pak, jež padlo do trní, ti se rozumějí, kteří uslyšeli, ale na cestě udušování bývají od péčí a bohatství a rozkoší života a nepřinášejí užitku. A tím, jež jest v zemi dobré, rozumějí se ti, kteří uslyševše slovo, uchovávají je v srdci dobrém a výborném a přinášejí užitek v trpělivosti.«

V NEDĚLI DRUHOU PO DEVÍTNÍKU

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 13, 1—13.

Bratří! Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, lásky však kdybych neměl, byl bych jako měď zvučící a jako zvonec znějící. A kdybych měl proroctví a znal všechna tajemství a veškerou vědu a kdybych měl všechnu víru, takže bych hory přenášel, lásky však kdybych neměl, ničím bych nebyl. A kdybych rozdal na pokrmy chudých veškeren statek svůj a vydal své tělo k spálení, lásky však kdybych neměl, nic by mi to neprospělo. Láska jest shovívavá, dobrotivá; láska nezávidí, nechlubí se, nenadýmá se, není ctižádostivá,

nehledá svého prospěchu, neroztrpčuje se, nemyslí o zlém, neraduje se z nepravosti, nýbrž raduje se s pravdou; všechno snáší, všemu věří, všeho se naděje, všechno přetrpívá. Láska nikdy nepřestává; buďže [jest u koho dar] prorocství, zanikne, aneb [dar] jazyků, přestane, aneb poznání, zanikne. Neboť částečně [jen] poznáváme, částečně prorokujeme: když však přijde to, co jest dokonalé, přestane to, co jest částečné. Když jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, soudil jsem jako dítě; když však jsem se stal mužem, odložil jsem, co bylo dětského. Nyní patříme skrze zrcadlo v záhadě, ale tehdy tváří v tvář; nyní poznávám částečně, ale tehda poznám úplně, jakož i úplně poznán jsem. Nyní však trvají víra, naděje, láska, tyto tři; ale největší z nich jest láska.

Evangelium podle sv. Lukáše 18, 31—43.

Za onoho času pojav [Pán] Ježíš k sobě dvanáct [učedníků], řekl jim: »Hle, vstupujeme do Jerusalema, a dokoná se [tam] všechno, co psáno jest skrze proroky o Synu člověka; bude totiž vydán pohanům a budou se mu posmívati a ho bičovati a na něj plivati, a když jej zbičují, zabijí ho; ale třetího dne vstane z mrtvých.« Oni však nerosuměli z toho ničemu a bylo to slovo skryto před nimi a nepoznali, co bylo řečeno. Stalo se pak, když se přibližoval k Jerichu, slepec jeden seděl podle cesty a žebrol. A uslyšev zástup mimo jíti, tázal se, co to jest. I řekli mu, že Ježíš Nazaretský tudy jde. I zvolal řka: »Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou!« Ale ti, kteří šli napřed, domlouvali mu, aby mlčel. On však tím více křičel: »Synu Davidův, smiluj se nade mnou!« I zastavil se Ježíš a kázal ho k sobě přivesti. A když se přiblížil, otázal se ho řka: »Co chceš, abych ti učinil?« On pak řekl. »Pane, ať vidím.« I řekl mu Ježíš: »Prohlédni, víra tvá tě uzdravila.« A ihned prohlédl a šel za ním velebě Boha. A veškeren lid uzřev to vzdal chválu Bohu.

NA POPELEČNÍ STŘEDU

Čtení z proroka Joela, 2, 12—19.

Toto praví Hospodin: »Obráťte se ke mně celým svým srdcem, [a to] s postem, a s pláčem i s kvílením. Roztrhněte však srdce svá a ne roucha svá a vraťte se k Hospodinu Bohu svému; neboť je dobrotivý a milosrdný, shovívavý a velmi milostivý a ochotný odpouštět zlé. Kdo ví, neobráť-li se, aby odpustil, a nenechá-li po sobě požehnání, obět a úlitbu Hospodinu, vašemu Bohu? Trubte troubou na Sionu, ustanovte půst svatý, svolajte shromáždění; ať se lid sejde, ať se posvětí obec, shromážděte starce, seberte děti, také ty, které prsů požívají; ať vyjde ženich z pokojíka svého a také nevěsta ze své ložnice. Mezi síní a oltářem ať pláčí kněží, sluhové Hospodinovi. Ať volají. „Odpusť, Hospodine, odpusť lidu svému, nedávej majetku svého v pohanění, aby nad ním pohané nepanovali; proč by se mělo říkat mezi národy: Kde jest Bůh jejich?“«

I počal řevnit Hospodin na svou zemi a odpustil lidu svému. Vyslyšel Hospodin lid svůj a řekl: »Ejhle, já vám pošlu obilí, vína i oleje, a nasytíte se jimi, a nedám vás již v potupu mezi pohany:« praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Matouše 6, 16—21.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Když se postíte, nebud'te jako pokrytci zasmušilí; neboť pošmuřují tváře své, aby zjevno bylo lidem, že se postí. Amen pravím vám, vzali odplatu svou. Ty však, když se postíš, pomaz hlavu svou a tvář svou umyj, aby nebylo zjevno lidem, že se postíš, nýbrž Otci tvému, jenž jest ve skrytě; a Otec tvůj, jenž vidí ve skrytě, odplatí tobě. Neskládejte sobě pokladů na zemi, kde rez a mol kazí a kde zloději vykopávají a kradou; ale skládejte sobě poklady v nebi, kdežto ani rez ani mol nekadí, a kde zloději nevykopávají aniž kradou. Neboť kde jest poklad tvůj, tam jest i srdce tvé.«

VE ČTVRTEK PO POPELCI

Čtení z proroka Isaiáše 38, 1—6.

V těch dnech roznemohl se Ezechiáš až k smrti; i přišel k němu prorok Isaiáš, syn Amosův, a řekl mu: »Toto praví Hospodin: Pořid' o svém domě, nebo zemřeš a nebudeš živ.« Ezechiáš však obrátil tvář svou ke stěně a modlil se k Hospodinu řka: »Prosím, Hospodine, rozpomeň se přece, že jsem chodil před tebou věrně a se srdcem celým, a co je libé před tebou, že jsem činil!« A plakal Ezechiáš pláčem velikým. I oslovil Hospodin Isaiáše a řekl: »Jdi, a rci Ezechiášovi: Toto praví Hospodin, Bůh Davida, otce tvého: Slyšel jsem modlitbu tvou a viděl jsem slzy tvé. Hle, já přidám ke dnům tvým patnácte let; z ruky krále assyrského také vysvobodím tebe i toto město a chrániti je budu,« praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Matouše 8, 5—13.

Za onoho času, když vešel Ježíš do Kafarnaum, přistoupil k němu setník a prosil ho řka: »Pane, služebník můj leží doma ochrnulý a hrozně se trápí.« I dí mu Ježíš: »Já přijdu a uzdravím jej.« Odpověděv pak setník řekl: »Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdraven bude služebník můj. Neboť i já jsem člověk pod mocí postavený, maje pod sebou vojáky; a dím tomuto: „Jdi,“ i jde, a jinému: „Přijď,“ a přijde, a služebníku svému: „Učiň toto,“ i učiní.« Uslyšev to Ježíš, podivil se a řekl těm, kteří šli za ním: »Amen pravím vám, nenalezl jsem tak veliké víry v Izraeli. Pravím pak vám, že přijdou mnozí od východu i od západu a stolovati budou s Abrahamem a s Isákem a s Jakubem v království nebeském; synové království však budou vyvrženi do temnosti vnější; tam bude pláč a skřípění zubů.« I řekl Ježíš setníkovi: »Jdi, a jak jsi uvěřil, staň se tobě.« A uzdraven jest služebník v tu hodinu.

V PÁTEK PO POPELCI

Čtení z proroka Isaiáše 58, 1—9.

Toto praví Hospodin Bůh: »Volej, nepřestávej, zvuč jako trouba hlas tvůj pronikavě; oznam lidu mému zločiny jeho, domu Jakubovu hříchy jeho! Neboť den ode dne na mne doléhají a mé cesty poznati usilují jakožto lid, který spravedlnost činil, a práv Boha svého neopustil; požadují ode mne spravedlivé soudy, chtějí přiblížit se k Bohu [říkajíce]: „Proč jsme se postili, když toho nedbáš, proč jsme se mrtvili, když nechceš vědět o tom?“

»V postní své dny, hle, hovíte svým chťíčům a všechny dlužníky své vydíráte. Ejhle, k svárům a svádám se postíte a tepete pěští nešlechtně. Nepostíte se jako až do dne tohoto, aby slyšen byl na výsostech křik váš. Jest to půst takový, jaký se mně líbí, aby se přes den člověk umrtvoval? Ohýbati šíji svou jak obruč a z žíní a popela si lůžko stláti, zdali to nazveš postem a dnem libým Hospodinu? Není-li půst, jaký miluji, spíše toto: Rozvaž svazky bezbožnosti, roztrhej pouta, jež utlačují, utiskované propusť na svobodu a jakékoli jeho zlom! Lámej chléb svůj lačnému, nuzné a pocestné uváděj do svého domu; uvidíš-li nahého, přioděj ho a bližním svým nepohrdej! Tehdy vyrazí jak zora tvé světlo, svého zdraví velmi brzy dojdeš, před tebou půjde tvoje spravedlnost a Boží sláva za tebou bude tě provázet. Tehdy volat budeš, a Hospodin tě vyslyší; vzývat [ho] budeš, i řekne: »Ejhle, tu jsem!« Neboť jsem milosrdný, Hospodin Bůh tvůj.«

Evangelium podle sv. Matouše, 5, 43—48; 6, 1—4.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Slyšeli jste, že bylo řečeno: Milovati budeš bližního svého, a nenáviděti budeš nepřítele svého. Ale já pravím vám: Milujte nepřátele své, dobře činite těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vás pronásledují a pomlouvají, abyste byli podobni Otci svému, jenž jest

v nebesích, jenž slunci svému velí vycházeti na dobré i na zlé a dešť dává na spravedlivé i na nespravedlivé. Neboť milujete-li ty, kteří vás milují, jakou odplatu míti budete? zdali nečiní to i celníci? A budete-li pozdravovati toliko bratry své, co více činíte? zdali nečiní to i pohané? Buďte tedy dokonalí, jakož i Otec vás nebeský dokonalý jest. Varujte se, abyste nečinili dobrých skutků svých před lidmi, abyste byli od nich viděni; jinak nebudete míti odplaty u Otce svého, jenž jest v nebesích. Když tedy dáváš almužnu, netrub před sebou, jako pokrytci činí v synagogách a na ulicích, aby byli ctěni od lidí; amen pravím vám, vzali odplatu svou. Ale když ty dáváš almužnu, ať nezví tvá levice, co činí pravice tvá, aby byla almužna tvá ve skrytě, a Otec tvůj, který vidí ve skrytě odplatí tobě.«

V SOBOTU PO POPELCI

Čtení z proroka Isaiáše 58, 9—14.

Toto praví Hospodin Bůh: »Vymýtiš-li ze sebe ujařmování, přestaneš-li vztahovat prst a mluvit, co není prospěšného, budeš-li se rozplývat štědrostí lačnému a duši ztrápenou-li ukojíš: [tehdy] vzejde v temnotě světlo tvoje a tvá tma bude jako o polednách. A dá ti Hospodin klid ustavičný, jasným leskem plnit bude tvou duši a tvé kosti osvobodí, a budeš jako zahrada hojně zvlažovaná a jako zřídlo, jehož vody nevyschnou. Tebou budou vzdělány ssutiny pravěké, obnovíš základy zašlých pokolení i budeš slouti „zbudovatel ohrad“, který vede cesty k pokoji. Zadržíš-li nohu před sobotou, abys nečinil zvůli svou v den můj svatý, bude-li sobotu nazývat rozkoší svou a svátek Hospodinův slavnostním dnem, budeš-li jej slavit tak, abys nekonal cest svých, nehledal svých zájmů a vůli své nebuděš hovět v marných řečech, tehdy se budeš kochati v Hospodinu, vysoko ponesu tě přes hory doly, dědictvím Jakuba, otce tvého, tě nakrmím.« Ano, ústa Hospodinova to mluvila.

Evangelium podle sv. Marka 6, 47—56.

Za onoho času, když nastal večer, byla loď uprostřed moře, a Ježíš sám na zemi. I viděl učedníky své, ani se plaví s těžkostí, (neboť vítr vál proti nim), a při čtvrtém bdění nočním přišel k nim jda po moři a chtěl je minouti. Ale oni spatřivše ho, an jde po moři, domnívali se, že jest to strašidlo; i vzkřikli, neboť všickni ho viděli a poděsili se. A ihned promluvil k nim a řekl jim: »Bud'te dobré mysli, jáť jsem to, nebojte se!« I vstoupil k nim na loď a utišil se vítr. A ještě více žasli u sebe, neboť neporozuměli o chlebech; bylot' zajisté srdce jejich zaslepeno. A přeplavivše se přišli do země genezaretské a přistáli. A když vyšli z lodi, [lidé] hned ho poznali; i proběhli celou tu krajinu a počali na ložích nositi nemocné [tam], kde slyšeli, že jest. A kdekoli vcházel do vesnic nebo do dvorů nebo do měst, kladli nemocné na ulice a prosili ho, aby se směli dotknouti alespoň třepení roucha jeho; a všickni, kteří se ho dotkli byli uzdraveni.

V PRVNÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 6, 1—10.*

Bratří! Napomínáme vás, abyste nepřijímali milosti Boží nadarmo. Neboť praví: V čas příjemný jsem tě vyslyšel a v den spasení jsem tobě pomohl. Aj, nyní jest čas příjemný, aj, nyní jest den spasení. Nikomu v ničem nedáváme pohoršení, aby se nepohaněla služba naše, nýbrž ve všem se prokazujeme jako služebníci Boží mnohou trpělivostí v souženích, v nesnázích, v úzkostech, v ranách, v žalářích, v nepokojích, v námahách, v bděních, v postech, v čistotě, v poznání, ve shovívavosti, v dobrotivosti, v Duchu Svatém, v lásce nelíčené, slovem pravdy, mocí Boží, zbrojí spravedlnosti vpravo i vlevo, za slávy i potupy, při zlé i dobré pověsti, jako vůdcové a

* Apoštol napomíná Korintány, aby milosti Boží používali a s ní působili; napomenutí to potvrzuje výpověď prorockou z Isaiáše 49, 8, a tu ku povzbuzení čtenářů líčí nejprve povšechně způsob své činnosti, potom vyčítá ctnosti, které při tom osvědčuje a vnější útrapy, které při tom jest mu snášeti, ukazuje, za jakého pomlouvači ho i jiné věrozvěsty vydávají, a jací ve skutečnosti jsou.

jsouce pravdomluvní, jako neznámí a jsouce dobře známí, jako umírající a hle, žijeme jako trestáni, a nejsouce usmrcováni, jako smutni, ale vždy se radující, jako strádající, ale mnohé obohacující, jako nic nemající, ale všemi věcmi vládouce.

Evangelium podle sv. Matouše 4, 1—11.

Za onoho času byl uveden Ježíš na poušť od Ducha, aby byl pokoušen od d'ábla. A postiv se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, potom zlačněl. I přistoupil pokušitel a řekl jemu: »Jsi-li Syn Boží, rci, ať se kamení toto stane chleby.« On pak odpovídaje řekl: »Psáno jest: Ne samým chlebem živ jest člověk, nýbrž každým slovem, které vychází z úst Božích.« Tu pojal ho d'ábel do svatého města a postavil jej na vrchol chrámu a řekl jemu: »Jsi-li Syn Boží, spust' se dolů, neboť psáno jest: Andělům svým přikázal o tobě, a na ruce uchopí tebe, abys snad neurazil o kámen nohy své.« Dí jemu Ježíš: »Také psáno jest: Nebudeš pokoušeti Pána Boha svého.« Opět pojal ho d'ábel na horu velmi vysokou a ukázal mu všechna království světa i slávu jejich a řekl: »Toto všechno tobě dám, jestliže padna, budeš se mi klaněti.« Tu řekl mu Ježíš: »Odejdi, satane, neboť psáno jest: Pánu Bohu svému budeš se klaněti a jemu jedinému sloužiti budeš.« Tehdy opustil ho d'ábel, a hle, andělé přistoupili a sloužili jemu.

V PONDĚLÍ PO PRVNÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Ezechiela 34, 11—16.

Toto praví Hospodin Bůh: »Aj, já sám hledati budu ovce své a ujmu se jich. Jako se ujímá pastýř stáda svého, když shledá, že jsou ovce jeho rozptýleny, tak se ujmu ovec svých a vysvobodím je ze všech míst, kam v den mlhy a mrákoty byly rozptýleny. Vyvedu je z národů, shromáždím je ze [všech] zemí, uvedu je do země jejich a pásť je budu na horách izraelských, při potocích a ve všech zalidněných krajinách. Na pastvinách přehojných pásť je budu, na vy-

sokých horách izraelských budou pastvy jejich; tam odpočívati budou na bylinách zelených, na pastvách tučných pásti se budou na horách izraelských. Já pásti budu ovce své a já jim zjednám [bezpečný] odpočinek, praví Pán Bůh. Co se bylo ztratilo, shledám, co se bylo rozprchlo, přivedu zpět, co bylo polámáno, ošetřím, co mdlého, utvrdím, a co tučného a silného, budu opatrovat; a pásti je budu, jak se sluší a patří, praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Matouše 25, 31—46.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Když přijde Syn člověka v své velebnosti a všickni andělé s ním, tu se posadí na trůn velebnosti své a shromáždění budou před ním všickni národové. I rozdělí je od sebe, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, a postaví ovce po pravici své, kozly pak po levici. Tehdy král řekne těm, kteří budou na pravici jeho: „Pojďte, požehnání Otce mého, vládněte královstvím připraveným vám od ustanovení světa; neboť jsem lačněl a dali jste mi jísti, žíznil jsem a dali jste mi píti; hostem jsem byl a přijali jste mě; nah jsem byl a přioděli jste mně; nemocen jsem byl a navštívili jste mě; v žaláři jsem byl a přišli jste ke mně.“ Tu odpovědí jemu spravedliví řkouce: „Pane, kdy jsme tě viděli lačného a nakrmili jsme tě, aneb žíznivého a napojili jsme tě? Kdy jsme tě viděli jako hosta a přijali jsme tě, aneb nahého a přioděli jsme tě? A kdy jsme tě viděli nemocného nebo v žaláři a přišli jsme k tobě?“ A král odpovídaje řekne jim: „Amen pravím vám: Pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste učinili.“ Potom řekne i těm, kteří budou na levici: „Odejděte ode mne, zlořečení, do ohně věčného, který jest připraven d'áblu a andělům jeho. Neboť jsem lačněl a nedali jste mi jísti, žíznil jsem a nedali jste mi píti, hostem jsem byl a nepřijali jste mne, nah jsem byl a nepřioděli jste mne, nemocen a v žaláři jsem byl a nenavštívili jste mne.“ Tu odpovědí jemu také oni: „Pane, kdy jsme tě viděli lačného neb žíznivého nebo jako hosta nebo nahého nebo nemocného nebo v žaláři a neposloužili jsme tobě?“

Tehdy odpoví jim řka: „Amen pravím vám: pokud jste to neučinili jednomu z nejmenších těchto, ani mně jste neučinili.“ I půjdou tito do trápení věčného, spravedliví pak do života věčného.«

V ÚTERÝ PO PRVNÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Isaiáše 55, 6—11.

V těch dnech mluvil prorok Isaiáš řka: Hledejte Hospodina, dokud ho možno najít, vzývejte ho, pokavád je blízko. Nechať opustí bezbožný svou cestu a muž nešlechtný smýšlení své a vrátí se k Pánu; i slituje se nad ním, k našemu Bohu, neb hojně odpouští. Nejsouť myšlení má myšlení vaše, ani cesty vaše cesty mé, dí Hospodin. Oč totiž převyšují nebesa zemi, o tolik cesty mé vyšší jsou než cesty vaše a má myšlení než myšlení vaše. A jako sestupuje dešť a sníh s nebe a již se tam nevrací, ale napájí zemi, zalévá ji a uschopňuje, aby plodila, a dává sémě k setí a chléb k jídlu: tak bude slovo mé, jež vyšlo z úst mých; nevrátí se ke mně bez účinku, ale způsobí [vše], cokoli jsem chtěl, zdaří se mu, k čemu jsem je poslal,«* praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Matouše 21, 10—17.

Za onoho času, když vjel Ježíš do Jerusalema, vzrušilo se veškeré město řkouc: »Kdo jest tento?« Lid pak pravil: »To jest Ježíš, prorok z Nazareta galilejského.« I vešel Ježíš do chrámu Božího a vyhnal všecky, kteří prodávali a kupovali v chrámě, a zprevercel stoly penězoměnců i stolice těch, kteří prodávali holuby, a řekl jim:

* Člověk leckdy si něco umíní (»myšlení lidská«), nebo i slíbí někomu něco, ale pak to nevykoná (= »cesty lidské« = způsob, jak člověk jedná). Bůh však své plány, úradky (= »myšlení«) vždycky také vykoná, a když něco slíbí, jistojistě také splní; taková je moc slova Božího, kterým co připověděl, a tak Bůh jedná (= »cesty Boží«). Bůh slíbil, že pomůže svému lidu. Proto doufejme a nenechávejme se v důvěře v slovo Boží másti pohledem na množství a velikost svých hříchů, které budívají malomyslnost, ne-li zoufalství.

»Psáno jest: Dům můj domem modlitby slouti bude, vy však jste jej učinili peleší lotrovskou.« I přistoupili k němu v chrámě slepí a kulhaví a uzdravil je. Ale velekněží a zákoníci uzřevše divy, které učinil, a pacholata, ana volají v chrámě a říkají: »Hosanna Synu Davidovu«, rozhoršili se a řekli jemu: »Slyšíš-li, co tito praví?« Ježíš pak řekl jim: »Ovšem. Což jste nikdy nečtli: Z úst nemluvňat a kojenců připravil jsi sobě chválu?« A nechav je vyšel ven z města do Betanie a zůstal tam.

VE STŘEDU SUCHÝCH DNŮ POSTNÍCH

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy 24, 12—18.

V těch dnech řekl Hospodin Mojžíšovi: »Vstup ke mně na horu a zůstaň tam; dám ti kamenné desky, zákon a přikázání, která jsem napsal, abys poučoval syny Izraele.« [Tu] povstal Mojžíš a Josue, jeho služebník; Mojžíš pak vystupuje na Boží horu pravil starším: »Čekejte zde, až se navrátíme. Máte s sebou Árona a Hura; vznikne-li nějaký spor, vzneste jej na ně!« Když pak Mojžíš vystoupil na horu, zahalil ji mrak; usídlila se totiž na hoře Sinaj velebnost Boží. Zahalovala ji mrakem po šest dní; sedmého pak dne povolal ho [Bůh] z nitra mraku. Velebnost Hospodinova jevila se před zraky synů Izraelových jako žiravý oheň na temeni hory. Mojžíš tedy, stoupaje na horu, vešel doprostřed mraku a zůstal tam čtyřicet dní a čtyřicet nocí.

Čtení z třetí knihy královské 19, 3—8.

V těch dnech přišel Eliáš do Bersaby v Judsku a nechal tam služebníka svého. Šel pak pouští cestou jednoho dne i přišel, posadil se pod jedním jalovcem a žádal si, aby zemřel, řka: »Dosti je mi, Hospodine, vezmi [si] život můj, nebo nejsem lepší než otcové moji.« I položil se a usnul ve stínu jalovce. Tu hle, anděl Hospodinův dotkl se ho a řekl mu: »Vstaň a pojez!« I pohleděl a hle, u hlavy jeho podpopelný chléb a nádoba vody. Pojedl tedy, napil se a zase usnul.

Anděl Hospodinův přišel opět po druhé, dotkl se ho a řekl mu: »Vstaň, pojez; nebo dlouhou cestu máš ještě před sebou.« Vstal tedy, pojedl a napil se a šel v síle pokrmu toho čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k hoře Boží Horeb.

Evangelium podle sv. Matouše 13, 38—50.

Za onoho času oslovili někteří ze zákoníků a farizeů Ježíše řkouce: »Mistře, chceme od tebe viděti znamení.« On pak odpověděv řekl: »Pokolení zlé a cizoložné žádá znamení, a znamení nebude mu dáno, leč znamení proroka Jonáše. Jako totiž byl Jonáš v břiše ryby tři dni a tři noci, tak bude Syn člověka v nitru země tři dni a tři noci. Mužové ninivetští povstanou na soudě s pokolením tímto a odsoudí je, neboť učinili pokání na kázání Jonášovo, a hle, více než Jonáš jest tuto. Královna jihu povstane na soudě s pokolením tímto a odsoudí je, neboť přišla od končin země, aby uslyšela moudrost Šalomounovu, a hle, více než Šalomoun jest tuto. Když pak duch nečistý vyjde od člověka, chodí po místech suchých, hledaje odpočinutí a nenalézá. Tu řekne: Navrátím se do domu svého, odkud jsem vyšel. A přijda nalezne jej prázdný, vymetený a ozdobený. Tu jde a vezme s sebou sedm jiných duchů horších, nežli jest sám, a vejdouce přebývají tam. I stávají se poslední věci člověka toho horšími, než byly první. Tak bude i tomuto pokolení zlému.« Když ještě mluvil k zástupům, hle, matka i bratři jeho stáli venku, žádající s ním mluvit. I řekl mu kdosi: »Hle, matka tvá i bratři tvoji stojí venku, žádající s tebou mluvit.« On pak odpovídaje tomu, kterýž mu to byl pověděl, řekl: »Kdo jest matka má, a kdo jsou bratři moji?« A vztáhnuv ruku na své učedníky řekl: »Hle, matka má a bratři moji. Neboť kdokoli činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, ten jest mi bratrem i sestrou i matkou.«

VE ČTVRTEK PO PRVNÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Ezechiela 18, 1—9.

V těch dnech oslovil mne Hospodin a řekl: »Co je [to], že mezi sebou ustavičně obracíte známé přirovnání na zemi Izraelovu říka-

jíce: „Otcové jedli nezralé hrozny,* a zuby synů [tím] otupěly?“ Jakože živ jsem, praví Pán Bůh, nesmí býti již toto přirovnání příslovím v Izraeli! Hle, všechny duše moje jsou; jak duše otcova, tak i duše synova jest moje; duše, která se proviní, ta umře! Ale každý, kdo bude spravedlivý, kdo bude činiti podle práva a spravedlnosti, nebude-li na horách [při obětech] jísti, nebude-li očí svých pozdvihovati k modlám domu izraelského, neposkvrní-li manželky bližního svého, nepřistoupí-li k ženě nečisté, nikomu-li neukřivdí, vrátí-li zástavu dlužníkovi, nevezme-li nic násilně, chléb svůj bude-li lačnému dávati a nahého rouchem přiodívati, nebude-li na lichvu půjčovati a více bráti [než půjčil], odvrátí-li od nepravosti ruku svou, podle pravdy bude-li rozsuzovati pře soudících se, v příkazech mých bude-li choditi a mých ustanovení dbáti, aby činil podle pravdy, ten je spravedlivý, jistě živ bude,« praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Matouše 15, 21—28.

Za onoho času, vyšed Ježíš odebral se do krajin tyrských a sidonských. A hle, žena kananejská, vyšedši z těch končin, volala k němu řkouc: »Smiluj se nade mnou, Pane, synu Davidův! Dcera má krutě jest trápena od ducha zlého.« On však neodpověděl jí ani slova. I přistoupili učedníci jeho a prosili ho řkouce: »Propusť ji, neboť volá za námi.« On pak odpověděv řekl: »Nejsem poslán leč k zahynulým ovcím domu izraelského.« Ale ona přišedši, klaněla se mu a řekla: »Pane, pomoz mi!« On pak odpověděv pravil: »Není dobré vzíti chléb dítek a házeti psům.« A ona řekla: »Ovšem, Pane, neboť i psíci jedí z drobtů, které padají se stolu pánů jejich.« Tu Ježíš odpověděv řekl jí: »Ženo, veliká jest vírá tvá, staniž se tobě, jak žádáš.« I byla uzdravena dcera její od té hodiny.

* Kdo jí nezralé hrozny, kazí si zuby. Smysl přísloví: Otcové zhřešili a potomci jejich za to pykají.

V PÁTEK SUCHÝCH DNŮ POSTNÍCH

Čtení z proroka Ezechiela 18, 20—28.

Toto praví Hospodin Bůh: »Osoba, která zhřeší, ta zemře; syn neponese nepravosti otcovy, aniž otec ponese nepravosti synovy; spravedlnost spravedlivého jemu bude přičtena, a bezbožnost bezbožného jej bude tížiti. Bude-li však bezbožný činiti pokání ze všech hříchů svých, které činil, a bude-li šetřiti všech příkazů mých a činiti podle práva a spravedlnosti, jistě živ bude a nezemře. Všech nepravostí jeho, které činil, nevzpomenu; pro svou spravedlnost, kterou činil, živ bude. Zdali vůle má jest smrt bezbožného, praví Hospodin Bůh, a ne, aby se obrátil od cest svých a živ byl? [Také] však spravedlivý, odvrátí-li se od spravedlnosti své a bude-li činiti nepravost podle všech ohavností, které činívá bezbožný, zdali bude živ? Na žádné spravedlivé skutky, které byl učinil, nebude pamatováno; pro přestoupení, jehož se dopustil, a pro hřích svůj, který spáchal, pro ty zemře. Pravíte: Není správné jednání Hospodinovo, proto slyš dome Izraelův: „Mé jednání, že není správné? Zda není spíše způsob, jak jednáte vy, nesprávný?“ Odvrátí-li se tedy spravedlivý od své spravedlnosti a činiti bude nepravost, umře pro ni; pro nepravost, kterou páchal, umře. A bezbožný, odvrátí-li se od své bezbožnosti, kterou páchal, a bude-li činiti podle práva a spravedlnosti, ten vrátí duši své život. Ano, prohlédne-li a odvrátí-li se ode všech nepravostí svých, které páchal, jistě živ bude a neumře,« praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Jana 5, 1—15.

Za onoho času byla slavnost židovská a Ježíš vstoupil do Jerusalema. Jest pak v Jerusalemě při Bravní bráně rybník, jenž hebrejsky slove Bethesda a má pět podloubí. V těch leželo veliké množství neduživců: slepých, kulhavých, ochrnutých, kteří čekali na pohnutí vody. Anděl Páně totiž sestupoval časem do rybníka a hýbal vodou. A kdo po hnutí vody první vstoupil do rybníka, býval uzdraven, ať

byl stížen neduhem kterýmkoli. I byl tam jeden člověk, který byl nemocen třicet osm let. Toho Ježíš uzřev ležeti a seznáv, že to s ním trvá již dlouhý čas, řekl jemu: »Chceš býti zdrav?« Nemocný mu odpověděl: »Pane, nemám člověka, aby, když se voda pohne, spustil mě do rybníka; když pak já jdu, jiný sestupuje přede mnou.« Dí mu Ježíš: »Vstaň, vezmi lože své a chod'!« A hned se uzdravil člověk ten; i vzal své lože a chodil. Byla však toho dne sobota. A proto židé řekli tomu, jenž se uzdravil: »Jest sobota; nesluší se tobě nosit lože své.« On pak odpověděl jim: »Ten, jenž mě uzdravil, řekl mi: »Vezmi lože své a chod'!« Tedy otázali se ho: »Kdo jest ten člověk, který ti řekl: »Vezmi lože své a chod'?« Ten však, jenž byl uzdraven, nevěděl, kdo jest, neboť Ježíš se uchýlil, poněvadž byl zástup na tom místě. Potom ho Ježíš našel v chrámě a řekl jemu: »Hle, učiněn jsi zdrav, již nehřeš, aby se ti nepříhodilo něco horšího.« Člověk ten odešel a oznámil židům, že to jest Ježíš, jenž ho uzdravil.

V SOBOTU SUCHÝCH DNŮ POSTNÍCH

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola k Thessalonickým 5, 14—23.

Bratří! Prosíme vás, usazujte nepokojné, povzbuzujte malomyslné, ujímejte se slabých, shovívaví buďte ke všem! Vizte, aby nikdo neodplácel nikomu zlým za zlé, nýbrž vždycky usilujte o to, co jest dobré pro vás vespolek i pro všechny. Vždycky se radujte, bez ustání se modlete, ve všem díky číňte, neboť jest to vůle Boží v Kristu Ježíši o vás všech. Ducha neuhášejte, proroctvími nepohrdejte; všechno však zkoušejte, co dobré jest, toho se držte! Od všeliké způsoby zlého se zdržujte! On pak, Bůh pokoje, posvětiž vás docela, ať se váš duch i duše vaše a tělo vaše úplně zachová bez úhony ku příchodu Pána našeho Ježíše Krista.

Evangelium podle sv. Matouše 17, 1—9, jako v druhou neděli postní, na str. 52.

V DRUHOU NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola k Thessalonickým 4, 1—7.

Bratří! Prosíme vás a napomínáme v Pánu Ježíši: jakož jste přijali od nás, kterak byste měli choditi a Bohu se líbiti, tak abyste chodili, abyste více prospívali. Víte zajisté, která přikázání jsem vám dal skrze Pána Ježíše. To jest totiž vůle Boží, vaše posvěcení: abyste se zdržovali od smilství, aby každý z vás dovedl tělo své chovati ve svatosti a ve cti, nikoli v náruživé žádostivosti, jakož i pohané, kteří neznají Boha, a aby nikdo nezkracoval a nepodváděl v té věci bratra svého, neboť mstitelem toho jest Pán, jakož jsme vám byli dříve pověděli a osvědčili. Vždyť nepovolal nás Bůh k nečistotě, nýbrž k posvěcení v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Matouše 17, 1—9.

Za onoho času pojal Ježíš Petra, Jakuba a Jana, bratra jeho, a vedl je na horu vysokou v soukromí a proměnil se před nimi. I zastkvěla se tvář jeho jako slunce a roucho jeho učiněno jest bílé jako sníh a aj, ukázal se jim Mojžíš a Eliáš rozmlouvající s ním. Petr pak promluviv řekl Ježíšovi: »Pane, dobře jest nám zde býti; chceš-li, udělejme tu tři stánky, tobě jeden, Mojžíšovi jeden a Eliášovi jeden!« Když ještě mluvil, hle, oblak světlý zastínil je. A aj, hlas s oblaku řkoucí: »Tento jest Syn můj milý, v němž se mi dobře zalíbilo; toho poslouchejte!« A učedníci uslyševše to, padli na svou tvář a báli se velmi. I přistoupil Ježíš a dotek se jich, pravil: »Vstaňte a nebojte se!« Pozdvihše pak očí svých, neviděli nikoho, leč samotného Ježíše. A když sestupovali s hory, přikázal jim Ježíš řka: »Nepovídejte nikomu o tom vidění, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých.«

V PONDĚLÍ PO DRUHÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Daniela 9, 15—19.

V těch dnech modlil se Daniel k Hospodinu takto: »Hospodine Bože náš, jenž jsi vyvedl národ svůj z Egypta rukou silnou a učinil

sis jméno, jaké dnes je, hřešili jsme, nepravost jsme činili. Hospodine, podle veškeré [lásky] tvé [ke] spravedlnosti odvrát se, prosím, přísný hněv tvůj od města tvého Jerusalema, od svaté hory tvé. Neboť pro hříchy naše a pro nepravosti otců našich Jerusalem a národ tvůj v pohaně jest u všech vůkol nás. Nyní však vyslyš, Bože náš, modlitbu služebníka svého a prosby jeho; vyjasni tvář svou na svatyni svou, která je zpuštěna, pro sebe samého. Nakloň, Bože můj, ucha svého a slyš, otevři oči své a viz, že zpuštění jsme my i město, které má tvé jméno; neboť prostíráme prosby před tebou nedůvěřující ve spravedlivé skutky své, ale v milosrdenství tvá mnohá. Slyš Pane, usmiř se, Hospodine, viz a neprodleně činn pro sebe samého, Bože můj; máť jméno tvé město i národ tvůj, Hospodine, Bože náš!«

Evangelium podle sv. Jana 8, 21—29.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům židovským: »Já jdu, a budete mě hledati a v mém hříchu zemřete. Kam já jdu, vy nemůžete přijíti.« Tedy řekli židé: »Zdaliž sám sebe zabije, že praví: Kam já jdu, vy nemůžete přijíti?« I pravil jim: »Vy jste zdola, já shora jsem. Vy jste z tohoto světa, já nejsem z tohoto světa. Proto jsem vám řekl, že zemřete ve svých hříších; neboť neuvěříte-li, že já to jsem, zemřete v hříších svých.« Tu pravili jemu: »Kdo jsi ty?« Ježíš řekl jim: »Počátek, kterýž i mluvím vám. Mnoho mám o vás mluvit a souditi, ale ten, jenž mne poslal, jest pravdomluvný, a já mluvím ve světě, co jsem slyšel od něho.« A neporozuměli, že jim mluvil o Bohu Otci. Tu řekl jim Ježíš: »Když povýšíte Syna člověka, tehda poznáte, že já to jsem a sám od sebe nic nečiním, nýbrž jak mě naučil Otec, to mluvím. A ten, jenž mě poslal, jest se mnou; on nenechal mě samotna, neboť já vždycky činím to, co mu jest milé.«

V ÚTERÝ PO DRUHÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z třetí knihy královské 17, 8—16.

V těch dnech oslovil Hospodin Eliáše Tesbana a řekl: »Vstaň a jdi do Sarefty sidonské a pobud' tam, nebo jsem tam přikázal jedné

vdově, aby tě živila.« Vstal [tedy] a odešel do Sarefty. Když přicházel k bráně města, ukázala se mu jedna vdova, která sbírala dříví. I zavolav ji řekl jí: »Dej mi trochu vody v nádobě, abych se napil.« Když ona šla, aby mu ji přinesla, volal za ní řka: »Přines mi také, prosím, kousek chleba v ruce!« Ona však odpověděla: »Jakože živ je Hospodin, Bůh tvůj! Nemám chleba, leč v nádobě mouky, co by mohl vzíti do hrsti, a maličko oleje ve džbáně; právě sbírám několik dříví, pak půjdu a udělám to sobě a synu svému, abychom to snědli a poté zemřeli.« Eliáš jí pravil: »Neboj se! Jdi a učiň, jak jsi řekla; avšak mně nejprv udělej z té mouky podpopelný chlebiček a přines mi jej; sobě pak a synu svému uděláš potom. Nebo toto praví Hospodin, Bůh Izraelův. »Neubude mouky v té nádobě, aniž oleje ve džbáně ubude do dne, kdy dá Hospodin [zase] dešť na zemi.« Ona tedy šla a učinila podle slova Eliášova; i jedl on i ona i dům její. Od toho dne v nádobě mouky neubývalo, aniž ve džbáně ubývalo oleje podle slova Hospodinova, které byl promluvil skrze Eliáše.

Evangelium podle sv. Matouše 23, 1—12.

Za onoho času mluvil Ježíš k zástupům a učedníkům svým řka: »Na stoličce Mojžíšovu zasedli zákoníci a farizeové. Všecko tedy, co vám řeknou, zachovávejte a číňte, ale podle skutků jejich nečíňte; neboť mluví, ale nečiní. Navazují totiž břemena těžká a nesnesitelná a vkládají je na ramena lidská, sami však ni prstem svým nechtějí jimi hnouti. A všecky skutky své činí, by je lidé viděli: roztahují modlitební řeménky své a prodlužují třepení; rádi sedí na předních místech při hostinách a v prvních stolicích ve sbornicích [synagógách] a libují si, když je pozdravují na trhu a když je lidé nazývají rabbí (t. j. mistr). Vy však se nedávejte nazývati rabbí; neboť jeden jest mistr váš, vy pak všickni jste bratří. A otcem nenazývejte sobě nikoho na zemi, neboť jeden jest Otec váš, jenž jest v nebesích. Ani nenazývejte se vůdci, neboť jeden jest vůdce váš, Kristus. Kdo z vás jest větší, bude služebníkem vaším. Kdo však se povýší, bude poníž, a kdo se poníží, bude povýšen.«

VE STŘEDU PO DRUHÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z knihy Ester 13, 8—11, 15—17.

V těch dnech prosil Mardocheus Hospodina řka: »Hospodine, Pane, králi všemohoucí! Jsouť v moci tvé všechny věci a není, kdo by mohl odolati vůli tvé, ustanovíš-li, aby vysvobozen byl Izrael. Tys učinil nebe i zemi, a cokoli jest v oboru nebes. Pánem jsi všech věcí, aniž je, kdo by odolal velebnosti tvé. Nyní tedy, Hospodine, králi, Bože Abrahamův, smiluj se nad lidem svým; neboť chtějí nás nepřátelé naši zahubit a dědičný tvůj majetek zahladit. Nepohrdej údělem svým, který sis vykoupil z Egypta. Vyslyš prosbu mou, milostiv buď losu, údělu svému, a obrať žalost naši v radost, abychom živi jsouce chválili jméno tvé, Hospodine; nezavírej ústa těch, kteří tě chválí, Hospodine Bože náš!«

Evangelium podle sv. Matouše 20, 17—28.

Za onoho času, když se Ježíš ubíral do Jerusalema, pojal dvanáct učedníků v soukromí a řekl jim: »Aj, vstupujeme do Jerusalema a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům a odsoudí ho na smrt a vydají ho pohanům, aby se mu posmívali, jej bičovali a ukřižovali; a třetího dne vstane z mrtvých.« Tu přistoupila k němu matka synů Zebedeových se svými syny a padši k nohám jeho prosila ho za něco. On pak jí řekl: »Co chceš?« Dí jemu: »Řekni, aby tito dva synové moji seděli v tvém království, jeden na pravici a jeden na levici tvé.« Ale Ježíš odpověděv řekl: »Nevíte, zač prosíte. Můžete-li píti kalich, který já budu píti?« Řkou jemu: »Můžeme.« Dí jim: »Kalich můj sice píti budete, seděti však na pravici neb na levici mé není mou věcí dáti vám, nýbrž těm, jimž jest připraveno od Otce mého.« A uslyševše to deset ostatních, rozmrzeli se na ty dva bratry. Ale Ježíš zavolav je k sobě řekl: »Víte, že knížata národů panují nad nimi a velmoži provádějí moc svou nad nimi. Ne tak bude mezi vámi, nýbrž kdo se chce státi mezi vámi větším, budiž sluhou vašim, a kdo chce mezi vámi býti první, budiž služebníkem

vaším, jako Syn člověka nepřišel, aby se mu sloužilo, nýbrž aby sloužil a dal život svůj na vykoupení za mnohé.«

VE ČTVRTEK PO DRUHÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Jeremiáše 17, 5—10.

Toto praví Hospodin Bůh: »Kletý muž, který spoléhá na člověka, kdo za svou oporu pokládá smrtelníka, ale od Hospodina odstupuje svým srdcem. Neboť jest jako jalovec na pustině, neuvidí, až přijde dobré, bydlo jeho je v suchopárné poušti, v kraji solném, ve kterém nelze bydlet. Požehnán muž, jenž doufá v Hospodina, jehož oporou jest Hospodin. Jest jako strom, který zasazen jest u vod, který, kde vláha jest, pouští kořeny své, netracheje se, když přijde vedro. Listí jeho zůstává zelené, ani v letech sucha starostí nemá, nikdy nepřestane ovoce nésti. Záludné je srdce nade všecko, nevyzpytatelné, kdo je pozná? Já Hospodin, zpytuji srdce a zkouším ledví, abych dal každému podle jeho mravů, podle ovoce jeho předsevzetí,« praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Lukáše 16, 19—31.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš farizeům: »Byl jeden člověk bohatý, a ten se odíval v purpur a kment a hodoval každého dne skvostně. Jeden pak žebrák, jménem Lazar, ležel u vrat jeho, jsa pln vředů a žádal se nasytit z drobtů, které padaly se stolu boháčova, ale nikdo mu je nedával, ba i psi přicházeli a lízali vředy jeho. I stalo se, že ten žebrák zemřel a donesen byl od andělů do lůna Abrahama; a zemřel i boháč a pohřben byl v pekle. Když pak v mukách pozdvihl očí svých, uzřel Abrahama zdaleka a Lazara v lůně jeho. I zvolal a řekl: „Otče Abrahame, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí konec prstu svého ve vodě a ochladí jazyk můj, neboť se trápím v tomto plameni.“ Ale Abraham řekl jemu: „Synu, rozpoemeň se, že jsi přijal [věci] dobré v svém životě a Lazar podobně

[věci] zlé; nyní pak on se zde těší, ty však se trápíš. A mimo to jest mezi námi a vámi stanovena veliká propast, aby nemohli ti, kteří by chtěli, přejíti odtud k vám, ani odonud k nám se přepraviti.“ I řekl: „Prosím tě tedy, otče, abys ho poslal do domu otce mého, neboť mám pět bratrů, ať jim svědčí, aby také oni nepřišli do tohoto místa trápení.“ Ale Abraham řekl jemu: „Mají Mojžíše a proroky, těch ať poslouchají.“ On však pravil: „Nikoliv, otče Abrahame, ale přijde-li k nim někdo z mrtvých, budou činiti pokání.“ Tu řekl mu: „Neposlouchají-li Mojžíše a proroků, neuvěří, ani kdyby někdo z mrtvých vstal.“«

V PÁTEK PO DRUHÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z první knihy Mojžíšovy 37, 6—22.

V těch dnech pravil Josef bratřím svým: »Slyšte sen, který jsem měl. Zdálo se mi, že jsme vázali snopy na poli; můj snop povstal a stál, vaše pak snopy stály kolem dokola a klaněly se mu.« Bratří jeho odpověděli: »Budeš snad naším králem, či budeme poddáni tvé vládě?« Tento sen a řeči tedy závist a zášť ještě více roznítily. Měl ještě jiný sen. Vypravoval jej bratřím takto: »Zdálo se mi ve snu, kterak slunce, měsíc a jedenácte hvězd se mi klaní.« Když to otci a bratřím vypravoval, domlouval mu otec řka: »Co znamená tento sen, který jsi měl? Budu se snad já, matka tvá a bratří tvoji až k zemi před tebou skláněti?« Záviděli mu tedy jeho bratři, otec však mlčky o věci přemýšlel. Když jednou bratří jeho pasouce otcova stáda zdržovali se v Sichemu, pravil mu Izrael: »Bratří tvoji pasou ovce v Sichemu; pojd', pošlu tě k nim.« Když on odpověděl: »Tu jsem,« pravil mu: »Jdi a viž, mají-li se bratří tvoji i stáda ve všem dobře, a oznam mi, co se děje.« Jsa vyslán z údolí Hebronského přišel do Sichemu. Muž [jeden], který ho potkal, když bloudil po polích, tázal se ho, co hledá. On odpověděl: »Bratry své hledám, pověz mi, kde pasou stáda.« I pravil mu ten muž: »Odešli z tohoto místa, slyšel jsem však, že pravili »Pojďme do Dotainu.« Šel tedy

Josef za svými bratry a našel je v Dotainu. Když ho zdaleka uzřeli, dříve než k nim došel, zamýšleli ho zabít. Mluvili mezi sebou: »Hle, snář přichází, pojd'me, usmrťme ho a hod'me do staré cisterny a pak řekneme: „Divoká šelma ho pohltila.“ Pak se ukáže, co mu prospějí jeho sny.« Uslyšev to Ruben, umínil si vysvoboditi ho z jejich rukou, řka: »Nezabíjejte ho a neprolévejte krve; ale hod'te ho do této cisterny, která je na poušti; zachovejte tak ruce své čisté.« To pravil, poněvadž ho chtěl vysvoboditi z jejich rukou a vrátiti otci jeho.

Evangelium podle sv. Matouše 21, 33—46.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupcům židovským a velekněžím podobenství toto: »Byl jeden hospodář, který štípil vinici a ohradiv ji plotem, vykopal v ní lis, postavil věž a pronajal ji vinařům a odcestoval. Když pak se přiblížil čas plodů, poslal služebníky své k vinařům, aby přijali užitky její. Ale vinaři zjímavše služebníky jeho, jednoho zmrskali, jiného zabili, jiného ukamenovali. Opět poslal služebníků jiných více než prve, a učinili jim taktéž. Naposledy pak poslal k nim syna svého řka: „Zastydí se před synem mým.“ Ale vinaři uzřevše syna, řekli mezi sebou: „To jest dědic; pojd'me, zabijme ho a budeme míti dědictví jeho.“ I chopili se ho, vyvrhli jej ven z vinice a zabili. Když tedy přijde pán vinice, co učiní oněm vinařům?« Řkou jemu: »Zlé zle zahubí a vinici svou pronajme jiným vinařům, kteří by mu vydávali užitek časem svým.« Tu řekl jim Ježíš: »Nikdy jste nečtli v Písmech: „Kámen, který zavrhl stavitelé, ten se stal kamenem úhelným. Od Pána stalo se to a jest to podivné v očích vašich?“ Proto pravím vám: Bude odňato od vás království a dáno [bude] lidu, který bude přinášeti plody jeho. A kdo padne na ten kámen, rozrazí se; na koho však padne, toho rozdrtí.« A uslyševše velekněží a farizeové podobenství jeho, porozuměli, že mluví o nich; i hledali ho uchopiti, ale báli se zástupů, neboť ho měli za proroka.

V SOBOTU PO DRUHÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z první knihy Mojžíšovy 27, 6—40.

V těch dnech řekla Rebeka synu svému Jakubovi: »Slyšela jsem otce tvého, když mluvil s Esauem, bratrem tvým, a pravil mu: „Přines mi ze svého lovu a nadělej pokrmů, abych pojedl a pak ti před Hospodinem požehnám, dříve než umru.“ Nyní tedy synu, jednej podle mé rady! Jdi k stádu a přines mi dvě z nejlepších kůzlat, ať nadělám z nich otci tvému pokrmů, které on rád. Když mu je přineseš, a on pojí, ať ti požehná, dříve než umře.« On jí [však] odpověděl: »Víš, že Esau, můj bratr, jest člověk chlupatý, a já hladký; jestliže mě otec ohmatá a pozná, bojím se, aby se nedomníval, že jsem si z něho chtěl tropiti posměch, a abych neuvalil na sebe zlořečení místo požehnání.« Matka mu řekla: »Na mně buď to zlořečení synu; jen poslechni mé rady, jdi a přines, co jsem řekla.« Odešel [tedy], přinesl a dal to matce, která připravila pokrm tak, jak věděla, že otec jeho rád. Potom oblékla mu nejlepší šaty Esauovy, které měla doma, kozelčími kůžkami obložila mu ruce, zakryla holou část hrdla, dala mu pokrm a odevzdala chleby, které byla upekla. Když to přinesl otci, pravil: »Otče!« On odpověděl: »Slyším. Kdo jsi, synu můj?« I řekl Jakub: »Já jsem tvůj prvorozenec Esau; učinil jsem po tvém rozkazu; vstaň a pojez z mého lovu, aby mi tvá duše požehnala.« Tu pravil opět Isák svému synu: »Jak jsi mohl tak brzy něco uloviti, synu můj?« Odpověděl: »Byla to vůle Boží, že se mi tak brzy naskytlo, co jsem chtěl.« I pravil Isák: »Přistup sem, ať se tě dotknu, synu a zkusím, jsi-li ty syn můj Esau.« Přistoupil tedy k otci. Isák ohmatav ho pravil: »Hlas je sice Jakubův, ale ruce jsou Esauovy.« A nepoznal ho, poněvadž chlupaté ruce způsobily, že se podobal staršímu. Chtěje mu tedy požehnati, pravil: »Jsi ty můj syn Esau?« On odpověděl: »Jsem.« Tu pravil Isák: »Podej mi pokrm ze svého lovu, synu, aby ti požehnala má duše.« Když Isák z podaného pojedl, podal mu Jakub také vína. Když se Isák napil, pravil: »Přistup ke mně a dej mi políbení,

synu!« Přistoupil a políbil ho. Tu, jakmile ucítil vůni jeho roucha, žehnaje mu, pravil: »Ano, vůně mého syna jest jak vůně bohaté nivy, které Hospodin požehnává. Dávej ti Bůh z nebeské rosy jakož i z tučnosti země nadbytek obilí a vína. Ať ti slouží národové, kmenové ať se ti klanějí. Bratří svých buď pánem, synové matky tvé ať se ti koří! Zlořečen buď, kdo ti zlořečí, požehnan však, kdo ti žehná.« Sotvaže Isák dokončil řeč a Jakub vyšel ven, přišel Esau a přinesl vařené pokrmy z lovu otci řka: »Vstaň, otče můj, a jez z lovu svého syna, aby mi požehnala tvá duše.« Isák mu řekl: »Kdo pak jsi ty?« Odpověděl: »Jsem tvůj prvorozený syn Esau.« Tu se Isák ulekl, hrozně zděsil a nevýslovně se divě, pravil: »Kdo jest tedy ten, který před chvílí uloviv zvěř přinesl mi ji a jedl jsem ze všeho, dříve než jsi ty přišel? Požehnal jsem mu a zůstane požehnaným.« Uslyšev Esau řeči otcovy zařval velikým křikem a zděšen jsa pravil: »Požehnej také mně, otče!« On pravil: »Tvůj bratr lživě přišel a vzal tvoje požehnání.« [Esau] doložil: »Právem bylo nazváno jeho jméno Jakub, neboť, hle, po druhé mě obelstil; nejprve mi odňal prvorozenská práva a nyní zase uchvátil mé požehnání.« Opět pak pravil k otci: »Zachoval jsi také mně požehnání?« Isák odpověděl: »Tvým pánem jsem ho ustanovil a všechny bratry jeho jsem podrobil jeho službě; obilím a vínem jsem ho trvale opatřil, co tedy tobě, synu, po tom všem mohl bych ještě učiniti?« »Otče,« pravil Esau, »máš toliko jedno požehnání? Prosím, abys požehnal též mně.« Když pak hlasitě vzlykal, tu Isák byl dojat a pravil mu: »V tuku země a v rose nebes shora bude tvé požehnání.«

Evangelium podle sv. Lukáše 15, 11—32.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš farizeům a zákoníkům podobenství toto: »Jeden člověk měl dva syny a mladší z nich řekl otci: „Otče, dej mi ten díl statku, který na mne připadá.“ I rozdělil jim majetek. A po nemnoha dnech syn mladší sebrav všecko odešel do krajiny daleké a tam promarnil statek svůj živ jsa prostopášně. A když byl všecko utratil, nastal v té krajině hlad veliký a on počal trpěti nouzi.

I šel a přidržel se jednoho občana oné krajiny a ten ho poslal do dvora svého, aby pásł vepře. I přál si naplniti své břicho lusky, které jedli vepři, ale nikdo mu [jich] nedával. Šel tedy do sebe a řekl: „Kolik dělníků v domě otce mého má hojnost chleba a já hynu zde hladem. Vstanu a půjdu k otci svému a řeknu jemu: Otče, zhřešil jsem proti nebi i před tebou; již nejsem hoden slouti synem tvým. Učin mne jako jednoho ze svých dělníků!“ A vstav, šel k otci svému. Když pak byl ještě opodál, spatřil ho otec jeho a byl hnut milosrdenstvím; i běžel a padl mu kolem krku a zlíbal ho. I řekl mu syn: „Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou; již nejsem hoden slouti synem tvým.“ Ale otec řekl k svým služebníkům: „Rychle přineste roucho přední a oblecte ho a dejte mu prsten na ruku a obuv na nohy jeho; a přived'te tele tučné a zahijte je a jezme a veselme se; neboť tento syn můj byl mrtev a zase ožil; byl ztracen a jest nalezen.“ I počali se veseliti. Byl pak syn jeho starší na poli; a když přicházel a blížil se k domu, uslyšel hudbu a tanec. I povolal k sobě jednoho ze služebníků a otázal se ho, co by to bylo. A on řekl jemu: „Bratr tvůj přišel a otec tvůj zabil tučné tele, poněvadž jej dostal zdravého.“ I rozhněval se a nechtěl vejíti. Tedy otec jeho vyšed počal ho chlácholiti. Ale on odpověděv řekl otci svému: „Hle, tolik let sloužím tobě a nikdy jsem příkázání tvého nepřestoupil a nikdy jsi mi nedal [ani] kozelce, abych se poveselil se svými přáteli. Ale když přišel tento syn tvůj, jenž prohýřil majetek svůj s nevěstkami, zabil jsi mu tučné tele.“ On však řekl jemu: „Synu můj, ty jsi vždycky se mnou a všechny věci mé jsou tvoje; veseliti se však a radovati se náleželo, neboť tento bratr tvůj byl mrtev a zase ožil; byl ztracen a jest nalezen.“«

V TŘETÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 5, 1—9.

Bratři! Bud'te následovníky Božími jako dítky nejmilejší a žijte v lásce, jakož i Kristus miloval nás a vydal sebe samého za nás v dar, a to v oběť krvavou Bohu k vůni líbezné. Smilství však a všeliká

nečistota neb lakota nebudiž ani jmenována mezi vámi, jak se sluší na svaté, taktéž ani mrzkost a prázdné tlachání nebo vtipkování, které se nesluší, nýbrž spíše děkování. Toto pak vězte a znejte, že žádný smilník neb nečistý neb lakotník, to jest modloslužebník, nemá dědictví v království Kristově a Božím. Nikdo vás nesváděj marnými řečmi, neboť pro tyto věci přichází hněv Boží na neposlušníky; nestávejte se tedy účastníky jejich! Byliť jste někdy tmou, nyní však jste světlem v Pánu; jako účastníci světla žijte, neboť ovoce světla záleží ve všelike dobré a spravedlnosti a pravdě.

Evangelium podle sv. Lukáše 11, 14—28.

Za onoho času vymítal [Pán] Ježíš zlého ducha a ten byl němý. A když vyvrhl zlého ducha, němý mluvil; i podivili se zástupové. Někteří z nich však řekli: »V Belzebubu, náčelníku duchů zlých, vymítá zlé duchy.« A jiní pokušejíce ho, žádali na něm znamení s nebe. Ale on znaje myšlení jejich řekl jim: »Každé království proti sobě rozdělené zpustne a dům na dům padne. Jestliže tedy také satan proti sobě rozdělen jest, kterak obстоjí království jeho? Neboť pravíte, že já v Belzebubu vymítám zlé duchy. A vymítám-li já zlé duchy v Belzebubu, v kom je vymítají synové vaši? Protož oni budou soudci vašimi. Jestliže však prstem Božím vymítám zlé duchy, dojista přišlo k vám království Boží. Když silák ozbrojený hlídá dvoru svého, v pokoji jest majetek jeho. Když však silnější než on přijde, přemůže ho, odejme veškerou jeho zbroj, na niž spoléhal, a rozdělí kořist jeho. Kdo není se mnou, proti mně jest, a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje. Když nečistý duch vyjde od člověka, chodí po místech suchých, hledaje odpočínutí a nenalézaje praví: „Navrátím se do domu svého, z něhož jsem vyšel.“ A přijda nalezne jej vymetený a ozdobený. Tu jde a vezme s sebou sedm jiných duchů horších, než jest sám, a vejdouce přebývají tam. I stávají se poslední věci člověka toho horšími, než byly první.« I stalo se, když to pravil, jedna žena ze zástupu, pozdvihla hlasu a řekla jemu: »Blahoslavený život, který tebe nosil, a prsy, kterých jsi požíval.«

Ale on pravil: »Ovšem blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a ostříhají ho.«

V PONDĚLÍ PO TŘETÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení ze čtvrté knihy královské 5, 1—15.

V těch dnech Naaman, velitel vojska krále syrského, byl muž mocný u pána svého a ctěný; nebo skrze něho dal Hospodin vítězství Syrii; byl to muž vlivný a bohatý, ale malomocný. Ze Syrie byli vyšli lupiči a přivedli ze země izraelské zajatou dívku malou, a ta se dostala do služby manželky Naamanovy. I řekla paní své: »Ó, by byl pán můj u proroka, jenž je v Samari! Jistě by ho uzdravil od malomocenství, které má.« Tu šel Naaman k pánu svému a oznámil mu to řka: »Takto a takto mluvila děvečka ze země izraelské.« Král syrský mu řekl: »Jdi a já pošlu list králi izraelskému.« On tedy odešel a vzav s sebou deset hřiven stříbra, šest tisíc zlatáků a desateré roucho na převlek, přinesl list králi izraelskému v tato slova: »Když obdržíš list tento, věz, že posílám k tobě Naamana, služebníka svého, abys ho uzdravil od malomocenství jeho.« Když přečetl král izraelský list, roztrhl roucha svá a řekl: »Zda jsem já bohem, abych mohl život vzíti a dáti, že tento poslal ke mně, abych uzdravil člověka od malomocenství jeho? Pozorujte a vizte, že příčin hledá proti mně!« Když to uslyšel Eliseus, muž Boží, že totiž král izraelský roztrhl roucha svá, vzkázal mu: »Proč jsi roztrhl roucha svá? Ať přijde ke mně a zví, že je prorok v Izraeli!« Přišel tedy Naaman s koňmi a vozy a zastavil se u dveří domu Eliseova. Eliseus poslal k němu posla a vzkázal: »Jdi a umyj se sedmkrát v Jordáně, i bude uzdraveno tělo tvé a budeš čist!« Naaman se rozhněval a bral se odtud řka: »Domníval jsem se, že vyjde ke mně, že stoje vzývati bude jméno Hospodina, Boha svého, a že dotkna se rukou svou místa malomocenství uzdraví mne. Zda nejsou lepší Abana a Farfar, řeky damašské, nad všechny vody izraelské, abych se v nich omyl a očištěn byl?« Obrátil se tedy a odcházel hněvaje se.

Přistoupili však k němu služebníci jeho a domlouvali mu: »Otče, i kdyby velikou věc byl ti přikázal prorok, jistě měl bys [ji] učiniti; čím více, když řekl: »Umyj se a bude čist!« Sestoupil [tedy] a umyl se v Jordáně sedmkráté podle řeči muže Božího. I bylo tělo jeho zase čisté jako tělo malého dítěte. A navrátiv se k muži Božímu se vším komonstvem svým, přišel, předstoupil před něho a řekl: »Vpravdě vím, že není jiného Boha na veškeré zemi, leč toliko v Izraeli.«

Evangelium podle sv. Lukáše 4, 23—30.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš farizeům: »Zajisté řeknete mi toto přísloví: „Lékaři, uzdrav se sám;“ ty věci veliké, které, jak jsme slyšeli, konal jsi v Kafarnaum, učin také zde ve své otčině.« A řekl: »Amen pravím vám: Žádný prorok není vzácný ve své otčině. Vpravdě pravím vám: Mnoho vdov bylo v lidu izraelském za dnů Eliášových, když se nebe zavřelo po tři léta a šest měsíců, takže hlad veliký nastal po vší zemi, a k žádné z nich nebyl poslán Eliáš, leč do Sarepty sidonské k ženě vdově. A mnoho bylo malomocných v lidu izraelském za proroka Elisea a žádný z nich nebyl uzdraven, leč jen Naaman syrský.« I naplnili se všickni v synagoze hněvem, slyšíce to, a povstavše vyvrhli jej ven z města a dovedli ho až na okraj hory, na níž město jejich bylo vystavěno, aby ho srazili dolů. Ale on prosed prostředkem jich, ubíral se odtud.

V ÚTERÝ PO TŘETÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení ze čtvrté knihy královské 4, 1—7.

V těch dnech kterási žena z manželek prorockých volala k Eliseovi řkouc: »Služebník tvůj, muž můj umřel, ty víš, že se služebník tvůj bál Hospodina, a hle, věřitel přišel, aby si vzal oba syny mé za nevolníky.« Eliseus jí řekl: »Co chceš, abych ti učinil? Pověz mi, co máš v domě svém.« Ona odpověděla: »Nemá služebnice tvá nic

v domě svém nežli maličko oleje, aby se jím mazala.« »Jdi,« pravil jí, »a vypůjč si ode všech sousedek svých nádob prázdných nemálo! Pak vejdi, zavři dveře po sobě i po synech svých, nalévej z něho do všech těch nádob, a když bude některá plná, odstav ji!« Šla tedy žena, zavřela dveře po sobě a po synech svých, oni podávali nádoby a ona nalévala. Když byly nádoby plné, řekla synu svému: »Podej mi ještě nádobu!« On však odpověděl: »Nemám.« I zastavil se olej. Tedy přišla ona a zvěštovala to člověku Božímu. A ten řekl: »Jdi, prodej olej a zaplať věřiteli svému; ty pak a synové tvoji živi buďte z ostatku!«

Evangelium podle sv. Matouše 18, 15—22.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Zhřešil-li by proti tobě bratr tvůj, jdi a pokárej ho mezi sebou a jím samým. Poslechne-li tě, získal jsi bratra svého; pakli neposlechne, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby v ústech dvou neb tří svědků stálo pevně veškeré slovo. Bude-li jich nedbati, pověz to církvi; neposlechne-li však ani církve, budiž tobě jako pohan a publikán. Amen pravím vám: Cokoli svážete na zemi, bude svázáno i na nebi, a cokoli rozvážete na zemi, bude rozvázáno i na nebi. Opět pravím vám: Jestliže se dva z vás na zemi sjednotí spolu o kterékoli věci, za kterou by prosili, stane se jim to od Otce mého, jenž jest v nebesích. Neboť kde jsou dva neb tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.« Tu přistoupil k němu Petr a řekl: »Pane, kolikrát zhřeší proti mně bratr můj, a odpustím jemu? Zda do sedmikráte?« Dí jemu Ježíš: »Nepravím tobě až do sedmikráte, nýbrž až do sedmdesátisedmkrát.«

VE STŘEDU PO TŘETÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy 20, 12—24.

Toto praví Hospodin Bůh: »Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl na půdě, kterou ti dá Hospodin Bůh tvůj. Nezabiješ!

Nezcižoložíš! Nepokradeš! Nevydáš proti svému bližnímu křivého svědectví! Nepožádáš domu bližního svého! Aniž požádáš jeho manželky, služebníka, služebné, býka, osla, ničeho, cožkoliv jest jeho!« Když všecek lid pozoroval rachot [hromu], kmitání [blesků], zvuk rohu a kouřící horu, byl přestrašen, zachvácen hrůzou, jal se vzdalovati a pravil Mojžíšovi: »Mluv ty s námi a budeme poslouchati; nechť nemluví s námi Hospodin, abychom snad nezemřeli.« Mojžíš pravil k lidu: »Nebojte se; neboť Hospodin přišel, aby vás zkoušel, abyste se ho báli a nehřešili.« Lid tedy stanul opodál. Mojžíš pak přistoupil k mraku, v němž byl Bůh. I mluvil Hospodin dále k Mojžíšovi: »Toto řekneš synům Izraelovým: Vy jste viděli, že jsem k vám mluvil s nebe. Nebudete dělati stříbrných bohů, aniž si učiníte bohů zlatých. Oltář ze země mi uděláte a budete na něm přináseti své oběti zápalné a pokojné, ovce i býky na každém místě, na němž bude památka jména mého.«

Evangelium podle sv. Matouše 15, 1—20.

Za onoho času přišli k Ježíšovi z Jerusalema zákoníci a farizeové a řekli: »Proč přestupují učedníci tvoji podání starších? neboť neumývají rukou svých, když jedí chléb.« On pak odpověděv řekl jim: »Proč i vy přestupujete přikázání Boží pro podání svoje? Neboť Bůh řekl: „Ctí otce i matku“ a „Kdo zlořečí otci nebo matce, ať umře,“ vy však pravíte: „Kdo by řekl otci nebo matce: „dar [jest to], z čeho bys mohl míti ode mne prospěch,“ není povinen ctíti otce svého nebo matku svou.“ I zrušili jste přikázání Boží pro podání svoje. Pokrytci, dobře prorokoval o vás Isaiáš řka: „Lid tento ctí mne ústy, ale srdce jejich daleko jest ode mne. Nadarmo však mě ctí, učíce naukám a stanovám lidským.« A svolav k sobě zástupy řekl jim: „Slyšte a rozumějte: Ne, co vchází do úst, poskvňuje člověka, nýbrž co vychází z úst, to poskvňuje člověka.“« Tu přistoupili k němu učedníci jeho a řekli jemu: »Víš-li, že se farizeové, uslyševše tu řeč pohoršili?« On pak odpovídaje pravil: »Všeliké štípení, jehož ne-

štípil Otec můj nebeský, bude z kořene vyvráceno. Nechte jich; slepí jsou a vůdcové slepých; vede-li však slepý slepého, padnou oba do jámy.« Odvětiv pak Petr řekl jemu: »Vylož nám to podobenství!« A on pravil: »Také vy jste ještě nechápaví? Nenahlížíte, že vše, co vchází do úst, jde do břicha a vypouští se do stoky? Co však vychází z úst, jde ze srdce, a to poskvřňuje člověka. Ze srdce zajisté vycházejí zlé myšlenky, vraždy, cizoložství, smilstva, krádeže, křivá svědectví, rouhání. To jsou věci, které poskvřňují člověka; neumytýma rukama však jísti neposkvřňuje člověka.«

VE ČTVRTEK PO TŘETÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Jeremiáše 7, 1—7.

V těch dnech oslovil Hospodin Jeremiáše takto: »Postav se v bráně domu Hospodinova, a kaž tam toto slovo. Rci: Slyšte slovo Hospodinovo, všichni Judovci, kteří vcházíte těmito branami, abyste se klaněli Hospodinu! Toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelův: Důkladně napravte mravy své i úmysly, a budu bydliti s vámi na místě tomto. Nespoléhejte na klamavá slova říkající: „Chrám Hospodinův, chrám Hospodinův, chrám Hospodinův je toto.“ Ale důkladně-li napravíte mravy své i úmysly, zjednáte-li platnost právu na soudech, nebudete-li cizince, sirotka a vdovy utiskovati, krve nevinné na tomto místě vylévati a nebudete-li na svou zkázu za bohy cizími choditi: bydliti budu s vámi na místě tomto, v zemi, kterou jsem dal otcům vašim, od věků až na věky,« praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Lukáše 4, 38—44.

Za onoho času vyšel Ježíš ze synagogy, vstoupil do domu Šimonova; tchyně Šimonova však byla stížena velikou zimnicí; i prosili ho za ni. A on postaviv se nad ní přikázal zimnici. I přestala jí. A [ona] hned vstavši posluhovala jim. Když pak slunce zapadlo,

všickni, kteří měli nemocné rozličnými neduhy, přivedli je k němu, on pak vzkládaje ruce na jednoho každého z nich uzdravoval je. Vycházeli však od mnohých i duchové zlí, křičíce a volající: »Ty jsi Syn Boží.« Ale on hroze nedopouštěl jim mluvit, neboť věděli, že jest to Kristus Vykupitel. Když pak se rozednilo, vyšel odebral se na místo samotné, a zástupové hledali ho a přišli až k němu a zdržovali jej, aby neodcházel od nich. Ale on řekl jim: »Také jiným městům musím zvěstovati království Boží, neboť k tomu jsem byl poslán.« I kázal v synagogách galilejských.

V PÁTEK PO TŘETÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy 20, 1—3 a 6—13.

V těch dnech shlukli se synové Izraelovi proti Mojžíšovi a Áronovi, bouřili se a pravili: »Dejte nám vodu, abychom se napili.« Mojžíš a Áron nechavše lid vešli do stánku úmluvy, padli na tvář až k zemi a volali k Hospodinu: »Hospodine, Bože, uslyš křik tohoto lidu a otevři jim poklad svůj, studnici živé vody, aby, když se napijí, přestali reptati.« Tu se nad nimi ukázala velebnost Hospodinova a Hospodin pravil k Mojžíšovi: »Vezmi hůl, shromáždí lid, ty i bratr tvůj Áron, mluvte ke skále před nimi a ona vydá vody. Když tak vyvedeš ze skály vodu, bude pít všecko množství i dobytek jeho.« Mojžíš podle rozkazu Hospodinova vzal hůl, jež byla před tváří Hospodinovou, shromáždil lid před skálu a pravil jim: »Slyšte, buřiči a nevěrci: Budeme moci vyvésti vám vodu z této skály?« Když pak Mojžíš pozdvihl ruku a udeřil dvakráte holí do skály, vyšla veliká hojnost vody, že pili lid i dobytek. Mojžíšovi však a Áronovi Hospodin pravil: »Že jste mi nevěřili a tak mne před syny Izraelovými neoslavili, neuvedete těchto zástupů do země, kterou jim dám.« To jsou „Vody odporu“, kde odpírali synové Izraelovi Hospodinu a [kde] na nich ukázal svou svatost.

Evangelium podle sv. Jana 4, 5—42.

Za onoho času přišel Ježíš k městu samařskému, jménem Sichar, poblízkou popluží, které dal Jakub synu svému Josefovi. Byla pak tam studnice Jakubova. Proto Ježíš, jsa cestou unaven, posadil se tak u studnice. Bylo kolem šesti hodin. Tu přišla jedna žena ze Samařska vážit vody. Ježíš jí řekl: »Dej mi píti!« Neboť učedníci jeho byli odešli do města, aby nakoupili pokrmů. I řekla mu ta žena Samaritánka: »Kterak ty jsa žid žádáš ode mne píti, ježto jsem žena samaritánská?« Židé totiž neobcují se Samaritány. Ježíš odpověděl a řekl jí: »Kdybys znala dar Boží a kdo jest ten, jenž ti praví: „Dej mi píti,“ ty bys ho poprosila, a byl by ti dal vody živé.« Dí mu žena: »Pane, ani nemáš, čím bys navázil, a studna jest hluboká; odkud tedy máš vodu živou? Zdaliž ty jsi větší než otec náš Jakub, jenž nám dal tu studnici a sám z ní pil i synové a dobytek jeho?« Ježíš odpověděl a řekl jí: »Každý, kdo pije z vody této, žízniti bude opět; kdo se však napije z vody, kterou já mu dám, nebude žízniti na věky; nýbrž voda, kterou já mu dám, stane se v něm pramenem vody vytryskující do života věčného.« Dí k němu žena: »Pane, dej mi té vody, abych nežíznila ani nechodila sem vážit.« Ježíš řekl jí: »Jdi, zavolej muže svého a přijd' sem!« Žena odpověděla a řekla: »Nemám muže.« Dí jí Ježíš: »Dobře jsi řekla: „Nemám muže;“ neboť pět mužů jsi měla, a ten, kterého nyní máš, není tvým mužem. To jsi pověděla pravdivě.« Dí mu žena: »Pane, vidím, že ty jsi prorok. Otcové naši klaněli se na této hoře, a vy pravíte, že v Jerusalemě jest místo, kde se náleží klaněti.« Ježíš řekl jí: »Ženo, věř mi, že přichází hodina, kdy se nebudete klaněti Otcí ani na této hoře ani v Jerusalemě. Vy se klaníte tomu, čeho neznáte; my se klaníme tomu, co známe, poněvadž spása jest ze židů. Avšak přichází hodina, a nyní jest [tu], kdy praví ctitelé budou se klaněti Otcí v duchu a v pravdě; vždyť i Otec hledá takových, kteří by se mu [tak] klaněli. Bůh jest duch a ti, kteří se mu klanějí, v duchu a v pravdě mají se mu klaněti.« Dí jemu žena: »Vím, že přijde Mesiáš, (jenž slove Kristus). Když tedy přijde on, oznámí nám všechno.« Ježíš řekl

jí: »Já to jsem, jenž mluvím s tebou.« A vtom přišli učedníci jeho a divili se, že mluví se ženou; přece však nikdo neřekl: »Čeho si přeješ?« aneb »Proč s ní mluvíš?« Tu nechala žena konec svou a odešla do města a řekla oněm lidem: »Pojďte a vizte člověka, který mi pověděl všechno, co jsem učinila; není-li on Kristus?« Vyšli tedy z města a brali se k němu. Mezitím učedníci jeho prosili ho řkouce: »Mistře, pojez!« Ale on řekl jim: »Já mám pokrm k jídlu, o němž vy nevíte.« Právili tedy učedníci vespolek: »Zdali mu kdo přinesl jísti?« Ježíš řekl jim: »Můj pokrm jest, abych učinil vůli toho, jenž mně poslal, a dokonat dílo jeho. Nepravíte-liž: Ještě čtyři měsíce a bude žeň? Aj, pravím vám: Pozdvihněte očí svých a podívejte se na krajiny, že jsou již bílé ke žni. A kdo žne, bere odplatu a shromažďuje užitek k životu věčnému, aby se radoval i ten, kdo seje, i ten, kdo žne. V této věci pravdivé jest zajisté přísloví: Jiný jest, jenž rozsévá, a jiný, jenž žne. Já jsem vás poslal žíti, o čem jste nepracovali; jiní pracovali, a vy jste vešli v práce jejich.« Z onoho města pak mnoho Samaritánů uvěřilo v něho pro slova ženy, která vydávala svědectví: »Pověděl mi všechno, co jsem byla učinila.« Když tedy Samaritáni přišli k němu, prosili ho, aby pobyl u nich. I pobyl tam dva dni. A mnohem více jich uvěřilo v něho pro slovo jeho. I pravili ženě: »Věříme nikoli již pro tvoji řeč; neboť sami jsme slyšeli a víme, že tento jest vpravdě Spasitel světa.«

V SOBOTU PO TŘETÍ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Daniela 13, 1—9, 15—17, 19—30 a 33—62.

V těch dnech bydlil v Babyloně muž jménem Joakim. Měl pak manželku, jménem Susannu, dceru Helkiášovu, velmi krásnou a bohabojnou; její rodiče totiž, jsouce spravedliví, vychovali dceru svou podle zákona Mojžíšova. Joakim byl velmi bohatý a měl zahradu vedle domu svého. K němu se scházivali Židé, ježto byl ze všech nejváženější. V tom roce ustanoveni byli z lidu dva starší za soudce. O těch mluvil Hospodin: »Vyšla nepravost z Babylonu od starších,

soudců, kteří zdáli se [řádně] spravovati lid.« Ti chodívali do domu Joakimova, a přicházeli k nim všichni, kteří měli soudy. Když se lid vracíval domů o poledni, vcházela Susanna a procházela se v zahradě svého muže. Ti starší vídajíce ji každý den, když [tam] vcházela a procházela se, vzpláli touhou po ní; i převrátili smysl svůj, odvrátili oči své, aby neviděli nebe a nerozpomněli se na spravedlivé soudy [Boží]. Jednou, když číhali na příhodný den, vešla jednu chvíli jak obyčejně, toliko se dvěma děvečkami, chtějíc se v zahradě koupati, ježto bylo horko; nikdo tam nebyl kromě dvou starších, kteří z úkrytu na ni upírali oči. I řekla děvečkám: »Přineste mi oleje a mýdla a dveře u zahrady zavřete, ať se mohu koupat.« Když pak děvečky vyšly, vstali oba starší, přiběhli k ní a řekli: »Hle, dveře zahrady jsou zavřeny, žádný nás nevidí, a my po tobě toužíme; proto dovol nám, abychom se pobavili s tebou. Pakli nebudeš chtít, udáme tě, že [tu] byl s tebou jinoch, a že jsi pro tu příčinu děvečky domů poslala.« Susanna vzdychla a řekla: »Stísněna jsem se všech stran. Neboť učiním-li to, čeká mne smrt; pakli neučiním, neujdu rukám vašim. Avšak lépe mi jest bez skutku upadnouti v ruce vaše, nežli hřešiti před obličejem Páně.« I vzkřikla hlasem velikým Susanna, ale vzkřikli také starší proti ní; a jeden běžel ke dveřím zahrady a otevřel. Služebníci domu, když uslyšeli křik v zahradě, vskočili tam zadními dveřmi, aby viděli, co je to. A když starší mluvili, zarděli se služebníci náramně, ježto nikdy nebyla pravena o Susanně věc taková. A nastal druhý den. Když přišel lid k muži jejímu Joakimovi, přišli také ti dva starší, plní nešlechetných úmyslů proti Susanně, aby ji zabili. A řekli před lidem: »Pošlete pro Susannu, dceru Helkiášovu, ženu Joakimovu!« I poslali hned [pro ni]. A ona přišla s rodiči, se syny i se všemi příbuznými svými. Její příbuzní a všichni, kteří ji znali, plakali. Povstavše pak oba starší mezi lidem, položili ruce své na hlavu její. Ona plačíc vzhlédla k nebi, neboť doufalo srdce její v Hospodina. A starší řekli: »Když jsme se procházeli sami po zahradě, vešla tam tato se dvěma děvečkami, a zavřevši dveře zahrady, poslala děvečky domů. Tu přišel k ní jinoch, který se byl schoval, a přidružil se k ní. My pak

byvše v koutě zahrady a vidouce tu nepravost, běželi jsme k nim a viděli jsme, ani spolu obcují. Jeho sice jsme nemohli chytit, ježto byl silnější než my, a otevřev dveře vyskočil; tuto však chytivše tázali jsme se, kdo je ten jinoch, ale nechtěla nám říci. Této věci svědkové jsme.« Obec jim uvěřila, jakožto starším a soudcům lidu, i odsoudili ji na smrt. Susanna zvolala hlasem velikým řkouc: »Bože věčný, jenž znáš věci skryté, jenž všecko víš, prve nežli se stane, ty víš, že křivé svědectví vydali proti mně; aj, umírám nic neučinivši z toho, co si tito zločinně smyslili proti mně.« I vyslyšel Hospodin hlas její. Když byla vedena na smrt, vzbudil Hospodin svatého ducha mladšího jinocha, jenž slul Daniel; i zvolal hlasem velikým: »Čist jsem já od krve této [ženy].« Všecek lid obrátiv se k němu tázal se: »Jaká jest to řeč, kterou jsi mluvil?« On pak stoje mezi nimi řekl: »Jste tak nerozvážní, synové Izraelovi, že nevyšetřivše věc aniž došedše přesvědčení, co pravda jest, odsoudili jste dceru Izraelovu? Vraťte se k soudu, neboť křivě svědčili tito proti ní.« Tedy lid se rychle vrátil. Daniel jim řekl: »Oddělte je, jednoho daleko od druhého a budu je vyslýchat.« Když tedy oddělen byl jeden od druhého, povolav jednoho z nich řekl mu: »Zestárlý, ve dnech zlých, nyní přicházejí [tresty za] hříchy tvé, které jsi prve páchal nespravedlivě soudiv, nevinné odsuzovav a osvobozovav vinné, kdežto Hospodin dí: „Nevinného a toho, kdo jest v právu, nezabiješ.“ Nyní tedy, jestliže jsi ji viděl, pověz, pod kterým stromem jsi je viděl, že spolu mluví?« On odpověděl: »Pod lentiškem.« I řekl Daniel: »Dobře jsi zalhal proti svému hrdlu; neboť hle, anděl Boží dostal rozkaz od Boha i rozpůlí tě.« Odbyv toho a kázav přijíti druhému řekl mu: »Plémě kanaanské, a ne judské, krása tě svedla a chlipnost převrátila srdce tvé; tak jste činívali dcerám izraelským a ony bojíce se byly vám po vůli; ale dcera judská nesvolila k nepravosti vaší. Nyní tedy pověz mi, pod kterým stromem postihl jsi je, že spolu mluví?« On řekl: »Pod svídou.« I řekl mu Daniel: »Dobřes i ty zalhal proti svému hrdlu, neboť čeká anděl Páně s mečem, aby tě rozpůlil, aby zabil vás.« I vzkřiklo všecko shromáždění hlasem velikým a velebilo Boha, jenž vysvobozuje doufající v něho. A povstali proti oběma starším

(usvědčilt' je Daniel z úst jejich, že křivě svědčili) a učinili jim, co zlého učiniti chtěli oni svému bližnímu; a zabili je. Tak vysvobozena byla nevinná krev ten den.

Evangelium podle sv. Jana, 8, 1—11.

Za onoho času odebral se [Pán] Ježíš na horu Olivetskou. Ráno však přišel zase do chrámu a veškeren lid přicházel k němu; i posadil se a učil je. Tu přivedli k němu zákoníci a fariseové ženu dopadenou v cizoložství a postavivše ji uprostřed, řekli jemu: »Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu samém; v Zákoně pak Mojžíš nám přikázal takové kamenovati. Co tedy pravíš ty?« To pak pravili pokoušejíce ho, aby ho mohli obžalovati. Ale Ježíš shýb se [až] dolů psal prstem na zemi. Když se ho nepřestávali tázati, zvedl se a řekl: »Kdo z vás jest bez hříchu, hod' první na ni kamenem!« A opět shýb se psal na zemi. Oni pak uslyševše to vycházeli jeden po druhém počavše od starších, a zůstal sám Ježíš a žena stojíc uprostřed. I pozvedl se Ježíš a řekl jí: »Ženo, kde jsou ti, kteří žalovali na tebe? Nikdo tě neodsoudil?« A ona řekla: »Nikdo Pane!« Ježíš pak řekl jí: »Ani já tě neodsoudím. Jdi a již nehřeš!«

VE ČTVRTOU NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Galatům 4, 22—31.

Bratří! Psáno jest: Abraham měl dva syny, jednoho z nevolnice, druhého ze svobodné. Ale ten, jenž byl z nevolnice, narodil se podle těla, ten pak, jenž byl ze svobodné, skrze zaslíbení [se narodil]. To jest předobrazné. Jsou to totiž [předobrazeny] dva zákony, jeden [daný] na hoře Sinaj, který plodí ke služebnosti, to jest Agar; Sinaj totiž jest hora v Arabii, ale srovnává se s nynějším Jerusalemem, neboť [také on] slouží s dítkami svými. Hořejší však Jerusalem jest svoboden, to jest naše matka, neboť jest psáno: »Rozvesel se, neplodná, která nerodíš; zajašej a zplesej, která

neznáš bolesti porodních; neboť mnoho dětí bude míti ta, která jest opuštěna, více nežli ta, která má muže.« My však, bratří, jsme podle Izáka dítkami zaslíbení. Ale jako tehda ten, jenž se byl narodil podle těla, pronásledoval toho, jenž byl podle ducha, tak i nyní. Avšak co dí Písmo: »Vyvrz nevolníci i syna jejího, neboť nebude dědit syn nevolnice se synem svobodné.« Proto, bratří, nejsme dítkami nevolnice, nýbrž svobodné; k té svobodě nás osvobodil Kristus.

Evangelium podle sv. Jana, 6, 1—15.

Za onoho času odešel Ježíš za moře Galilejské, to jest Tiberiadské, a veliký zástup šel za ním, neboť viděli divy, které činil na nemocných. I vystoupil Ježíš na horu a posadil se tam s učedníky svými. Byly pak blízko velikonoce, slavnost židovská. Tedy Ježíš pozdvih očí a spatřiv, že zástup veliký jde k němu, pravil k Filipovi: »Odkud nakoupíme chlebů, aby pojedli tito?« To však řekl zkoušeje ho, neboť sám věděl, co hodlá činiti. Filip mu odpověděl: »Za dvě stě peněz chlebů nestačí jim, aby každý něco málo dostal.« Dí jemu jeden z učedníků jeho, [totiž] Ondřej, bratr Šimona Petra: »Jest zde jeden pacholík, který má pět chlebů ječných a dvě ryby, ale co jest to na tak mnohé?« Tedy řekl Ježíš: »Rozkažte lidem, ať se posadí!« Bylo pak mnoho trávy na tom místě. I posadilo se mužů počtem asi pět tisíc. Tu Ježíš vzal chleby a díky učiniv rozdal sedícím; podobně i z ryb, kolik chtěli. Když však se nasýtily, řekl učedníkům svým: »Sebeřte pozůstalé drobty, ať nezhynou!« I sebrali a naplnili dvanáct košů drobty z pěti chlebů ječných, které pozůstaly po těch, kteří byli jedli. Tedy ti lidé uzřevše div, kterýž byl učinil Ježíš, pravili: »To jest jistě ten prorok, jenž má přijíti na svět.« Proto Ježíš poznav, že chtějí přijíti a chopiti ho, aby ho učinili králem, uchýlil se opět na horu sám jediný.

V PONDĚLÍ PO ČTVRTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z třetí knihy královské 3, 16—28.

V těch dnech přišly dvě nevěstky ke králi Šalamounovi, předstoupily před něho, a jedna z nich pravila: »Prosím, pane můj, já a žena tato bydlily jsme v jednom domě, i porodila jsem u ní v pokojíku. Třetího pak dne po porodu mém porodila též ona; byly jsme spolu a nikdo jiný nebyl s námi v domě kromě nás dvou. I zemřel syn ženy této v noci, neboť spíc zalehla ho. A vstavši tiše o půl noci vzala syna mého od boku mého, služebnice tvé, když jsem já spala, a položila jej do svého lůna; svého pak syna, který byl mrtev, položila do lůna mého. Když jsem ráno vstala, abych dala mléka synu svému, ukázalo se, že je mrtev; když jsem však na něho pozorněji pohleděla za jasného dne, poznala jsem, že to není můj, jehož jsem porodila.« Druhá žena jí však odporovala: »Není tak, jak pravíš; ale syn tvůj umřel a můj živ jest.« Ona zase řekla: »Lžeš, můj syn je ten živý, a syn tvůj ten mrtvý.« A tak se hádaly před králem. Tu pravil král: »Tato praví: „Syn můj živ jest a syn tvůj umřel.“ A tato odpovídá: „Ne tak, ale tvůj umřel, můj však živ jest.“« Kázal tedy král: »Přineste mi meč!« Když pak přinesli meč před krále, řekl: »Rozdělte dítě živé na dvě, a dejte polovici jedné a polovici druhé.« Tu žena, jejížto syn byl [ten] živý, řekla králi (hnulo se totiž srdce její nad synem jejím): »Prosím, pane, dejte jí dítě živé a nezábíjejte ho!« Druhá však pravila: »Ať není ani mé ani tvé, ale budiž rozděleno!« Král ujav se slova řekl: »Dejte této dítě živé a nebud' zabito, neboť tato je matka jeho.« I uslyšel veškeren Izrael soud, který vynesl král, a bál se krále, ježto viděli, že moudrost Boží je v něm, aby vykonával právo.

Evangelium podle sv. Jana 2, 13—25.*

Za onoho času byly blízko velikonoce židovské; i odešel Ježíš do Jerusalema a našel v chrámě prodavače volů a ovcí i holubů a pe-

* Pán Ježíš vystoupil tak přísně proti znesvěcovatelům chrámu. Toto vyčištění chrámu stalo se o prvních velikonocích veřejného života jeho a jest odlišné od toho, které se stalo v pondělí před smrtí Ježíšovou.

nězoměnce, ani seděli. I udělal z provázků jako bič a vyhnal všechny z chrámu, ovce a voly, a penězoměncům rozsypal peníze a stoly převrátil a těm, kteří prodávali holuby, řekl: »Odneste to odtud a nečiňte domu Otce mého domem kupeckým!« I rozpomenuli se učedníci jeho, že jest psáno: »H o r l i v o s t d o m u t v é h o s t r a v u j e m ě«. Proto židé ujali se slova a řekli jemu: »Které znamení ukazuješ nám [pro to], že ty věci činíš?« Ježíš odpověděl a řekl jim: »Zbořte chrám tento, a ve třech dnech jej vzdělám.« Tu řekli židé: »Čtyřicet a šest let stavěn byl chrám tento, a ty jej vzděláš ve třech dnech?« On však to pravil o chrámu těla svého. Když tedy vstal z mrtvých, rozpomenuli se učedníci jeho, že to pověděl; i uvěřili Písmu a slovu, kteréž byl Ježíš řekl. Když pak byl v Jerusalemě o velikonocích v den sváteční, mnozí uvěřili ve jméno jeho, vidouce divy jeho, které činil. Ježíš sám však nesvěřoval se jim, poněvadž je znal všechny a poněvadž neměl zapotřebí, aby kdo vydal [mu] svědectví o člověku; neboť sám věděl, co jest v člověku.

V ÚTERÝ PO ČTVRTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy 32, 7—14.

V těch dnech pravil Hospodin k Mojžíšovi řka: »Sestup s hory; tvůj lid, který jsi vyvedl z Egypta, hřeší. Brzy sešli s cesty, kterou jsi jim ukázal; udělali si lité tele, klaněli se mu, přinášeli mu oběti a pravili: To jsou tvoji bohové, Izraeli, kteří tě vyvedli z Egypta.« A Hospodin dále mluvil k Mojžíšovi: »Pozoruj, že tento lid má tvrdou šíji, nech mě, ať vzplane můj hněv proti nim, ať je zahladím a z tebe učiním veliký národ.« Mojžíš však prosil Hospodina, svého Boha: »Proč by měl, Hospodine, vzplanouti tvůj hněv proti tvému lidu, ježž jsi velikou mocí a silnou rukou vyvedl z Egypta? Prosím, ať nemohou Egypťané říci: „Chytře je vyvedl, aby je na horách pobil a vyhladil ze země;“ utiš se hněv tvůj a buď milosrdný k nepravosti svého lidu. Rozpomeň se na své služebníky Abrahama, Isáka a Izraele, jimž jsi přísahal při sobě samém řka: Rozmnožím vaše potomstvo jako nebeské hvězdy a všecku tuto zemi, o které jsem

mluvil, dám vašemu potomstvu v majetek navždy.« I usmířil se Hospodin a neučinil zla, kterým byl svému lidu hrozil.

Evangelium podle sv. Jana 7, 14—31.

Za onoho času, když slavnost byla již v polovici, vešel Ježíš do chrámu a učil. I divili se židé řkouce: »Kterak tento zná Písma, neučiv se?« Ježíš odpověděl jim a řekl: »Moje učení není mé, nýbrž toho, jenž mě poslal. Bude-li kdo chtít vůli jeho činiti, pozná o tom učení, je-li z Boha, čili já sám od sebe mluvím. Kdo mluví sám od sebe, vlastní slávy hledá; kdo však hledá slávy toho, jenž ho poslal, ten jest pravdomluvný a nespravedlnosti v něm není. Zdali Mojžíš nedal vám zákon? A nikdo z vás neplní zákona. Proč hledáte mě usmrtiti?« Zástup odpověděl a řekl: »Ducha zlého máš; kdo tě hledá usmrtiti?« Ježíš promluvil a řekl jim: »Jeden skutek jsem učinil a všickni se divíte. Proto Mojžíš dal vám obřízku, ne že by pocházela od Mojžíše, nýbrž od otců; a v sobotu obřezáváte člověka. Přijímá-li člověk obřízku v sobotu, aby se nerušil zákon Mojžíšův, na mne se horšíte, že jsem celého člověka uzdravil v sobotu? Nesud'te podle obličeje, nýbrž spravedlivý soud činite!« Tu řekli někteří z Jerusalemských: »Není-li to ten, jehož hledají zabíti? A hle, mluví zjevně a nic mu neříkají. Zdaliž opravdu poznali náčelníci, že tento jest Kristus? Ale o tomto víme, odkud jest; o Kristu však, až přijde, nikdo nebude věděti odkud jest.« Ježíš proto zvolal v chrámě, uče a pravě: »Nejen mě znáte, nýbrž i víte, odkud jsem; a přece nepřišel jsem sám od sebe, nýbrž pravý jest to [posílatel], jenž mě poslal, jehož vy neznáte. Já ho znám, neboť jsem od něho a on mě poslal.« Proto hledali ho zatknouti, ale nikdo nevztáhl na něho ruky, neboť dosud nepřišla hodina jeho. Ze zástupu však mnozí uvěřili v něho.

VE STŘEDU PO ČTVRTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Ezechiela 36, 23—28.

Toto praví Hospodin Bůh: »Ukáži, jak svaté jest veliké jméno mé, které bylo znesvěceno mezi národy, které jste znesvětili mezi nimi,

aby poznali národové, že já jsem Hospodin, když se ukáže před očima jejich na vás, jak svatý jsem. Vezmu vás totiž z národů, shromáždím vás ze všech zemí a přivedu vás do vaší země. Vylijí pak na vás čistou vodu, a očištění budete ode všech poskvrn vašich, i ode všech model vašich očistím vás. A dám vám srdce nové a ducha nového vložím do vás; odejmu srdce kamenné z těla vašeho a dám vám srdce z masa. Ducha svého vložím do vás a způsobím, že v příkazech mých budete chodit a ustanovení mých šetřit a činit je. A budete bydliti v zemi, kterou jsem dal otcům vašim a budete mým lidem a já budu vašim Bohem,« praví Hospodin všemohoucí.

Čtení z proroka Isaiáše 1, 16—19.

Toto praví Hospodin Bůh: »Umyjte se čistě, zapud'te zlé smýšlení své, abych ho neviděl; přestaňte jednati převráceně, uče se činiti dobře: vyhledávejte spravedlivost, přispějte potlačenému, ku právu pomáhejte sirotku, zastaňte se vdovy. Můžete přijít, abyste mne kárali,« praví Hospodin; — »budou-li hříchy vaše jako šarlat, jako sníh budou zbíleny; budou-li červené jako červec, jako vlna zbčejí. Chutě-li mne budete poslouchat, dobra světa jíst budete,« praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Jana 9, 1—38.

Za onoho času [Pán] Ježíš jda mimo, uzřel člověka slepého od narození. I otázali se ho učedníci jeho řkouce: »Mistře, kdo zhřešil, tento, či rodiče jeho, že se slepý narodil?« Ježíš odpověděl: »Ani tento nezhřešil ani jeho rodiče, nýbrž aby se zjevily na něm skutky Boží. Já musím činiti skutky toho, jenž mne poslal, pokud jest den; přichází noc, kdy nikdo nemůže dělati. Pokud jsem na světě, jsem světlem světa.« To povědčv vyplivl na zem a udělav ze sliny bláto, pomazal mu [tím] blátem oči a řekl mu: »Jdi, umyj se v rybníce Siloe (to jest v překladě „Poslaný“.)« I odešel a umyl se a přišel vida. Proto sousedé a ti, kteří ho dříve vídali, že byl žebrákem, řekli: »Není to ten, jenž sedával a žebрал?« Někteří pravili: »Jest

to on.« Jiní řekli: »Nikoliv, ale jest mu podoben.« On však pravil: »Já jsem to.« Tedy řekli jemu: »Kterak se otevřely tvoje oči?« On odpověděl: »Ten člověk, jenž slove Ježíš, udělal bláto a pomazal mi oči a řekl mi: „Jdi k rybníku Siloe a umyj se!“ I šel jsem a umyv se vidím.« I řekli jemu: »Kde jest on?« Pravil: »Nevím.« Přivedli ho k farizeům, toho, jenž býval slepý. Byla pak sobota, když Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči. Opět tedy otázali se ho farizeové, kterak prohlédl. On pak řekl jim: »Bláto položil mi na oči a umyl jsem se a vidím.« Tu řekli někteří z farizeů: »Není tento člověk od Boha, neboť nešetří soboty.« Jiní však pravili: »Kterak může člověk hříšný činiti takové divy?« I byla roztržka mezi nimi. Pravili tedy opět slepému: »Co ty pravíš o něm, protože ti otevřel oči?« On pak řekl: »Jest prorok.« I nevěřili o něm židé, že byl slepý a prohlédl, až povolali rodiče toho, jenž prohlédl. I otázali se jich řkouce: »Jest tento váš syn, o němž vy pravíte, že se slepý narodil? Kterak tedy nyní vidí?« Rodiče jeho odpověděli jim a řekli: »Víme, že tohle jest náš syn a že se slepý narodil, ale kterak nyní vidí, nevíme; aneb kdo mu otevřel oči, my nevíme; jeho se ptejte, má léta, ať sám mluví o sobě!« To řekli rodiče jeho, poněvadž se báli židů; neboť již se byli židé usnesli, aby, vyzná-li ho kdo jako Mesiáše, byl vyobcován. Proto řekli rodiče jeho: »Má léta, jeho se ptejte!« Opět tedy povolali toho člověka, který býval slepý, a řekli jemu: »Vzdej chválu Bohu! My víme, že ten člověk jest hříšník.« On tedy řekl jim: »Je-li hříšník nevím; jedno vím, že byv slepý nyní vidím.« I řekli mu: »Co ti učinil? Kterak ti otevřel oči?« Odpověděl jim: »Pověděl jsem vám již a neslyšeli jste? Proč chcete opět slyšeti? Zdaliž i vy chcete býti učedníky jeho?« I spílali mu a řekli: »Ty jsi učedníkem jeho, my jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomto však nevíme, odkud jest.« Člověk ten odpověděl a řekl jim: »To jest věru divná věc, že vy nevíte odkud jest, a otevřel mi oči. Víme, že hříšníků Bůh neslyší, nýbrž je-li kdo bohabojný a činí vůli jeho, toho slyší. Od věků nebylo slýcháno, že by kdo otevřel oči slepému od narození. Kdyby tento nebyl od Boha, nic by nemohl činiti.« Odpověděli a řekli jemu: »Všecek ses v hříších narodil a

ty učíš nás?« I vyvrhli ho ven. Ježíš uslyšel, že ho vyvrhli ven, a naleznuv jej řekl mu: »Věříš v Syna Božího?« On odpověděl a řekl: »Kdo jest to, Pane, abych v něho uvěřil?« A Ježíš řekl jemu: »I viděl jsi ho, a ten jest to, jenž s tebou mluví.« On pak řekl: »Věřím, Pane! (Zde se poklekne.) A pad před ním klaněl se mu.

VE ČTVRTEK PO ČTVRTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení ze čtvrté knihy královské 4, 25—38.

V těch dnech přišla Sunamka k Eliseovi na horu Karmel. Když ji muž Boží uzřel proti sobě, řekl Giezimu, služebníku svému: »Hle, ona Sunamka! Proto jdi jí vstříc a rci jí: Máš se dobře ty, muž tvůj a syn tvůj?« Ona odpověděla: »Dobře!« Když pak přišla k muži Božímu na horu, chopila se nohou jeho. Giezi přistoupil, aby ji odstrčil. Člověk Boží však řekl: »Nech ji; nebo v hořkosti je duše její, a Hospodin zatajil to přede mnou, neoznámiv mi to.« Ona pak mu řekla: »Zda jsem žádala syna od pána mého? Zda jsem ti neřekla: Nešal mne?« Tu pravil on Giezimu: »Přepaš bedra svá, vezmi hůl mou do ruky a jdi! Potkáš-li koho, nepozdravuj ho; a pozdraví-li tě kdo, neodpovídej mu; a polož hůl mou na tvář chlapcovu!« Matka chlapcova však řekla: »Jakože živ je Hospodin a jakože živa je duše tvá! Nespustím se tebe.« Vstal tedy a šel za ní. Giezi je předešel a položil hůl na tvář chlapcovu, ale nebylo hlasy ani citu [pozorovati]; proto vrátil se jemu vstříc a oznámil mu řka: »Nevstal chlapec.« Když tedy vešel Eliseus do domu, chlapec, hle, mrtev ležel na svém lůžku. I vešel, zavřel dveře po sobě a po chlapci a modlil se k Hospodinu. Pak si stoupl nahoru a spolehl na dítě; ústa svá položil na ústa jeho, oči své na oči jeho, ruce své na ruce jeho. Když se tak sklonil nad ním, zahrálo se tělo chlapcovo. Vrátiv se prošel se po domě jednou sem a tam, šel zase nahoru a spolehl na něj; i zazíval chlapec sedmkrát a otevřel oči. Zavolav tedy Gieziho řekl mu. »Zavolej Sunamku!« Ta jsouc zavolána vešla k němu. Když pak jí řekl: »Vezmi syna svého!« přišla, padla mu k nohám, po-

klonila se k zemi, vzala si syna a vyšla. Eliseus pak přišel zase do Galgaly.

Evangelium podle sv. Lukáše 7, 11—16.

Za onoho času šel [Pán] Ježíš do města, které slove Naim, a šli s ním učedníci jeho a zástup veliký. Když pak se přibližoval k bráně města, hle, vynášeli mrtvého, jediného syna matky jeho, a ta byla vdova, a četný zástup lidu z města s ní. Spatřiv ji Pán, pohnul se milosrdenstvím nad ní a řekl jí: »Neplač!« A přistoupiv dotkl se mar. (Ti pak, kteří [je] nesli, zastavili se.) I řekl: »Mládenče, tobě pravím, vstaň!« A posadil se ten, jenž byl mrtvý, a počal mluvit. I dal jej mateři jeho. Pojala pak všechny bázeň a velebili Boha řkouce: »Prorok veliký povstal mezi námi« a »Bůh navštívil lid svůj.«

V PÁTEK PO ČTVRTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z třetí knihy královské 17, 17—24.

V těch dnech roznemohl se syn té [sareftské] hospodyně a přitížilo se mu tolik, že již přestal dýchat. Řekla tedy Eliášovi: »Co muě a tobě, muži Boží? Přišel jsi ke mně, aby byly připomenuty nepravosti mé, a syna mého abys [tak] zabil?« I pravil jí Eliáš: »Dej mi syna svého!« A vzal ho z lůna jejího, vynesl jej do horní jizby, v které bydlil, položil ho na lůžko své a volal k Hospodinu řka: »Hospodine Bože můj, také vdovu, která mne přece hostí, zarmoutil jsi vzav život jejímu synu?« Pak se roztáhl třikráte nad chlapcem, jak byl dlouhý, a volal k Hospodinu řka: »Hospodine Bože můj, prosím, ať se navrátí život chlapce tohoto do jeho těla!« Hospodin vyslyšel hlas Eliášův a vrátil se život chlapcův do něho, že ožil. I vzal Eliáš chlapce, snesl jej s horní jizby dolů do přízemku, dal jej matce jeho a řekl: »Hle, živ je syn tvůj!« »Nyní,« pravila žena Eliášovi, »po tomto poznávám, že jsi ty muž Boží, a že slovo Hospodinovo v ústech tvých právě jest.«

Evangelium podle sv. Jana 11, 1—45.

Za onoho času byl nemocen jakýsi Lazar z Betanie, městečka Marie a její sestry Marty. (Byla to ona Marie, která pomazala Pána mastí a utřela nohy jeho vlasy svými, jejížto bratr Lazar byl nemocen.) Sestry jeho poslaly tedy k němu a vzkázaly: »Pane, hle, ten, kterého miluješ jest nemocen.« Uslyšev to Ježíš řekl: »Nemoc ta není k smrti, nýbrž k slávě Boží, aby Syn člověka byl oslaven skrze ni.« Ježíš však miloval Martu i sestru její Marii a Lazara. Jak tedy uslyšel, že jest nemocen, tu zůstal sice na tom místě [ještě] dva dni. Potom řekl učedníkům svým: »Pojďme opět do Judska!« Učedníci řekli jemu: »Mistře, nyní židé tě hledali kamenovati a zase tam jdeš?« Ježíš odpověděl: »Nemá-li den dvanáct hodin? Chodí-li kdo ve dne, nenaráží se, neboť vidí světlo tohoto světa. Chodí-li však v noci, narazí se, neboť není při něm světla.« To pověděl a potom pravil jim: »Lazar, přítel náš, spí, ale jdu, abych ho ze sna probudil.« I řekli mu učedníci jeho: »Pane, spí-li bude zdráv.« Ježíš však to řekl o smrti jeho, ale oni mysleli, že mluví o spánku sna. Tu tedy řekl jim Ježíš zjevně: »Lazar zemřel; i raduji se pro vás, že jsem tam nebyl, abyste uvěřili. Ale pojdme k němu!« Řekl tedy Tomáš, jenž slove Blíženec, ke spoluúčedníkům: »Pojďme i my, ať umřeme s ním!« Přišed tedy Ježíš našel ho již čtyři dni v hrobě ležeti. (Byla však Betanie blízko Jerusalema, asi patnáct honů od něho.) Mnozí pak ze židů byli přišli k Martě a Marii, aby je potěšili pro jejich bratra. Jak tedy Marta uslyšela, že Ježíš přichází, vyšla mu naproti, Maria však seděla doma. I řekla Marta k Ježíšovi: »Pane, kdybys byl tu býval, bratr můj nebyl by umřel. Však i nyní vím, že začkoli požádáš Boha, dá tobě Bůh.« Dí jí Ježíš: »Vstane zase bratr tvůj.« Dí jemu Marta: »Vím, že vstane při vzkříšení v den poslední.« Řekl jí Ježíš: »Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť i zemřel, živ bude a každý, kdo žije a věří ve mne, neumře na věky. Věříš tomu?« Řekla jemu: »Ovšem, Pane, já jsem uvěřila, že ty jsi Kristus, Syn Boha živého, jenž jsi přišel na tento svět.« A když to pověděla, odešla a zavolala svou sestru Marii potají řkouc: »Mistr je zde a volá

tě.« Jak to ona uslyšela, vstala rychle a šla k němu, neboť Ježíš nepřišel ještě do městečka, nýbrž byl dosud na tom místě, kde se s ním setkala Marta. Židé pak, kteří byli s ní v domě a ji těšili, uzřevše, že Maria rychle vstala a odešla, šli za ní pravíce: »Jde k hrobu, aby si tam poplakala.« Když tedy Marie přišla tam, kde byl Ježíš, uzřevši jej, padla mu k nohám a řekla jemu: »Pane, kdybys byl zde býval, bratr můj nebyl by umřel.« Tedy Ježíš vida ji, že pláče, i židy, kteří byli s ní přišli, že pláčí, pohnul se v duchu a zachvěl se a řekl: »Kde jste ho položili?« Řkou jemu: »Pojď a viz!« I zaplakal Ježíš. Židé tedy řekli: »Hle, kterak ho miloval.« Někteří však z nich pravili: »Nemohl ten, jenž otevřel oči slepého od narození, učiniti, aby byl tento neumřel?« Tedy Ježíš pohnuv se opět sám v sobě, přišel k hrobu. Byla to jeskyně a kámen ležel na ní. Ježíš řekl: »Zdvihněte kámen!« Řekla mu Marta, sestra zemřelého: »Pane, již zapáchá, neboť čtyři dni jest v hrobě.« Dí jí Ježíš: »Neřekl-li jsem tobě, že budeš-li věřiti, uzříš slávu Boží?« Zdvihli tedy kámen. Ježíš pak pozdvihl oči vzhůru a řekl: »Otče, děkuji tobě, že jsi mne vyslyšel. Já jsem věděl, že mne vždycky slyšíš, avšak pro zástup, který kolem stojí, jsem to řekl, aby uvěřili, že ty jsi mne poslal.« To povědv zvolal hlasem velikým: »Lazare, pojd' ven!« I vyšel hned ten, jenž byl umřel, svázán jsa obvazky na rukou i na nohou, a tvář jeho obvázána byla šátkem. Ježíš řekl jim: »Rozvažte ho a nechte, ať odejde!« Tu mnozí ze židů, kteří byli přišli k Marii a Martě, spatřivše, co učinil Ježíš, uvěřili v něho.

V SOBOTU PO ČTVRTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z Isaiáše proroka 49, 8—15.

Toto praví Hospodin: »V době milosti vyslyším tě a v den spásy pomohu tobě; zachovám tě a učiním tě prostředníkem smlouvy lidu, abys vzkřísil lada a ujal dědičné podíly zpustošené, abys řekl včasnům „Vyjděte,“ a těm kteří ve tmě jsou, „Ukažte se!“ Na cestách se budou pásti, na všech pustinách pastviny jejich. Nebudou lačnět ani

žíznit, nebude je trýznit vedro ani slunce, budeť je slitovník jejich vodit a u vodních zřídél napájeti. Ze všech hor svých udělám cesty a stezky mé budou vyvýšeny. Vizte, tito z daleka přijdou; oni, ejhle, od púlnoci, [jiní] od moře, a tito [zase] z posledních [až] končin. Jásejte nebesa, plesej země, vesele zpívejte hory chválu, neboť potěší Hospodin lid svůj a nad chudými svými se smiluje. Sion děl: „Opustil mne Hospodin, Pán na mne zapomenul.“ Může zapomenout na své dítko žena, bez čítu s plodem své krve? A byť i ona zapomněla, já přece nezapomenu na tebe,« praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Jana 8, 12—20.

Za onoho času mluvil Ježíš zástupům židovským řka: »Já jsem světlo světa; kdo mne následuje, nebude choditi ve tmě, nýbrž bude míti světlo života.« I řekli mu farizeové: »Ty vydáváš svědectví sám o sobě, svědectví tvé není pravé.« Ježíš odpověděl a řekl jim: »Ačkoliv vydávám svědectví sám o sobě, pravé jest svědectví mé, neboť vím, odkud jsem přišel a kam jdu; ale vy nevíte, odkud přicházím nebo kam jdu. Vy soudíte podle těla; já nesoudím nikoho, a soudím-li já [přece], soud můj jest pravý, neboť nejsem sám, nýbrž já a ten, jenž mne poslal, Otec. A v zákoně vašem jest psáno, že svědectví dvou lidí jest pravé. Já jsem to, jenž svědčím sám o sobě, a svědčí o mně Otec, jenž mě poslal.« I řekli jemu: »Kde jest tvůj Otec?« Ježíš odpověděl: »Neznáte ani mne, ani Otce mého; kdybyste znali mne, znali byste i Otce mého.« Tato slova mluvil Ježíš v síni pokladní uče v chrámě, a nikdo ho nejal, neboť ještě nepřišla hodina jeho.

V PÁTOU NEDĚLI POSTNÍ (SMRTELNOU)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k židům 9, 11—15.*

Bratři! Kristus vystoupiv jako velekněz budoucích statků, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukama udělaný, to jest ne z tohoto

* Kristus Pán svou obětí na kříži zasloužil lidstvu vykoupení, předobrazení oběťmi Starého zákona.

tvorstva, ani skrze krev kozlů nebo telat, nýbrž skrze vlastní krev vešel jednou provždy do velesvatyně, zjednav vykoupení věčné. Neboť jestliže krev kozlů a býků a pokropení popelem z jalovice posvěcuje poskvrněné k čistotě tělesné, čím spíše krev Kristova, jenž skrze Ducha svatého sebe samého obětoval jako obět bezúhonnou Bohu, očistí svědomí naše od mrtvých skutků, abychom sloužili Bohu živému. A proto jest prostředníkem nové úmluvy, aby skrze smrt, podstoupenou na vykoupení přestupů [spáchaných] pod první úmluvou, obdrželi zaslíbené dědictví věčné ti, kteří jsou povoláni v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Jana 8, 46—59.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům židovským: »Kdo z vás bude mne viniti z hříchu? Jestliže pravdu mluvím vám, proč mi nevěříte? Kdo z Boha jest, slova Boží slyší; proto vy neslyšíte, že z Boha nejste.« Tu židé odpověděli a řekli jemu: »Zdaliž my dobře nepravíme, že Samaritán jsi a zlého ducha máš?« Ježíš odpověděl: »Já zlého ducha nemám, ale ctím Otce svého, a vy mě zneuctíváte. Já však nehledám slávy své; jestiž, kdo [ji] hledá a soudí. Amen, amen pravím vám: Bude-li kdo zachovávatí slovo mé, neumře na věky.« I řekli mu židé: »Nyní jsme poznali, že máš zlého ducha. Abraham umřel i proroci, a ty pravíš: Bude-li kdo zachovávatí slovo mé, nezemře na věky. Zdaliž jsi ty větší nežli otec náš Abraham, jenž zemřel? Také proroci zemřeli. Kým činíš sám sebe?« Ježíš odpověděl: »Oslavuji-li se já sám, sláva má nic není. Jest to Otec můj, jenž mne oslavuje, o němž vy pravíte, že jest váš Bůh. A [přece] nepoznali jste ho, ale já ho znám, a řeknu-li, že ho neznám, budu podoben vám, lhář. Avšak znám jej a slovo jeho zachovávám. Abraham, otec váš, zaplesal, aby viděl den můj: i viděl a radoval se.« Tu řekli k němu židé: »Padesát let ještě nemáš a Abrahama jsi viděl?« Ježíš řekl jim: »Amen, amen pravím vám: Prve než Abraham byl, já jsem.« I chápali se kamení, aby házeli na něho. Ale Ježíš se skryl a vyšel z chrámu.

V PONDĚLÍ PO PÁTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Jonáše 3, 1—10.

V těch dnech oslovil Hospodin proroka Jonáše po druhé a pravil: »Vstaň, jdi do Ninive, města velikého, a kaž tam, co já ti ukládám.« Vstal tedy Jonáš a odešel do Ninive podle slova Hospodinova; bylo pak Ninive město veliké, na tři denní pochody. I počal Jonáš první denní pochod v městě a kázal řka: »Ještě čtyřicet dní, a Ninive bude vyvráceno!« Ninivští však uvěřili v Boha, vyhlásili půst a oblékli se v žínice od největšího až do nejmenšího. Když se totiž dostala ta řeč ke králi ninivskému, vstal se svého trůnu, odhodil svůj háv, oblékl se v žínici a sedl si do popela; dal také provolati v Ninive toto: »Z rozkazu krále a knížat jeho budiž přikázáno: Lidé i dobytek, skot i brav ať ničeho ani neokusí; ať se nepasou, a vody ať nepijí. Oblečení buďte žinícemi lidé i dobytek, volejtež k Hospodinu, co mají síly, a každý nechať se obrátí od cesty své zlé, od nepravosti, která lpí jim na rukou. Snad se obrátí Bůh a odpustí; snad zanechá přísného hněvu svého a nezahyneme!« Když viděl Bůh skutky jejich, že se odvrátili od cesty své zlé, smiloval se nad národem svým, Hospodin Bůh náš.

Evangelium podle sv. Jana 7, 32—39.

Za onoho času poslali velekněží a farizeové služebníky, aby jali Ježíše. Ježíš tedy řekl jim: »Ještě krátký čas jsem s vámi a odejdu k tomu, jenž mě poslal. Budete mě hledati a nenaleznete, a kde jsem já, [tam] vy nemůžete přijíti.« Tu řekli židé k sobě vespolek: »Kam tento hodlá jíti, že ho nenalezneme? Chce-li snad jíti v rozptýlení mezi pohany a učiti pohany? Jaká jest to řeč, kterou mluvil: „Budete mě hledati, a nenaleznete, a kde jsem já, [tam] vy nemůžete přijíti?“ V poslední pak veliký den slavnosti stál Ježíš a volal hlasitě: »Žíznil-li kdo, pojd' ke mně a pij! Kdo věří ve mne, jakož dí Písmo, proudy vody živé poplynou z útroby jeho.« To pak řekl o Duchu [svatém], ježž věřící v něho měli přijmouti.

V ÚTERÝ PO PÁTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Daniela 14, 27 a 28—42.

V těch dnech přišli Babyloňané ke králi a řekli: »Vydej nám Daniela, jenž Béla zničil, hada zabil, jinak zabijeme tebe i dům tvůj.« Tedy král vida, že se obořili na něho náramně, byl donucen, aby jim Daniela vydal, oni pak jej hodili do lví jámy a byl tam šest dní. V jámě bylo sedm lvů, kterým dávali každý den dvě těla a dvě ovce; ale tehdy nebylo jim nic dáno, aby sežrali Daniela. Byl pak v Judsku Habakuk prorok; ten uvařil pokrm, nadrobil chleba do okřínku a šel na pole, aby to donesl žencům. I řekl anděl Páně Habakukovi: »Zanes oběd, který máš, do Babylona Danielovi, jenž jest ve lví jámě!« Habakuk namítl: »Pane, Babylona jsem neviděl a jámy neznám.« Ale anděl Páně uchopiv ho navrchu za hlavu nesl ho za vlasy a postavil ho v Babyloně nad jamou silou ducha svého. I zvolal Habakuk: »Daniele, služebníče Boží, vezmi oběd, který ti posílá Bůh!« Daniel řekl: »Rozpomněl ses na mne, Bože, a neopustil jsi milujících tebe!« A vstav Daniel jedl, anděl Páně pak postavil Habakuka zase hned na jeho místo. Dne sedmého přišel král, aby oplakával Daniela. Přišel k jámě pohleděl do ní a hle, Daniel seděl mezi lvy. I zvolal král hlasem velikým: »Veliký jsi, Hospodine Bože Danielův!« A dal jej vytáhnouti ze lví jámy. Ty pak, kteří ho chtěli zničiti, dal vmetati do jámy a byli sežráni v okamžení před ním. Tehdy řekl král: »Bojte se všichni obyvatelé veškeré země Boha Danielova; neboť on je spasitel, jenž činí znamení a divy na zemi; on vysvobodil Daniela ze lví jámy.«

Evangelium podle sv. Jana 7, 1—13.

Za onoho času chodil Ježíš po Galilei, neboť nechtěl choditi po Judsku, poněvadž ho židé hledali zabíti. Byla pak blízko slavnost židovská, stánků. I řekli mu bratři jeho: »Odeber se odtud a jdi do Judska, aby také učedníci tvoji viděli tvé skutky, které činíš; vždyť nikdo nečiní nic ve skrytě, chce-li býti najevě. Činíš-li tyto věci, zjev

se světu!« Nevěřili totiž v něho ani bratři jeho. Ježíš tedy řekl jim: »Čas můj ještě nepřišel, ale čas váš jest vždycky pohotově. Vás nemůže svět nenáviděti, mne však nenávidí, neboť já vydávám o něm svědectví, že skutkové jeho jsou zlí. Vy jděte na tu slavnost, já nejdu na slavnost tuto, neboť čas můj se ještě nenaplnil.« To pověděl sám zůstal v Galilei. Když však bratři jeho odešli, tehdy odebral se i on na slavnost, nikoli zjevně, nýbrž jako ve skrytě. Tedy židé hledali ho o slavnosti a pravili: »Kde jest on?« A bylo mnoho šepotu o něm v zástupu, neboť jedni říkali: »Dobrý jest,« jiní však pravili: »Nikoliv, nýbrž svádí lid.« Ale přece nikdo nemluvil o něm zjevně pro strach před židy.

VE STŘEDU PO PÁTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z třetí knihy Mojžíšovy 19, 1—2, 11—19 a 25.

V těch dnech mluvil Hospodin k Mojžíšovi: »Rci veškeré obci synů Izraelových toto: »Já jsem Hospodin, váš Bůh. Nedopouštějte se krádeže! Neupírejte ničeho a nikdo ať neoklame bližního svého! Nebudeš křivě přísahati při mém jménu, abys tak neposkvrnil jména Boha svého! Já Hospodin. Neukřivdíš svému bližnímu a nebudeš ho násilně utiskovati! Nezadržíš svému dělníku mzdy do druhého rána! Hluchému nebudeš zlořečiti a slepému nepoložíš v cestu nijakého úrazu; ale báti se budeš Hospodina, Boha svého; jáť jsem Hospodin. Nebudeš činiti nic nespravedlivého, zejména ne u soudu! Ať nestraníš chud'asovi a před tváří velmožovou se neskláněj! Sud' spravedlivě svého bližního! Nebudeš mezi lidem ani pomluvačem ani donašečem! Nesáhneš na život svého bližního! Jáť Hospodin. Nebudeš nenáviděti svého bratra v srdci svém, ale zjevně mu věc vytkneš, abys neměl z něho hříchu. Nehledej pomsty a nevzpomínej křivdy svých soukmenovců! Milovati budeš přítele svého jako sám sebe! Jáť Hospodin. Zachovávejte mé zákony! Jáť jsem Hospodin, Bůh váš.«

Za onoho času bylo v Jerusalemě posvěcení, a byla zima. A Ježíš chodil v chrámě v podloubí Šalomounově. Tu obstoupili ho židé a pravili jemu: »Dokavad držíš duši naši v napětí? Jsi-li ty Kristus, pověz nám to zjevně!« Ježíš odpověděl: »Řekl jsem vám to a nevěříte. Skutky, které já činím ve jménu Otce svého, ty vydávají svědectví o mně. Ale vy nevěříte, neboť nejste z ovcí mých. Ovce mé slyší hlas můj, a já je znám, a následují mne; a já jim dávám život věčný, a nezhynou na věky, a nikdo jich nevytrhne z ruky mé. Co mi dal Otec můj, to jest větší nade všechno, a nikdo nemůže [jich] vytrhnouti z ruky Otce mého. Já a Otec jedno jsme.« Tu židé chápali kamení, aby ho kamenovali. Ježíš jim odpověděl: »Mnoho skutků dobrých ukázal jsem vám od Otce; pro který z těch skutků mě kamenujete?« Židé odpověděli: »Pro dobrý skutek tě nekamenujeme, nýbrž pro rouhání, totiž, že ty jsa člověk děláš se Bohem.« Ježíš jim odpověděl: »Není psáno v Zákoně vašem: „Já jsem řekl: Bohové jste?“ Jestliže bohy nazval ty, k nimž slovo Boží bylo řečeno, a Písmo se nemůže zrušiti, o tom, ježž Otec posvětil a poslal na svět, vy pravíte: „Rouháš se,“ poněvadž jsem řekl: „Syn Boží jsem?“ Nečiním-li skutků Otce svého, nevěřte mi; jestliže však [je] činím a nechcete věriti mně, skutkům věřte, abyste poznali a uvěřili, že Otec jest ve mně a já v Otci.«

VE ČTVRTEK PO PÁTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Daniela 3, 25 a 34—45.

V těch dnech modlil se Azariáš k Hospodinu řka: »Hospodine Bože náš, nevydávej nás na věky [nepřátelům], prosíme, pro jméno své. neruš úmluvy své, neodpírej nám milosrdenství svého pro Abrahama, miláčka svého, pro Izáka, služebníka svého a pro Ja-

* Vypravuje, kterak se Pán Ježíš o slavnosti posvěcení chrámu, která se konala v prosinci, znova prohlásil zcela jasně za soupodstatného Syna Božího a kterak proto židé učinili nový pokus o jeho bezživotí.

kuba, svatého svého, jimž jsi slíbil, že rozmnožíš potomstvo jejich jako hvězdy nebeské a jako písek, který je na břehu mořském. Jsmeť, Hospodine, zmenšení více nežli kterýkoliv národ a ponížení jsme na celé zemi dnes pro své hříchy. Není toho času knížete, není vůdce, není proroka, není celopalu, není oběti krvavé ani nekrvavé, není kadidla, není místa, kde bychom mohli podávati své prvotiny před tebou, abychom došli milosrdenství tvého. Ale s myslí zkroušenou a s duchem poníženým budme přijati! Jako celopaly beranů a býků, jako tisíce tučných beránků, tak bud' před tebou, co ti dnes v obět přinášíme, takovou zálibu v tom měj; neboť nebývají zahanbeni, kteří doufají v tebe. Nyní tedy jdeme za tebou celým srdcem, bojíme se tebe a hledáme obličeje tvého. Nezahanbuj nás, ale učiň s námi podle své dobrotivosti, podle množství milosrdenství svého! Vysvobod' nás podle předivných skutků svých, a oslav jméno své, Hospodine! Ať jsou zahanbeni všichni, kteří utiskují služebníky tvé, ať se zklamou ve vší moci své, síla jejich bud' rozdrcena! Ať vědí, že ty sám jsi Hospodin Bůh, a slavný po všem světě, Hospodine, Bože náš!«

Evangelium podle sv. Lukáše 7, 36—50.

Za onoho času prosil jeden z farizeů [Pána] Ježíše, aby s ním pojedl. I vešel do domu farizeova a zaujal místo u stolu. A hle, žena, kteráž byla v městě jako hříšnice [známa], dověděvši se, že stoluje v domě farizeově, přinesla alabastrovou nádobu masti a postavivši se vzadu u nohou jeho, počala plačíc smáčeti slzami nohy jeho a utírala je vlasy hlavy své a líbala nohy jeho a mazala je mastí. Uzřev pak to farizeus, kterýž ho byl pozval, pravil sám u sebe: »Kdyby tento byl prorok, věděl by, kdo a jaká jest ta žena, která se ho dotýká; neboť jest to hříšnice.« A Ježíš osloviv jej řekl: »Šimone, mám ti něco pověděti.« On pak řekl: »Mistře, pověz!« »Jakýsi věritel měl dva dlužníky; jeden byl mu dlužen pět set peněz, a druhý padesát. Poněvadž neměli, čím by zaplatili, odpustil oběma. Který ho tedy z nich víc miluje?« Odpovědév Šimon řekl: »Myslím, že ten, jemuž

více odpustil.« A on řekl jemu: »Dobře jsi usoudil.« A obrátiv se k ženě, řekl Šimonovi: »Vidíš tuto ženu? Vešel jsem do domu tvého; vody na nohy mé jsi nepodal, tato však slzami smočila mé nohy a utřela je vlasy svými. Políbení jsi mi nedal, tato však, jak vešla, nepřestala líbatí mé nohy. Olejem hlavy mé jsi nepomazal, tato však mastí pomazala nohy mé. Proto, pravím tobě, odpouštějí se jí hříchové mnozí, neboť milovala mnoho. Komu pak se méně odpouští, méně miluje.« I řekl k ní: »Odpouštějí se tobě hříchy.« A tu počali spolustolující říkati sami u sebe: »Kdo jest tento, jenž i hříchy odpouští?« Ale Ježíš řekl k ženě: »Víra tvá tě spasila; jdi v pokoji!«

V PÁTEK PO PÁTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Jeremiáše 17, 13—18.

V těch dnech řekl Jeremiáš: »Hospodine, všichni od tebe odpa-
dající zahanbeni budou, kteří odstupují od tebe, do prachu zapsáni
budou, neboť opustili pramen vod živých, Hospodina. Uzdrav mne,
Hospodine, abych zdráv byl, spas mne, ať jsem spasen, neb chvála
má jsi ty. Ejhle, oni říkají mi: „Kde je slovo Páně? Ať přijde!“
Já však se nelekám, vždyť jsem šel za tebou, Pastýřem, a dne zhouby
jsem nesvolával, ty víš; co z mých rtů vyšlo, pravda před tebou byla.
Nedopouštěj, abych mysli pozbyl, ty má naděje v době utrpení! Ať
jsou zahanbeni odpůrci moji, ale já ať zahanben nejsem; nechať
mysli pozbývají oni, ale ať jí já nepozbývám! Uved' na ně časy
utrpení, na padrt' je roztrásti, Hospodine, Bože náš!

Evangelium podle sv. Jana 11, 47—54.*

Za onoho času shromáždili velekněží a farizeové veleradu proti
Ježíšovi a řekli: »Co uděláme, protože tento člověk činí mnoho divů?

* Členové velerady byli velice rozrušeni zprávou, že Ježíš vzkřísil Lazara z mrtvých; báliť se, aby nepřišli o veškeren vliv u lidu. Proto se hned sešli a radili se, jak učiniti Ježíše neškodným. Poukazovali na nebezpečnosti, které prý hrozí míru a vlasti vystupováním Kristovým, a tím umlčovali ony členy vele-
rady, kteří stáli tajně na straně Ježíšově a zrazovali od násilí proti němu.

Necháme-li ho tak, všichni uvěří v něho; i přijdou Římané a vezmou naše místo i národ.« Jeden pak z nich, jménem Kaifáš, jsa nejvyšším knězem toho roku, řekl jim: »Vy nic nevíte, ani na to nemyslíte, že jest vám prospěšno, aby jeden člověk zemřel za lid, a ne aby celý národ zahynul.« To však neřekl sám ze sebe, nýbrž jsa toho roku nejvyšším knězem prorokoval, že Ježíš měl umřít za národ, a nejen za národ, nýbrž, aby shromáždil v jedno také ty dítky Boží, které byly rozptýleny. Od toho dne se tedy uradili, aby jej usmrtili. Proto Ježíš nechodil již zjevně mezi židy, nýbrž odešel [odamtud] do krajiny poblízku pouště, do města, jež slove Ěfrem, a tam pobýval s učedníky svými.

V SOBOTU PO PÁTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z proroka Jeremiáše 18, 18—23.

V těch dnech pravili bezbožní židé vespolek: »Pojďte a vymysleme si proti spravedlivému smyšlenky; nemůžeme pozbýti zákona kněžstvo, mudrci rady ani proroci řeči. Pojďte a ubijme ho jazykem, nemějme pozor, ať mluví cokoliv!« Pozoruj mne, Hospodine, a slyš hlas mých protivníků! Má být odplaceno zlým dobré, že mi vykopali jámu? Vzpomeň, že jsem před tebou stával, abych se přimlouval za ně a hněv tvůj abych odvrátil od nich! Proto dej syny jejich na pospas hladu, učiň, aby padli do rukou meče, ženy jejich bez dětí budťež a bez mužů, muži jejich ať jsou zbiti smrtí, jinoši jejich zbodáni mečem v boji! Ať se rozléhá nářek z jejich domů, že jsi přivedl na ně lupiče náhle; vykopaliť jámu, aby mne lapili, a mým nohám tajně nakladli osidel. Ale tobě, Hospodine, je známo vše, co si na mne smyslili, abych umřel; nenech bez trestu nepravosti jejich a hřích jejich nebud' před tebou shlazen; ať padají před obličejem tvým, v době hněvu svého s nimi nalož, Hospodině Bože náš!

Evangelium podle sv. Jana 12, 10—36.

Za onoho času uradili se velekněží, aby usmrtili i Lazara, neboť mnoho židů odcházelo pro něho a věřili v Ježíše. Druhého dne zástup četný, který byl přišel na slavnost, uslyšev, že Ježíš jde do Jerusalema, nabral ratolestí palmových a vyšli naproti němu a volali »Hosanna, požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně, král izraelský!« Ježíš pak naleznuv oslátka, vsedl na ně, jakož jest psáno: »N e b o j s e d c e r o s i o n s k á : a j , k r á l t v ů j s e b é ř e , s e d ě n a o s l á t k u.« Tomu nesrozuměli zprvu učedníci jeho, ale když Ježíš byl oslaven, tu se rozpomenuli, že to bylo o něm psáno a že to učinili jemu. Tedy vydával o něm svědectví zástup, který byl s ním, když Lazara povolal z hrobu a z mrtvých ho vzkřísil. Proto i naproti vyšel mu zástup, neboť slyšeli, že ten div učinil. Tu řekli farizeové mezi sebou: »Vidíte, že nic neprospíváme? Hle, celý svět odešel za ním.« Byli pak někteří pohané mezi těmi, kteří přišli [do Jerusalema], aby se klaněli o slavnosti. Ti přistoupili k Filipovi, jenž pocházel z Betsaidy galilejské, a žádali ho řkouce: »Pane, přejeme si viděti Ježíše.« Filip šel a řekl to Ondřejovi, Ondřej zas a Filip pověděli to Ježíšovi. Ježíš pak odpověděl jim řka: »Přišla hodina, aby oslaven byl Syn člověka. Amen, amen pravím vám: Nezemře-li zrna pšenice, jež padlo do země, zůstává samotno; zemře-li však, přináší mnoho užitku. Kdo miluje život svůj, ztratí jej, a kdo nenávidí život svůj na tomto světě, k životu věčnému zachová jej. Slouží-li mi kdo, následuj mne, a kde jsem já, tam bude i služebník můj. Bude-li mi kdo sloužiti, poctí jej Otec můj. Nyní duše má zkormoucena jest, a co dím? Otče, vysvobod' mě z té hodiny! Avšak proto jsem přišel na tu hodinu. Otče, oslav jméno své!« I přišel hlas s nebe: »Oslavil jsem a ještě oslavím.« A lid, který [tu] stál a to slyšel, pravil, že zahřmělo, a jiní pravili: »Anděl mluvil k němu.« Ježíš odpověděl a řekl: »Ne pro mne přišel ten hlas, nýbrž pro vás. Nyní jest soud nad světem, nyní bude kníže tohoto světa ven vyvržen, a já, budu-li povýšen od země, potáhnu všecko k sobě.« (To pak pravil naznačuje, jakou smrtí měl zemřít.) Zástup odpověděl jemu: »My jsme slyšeli

ze zákona, že Kristus zůstává na věky; i kterak ty pravíš: „Musí povýšen býti Syn člověka? Kdo jest tento Syn člověka?“ Ježíš tedy řekl jim: »Ještě krátký čas je světlo mezi vámi. Chod'te, pokud máte světlo, aby vás nezachvátila tma; a kdo chodí ve tmě, neví, kam jde. Dokud máte světlo, věřte ve světlo, abyste byli účastni světla.« To pověděl Ježíš a odešel skryl se před nimi.

NA NEDĚLI KVĚTNOU

(Při svěcení ratolestí.)

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy 15, 27; 16, 1—7.

V těch dnech přišli synové Izraelovi do Elimu, kdež bylo dvanácte studnic a sedmdesáte palem; tam u vod tábořili. Vytrhnuvši z Elimu všecko množství synů Izraelových táhlo na poušť Sin, která jest mezi Elimem a Sinajem, patnáctého dne druhého měsíce po východu z Egypta. Tu na poušti reptala všechna obec synů Izraelových proti Mojžíšovi a Áronovi. Synové Izraelovi jim pravili: »Kéž bychom byli zemřeli Hospodinovou rukou v Egyptě, když jsme sedávali nad hrnci masa a jídali chleba do sytosti. Proč jste nás vyvedli na tuto poušť, abyste umořili všecko množství hladem?« Tu pravil Hospodin k Mojžíšovi: »Hle, já vám budu dštíti s nebe chléb; ať vychází lid a sbírá, co stačí na každý den; chci ho zkoušeti, zda bude jednati podle mého zákona či ne. Dne pak šestého ať uschovají, co přinesli domů; budiž toho dvakrát tolik, co každodenně sbíratí budou.« I řekl Mojžíš a Áron ke všem synům Izraelovým: »Večer poznáte, že vás Hospodin vyvedl z Egypta, a ráno uzříte slávu Hospodinovu.

Evangelium podle sv. Matouše 21, 1—9.

Za onoho času, když se přiblížil Ježíš k Jerusalemu a přišel do Betfagy k hoře Olivetské, tehda poslal dva učedníky řka jim: »Jděte do městečka, které jest proti vám, a hned naleznete oslici přivázanou a oslátko s ní. Odvažte je a přiveďte je ke mně! A řekne-li vám kdo

co, rcete: „Pán jich potřebuje,“ a hned je propustí.« Toto pak se stalo, aby se naplnilo co bylo pověděno skrze proroka slovy: »Povězte dceři sionské: A j, král tvůj béře se k tobě tichý, sedě na oslici a oslátku jhu podrobené«. Odešedše pak učedníci učinili, jak jim byl přikázal Ježíš a přivedli oslici i oslátko a vložili na ně roucha svá; i posadil se na ně. Přemnohý pak zástup prostřel roucha svá na cestu, a jiní sekali ratolesti se stromů a prostírali na cestu, zástupové pak, kteří šli vpředu i kteří vzadu byli, volali řkouce: »Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný jenž se béře ve jménu Páně.«

(Při mši sv.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Filippským 2, 5—11.

Bratří! To zajisté smýšlení mějte v sobě, které bylo i v Kristu Ježíši, jenž jsa ve způsobě Boží, nepokládal toho za věc uloupenou, že jest rovný Bohu, nýbrž sebe samého zmařil přijav způsobu služebníka tím, že se podobným stal lidem a ve vnějším zjevu svém byl shledán jako člověk. Ponížil sám sebe stav se poslušným až k smrti, a to k smrti kříže. Proto také Bůh ho povýšil a dal mu jméno, kteréž jest nade všechno jméno, aby ve jménu Ježíšově pokleklo (zde se poklekne) veškeré koleno, nebešťanů, pozemšťanů i těch, kteří jsou v podsvětí, a aby každý jazyk vyznal, že Pán Ježíš Kristus jest ve slávě Boha Otce.

*Umučení Pána našeho Ježíše Krista podle sv. Matouše,
26, 1—75; 27, 1—66.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Víte, že po dvou dnech budou velikonoce a Syn člověka bude vydán, aby byl ukřižován.« Tehdy sešli se velekněží a starší lidu v domě nejvyššího kněze, jménem Kaifáše, a uradili se, aby Ježíše lstivě jali a zabili. Ale pravili: »Ne v den sváteční, aby snad nenastal rozbroy v lidu.« Když pak Ježíš byl v Betanii v domě Šimona malomocného, přistou-

pila k němu žena s alabastrovou nádobou masti drahé a vylila ji na hlavu jeho, když byl za stolem. Vidouce to učedníci, rozmrzeli se a řekli: »K čemu ztráta tato? Vždyť se to mohlo draze prodati a dáti chudým.« Věda pak to Ježíš řekl jim: »Proč té ženě činíte obtíže? Dobrý skutek zajisté vykonala nade mnou. Vždyť chudé máte vždycky s sebou, mne však vždycky nemáte; neboť vylivši mast tu na mé tělo, učinila to k mému pohřbení. Amen pravím vám: kdekoli bude kázáno evangelium toto po celém světě, tam se bude vypravovati na památku její také to, co učinila ona.« Tehdy jeden z dvanácti, jménem Jidáš Iškariotský, odešel k velekněžím řekl: »Co mi chcete dáti, a já vám ho zradím?« I ustanovili mu dáti třicet stříbrných. A od té chvíle hledal času příhodného, aby ho zradil. Prvního pak dne přesnic přistoupili učedníci k Ježíšovi řkouce: »Kde chceš, ať připravíme tobě, abys jedl beránka?« A Ježíš řekl: »Jděte do města k jistému člověku a řcete jemu: Mistr praví: Čas můj jest blízko; u tebe budu jísti beránka s učedníky svými.« I učinili učedníci tak, jakož jim uložil Ježíš, a připravili beránka. Když pak byl večer, zaujal místo u stolu se dvanácti učedníky svými. A když jedli, řekl: »Amen pravím vám: jeden z vás mne zradí.« I zarmoutivše se velmi, počali jeden každý říkati jemu: »Zdali já jsem to, Pane?« On pak odpovídaje řekl: »Kdo se mnou omáčí ruku v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice jde, jakož psáno jest o něm, ale běda člověku tomu, skrze něhož Syn člověka bude zrazen; lépe by mu bylo, kdyby se byl nenarodil člověk ten.« I promluvil Jidáš, jenž ho zradil, a řekl: »Zdali já jsem to, mistře?« Dí mu Ježíš: »Ty jsi řekl.« Když pak večeřeli, vzal Ježíš chléb a požehnáv rozlámal jej a dav učedníkům svým řekl: »Vezměte a jezte: toto jest tělo mé.« A vzav kalich, poděkoval a dal jim řka: »Pijte z toho všickni, neboť toto jest krev má Nového zákona, která za mnohé vylita bude na odpuštění hříchů. Ale pravím vám: Od této chvíle nebudu píti z tohoto vinného kmene až do onoho dne, kdy jej budu píti s vámi nový v království Otce mého.« A chválu vzdavše vyšli na horu Olivetskou. Tehdy dí jim Ježíš: »Vy se všickni pohoršíte nade mnou této noci; neboť psáno

jest: „Bíti budu pastýře a rozprchnou se ovce stáda.“ Ale když vstanu z mrtvých, předejdu vás do Galileje.« Odpovídaje pak Petr řekl jemu: »Byť se všickni pohoršili nad tebou, já se nikdy nepohorším.« Řekl mu Ježíš: »Amen, pravím tobě: této noci, prve než kohout zazpívá, třikrát mne zapřeš.« Dí jemu Petr: »Bych měl umřít s tebou, nezapřu tebe.« Podobně pravili též všickni učedníci. Tehdy Ježíš přišel s nimi na popluží, které slove Getsemany, a řekl učedníkům svým: »Posed'te tuto, až odejdu tamto se pomodlím.« A pojav Petra a dva syny Zebedeovy, počal se rmoutiti a teskliv býti. Tu řekl jim: »Smutná jest duše má až k smrti. Zůstaňte tuto, a bděte se mnou!« A popošed maličko padl na tvář a modlil se řka: »Otče můj, je-li možno, ať odejde kalich tento ode mne; ale ne jak já chci, nýbrž jak ty.« I přišel k učedníkům svým a našel je, ani spí; i řekl Petrovi: »Tak jste nemohli jedné hodiny bdíti se mnou? Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení; duch zajisté hotov jest, ale tělo nemocno.« Opět po druhé odešel a modlil se řka: »Otče můj, nemůže-li kalich tento minouti mne, leč abych jej pil, staň se vůle tvá!« A přišed opět, našel je, že spí, neboť oči jejich byly obtíženy. I nechal jich a odešel opět modlil se po třetí, táž slova říkáje. Potom přišel k učedníkům svým a řekl jim: »Spěte již a odpočívejte; aj, přiblížila se hodina a Syn člověka bude vydán v ruce hříšníků. Vstaňte, pojďme! Hle, přiblížil se ten, jenž mne zradí.« A když ještě mluvil, hle, Jidáš, jeden ze dvanácti, přišel a s ním zástup veliký s meči a kyji, posláni byvše od velekněží a starších lidu. Ten pak, který jej zrazoval, dal jim znamení řka: »Kterého políbím, ten jest to, chopte se ho!« A hned přistoupiv k Ježíšovi řekl: »Zdráv bud', mistře!« A políbil jej. I řekl mu Ježíš: »Příteli, nač jsi přišel?« Tu přistoupivše vztáhli ruce na Ježíše a jali ho. A hle, jeden z těch, kteří byli s Ježíšem, vztáhl ruku, vytasil meč svůj a udeřiv služebníka nejvyššího kněze, uťal mu ucho. Tu řekl mu Ježíš: »Zastrč svůj meč na jeho místo; neboť všickni, kteří berou meč, od meče zahynou. Či myslíš, že nemohu prositi Otce svého, a dá mi nyní více než dvanáct pluků andělů? Kterak se tedy naplní Písma, že se musí tak státi?« V tu hodinu řekl Ježíš zástupům: »Jako na lotra

vyšli jste s meči a kyji zajmout mě. Denně sedával jsem u vás uče v chrámě a nejali jste mne. Ale toto všechno se stalo, aby se naplnila Písma prorocká.« Tu všickni učedníci opustivše ho utekli. Ti však, kteří jali Ježíše, odvedli ho k nejvyššímu knězi Kaifášovi, kde se zákoníci a starší byli shromáždili. Petr šel za ním zdaleka až k paláci nejvyššího kněze a vešel dovnitř seděl se služebníky, aby viděl konec. Velekněží pak a velerada celá hledali křivého svědectví proti Ježíšovi, aby ho vydali na smrt, a nenalezli, ačkoliv mnoho svědků falešných přistoupilo. Naposled přišli dva nepraví svědkové a řekli: »Tento pravil: Mohu zbořiti chrám Boží a ve třech dnech jej zase vystavěti.« Tu povstal nejvyšší kněz a řekl jemu: »Nic neodpovídáš k těm věcem, kteréž tito proti tobě svědčí?« Ale Ježíš mlčel. I řekl mu nejvyšší kněz: »Zapřisahám tě skrze Boha živého, abys nám pověděl, jsi-li ty Kristus, Syn Boží?« Dí mu Ježíš: »Ty jsi řekl; avšak pravím vám: Od tohoto času uzříte Syna člověka seděti na pravici Boží a přicházeti v oblacích nebeských.« Tu nejvyšší kněz roztrhl roucha svá a řekl: »Rouhal se. Což ještě potřebujeme svědků? Aj, nyní jste slyšeli rouhání, co se vám zdá?« A oni odpovídajíce řekli: »Hoden jest smrti.« Poté plivali na jeho tvář a bili jej pěstí, jiní políčkovali ho říkajíce: »Hádej nám, Kriste, kdo jest to, kdo tě udeřil?« Petr pak seděl venku ve dvoře. I přistoupila k němu jedna děvečka a řekla: »I ty jsi byl s Ježíšem Galilejským.« Ale on zapřel přede všemi řka: »Nevím, co pravíš.« A když vyšel do brány, uzřela ho jiná děvečka a řekla těm, kteří tam byli: »Také tento byl s Ježíšem Nazaretským.« A opět zapřel s přísahou: »Neznám toho člověka.« A po malé chvíli přistoupili okolostojící a řekli Petrovi: »Vpravdě i ty jsi z nich, neboť také mluva tvá tě prozrazuje.« Tu počal se proklínati a přísahati, že nezná člověka toho. A hned kohout zazpíval. I rozpomenul se Petr na slovo Ježíšovo, kteréž byl řekl: „Prve než kohout zazpívá, třikrát mě zapřeš.“ A vyšel ven plakal hořce. Když pak bylo ráno, všickni velekněží a starší lidu učinili nález proti Ježíšovi, aby ho vydali na smrt. I svázavše ho přivedli jej a vydali jej vladaři Pontiu Pilátovi. Tehda Jidáš, jenž ho zradil, vida, že jest odsouzen, jat lítostí navracel třicet stříbrných

velekněžím a starším řka: »Zhřešil jsem, zradiv krev spravedlivou.« Ale oni řekli: »Co nám do toho? Ty viz!« I pohodil stříbrné v chrámě a vzdálil se; a odešel osidlem se oběsil. Velekněží však vzavše stříbrné pravili: »Nesluší je vložiti do pokladny, neboť jest to mzda krve.« A poradivše se koupili za ně pole hrnčířovo k pohřbívání poutníků. Proto nazváno jest pole to Hakeldama, to jest pole krve, až do dnešního dne. Tehda se naplnilo, co bylo pověděno od proroka Jeremiáše slovy: »A vzali třicet stříbrných, mzdu to muže proceněného, jehož procenili synové izraelští, a dali je za pole hrnčířovo, jakož mi ustanovil Hospodin.« Ježíš pak byl postaven před vladařem. I otázal se ho vladař řka: »Ty jsi král židovský?« A Ježíš řekl jemu: »Ty pravíš.« A když velekněží a starší na něj žalovali, nic neodpověděl. Tu řekl mu Pilát: »Neslyšíš, jak veliké věci proti tobě vypovídají?« Ale on neodpověděl mu na žádné slovo, takže se vladař velmi divil. O slavnosti však vladař propouštěval lidu jednoho vězně, kterého chtěli. Měl pak tehdy vězně pověstného, který slul Barabáš. Když se tedy sešli, řekl jim Pilát: »Kterého chcete, abych vám propustil, Barabáše či Ježíše, jenž slove Kristus?« Neboť věděl, že ho vydali ze závesti. Ale když seděl na soudné stoličce, manželka jeho poslala k němu řkouc: »Nic neměj se spravedlivým tímto; neboť jsem mnoho vytrpěla dnes ve snách pro něho.« Velekněží však a starší přemluvili lid, aby prosili za Barabáše, Ježíše pak aby zahubili. I promluvil vladař a řekl jim: »Kterého chcete z těch dvou, abych vám propustil?« A oni řekli: »Barabáše.« Dí jim Pilát: »Co tedy mám učiniti s Ježíšem, jenž slove Kristus?« Řkou všichni: »Ukřižován buď!« Dí jim vladař: »I co zlého učinil?« Ale oni více křičeli řkouc: »Ukřižován buď!« Vida tedy Pilát, že nic neprospívá, nýbrž že se rozbroj větším stává, vzal vodu a umyl si ruce před lidem řka: »Nevinen jsem krví spravedlivého tohoto; vy vizte!« A všecken lid odpověděv řekl: »Krev jeho na nás i na naše syny.« Tu propustil jim Barabáše, Ježíše pak zbičovaného vydal jim, aby byl ukřižován. Tehda vojáci vladařovi vzavše Ježíše do soudního dvora, shromáždili k němu celou tlupu a svlékše ho přioděli jej pláštěm šarlato-

vým; a spleťše korunu z trní, vložili mu ji na hlavu a [dali] třtinu v pravici jeho, a poklekše před ním posmívali se mu řkouce: »Zdráv bud', králi židovský!« A když ho poplivali, vzali třtinu a bili ho do hlavy. A když se mu naposmívali, svlékli s něho plášť a oblékli jej v roucha jeho a odvedli jej, aby ho ukřižovali. Vycházejíce pak našli člověka cyrenského, jménem Šimona; toho přinutili, aby nesl kříž jeho. A přišli na místo, které slove Golgotha, to jest místo lebčí. I dali mu píti vína smíšeného se žlučí; a okusiv nechtěl píti. Když pak jej ukřižovali, rozdělili si roucha jeho, metajíce o ně los, aby se naplnilo, co bylo pověděno skrze proroka slovy: „Rozdělili sobě roucha má a o můj oděv metali los.“ A sedíce hlídali ho tam. I dali nad hlavu jeho nápis viny jeho: »Tento jest Ježíš, král židovský.« Potom ukřižovali s ním dva lotry, jednoho na pravici, druhého na levici. Ti pak, kteří tudy chodili, rouhali se mu potřásajíce hlavou svou a říkajíce: »Ha, jenž boříš chrám Boží a ve třech dnech jej zase vystavuješ, pomoz sám sobě! Jsi-li Syn Boží, sestup s kříže!« Podobně i velekněží posmívajíce se mu se zákoníky a staršími říkali: »Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže; je-li králem izraelským, ať nyní sestoupí s kříže, a uvěříme v něho. Doufal v Boha, ať ho nyní vysvobodí, miluje-li ho; neboť pravil: Syn Boží jsem.« Taktéž rouhali se mu i lotři, kteří byli s ním ukřižováni. Od šesté hodiny pak nastala tma po vší zemi až do hodiny deváté. A okolo hodiny deváté zvolal Ježíš hlasem velikým řka: »Eli, Eli, lamma sabaktani,« to jest: »Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?« Někteří pak z těch, kteří tam stáli, uslyševše to pravili: »Eliáše volá tento.« A hned jeden z nich běžel a vzav houdu naplnil ji octem a vloživ ji na třtinu dával mu píti. Ostatní však říkali: »Nechej, ať uvidíme, přijde-li Eliáš, aby ho vysvobodil.« Ale Ježíš zvolav hlasem velikým vypustil duši. (Zde se poklekne a chvílku přestane.) A aj, opona chrámová se roztrhla na dvě půle odvrchu až dolů a země se otřásla a skály se rozpukly a hroby se otevřely. A mnoho těl zesnulých světců vstalo a vyšedše z hrobů po jeho vzkříšení, vešli do svatého města a ukázali se mnohým. Setník pak i ti, kteří byli s ním hlídající Ježíše, vidouce zemětřesení a to,

co se dělo, báli se velice a pravili: »Jistě syn Boží byl tento.« Byly pak tam ženy mnohé, zdaleka se dívající, které byly šly za Ježíšem z Galileje, posluhující mu; mezi nimi byla Maria Magdalena a Maria, matka Jakubova a Josefova, a matka synů Zebedeových. Když pak se bylo připozdilo, přišel jeden člověk bohatý z Arimathie, jménem Josef, jenž byl také učedníkem Ježíšovým. Ten přistoupil k Pilátovi a prosil o tělo Ježíšovo. Tedy Pilát rozkázal dáti mu tělo. A Josef vzav tělo, obvinul je v plátno čisté a položil je do nového hrobu svého, který byl vytesal ve skále, a přivaliv kámen veliký ke dveřím hrobovým odešel. Byla pak tam Maria Magdalena a druhá Maria sedíce proti hrobu.

Druhého pak dne, který je po pátku, sešli se velekněží a farizeové k Pilátovi řkouce: »Pane, my jsme se rozpomenuli, že ten svůdce jsa ještě živ řekl: „Po třech dnech vstanu.“ Rozkaž tedy hlídati hrob až do třetího dne, aby snad učedníci jeho nepřišli a neukradli ho a neřekli lidu: „Vstal z mrtvých.“ I bude poslední blud horší nežli první.« Řekl jim Pilát: »Máte stráž, jděte, hlídejte ho, jak rozumíte.« I odešli a osadili hrob strážnými zapečetivše kámen.

V PONDĚLÍ PO NEDĚLI KVĚTNÉ.

Čtení z proroka Isaiáše 50, 5—10.

V těch dnech pravil Isaiáš: »Hospodin Bůh otevřel mi ucho, já pak neodmlouvám; [a] zpět necouvám. Tělo své vydávám katům a líce své rváčům; obličje svého neodvracím od těch, kteří mi lají a plijí na mne. Hospodin Bůh mi pomáhá, nebudu tedy zklamán; proto nastavuji svou tvář jako křemen a vím [jistě], zahanben že nebudu. Blízko je ten, kdo mi ku právu pomůže! Kdo se chce domlouvat se mnou? Postavme se! Kdo se chce se mnou příti? Ať ke mně přistoupí! Hle, Hospodin Bůh pomáhá mi. Kdo mne odsoudí? Hle, jako šat všichni se rozpadnou, mol je zhltí. Kdo jest mezi vámi, jenž se bojí Hospodina a hlasu služebníka jeho poslouchá? Komu jest chodit ve tmě, že nemá světla, doufej ve jméno Páně, spolehni na Boha svého!«

Evangelium podle sv. Jana 12, 1—9.

Šest dní před velikonoce přišel Ježíš do Betanie, kde byl Lazar, ten, jenž byl zemřel a jehož Ježíš vzkřísil. I připravili mu tam hostinu a Marta posluhovala, Lazar pak byl jedním z těch, kteří s ním byli za stolem. Tu Maria vzavši libru masti drahé z nardu pravého, pomazala Ježíšovi nohy a utřela nohy jeho vlasy svými, a dům se naplnil vůní té masti. I řekl jeden z učedníků jeho, Jidáš Iškariotský, jenž jej hodlal zraditi: »Proč se neprodala tato mast za tři sta denárů a nedalo se chudým?« To pak řekl, ne že měl péči o chudé, nýbrž že byl zloděj a maje měšec, odnášel to, co se vkládalo. Ježíš tedy řekl: Nechte ji, aby to uchovala ke dni mého pohřbu. Vždyť chudé máte vždycky s sebou, mne však vždycky nemáte.« Tu dovedl se četný zástup ze židů, že tam jest, i přišli nejen k vůli Ježíšovi, nýbrž aby také Lazara uviděli, jehož vzkřísil z mrtvých.

V ÚTERÝ PO NEDĚLI KVĚTNÉ

Čtení z proroka Jeremiáše 11, 18—20.

V těch dnech řekl Jeremiáš: »Hospodine, ukázal jsi mi a poznal jsem; dals mi tehdy prohlédnouti úskoky jejich. A já jsem byl jako krotký beránek, kterého vedou na porážku; ani potuchy jsem neměl, že mně strojí úklady řkouce: „Zkazme strom i s ovocem jeho, vytněme jej ze země živých, nebudiž památky po jeho jméně!“ Ty, Hospodine zástupů, soudce spravedlivý, jenž zpytuješ srdce i ledví, ať vidím pomstu tvoji nad nimi, neboť tobě svěřuji při svou Hospodine, Bože můj!«

*Umučení Pána našeho Ježíše Krista podle svatého Marka
14, 1—72; 15, 1—46.*

Za onoho času byly po dvou dnech velikonoce a přesnice. I hledali velekněží a zákoníci, kterak by Ježíše lstivě jali a zabili; neboť pravili; »Ne v den sváteční, aby snad nenastal rozbroy v lidu.« A když

dlel Ježíš v Betanii v domě Šimona malomocného a byl za stolem, přišla jedna žena s alabastrovou nádobou masti drahé z pravého nardu a rozlomivši nádobu vylila ji na hlavu jeho. Někteří se však mrzeli na to mezi sebou a pravili: »K čemu se stala tato ztráta masti? Vždyť ta mast mohla se prodati za více než tři sta peněz a dáti se chudým.« I osopovali se na ni. Ale Ježíš řekl: »Nechte ji! Proč jí činíte obtíže? Dobrý skutek učinila nade mnou; vždyť chudé máte vždycky s sebou, a když chcete, můžete jim dobře činiti, mne však vždycky nemáte. Ona učinila, co mohla; pomazalať napřed tělo mé k polřbu. Amen pravím vám: Kdekoli bude kázáno evangelium toto po celém světě, tam se bude vypravovati na památku její také to, co učinila ona.« A Jidáš Iškariotský, jeden ze dvanácti, odešel k velekněžím, aby ho zradil. Oni pak uslyševše to zaradovali se a slíbili mu dáti peníze. I hledal, kterak by ho zradil příhodně. A prvního dne přesnic, když zabíjeli velikonočního beránka, řekli mu učedníci jeho: »Kde chceš, abychom odejdouce připravili tobě, abys jedl beránka?« I poslal dva ze svých učedníků a řekl jim: »Jděte do města, a potká vás jeden člověk džbán vody nesa; jděte za ním, a kam vejde, tam rcete pánu domu: Mistr praví: Kde jest večeřadlo mé, kde bych jedl beránka s učedníky svými? A on vám ukáže večeřadlo veliké, prostřené; a tam nám připravte!« I odešli učedníci jeho a přišli do města a shledali [vše tak], jakož jim byl pověděl a připravili beránka. Když pak byl večer, přišel se dvanácti. A když byli za stolem a jedli, řekl Ježíš: »Amen pravím vám: Jeden z vás mne zradí, ten, který jí se mnou.« I počali se rmoutiti a říkati jemu jeden po druhém: »Zdali já?« On však řekl jim: »Jeden ze dvanácti, kterýž se mnou omáčí ruku v míše. Syn člověka sice jde, jakož psáno jest o něm, ale běda tomu člověku, skrze něhož Syn člověka bude zrazen; lépe by mu bylo, kdyby se byl nenarodil člověk ten.« A když jedli, vzal Ježíš chléb a požehnáv rozlámal jej a dal jim a řekl: »Vezměte; toto jest tělo mé.« A vzav kalich, poděkoval a dal jim a pili z něho všickni; a řekl jim: »Toto jest krev má Nového zákona, která se vylévá za mnohé. Amen pravím vám: Již nebudu píti z tohoto plodu vinného kmene až do onoho dne, kdy jej

budu pítí nový v království Božím.« A chválu vzdavše vyšli na horu Olivetskou. I řekl jim Ježíš: »Všickni se pohoršíte nade mnou této noci; neboť psáno jest: „Bíti budu pastýře a rozprchnou se ovce.“ Ale když vstanu z mrtvých, předejdu vás do Galileje.« Petr však pravil jemu: »Byť se všickni pohoršili, já přece nikoliv.« I řekl mu Ježíš: »Amen pravím tobě: Dnes, této noci, prve než kohout dvakrát zazpívá, třikrát mne zapřeš.« Ale on ještě více říkal: »Bych měl umřítí s tebou, nezapřu tebe.« Podobně říkali též všichni. I přišli na popluží, jemuž jméno Getsemany, a řekl učedníkům svým: »Posed'te tuto, až se pomodlím.« A pojav s sebou Petra a Jakuba a Jana, počal se lekati a teskliv býti; i řekl jim: »Smutná jest duše má až k smrti; zůstaňte tuto a bděte!« A popošed maličko padl na zem a modlil se, aby, možno-li, odešla od něho ta hodina, a řekl: »Abba, Otče, všechno jest možné tobě, odejmi tento kalich ode mne; ale ne co já chci, nýbrž co ty.« I přišel a nalezl je, ani spí; i řekl Petrovi: »Šimone, spíš? Nemohl-lis bdíti jedné hodiny? Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení; duch zajisté hotov jest, ale tělo nemocno.« A opět odešed modlil se říkáje slovo totéž. A navrátiv se nalezl je, ani opět spí, neboť oči jejich byly obtíženy, a nevěděli, co by mu odpověděli. I přišel po třetí a řekl jim: »Spěte již a odpočívejte! Dosti jest. Přišla hodina, hle, Syn člověka bude vydán v ruce hříšníků. Vstaňte, pojd'me! Hle, přiblížil se ten, jenž mě zradí.« A když ještě mluvil, přišel Jidáš Iškariotský, jeden ze dvanácti, a s ním zastup veliký s meči a kyji [posláni byvše] od velekněží a zákoníků a starších. Byl pak zrádce jeho dal jim znamení řka: »Kterého políbím, ten jest to; chopte se ho a ved'te bezpečně!« A přišed hned přistoupil k němu a řekl: »Zdráv bud', Mistře« a políbil jej. Oni pak vztáhli na něho ruce a jali ho. Ale jeden z těch, kteří tu stáli, vytasiv meč, udeřil služebníka nejvyššího kněze a uťal mu ucho. A Ježíš promluviv řekl jim: »Jako na lotra jste vyšli s meči a kyji, abyste mě jali. Denně učíval jsem u vás ve chrámě, a nejali jste mne. Ale [toto se děje], aby se naplnila Písma.« Tu učedníci jeho opustivše ho utekli všickni. Jeden mladík však šel za ním oděn jsa lněným rouchem na těle nahém. I popadli ho. Ale on zanechav roucho

lněné, utekl od nich nahý. I přivedli Ježíše k nejvyššímu knězi, a sešli se všickni velekněží a zákoníci i starší. Petr však šel za ním zdaleka až do dvora nejvyššího kněze a seděl se služebníky a ohříval se u ohně. Velekněží pak a celá velerada hledali svědectví proti Ježíšovi, aby ho vydali na smrt, ale nenalezali; neboť mnozí svědčili křivě proti němu, ale svědectví jejich se neshodovala. I povstali někteří a svědčili křivě proti němu řkouce: »My jsme ho slyšeli, kterak řekl: Já zbořím chrám tento rukou udělaný a ve třech dnech vystavím jiný, ne rukou udělaný.« Ale ani takto se neshodovalo svědectví jejich. I postavil se nejvyšší kněz doprostřed a otázal se Ježíše řka: »Nic neodpovídáš na to, co tito proti tobě svědčí?« Ale on mlčel a neodpověděl nic. Opět [tedy] otázal se ho nejvyšší kněz a řekl jemu: »Ty jsi Mesiáš, Syn Boha požehnaného?« A Ježíš řekl: »Já jsem; a uzříte Syna člověka seděti na pravici moci Boží a přicházeti s oblaky nebeskými.« Ale nejvyšší kněz roztrhl roucha svá a řekl: »Co ještě potřebujeme svědků? Slyšeli jste rouhání. Co se vám zdá?« A oni všickni odsoudili jej, že jest hoden smrti. I počali někteří na něho plivati a zahalovati obličej jeho a poličkovati jej a říkati mu: »Hádej!« Také služebníci ho poličkovali. A když Petr byl dole na dvoře, přišla tam jedna ze služebnic nejvyššího kněze a uzřevši Petra, an se ohřívá, pohlédla naň a řekla: »I ty jsi byl s Ježíšem Nazaretským.« Ale on zapřel řka: »Nevím, ani nerozumím, co pravíš.« A vyšel ven do předdvoří a kohout zazpíval. Služebnice však uzřevši ho jala se opět říkati okolostojícím: »Tento je z nich.« Ale on zapřel opět. A po malé chvíli zase ti, kteří tam stáli, pravili Petrovi: »Vpravdě jsi z nich; vždyť jsi také Galilejský.« On však počal se proklínati a přísahati: »Neznám toho člověka, o němž mluvíte.« A hned kohout zazpíval po druhé. I rozpomenul se Petr na slovo, které byl řekl jemu Ježíš: „Prve než kohout zazpívá dvakrát, třikrát mě zapřeš.“ A dal se do pláče. A hned ráno velekněží se staršími a zákoníky, a [to] celá velerada, učinivše nález a svázavše Ježíše, odvedli jej a vydali Pilátovi. I otázal se ho Pilát: »Ty jsi král židovský?« A on odpověděl řekl jemu: »Ty pravíš.« I žalovali na něho velekněží mnoho věcí. Pilát pak otázal se ho opět řka: »Nic

neodpovídáš? Hle, jak veliké věci žalují na tebe.« Ale Ježíš neodpověděl již nic, takže se Pilát podivil. O slavnosti však propouštěl jim jednoho vězně, kterého si žádali. Byl pak uvězněn s buřiči jeden, jménem Barabáš, jenž byl v povstání spáchal vraždu. I přistoupil lid a počal prositi za to, co jim vždycky činíval. Pilát pak odpověděl jim řka: »Chcete, abych vám propustil krále židovského?« Neboť pozoroval, že ho velekněží vydali ze závisti. Ale velekněží popudili lid, aby jim propustil raději Barabáše. Pilát pak promluviv opět řekl jim: »Co tedy chcete, abych učinil králi židovskému?« A oni opět vzkřikli: »Ukřižuj ho!« Pilát však pravil jim: »I co zlého učinil?« Ale oni křičeli ještě více: »Ukřižuj ho!« A tu Pilát, chtěje lidu vyhověti, propustil jim Barabáše, a Ježíše zbičovav vydal, aby byl ukřižován. Vojáci pak odvedli jej do dvora soudního domu a svolali celou tlupu. I oblékli ho v šarlat a spletše korunu trnovou vstavili ji na něho a počali ho pozdravovati: »Zdráv buď, králi židovský,« a bili ho třtinou do hlavy a plili na něho a klekajíce klaněli se mu. A když se mu [dost] naposmívali, svlékli s něho šarlat a oblékli jej v roucha jeho a vyvedli jej, aby ho ukřižovali. A přinutíli jakéhosi Šimona cyrenského, otce Alexandra a Rufa, jenž tudy šel, přicházeje ze dvora, aby nesl kříž jeho. I dovedli ho na místo Golgothu, to jest v překladě „místo lebčí“. A dávali mu píti víno s myrhou, ale on ho nepřijal. A když jej ukřižovali, rozdělili si roucha jeho metajíce o ně los, co kdo dostane. Byla pak hodina třetí, když ho ukřižovali. A byl napsán nápis viny jeho: »Král židovský«. A ukřižovali s ním dva lotry, jednoho na pravici a druhého na levici jeho. I naplnilo se Písmo, jež praví: »A se zločinci počten jest.« Ti však, kteří tudy chodili, rouhali se mu potřásajíce hlavou svou a říkajíce: »Ha, jenž boříš chrám Boží a ve třech dnech jej zase vystavuješ, pomoz sám sobě a sestup s kříže!« Podobně i velekněží posmívajíce se mu říkali se zákoníky jeden k druhému: »Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Kristus, král izraelský! Ať sestoupí nyní s kříže, abychom to viděli a uvěřili.« Také ti mu utrhalí, kteří s ním byli ukřižováni. A když bylo šest hodin, nastala tma po celé zemi až do hodiny deváté, a v hodinu devátou zvolal

Ježíš hlasem velikým řka: »Eloi, Eloi, lamma sabaktani?« to jest v překladě: »Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?« A tu někteří z okolostojících uslyševše to pravili: »Hle, Eliáše volá.« Jeden pak z nich běžel a naplniv houbu octem vložil ji na třtinu a dával mu píti řka: »Nechte, ať uvidíme, přijde-li Eliáš sejmouti ho.« Ale Ježíš zvolav hlasem velikým, vypustil duši. (Zde se poklekne a chvílku mlčky setrvá.) A tu opona chrámová se roztrhla na dvě odhora až dolů. Setník pak, jenž stál proti němu, vida, že tak zvolav vypustil duši, pravil: »Vpravdě tento člověk byl Syn Boží.« Byly pak tam i ženy zdaleka se dívající; mezi nimi byla Maria Magdalena a Maria, matka Jakuba Malého a Josefa, a Salome, které chodily za ním a posluhovaly mu, když byl v Galilei, a mnoho jiných, které byly s ním vstoupily do Jerusalema.

A když se bylo již připozdilo, (poněvadž byl den přípravy, to jest den před sobotou) přišel Josef z Arimathie, vznešený člen velerady, jenž také očekával království Božího, a dodav si odvahy vešel k Pílatovi a žádal ho za tělo Ježíšovo. Pilát však se podivil, že by již byl mrtev, a povolav k sobě setníka, otázal se ho, zdali již zemřel. A zvědév to od setníka, daroval tělo Josefovi. Josef pak nakoupiv tenkého plátna a sňav ho [s kříže], obvinul jej v plátno a položil jej do hrobu, kterýž byl vytesán ze skály, a přivalil kámen ke dveřím hrobovým.

VE STŘEDU PO NEDĚLI KVĚTNÉ

Čtení z proroka Isaiáše 62, 11; 63, 1—7.

Toto praví Hospodin Bůh: Rcete dceři sionské: »Aj, tvůj Spasitel přichází, hle, mzda jeho [jde] s ním. Kdo je to, jenž přichází z Edomska v rouše skropeném z Bosry? jenž se v svém rouchu stkvěje a kráčí v plnosti své síly?« »Já jsem to, jenž hlásám spravedlnost a jenž jsem dobyl hojné spásy.« »Proč však je červený tvůj oděv a tvůj šat jako těch, kdo šlapají hrozny?« »V lisu šlapal jsem samojediný, z národů nebylo nikoho se mnou. Pošlapal jsem

je v svém hněvu, zdeptal jsem je v svém rozhorlení, až jejich krev mi stříkala na šat a všechno roucho jsem si potřísnil. Měť jsem den pomsty na paměti a přišel rok mého vykoupení. Hleděl jsem vůkol, a pomocník nikde; hledal jsem, nebyl však, kdo by přispěl. Ale vytrhlo mne mé rámě a můj hněv mi síly dodal. Pošlapal jsem tedy národy v hněvu svém, napojil jsem je svým roztrpčením, do prachu jsem strhl moc jejich!« Milosti Páně budu připomínat, slavné činy jeho, podle všeho, co učinil nám Hospodin Bůh náš.

Čtení z proroka Isaiáše 53, 1—12.

V těch dnech pravil Isaiáš: »Hospodine, kdo tomu uvěří, co bude od nás slyšet? A komu bude moc ramene Božího zjevena? Vyšel totiž jako výhonek před ním a jako kořen ze žíznivé země. Podoby neměl ani krásy, abychom naň patřili, neměl vzhledu, abychom se kochali v něm. Povržen byl a nejposlednější z lidí, muž bolesti, zkušený v utrpení. Takořka zastřeny byly líce jeho, tupen byl, že jsme si ho nic nevážili. Vpravdě bolesti naše on vzal na sebe, ano, co my jsme trpět měli, on snášel; my pak jsme ho měli za malomocného, zbitého od Boha a sklíčeného. Ale on byl raněn pro hříchy naše, roztloučen byl pro nepravosti naše; tresty pro naši spásu na něho [dolehly] a jeho jizvami jsme uzdraveni. My všichni jako ovce jsme zbloudili, každý na svou cestu se uchýlil; i složil Hospodin na něho nepravost všech nás. Obětoval se, protože sám chtěl, a svá ústa neotevřel; jako ovce na porážku vedená a jako beránek před tím, kdo ho stříhá, němý bývá, neotevřel ústa. Z tísně, když odsouzen byl, [smrt] ho vyrvala; a kdo z jeho pokolení uvážil, ze země žijících že byl vytržen a bit pro zločiny lidu svého? Budou chtít ho pohřbít s bezbožníky, avšak u bohatce pochován bude, protože nepravosti neučinil, aniž klam byl [shledán] v ústech jeho. Hospodinu se zlíbilo zdeptat jej utrpením, bude-li chtít dáti ve smírnou obět svůj život. [I] bude viděti potomstvo [po] dlouhé věky, úradek Hospodinův on konat bude. Z [ovoce] toho, co vytrpěl, bude se těšit, nasycen bude [radostí] z toho, co zkusil. Spravedlivý sluha můj hříchu zproští mnohé, neboť on jejich hříchy na sebe vezme. Proto v úděl

mu dávám mnoho [duší], a mocné v kořist bude rozdělovat za to, že vydal na smrt duši svoji, že se nechal ke hříšníkům čítat, za to, že on hříchy mnohých nesl a za ty, kteří se provinili, prosil.«

Umučení Pána našeho Ježíše Krista podle svatého Lukáše
22, 1—71; 23, 1—53.

Za onoho času přibližovala se slavnost přesnic, která slove velikonoce. I hledali velekněží a zákoníci, kterak by Ježíše usmrtili; ale báli se lidu. A tu vešel d'ábel do Jidáše, příjým Iškariotského, jenž byl jedním ze dvanácti. I odešel a mluvil s velekněžími a s veliteli, kterak by jim ho zradil. A oni se zaradovali a dohodli se, že mu dají peníze. I slíbil [jim to] a hledal příhodné chvíle, aby jim ho vydal bez zástupů. Přišel pak den přesnic, ve kterém se musil zabíjeti beránek. I poslal Petra a Jana řka: »Jděte a připravte nám beránka, abychom jedli.« A oni řekli jemu: »Kde chceš, abychom připravili?« I řekl k nim: »Hle, jak vejdete do města, potká vás jeden člověk, džbán vody nesa. Jděte za ním do domu, do kterého vejde, a rcete hospodáři domu: Mistr praví tobě: Kde jest večerádlo, ve kterém bych jedl beránka s učedníky svými? A on vám ukáže večerádlo veliké, prostřené, tam připravte!« I odešli a shledali [vše tak], jak byl jim pověděl, a připravili beránka. A když přišla hodina, zaujal místo za stolem a dvanáct apoštolů s ním. I řekl jim: »S toužebností jsem žádal tohoto beránka jísti s vámi, prve než bych trpěl; neboť pravím vám, že ho již nebudu jísti, dokavad se nenaplní v království Božím.« A vzav kalich, díky učinil a řekl: »Vezměte [to] a rozdělte mezi sebe, neboť pravím vám, že nebudu již píti z plodu vinného kmene, dokavad nepřijde království Boží.« A vzav chléb, učinil díky a rozlámav jej dal jim řka: »Toto jest tělo mé, které se za vás vydává; to číňte na mou památku.« Taktéž [vzal] i kalich po jídle a řekl: »Tento kalich jest nová úmluva [potvrzená] mou krví, která se za vás vylévá. Avšak hle, ruka zrádce mého jest se mnou při stole. A Syn člověka jde sice tak, jakož uloženo jest, ale běda člověku tomu, skrze něhož bude zrazen.« A oni se počali tázati mezi sebou, kdo by to z nich byl,

jenž to učiní. Povstal však i spor mezi nimi o tom, kdo se z nich zdá větší. I řekl jim: »Králové národů panují nad nimi a ti, kteří mají nad nimi moc, nazývají se dobrodinci. Ale vy ne tak, nýbrž kdo jest mezi vámi větší, budiž jako menší, a kdo jest v čele, budiž jako služebník. Neboť kdo jest větší, ten, kdo stoluje, či ten, jenž přisluhuje? Zdali ne ten, kdo stoluje? Ale já jsem mezi vámi jako ten, který přisluhuje. Vy pak jste to, kteří jste vytrvali se mnou v mých pokušeních, a já vám odkazuji království, jako mně [je] odkázal Otec můj, abyste jedli a pili za stolem svým v království mém a seděli na stolicích soudíce dvanácte pokolení izraelských.« I řekl Pán: »Šimone, Šimone, hle, satan vyžádal si vás, aby vás tříbil jako pšenici, ale já jsem prosil za tebe, aby nepřestala víra tvá, a ty někdy obrátě utvrzuj bratry své!« On pak řekl jemu: »Pane, s tebou jsem hotov i do žaláře i na smrt jíti.« Ale on řekl: »Pravím tobě, Petře, že dnes kohout nezazpívá, dokavad třikrát nezapřeš, že mě znáš.« A řekl jim: »Když jsem vás poslal bez měšce a bez mošny a bez obuvi, zdaliž jste měli v čem nedostatek?« A oni řekli: »V ničem.« I řekl jim: »Ale nyní, kdo má měšec, vezmi [jej], podobně i mošnu, a kdo nemá, prodej plášť svůj a kup meč! Neboť pravím vám, že se musí na mně naplniti ještě toto Písmo: „A s h ř í š n í k y p o č t e n j e s t.“ Neboť to, co se mne týká, bere konec.« Ale oni pravili: »Pane, hle, dva meče [jsou] zde.« I řekl jim: »Dosti jest.« A vyšed odebral se podle obyčeje svého na horu Olivetskou; jeho učedníci pak šli za ním. A když přišel na místo, řekl jim: »Modlete se, abyste nevešli v pokušení.« A sám vzdálil se od nich asi na dohod kamenem a pokleknuv na kolena modlil se řka: »Otče, chceš-li, odejmi kalich tento ode mne, avšak ne má, nýbrž tvá vůle se staň!« I ukázal se mu anděl s nebe a posiloval ho. A on octnův se v úzkosti smrtelné modlil se snažněji. I stal se pot jeho jako krůpěje krve tekoucí na zem. A když vstal od modlitby a přišel ke svým učedníkům, našel je, že zármutkem spí. I řekl jim: »Proč spíte? Vstaňte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.« Když ještě mluvil, hle zástup [přicházel], a ten, jenž slul Jidáš, jeden ze dvanácti, šel před nimi a přiblížil se k Ježíšovi, aby ho políbil. Ale Ježíš řekl

jemu: »Jidáš, políbením zrazuješ Syna člověka?« Ti pak, kteří byli při něm, uzřevše, co nastává, řekli jemu: »Pane, máme bítí mečem?« A jeden z nich udeřil služebníka veleknězova a uťal mu pravé ucho. Ale Ježíš promluviv řekl: »Nechte až potud.« A dotek se ucha jeho, uzdravil jej. I řekl Ježíš k velekněžím a velitelům chrámovým a starším, kteří byli na něho přišli: »Jako na lotra jste vyšli s meči a kyji? Když jsem býval denně s vámi v chrámě, nevztáhli jste rukou na mne, ale toto jest hodina vaše a moc temnosti.« I jali ho a odvedli do domu veleknězova, Petr pak šel za ním zdaleka. A když udělali oheň uprostřed dvora a kolem se posadili, byl Petr mezi nimi. Jedna děvečka pak spatřivši jej, an sedí u ohně, a pohleděvši naň upřeně pravila: »Také tento byl s nimi.« Ale on zapřel řka: »Ženo, neznám ho.« A krátce potom jiný uzřev ho řekl: »Také ty jsi z nich.« Ale Petr řekl: »Človče, nejsem.« A když uplynula asi jedna hodina, někdo jiný tvrdil řka: »Vpravdě i tento byl s ním, neboť jest také Galilejský.« Petr však řekl: »Človče, nevím, co pravíš.« A ihned, když ještě mluvil, zazpíval kohout. I obrátil se Pán a pohleděl na Petra. A Petr se rozpomenul na slovo Páně, jak mu byl řekl: „Prve než kohout zazpívá, zapřeš mě třikráte.“ I vyšel ven a plakal hořce. A ti muži, kteří jej drželi, posmívali se mu tepouce ho. A zakryvše ho, bili jej v tvář a tázali se ho řkouce: »Hádej, kdo jest, jenž tě udeřil?« A mnoho jiného, rouhajíce se, mluvili proti němu. A když se rozednilo, sešli se starší lidu i velekněží a zákoníci a uvedše jej do své rady, řekli: »Jsi-li ty Kristus, pověz nám to!« I řekl jim: »Povím-li vám to, neuvěříte mi, otáží-li se však také, neodpovíte mi, ani mě nepustíte. Ale od té chvíle Syn člověka bude seděti na pravici moci Boží.« I řekli všickni: »Ty jsi tedy Syn Boží?« A on řekl: »Vy pravíte, já jsem.« Avšak oni řekli: »K čemu ještě potřebujeme svědectví? Vždyť sami jsme slyšeli z úst jeho.« I povstalo jich veškeré množství a dovedli ho k Pilátovi. Počali pak žalovati na něho řkouce: »Tohoto jsme našli, an převrací národ náš a brání dávat daně císaři a praví, že jest Kristus král.« I otázal se ho Pilát řka: »Ty jsi král židovský?« A on odpověděv řekl jemu: »Ty [to]

pravíš.« I řekl Pilát k velekněžím a k zástupům: »Nenalézám žádné viny na tomto člověku.« Ale oni usilovali řkouce: »Bouří lid, uče po všem Judsku, počav od Galileje až sem.« Tu Pilát, uslyšev o Galileji, otázel se, je-li ten člověk Galilejský. A zvěděv, že jest z moci Herodovy, poslal ho k Herodovi, který byl také v Jerusalemě v ty dny. Herodes pak, uzřev Ježíše, zaradoval se velmi, neboť byl ode dávna žádostiv viděti jej, poněvadž o něm mnoho slyšel a nadál se, že ho uzří nějaký div činiti. I vyptával se ho mnoha řečmi, ale on neodpovídal mu nic. Stáli však tam velekněží a zákoníci, ustavičně naň žalující. I pohrdl jím Herodes se svým komonstvem a posmíval se mu, obléknuv jej v roucho bílé, a odeslal ho nazpět k Pilátovi. A v ten den Herodes a Pilát se spřátelili, neboť dříve byli spolu v nepřátelství. Pilát pak, svolav velekněze i náčelníky a lid, řekl k nim: »Přivedli jste mi tohoto člověka, jako by odvracel lid, a hle, já vyšetřovav před vámi, nenalezl jsem na tomto člověku žádné viny v těch věcech, které na něho žalujete. Ale ani Herodes, neboť jsem vás poslal k němu, a hle, nic smrti hodného neučinil. Potrestám ho tedy a propustím.« Musíval pak propouštěti jim na den slavností jednoho [vězně]. I vzkřikli všichni najednou, řkouce: »Pryč s tímto a propuť nám Barabáše!« Ten byl pro nějaké vzbouření povstalé v městě a pro vraždu vsazen do žaláře. Pilát však promluvil k nim opět, chtěje propustiti Ježíše. Ale oni volali řkouce: »Ukřižuj ho!« On však řekl jim po třetí: »I co zlého učinil tento? Žádné příčiny smrti na něm nenalézám. Potrestám ho tedy a propustím.« Ale oni naléhali naň křikem velikým, aby byl ukřižován, a křik jejich se rozmáhal. I usoudil Pilát, aby se vyplnila žádost jejich, a propustil toho, jenž byl pro vraždu a vzbouření vsazen do žaláře, za něhož prosili, Ježíše pak vydal vůli jejich. A když jej odváděli, uchopili jakéhosi Šimona cyrenského, jenž přicházel ze dvora, a vložili naň kříž, aby jej nesl za Ježíšem. Šel pak za ním veliký zástup lidu i žen, a ty plakaly a kvílely nad ním. Ježíš však, obrátiv se k nim, řekl: »Dcery jerusalemské, neplačte nade mnou, nýbrž samy nad sebou plačte a nad dítkami svými. Neboť, hle, přijdou dnové, v nichžto řeknou: Blahoslaveny ne-

plodné a životy, kteréž nerodily, a prsy, kteréž nekrmily. Tehdy počnou říkati horám: „Padněte na nás“ a pahrbkům: „Přikryjte nás“; neboť činí-li toto na dřevě zeleném, co se bude dít na suchém?« Byli pak s ním vedeni také jiní dva, zločinci, aby byli usmrceni. A když přišli na místo, které slove lebčí, ukřižovali ho tam; též lotry, jednoho na pravici a druhého na levici. Ježíš pak řekl: »Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.« A chtějíce si rozdělit roucha jeho, metali [o ně] los. I stál tu lid divaje se, a také náčelníci posmívali se mu s nimi řkouce: »Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li on Mesiáš, vyvolenec Boží.« Posmívali se mu však i vojáci, přistupující a podávající mu octa a říkající: »Jsi-li ty král židovský, pomoz sobě!« Bylť také nápis nad ním napsaný literami řeckými a latinskými a hebrejskými. »Tento jest král židovský.« Jeden pak z těch zločinců, kteří s ním viseli, rouhal se mu řka: »Jsi-li ty Kristus, pomoz sobě i nám!« Ale druhý promluviv, káral ho řka: »Ani ty se Boha nebojíš, ježto v témže odsouzení jsi? A my zajisté spravedlivě [trpíme], neboť dostáváme to, co náleží na skutky naše, ale tento neučinil nic zlého.« I řekl k Ježíšovi: »Pane, rozpomeň se na mne, když přijdeš do království svého.« A Ježíš řekl jemu: »Amen pravím tobě: Dnes budeš se mnou v ráji.« Bylo pak okolo šesti hodin a tu se stala tma po celé zemi až do devíti hodin; a zatmělo se slunce a opona chrámová se roztrhla ve dvě. A Ježíš zvolav hlasem velikým řekl: »Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého.« A to pověděv, vypustil duši. (Zde se poklekne a chvíli přestane.) Setník pak uzřev, co se stalo, velebil Boha řka: »Jistě člověk tento byl spravedlivý.« A veškeren zástup těch, kteří byli spolu přítomni tomu divadlu a viděli, co se dělo, bil se v prsa a navracel se. Stáli pak tam zdaleka všichni známí jeho i ženy, kteréž ho byly následovaly z Galileje, a patřili na to.

A hle, jeden muž jménem Josef, jenž byl radou, muž to dobrý a spravedlivý, ten nesouhlasil s nálezem a jednáním jejich, z judského města Arimathie, jenž [také] očekával království Božího, ten přišel k Pilátovi a žádal za tělo Ježíšovo; a sňav je [s kříže], zavinul je

v plátno a položil do hrobu vytesaného [ve skále], v němž ještě nikdo neležel.

VE ČTVRTEK PO NEDĚLI KVĚTNÉ, JENŽ SLOVE ZELENÝ

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským
11, 20—32.

Bratři! Když se scházíte na jedno [místo], není to již slavení večeře Páně, neboť každý bere napřed svoji večeři při jídle, a jeden lační, druhý pak jest opilý. Zdaliž nemáte domů k jídlu a pití? Či pohrdáte církví Boží a zahanbujete ty, kteří [nic] nemají? Co mám říci vám? Mám vás chváliti? V této věci [vás] nechválím. Neboť já jsem přijal od Pána to, co jsem též podal vám, [totiž] že Pán Ježíš v té noci, ve které byl zrazen, „vzal chléb a učiniv díky, rozlámal jej a řekl: ‚Vezměte a jezte: toto jest tělo mé, které se za vás vydává; to čiňte na mou památku!‘ Taktéž [vzal] i kalich po jídle a řekl: ‚Tento kalich jest nová úmluva [potvrzená] mou krví; to čiňte, kolikrátkoli [jej] píti budete, na mou památku!‘” Kdykoli totiž jíte chléb tento a pijete kalich, smrt Páně zvěstujete, dokavad nepřijde. Proto kdo bude jísti chléb tento aneb píti kalich Páně nehodně, vinen bude tělem a krví Páně. Zkusiž však každý sám sebe a tak z toho chleba jez a z kalicha pij; neboť kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, poněvadž nerozeznává těla Páně. Proto jest mezi vámi mnoho nemocných a slabých a mnozí zesnuli. Kdybychom sami sebe posuzovali, nebyli bychom souzeni, Jsouce však souzeni, od Pána jsme trestáni, abychom s tímto světem nebyli zavrženi.

Evangelium podle sv. Jana 13, 1—15.*

Před slavností velikonoční věda Ježíš, že přišla hodina jeho, aby z tohoto světa odešel k Otci, měl v lásce [vždycky] svoje [kteří

* Pán Ježíš, který vždycky své apoštoly miloval, dal večer před slavností velikonoční důkaz nesmírné lásky své k nim ustanovením Svátosti oltářní, k níž umývání nohou bylo přípravou.

byli] ve světě, projevil jim svou lásku měrou nejvyšší. Když totiž nastala večere a ďábel již byl vnukl v srdce, aby jej zradil Jidáš, syn Šimona Iškariotského, [Ježíš] jsa si vědom toho, že Otec dal mu v ruce všecko a že vyšel od Boha a jde k Bohu, vstal od večere a odložil roucha svá a vzav šat lněný přepásal se. Potom nalil vody do umyvadla a počal umývati učedníkům nohy a utírati je šatem, kterým byl přepásán. Přišel tedy k Šimonu Petrovi. I řekl mu Petr: »Pane, ty mně myješ nohy?« Ježíš odpověděl a řekl jemu: »Co já činím, ty nevíš nyní, ale zvíš potom.« Dí mu Petr: »Nebudeš mně mýti nohou na věky.« Ježíš mu odpověděl: »Neumyji-li tebe, nebudeš míti podílu se mnou.« Dí jemu Šimon Petr: »Pane, netoliko nohy mé, nýbrž i ruce i hlavu.« Dí mu Ježíš: »Kdo se vykoupal, nepotřebuje leč jen nohy si umýti, ale jest čist celý; i vy jste čisti, ale ne všickni.« Věděl totiž, kdo jest ten, jenž ho zradí. Proto řekl: „Nejste čisti všickni.“ Když jim tedy umyl nohy a své roucho vzal a opět se posadil, řekl jim: »Víte-li, co jsem vám činil? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem; a dobře pravíte: jsemť zajisté. Jestliže tedy já, Pán a Mistr váš, umyl jsem vám nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývati. Příklad zajisté dal jsem vám, abyste i vy činili tak, jako jsem já učinil vám.«

NA VELIKÝ PÁTEK

Čtení z proroka Oseáše 6, 1—6.

Toto praví Hospodin: »V tísní své budou mne snažně hledat [řkouce]: Pojd'te a navraťme se k Hospodinu; onť [nás] rozšlehal a uzdraví nás, poranil a vyhojí nás. Navrátí nám život po dvou dnech, třetího dne vzkřísí nás a žíti budeme před jeho tváří. Poznejme, o to usilujme, abychom poznali Hospodina; jako zora jistě on vysvitne, přijde nám jako dešť ranní a jako dešť pozdní na zemi. Jak s tebou naložit, Efraime? Jak s tebou naložit Judo? Vaše láska jest jako ranní mráček a jako rosa, která záhy prchá. Proto jsem prorokům kázal, aby tesali [je], zabíjel jsem je slovy úst svých, a že tě

trestám, jako slunce bylo jasno. Neboť lásku jsem chtěl a ne obět, znalost Boha spíše než celopaly.«

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy 12, 1—11.

V těch dnech pravil Hospodin v Egyptě Mojžíšovi a Áronovi: »Tento měsíc bude vám počátkem měsíců; bude první mezi měsíci roku. Mluvte k celému shromáždění synů Izraelových a řčete jim: Desátého dne tohoto měsíce vezmi každý pro svou rodinu, pro svůj dům, beránka. Je-li však počet [rodiny] menší, než kolik by stačilo snísti beránka, ať se přibere z nejbližšího sousedství tolik osob, kolik by stačilo ho snísti. Budiž pak beránek [ten] bez chyby, samec, roček; podle téhož řádu smíte vzíti též kozelce. Budete ho chovati až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, a pak večer ho bude celé shromáždění synů Izraelových obětovati. Ať vezmou z jeho krve a pomazou jí obě veřeje a horní podvoje domů, ve kterých ho budou požívat. Ať jedí noci té maso pečené na ohni a nekvašené chleby s polními saláty. Nesmíte jísti z něho nic syrového ani ve vodě vařeného, nýbrž jen to, co jest na ohni upečeno; také hlavu s nožkami a drobty sníte. Nic nesmí z něho zůstat do rána; kdyby něco zbylo, zničíte [to] ohněm. Budete pak jej jísti takto: Majíce bedra opásána, obuv na nohou a hole v rukou, budete jísti rychle, jeť řase [to jest přejítí] Hospodinovo.«

Umučení Pána našeho Ježíše Krista podle svatého Jana

18, 1—40; 19, 1—42.

Za onoho řasu vyšel Ježíš s učedníky svými přes potok Cedron, kde byla zahrada, do které vešel on i učedníci jeho. Věděl však o tom místě i Jidáš, který ho zrazoval, neboť Ježíš se tam často scházel s učedníky svými. Jidáš tedy pojav řetu [vojáků] a služebníky od velekněží a farizeů, přišel tam se svítilnami a pochodněmi a zbrau. Ježíš pak věda všecko, co na něho mělo přijíti, vyšel [jim vstříc] a řekl jim: »Koho hledáte?« Odpověděli jemu: »Ježíše Nazaretského.« Řekl jim Ježíš: »Já jsem to.« Stál pak s nimi též Jidáš, který

ho zrazoval. Jak jim tedy řekl: „Já jsem to“ ustoupili zpět a padli na zem. I otázal se jich opět: »Koho hledáte?« Oni pak řekli: »Ježíše Nazaretského.« Ježíš odpověděl: »Řekl jsem vám, že já jsem to. Hledáte-li tedy mne, nechte těchto, ať odejdou!« Aby se naplnilo slovo, kteréž byl řekl: „Neztratil jsem nikoho z těch, které jsi mi dal“. Tu Šimon Petr maje meč, vytasil jej a udeřil služebníka veleknězova a uťal mu pravé ucho. Bylo pak jméno služebníka toho Malchus. I řekl Ježíš Petrovi: »Schovej meč svůj do pochvy! Nemám píti kalich, který mi dal Otec?« Tu četa a tisícník a služebníci židovští jali Ježíše a svázali ho. I přivedli ho nejprve k Annášovi, neboť byl tchánem Kaifáše, kterýž byl nejvyšším knězem toho roku. Byl to [onen] Kaifáš, kterýž byl dal židům radu, že jest užitečno, aby jeden člověk zemřel za lid. Šel pak za Ježíšem Šimon Petr a jiný učedník. Tento učedník byl znám nejvyššímu knězi a vešel s Ježíšem do dvora nejvyššího kněze, ale Petr stál u dveří venku. I vyšel učedník druhý, jenž byl znám nejvyššímu knězi, a promluviv s vrátnou, uvedl Petra dovnitř. Tu děvečka vrátná pravila Petrovi: »Nejsi i ty z učedníků tohoto člověka?« On řekl: »Nejsem.« Stáli pak tam služebníci a pochopové u ohně, poněvadž bylo zima a ohřívali se; byl však s nimi také Petr stoje a ohřívaje se. Velekněz tedy otázal se Ježíše o jeho učednících a o jeho učení. Ježíš mu odpověděl: »Já jsem mluvil světu zjevně; já jsem učil vždy v synagoze a v chrámě, kde se všickni židé scházejí, a tajně jsem nemluvil nic. Proč se mne ptáš? Zeptej se těch, kteří slyšeli, co jsem mluvil; aj, ti vědí, co jsem já mluvil.« Když však to pověděl, jeden z pochopů, stoje tu, dal Ježíšovi políček řka: »Tak odpovídáš nejvyššímu knězi?« Ježíš mu odpověděl: »Mluvil-li jsem zle, vydej svědectví o zlém; pakli dobře, proč mě tepeš?« I poslal jej Annáš svázaného k nejvyššímu knězi Kaifášovi. Stál pak Šimon Petr a ohříval se. I řekli jemu: »Nejsi také ty z učedníků jeho?« On zapřel a řekl: »Nejsem.« Dí mu jeden ze služebníků nejvyššího kněze, příbuzný toho, jemuž Petr uťal ucho: »Zdali jsem tě neviděl s ním v zahradě?« Tu zapřel Petr opět a hned kohout zazpíval. I přivedli Ježíše od Kaifáše do soudního dvora. Bylo pak ráno; a oni nevešli do soudního dvora, aby se ne-

poskvrnili, nýbrž aby mohli jísti velikonočního beránka. Tedy Pilát vyšel k nim a řekl: »Kterou žalobu vedete proti člověku tomuto?« Odpověděli a řekli jemu: »Kdyby tento nebyl zločincem, nevydali bychom ho tobě.« I řekl jim Pilát: »Vezměte ho vy a podle zákona svého sud'te jej!« Tu řekli mu židé: »Nám nepřísluší zabít nikoho.« Aby se naplnilo slovo Ježíšovo, kteréž byl pověděl naznačuje, jakou smrtí má umřít. Pilát tedy vešel opět do soudního dvora a povolal [k sobě] Ježíše a řekl jemu: »Ty jsi král židovský?« Ježíš odpověděl: »Sám od sebe to pravíš, či jiní ti pověděli o mně?« Pilát odpověděl: »Zdali jsem já žid? Národ tvůj a velekněží vydali mi tebe. Co jsi učinil?« Ježíš odpověděl: »Království mé není z tohoto světa. Kdyby z tohoto světa bylo království mé, služebníci moji bránili by, abych nebyl vydán židům; ale království mé není odtud.« I řekl mu Pilát: »Tedy králem jsi ty?« Ježíš odpověděl: »Ano, já jsem Král. Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší hlas můj.« Dí mu Pilát: »Co jest pravda?« A když to pověděl, vyšel opět k židům a řekl jim: »Já na něm žádné viny nenalézám. Jest však u vás obyčej, abych vám propustil jednoho [vězně] o velikonocích. Chcete tedy, abych vám propustil krále židovského?« I vzkřikli opět všickni řkouce: »Ne toho, nýbrž Barabáše.« Byl pak Barabáš lotr. Tu Pilát vzal Ježíše a dal ho zbičovat. A vojáci spleťše korunu z trní, vložili mu ji na hlavu a přioděli ho rouchem šarlatovým. A přicházeli k němu a říkali: »Zdráv buď, králi židovský!« A dávali mu poličky. I vyšel opět Pilát ven a řekl jim: »Hle, vedu vám ho ven, abyste poznali, že na něm žádné viny nenalézám.« (Tu vyšel ven Ježíš nesa korunu trnovou a roucho šarlatové.) I řekl jim: »Ejhle, člověk!« Jak ho tedy uzřeli velekněží a pochopové, zvolali řkouce: »Ukřižuj, ukřižuj ho!« Dí jim Pilát: »Vezměte ho vy a ukřižujte, neboť já na něm viny nenalézám.« Židé mu odpověděli: »My máme zákon a podle zákona má umřít, neboť se činil Synem Božím.« Když Pilát uslyšel toto slovo, obával se více. I vešel opět do soudního dvora a řekl Ježíšovi: »Odkud jsi ty?« Ale Ježíš mu nedal odpovědi. I řekl mu Pilát: »Se mnou nemluvíš? Nevíš-li, že mám moc tebe

propustiti a mám moc tebe ukřižovati?« Ježíš mu odpověděl: »Neměl bys žádné moci proti mě, kdyby ti nebylo dáno shůry; proto ten, kdo mě tobě vydal, větší hřích má.« Odtud Pilát hledal ho propustiti, ale židé křičeli řkouce: »Propustíš-li tohoto, nejsi přítel císařův, neboť každý kdo se činí králem, protiví se císaři.« Tedy Pilát uslyšev ta slova, vyvedl Ježíše ven a posadil se na soudnou stolicí na místě, jež slove Lithostrotos, hebrejsky Gabbatha. Byl pak pátek velikonoční, okolo hodiny šesté; i řekl židům: »Ejhle, král váš!« Ale oni vzkřikli: »Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!« Řekl jim Pilát: »Krále vašeho ukřižuji?« Velekněží odpovčděli: »Nemáme krále, leč jen císaře.« Tu vydal jim ho, aby byl ukřižován. I vzali Ježíše a vyvedli ho. A nesa sobě kříž vyšel na místo, které slove lebčí, hebrejsky Golgotha. Tam jej ukřižovali a s ním dva jiné po obou stranách, uprostřed pak Ježíše. I napsal Pilát také nápis a dal jej na kříž. Bylo pak napsáno: Ježíš Nazaretský, král židovský. Tento nápis tedy čili mnozí ze židů, neboť blízko města bylo místo, kde Ježíš byl ukřižován; a bylo [to] napsáno hebrejsky, řecky a latinsky. I řekli velekněží židovští Pilátovi: »Nepiš „král židovský“, nýbrž že „on řekl: Jsem král židovský“.« Pilát odpověděl: »Co jsem napsal, to jsem napsal.« Když tedy vojáci ukřižovali Ježíše, vzali roucha jeho (a učinili čtyři díly, každému vojínu díl), a sukni. Byla pak ta sukně nesešivaná, odvrchu všicka veskrze utkaná. Proto řekli mezi sebou: »Netrhejme ji, nýbrž losujme o ni, čím bude.« Aby se naplnilo Písmo, které praví: „Rozdělili sobě roucha má a o můj oděv metali los.“ Vojáci to tedy učinili. Stály pak u kříže Ježíšova jeho matka a sestra matky jeho Maria Kleofášova a Maria Magdalena. Tedy Ježíš uzřev matku a toho učedníka, kterého miloval, an tu stojí, řekl matce své: »Ženo, hle, syn tvůj.« Potom řekl učedníkovi: »Hle, matka tvá.« A od té chvíle přijal ji [ten] učedník k sobě. Potom Ježíš vida, že jest již všecko dokonáno, aby se naplnilo Písmo, pravil: »Žízním.« Byla pak tam postavena nádoba plná octa. I nasadili na yzop houhu plnou octa a podali ji k ústům jeho. A když Ježíš přijal ocet, řekl: »Dokonáno jest.« A nakloniv hlavu, vypustil duši. (Zde se poklekne a chvíli přestane.) (Poněvadž byl pátek), tedy židé, aby nezůstala

těla na kříži v sobotu, (neboť ta sobota byl den veliký), prosili Piláta, aby jim byly zlámány nohy a [oni] aby sňati byli [s kříže]. Přišli tedy vojáci a zlámali nohy jednomu i druhému, jenž s ním byl ukřižován. Když však přišli k Ježíšovi a uzřeli ho již mrtvého, nezlomili mu nohou, ale jeden z vojínů bodl ho kopím v bok, a hned vyšla krev a voda. A ten, jenž [to] viděl, vydal svědectví [o tom], a pravdivé jest svědectví jeho, a on ví, že pravdivé věci mluví, abyste i vy uvěřili. Stalo se to zajisté, aby se naplnilo Písmo: „Kosti mu nezlomíte“. A opět jiné Písmo dí: „Budou patřiti na toho, v něhož bodli“.

Potom Josef z Arimathie, (jsa učedníkem Ježíšovým, ale tajným pro strach před židy), požádal Piláta, aby směl sejmuti tělo Ježíšovo. A Pilát dovolil. Přišel tedy, a sňal tělo Ježíšovo. Přišel však i Nikodem, kterýž byl přišel k Ježíšovi nejprve v noci, a přinesl smíšeninu myrhy a aloe, asi sto liber. I vzali tělo Ježíšovo a obvinuli je prostěradly s vonnými věcmi, jak jest u židů obyčej pochovávat. Byla pak na tom místě, kde byl ukřižován, zahrada a v [té] zahradě hrob nový, do něhož ještě nikdo nebyl položen. Tam tedy pro pátek židovský položili Ježíše, poněvadž byl hrob blízko.

NA BÍLOU SOBOTU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Kolosským 3, 1—4.*

Bratří! Jestliže jste povstali s Kristem, těch věcí hledejte, které jsou svrchu, kde jest Kristus, sedě na pravici Boží; o to pečujte, co svrchu jest, ne o to, co jest na zemi. Neboť jste zemřeli, a život váš je skryt s Kristem v Bohu. Když se ukáže Kristus, váš život, tehdy i vy se ukážete s ním v slávě.

Evangelium podle sv. Matouše 28, 1—7.

Po sobotě, když již svítalo na neděli, přišla Maria Magdalena a druhá Maria podívat se na hrob. A hle, zemětřesení stalo se veliké;

* Apoštol napomíná, abychom vstavše s Kristem k životu novému, pečovali o statky nebeské, t. j. o svatost života, a dosáhli věčné blaženosti.

neboť anděl Páně sestoupil s nebe a přistoupiv odvalil kámen a posadil se na něm. Byl pak obličej jeho jako blesk a roucho jeho bílé jako sníh. Ze strachu před ním strážní se zděsili a stali se jako mrtví. I promluvil anděl a řekl ženám: »Nebojte se vy! Neboť vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Není ho tuto; vstalt' jest zajisté, jak byl řekl; pojd'te a vizte místo, kde byl Pán položen. A odejdouce rychle povězte učedníkům jeho, že vstal z mrtvých; a aj, předchází vás do Galileje, tam jej uvidíte; hle, pověděl jsem vám.«

NA HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 5, 7--8.

Bratří! Vyčist'te kvas starý, abyste byli těstem novým, jelikož jste přesní; vždyť i náš beránek jest obětován, [totiž] Kristus. Proto slavme hody nikoli s kvasem starým, ani s kvasem špatnosti a nešlechtnosti, nýbrž s přesnicemi upřímnosti a pravdy.

Evangelium podle sv. Marka 16, 1—7.

Za onoho času Maria Magdalena a Maria [matka] Jakubova a Salome nakoupily vonných věcí, aby přijdouce pomazaly Ježíše. A záhy zrána v neděli přišly ke hrobu, když slunce již vyšlo. I pravily k sobě vespolek: »Kdo nám odvalí kámen od dveří hrobových?« A pohlédše uzřely, že kámen jest odvalen. Byl totiž velmi veliký. A vešedše do hrobu uzřely mládence, an sedí na pravici oděn jsa rouchem bílým; i ulekly se. On pak řekl jim: »Nebojte se; hledáte Ježíše Nazaretského, ukřižovaného; vstalt' jest, není ho tuto; aj, místo, kdež jej byli položili. Ale jděte a povězte učedníkům jeho i Petrovi: »Předejde vás do Galileje, tam ho uvidíte, jakož vám byl pověděl.«

V PONDĚLÍ VELIKONOČNÍ

Čtení ze Skutků apoštolských 10, 37—43.

V těch dnech stoje Petr před shromážděným lidem řekl: »Muži bratří, vy znáte tu událost, která se stala po celém Judsku počínajíc

od Galileje po křtu, který hlásal Jan, totiž o Ježíši Nazaretském, kterak ho Bůh pomazal Duchem svatým a mocí, a kterak on chodil dobře činně a uzdravuje všechny posedlé od d'ábla, neboť Bůh byl s ním. A my jsme svědky všeho toho, co činil v krajině judské i v Jerusalemě, jehož i usmrtili pověsivše na dřevo. Toho Bůh vzkřísil třetího dne a dal mu, aby se ukázal viditelně, nikoli všemu lidu, nýbrž svědkům od Boha předzřízeným, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. I přikázal nám, abychom hlásali lidu a svědčili, že on jest ten, jenž byl od Boha ustanoven soudcem živých i mrtvých. Jemu všickni proroci vydávají svědectví, že skrze jméno jeho dostanou odpuštění hříchů všichni, kdo věří v něho.«

Evangelium podle sv. Lukáše 24, 13—35.

Za onoho času dva z učedníků Ježíšových šli toho dne do městečka, jménem Emaus, které bylo vzdáleno od Jerusalema honů šedesát. A ti hovořili spolu o všech těch věcech, které se byly udály. I stalo se, když hovořili a sebe se dotazovali, že i Ježíš přiblíživ se bral se s nimi; ale oči jejich byly drženy, aby ho nepoznali. I řekl k nim: »Které jsou to řeči, jež spolu cestou vedete a jste smutni?« A jeden z nich, jménem Kleofáš, odpověděl řekl jemu: »Ty jediný jsi cizinec v Jerusalemě a neseznal si těch věcí, které se tam staly v těchto dnech?« I řekl jim: »Které?« A oni pravili: »O Ježíši Nazaretském, jenž byl muž prorok, mocný v činu i slově před Bohem a přede vším lidem; a kterak ho velekněží a náčelníci naši vydali, aby byl odsouzen k smrti, a ukřižovali ho. My však jsme se nadáli, že on to jest, jenž má vykoupit lid izraelský; a nyní ke všemu tomu jest dnes třetí den od té doby, co se to stalo. Ale i některé ženy z našich poděsily nás; bylyť zrána u hrobu a nenalezše těla jeho, přišly a pravily, že viděly také zjevení andělů, kteří praví, že jest živ. I odešli někteří z našich k hrobu a shledali tak, jak byly ženy pravily, jeho však nespatriili.« Tu on pravil k nim: »Ó bláhoví a váhaví srdcem k věření všemu tomu, co mluvili proroci! Zdali nemusil to Kristus trpěti a tak vejíti do slávy své?« A počav od Mojžíše a všech proroků

vykládal jim všechna Písma, která byla o něm. I přiblížili se k městečku, do něhož šli, a on se dělal, jako by chtěl jít dále, ale oni ho přinutili řkouce: »Zůstaň s námi, neb se připozdívá a den se již nachýlil.« I vešel s nimi. A stalo se, když byl s nimi za stolem, vzav chléb požehnal jej a rozlámav jej dával jim. I otevřely se oči jejich a poznali ho; ale on zmizel od nich. I řekli vespolek: »Zdali nehořelo v nás srdce naše, když k nám mluvil na cestě a vykládal nám Písma?« A vstavše v touž hodinu vrátili se do Jerusalema a našli [tam] pohromadě jedenáct [apoštolů] i ty, kteří byli s nimi, ani praví: »Pán vstal vpravdě a ukázal se Šimonovi.« I vypravovali také oni, co se stalo na cestě a kterak ho poznali v lámání chleba.

V ÚTERÝ VELIKONOČNÍ

Čtení ze Skutků apoštolských 13, 16 a 26—33.

V těch dnech povstav Pavel a pokynuv rukou, aby mlčeli, pravil: »Muži bratří, synové rodu Abrahamova, a vy všickni, kteří se bojíte Boha, vám jest posláno slovo o té spáse; neboť obyvatelé jerusalemsí a náčelníci jejich, nepoznavše Ježíše jakož ani hlasů prorockých, které se čítají každou sobotu, naplnili je tím, že ho odsoudili a žádali na Pilátovi, aby byl usmrcen, ačkoli na něm nenalezli žádné příčiny smrti. A když dokonali všechno, co bylo o něm psáno, sňali ho se dřeva a položili ho do hrobu. Ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých třetího dne, a on se ukazoval po mnoho dní těm, kteří s ním byli vstoupili z Galileje do Jerusalema a kteří nyní jsou jeho svědky před lidem. I my zvěstujeme vám o tom zaslíbení, kterého se dostalo našim otcům, že je Bůh naplnil na dítkách jejich, na nás, vzkřísiv Ježíše Krista, Pána našeho.«

Evangelium podle sv. Lukáše 24, 36—47.

Za onoho času stanul Ježíš uprostřed učedníků svých a řekl jim: »Pokoj vám! Já jsem [to], nebojte se!« Ale oni zděšení a přestrašení

jsouce domnívali se, že vidí ducha. I řekl jim: »Proč se děšíte a proč vstupují takové myšlenky na srdce vaše? Vizte ruce mé i nohy mé, že já sám to jsem; dotýkejte se mne a vizte, neboť duch nemá těla a kostí, jak vidíte, že já mám.« A pověděv to ukázal jim ruce i nohy. Když pak oni pro radost ještě nevěřili a se divili, řekl jim: »Máte tu něco k jídlu?« I podali mu kus pečené ryby a plást medu. A on pojedl před nimi a vzav, co zbylo, dal jim. I řekl k nim: »To jsou slova, která jsem mluvil k vám jsa ještě s vámi, že se [totiž] musí splniti všechno, co psáno jest o mně v zákoně Mojžíšově a v prorocích i žalmech.« Potom jim vyložil smysl, aby rozuměli Písmům, a řekl jim: »Tak jest psáno, a tak bylo třeba, aby Kristus trpěl a třetího dne vstal z mrtvých a aby hlásáno bylo pokání a odpuštění hříchů pro jméno jeho mezi všemi národy.«

VE STŘEDU VELIKONOČNÍ

Čtení ze Skutků apoštolských 3, 13—15 a 17—19*

V těch dnech otevřev Petr ústa svá řekl: »Muži izraelští, a kteří se bojíte Boha, poslyšte: Bůh Abrahamův a Bůh Isákův a Bůh Jakubův, Bůh otců našich, oslavil Syna svého Ježíše, jehož jste vy vydali a zapřeli před Pilátem, když on usoudil, aby byl propuštěn. Vy však jste zapřeli světce a spravedlivého a žádali jste aby vám byl darován muž vražedník; původce života jste zabili, ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých, a my jsme toho svědky. A nyní, bratří, vím, že jste to učinili z nevědomosti jakož i náčelníci vaši. Ale Bůh naplnil tak, co byl předpověděl ústy všech proroků, že totiž Kristus jeho bude trpěti. Proto činite pokání a obraťte se, aby shlazeny byly hříchy vaše.«

* Sv. Petr uzdraviv chromého od narození, poučuje užaslý lid, že zázrak ten byl způsoben mocí toho Ježíše, jehož oni ukřižovali, ježž Bůh však z mrtvých vzkřísil; spolu učí, že Ježíš jest ten zaslíbený Vykupitel, a povzbuzuje ku pokání.

Evangelium podle sv. Jana 21, 1—14.

Za onoho času zjevil se Ježíš opět učedníkům svým u jezera Tibe-riadského. Zjevil se pak takto: Byli spolu Šimon Petr a Tomáš, přímím Blíženec, a Natanael, který byl z Kány galilejské, a synové Zebedeovi a dva jiní z učedníků jeho. Šimon Petr řekl jim: »Jdu lovit ryby.« Řkou jemu: »Půjdeme s tebou i my.« I vyšli a vstoupili na loď, a té noci nechytli nic. Když pak bylo ráno, stanul Ježíš na břehu, ale učedníci nepoznali, že to jest Ježíš. Tedy řekl jim Ježíš: »Dítky, máte něco k jídlu?« Odpověděli jemu: »Ne.« On pak řekl jim: »Vrzte síť na pravou stranu lodi a naleznete.« I vrhli; a již nemohli ji utáhnouti pro množství ryb. Tu řekl Petrovi ten učedník, kterého miloval Ježíš: »Pán jest to!« Šimon Petr uslyšev, že to jest Pán, přehodil si svrchní roucho, (neboť byl nahý), a pustil se do moře. Ostatní učedníci pak táhnouce síť s rybami připlavili se po lodi, (neboť nebyli daleko od země, nýbrž jen asi dvě stě loket). Jak vystoupili na zem, spatřili ležeti žhavé uhlí a rybu na něm i chléb. Ježíš řekl jim: »Přineste z těch ryb, které jste ulovili nyní.« Tedy Šimon Petr vstoupil [na loď] a vytáhl na zem síť plnou ryb velikých, sto padesát tří. A ačkoliv jich bylo tak mnoho, síť se nepřetrhala. Ježíš řekl jim: »Pojďte, posnídejte!« A nikdo z těch učedníků, kteří stolovali, neodvážil jeho se otázati: „Kdo jsi ty?“ neboť věděli, že to jest Pán. I přišel Ježíš a vzav chléb dával jim, taktéž i rybu. To se již po třetí zjevil Ježíš učedníkům svým po svém zmrtvýchvstání.

VE ČTVRTEK VELIKONOČNÍ

Čtení ze Skutků apoštolských 8, 26—40.

V těch dnech anděl Páně pravil k Filipovi řka: »Vstaň a jdi ku poledni na cestu, která vede od Jerusalema do Gazy; tať jest pustá.« I vstal a šel. A hle, [byl tam] muž Ethiop, komorník, mocný to dvořenín královny ethiopské Kandace, jenž byl nade všemi poklady jejími. Byl přijel do Jerusalema se klanět a [nyní] se vracel sedě

na svém voze a čta proroka Isaiáše. I řekl Duch svatý Filipovi: »Přístup a přidrž se vozu tohoto!« A Filip přiběhl a uslyšel ho, an čte proroka Isaiáše; I řekl: »Rozumíš snad tomu, co čteš?« On pak řekl: »A kterak bych mohl, nevyloží-li mi někdo?« I prosil Filipa, aby vstoupil a posadil se k němu. Bylo pak místo Písma, které četl, toto: „Jako ovce k zabití veden jest a jako beránek před tím, který ho stříhá, oněmí, tak neotevřel úst svých. V ponížení soud jeho zrušen jest. Kdo vypraví rod jeho? Neboť odňat bude ze země život jeho.“ I promluvil komorník k Filipovi a řekl: »Prosím tě, o kom to mluví prorok? o sobě či o někom jiném?« A tu Filip otevřev ústa svá a počav od toho Písma, zvěstoval mu Ježíše. A jak jeli cestou, přijeli k jedné vodě; i řekl komorník: »Aj, tu voda, co zbraňuje, abych nebyl pokřtěn?« Filip pak řekl: »Věříš-li z celého srdce, může to býti.« A on odpověděv řekl: »Věřím, že Ježíš Kristus jest Syn Boží.« I rozkázal zastaviti vůz, a oba sestoupili do vody, Filip i komorník a pokřtil ho. Když však vystoupili z vody, Duch Páně pojal Filipa, a komorník neviděl ho více; jel tedy svou cestou raduje se. Filip pak se octl v Azotě a chodě kázal evangelium všem městům, (až přišel do Cesareje), jméno [totiž] Pána Ježíše Krista.

Evangelium podle sv. Jana 20, 11—18.*

Za onoho času stála Maria u hrobu venku plačíc. Jak plakala, naklonila se a nahlédla do hrobu. I uzřela dva anděly seděti v rouše bílém, jednoho u hlavy a jednoho u nohou, kde bylo leželo tělo Ježíšovo. Ti řekli jí: »Ženo, proč pláčeš?« Dí jim: »Vzali Pána mého, a nevím, kam ho položili.« To pověděvši obrátila se nazpátek a spatřila Ježíše, an stojí, ale nevěděla, že to jest Ježíš. Dí jí Ježíš: »Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?« Ona domnívajíc se, že to jest zahradník, řekla jemu: »Pane, vzal-lis jej ty, pověz mi, kam jsi ho položil, a já si ho vezmu.« Dí jí Ježíš: »Maria!« Ona se obrátila a řekla jemu: »Rabboni«, to

* Pán Ježíš se zjevil Marii, ale nedovolil, aby se ho dotýkala, poněvadž chtěl ji dílem potěšiti ujištěním, že pobude na zemi ještě nějaký čas, dílem připravit ji znenáhla na tu dobu, kdy nebude mezi svými dlíti viditelně.

jest »Mistře«. Dí jí Ježíš: »Nedotýkej se mne, neboť jsem ještě nevstoupil k Otci svému; ale jdi k bratrům mým a pověz jim: Vstupuji k Otci svému a k Otci vašemu, k Bohu svému a k Bohu vašemu.« Maria Magdalena šla a zvěštovala učedníkům: »Viděla jsem Pána a toto mi řekl.«

V PÁTEK VELIKONOČNÍ

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 3, 18—22.

Nejmilejší! Kristus zemřel jednou za hříchy naše, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu, byv usmrcen sice podle těla, ale obživen podle ducha. V něm přišel hlásal také těm duchům, kteří byli v žaláři; ti někdy byli nevěřící, když božská shovívavost čekala ve dnech Noemových za stavby korábu, ve kterém bylo zachráněno několik, to jest osm osob skrze vodu. Ta [voda] i vás nyní v tom, co předobrazovala, zachraňuje ve křtu, jenž není odložením nečistoty tělesné, nýbrž vyžádáním dobrého svědomí na Bohu, [a to] skrze vzkříšení Ježíše Krista, Pána našeho, jenž jest na pravici Boží.

Evangelium podle sv. Matouše 28, 16—20.

Za onoho času jedenáct učedníků odešlo do Galileje na horu, kam byl jim Ježíš uložil, a uzřevše ho klaněli se mu; někteří však pochybovali. I přistoupil Ježíš a mluvil jim řka: »Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. Jdouce tedy, učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého, učíce je zachovávat všecko, co jsem přikázal vám; a aj, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání světa.«

V SOBOTU VELIKONOČNÍ

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 2, 1—10.

Nejmilejší! Odložte veškerou zlobu a všechnu lest i pokrytectví a závist, a všechno utrhaní, jakožto dítky novorozené požadujte mléka

duchovního, čistého, abyste jím vyrostli ke spáse, ježto jste okusili, jak dobrotivý jest Pán. K němu přistupující, kameni to živému, jenž byl od lidí zavržen, od Boha však vyvolen a poctěn, také sami jako kamení živé se [na něm] vzděláváte v dům duchovní, v kněžstvo svaté, abyste podávali duchovní oběti příjemné Bohu skrze Ježíše Krista. Proto v Písmě stojí: „Hle, já položím na Sionu kámen úhelný, vyvolený, ctěný, a kdo v něj uvěří, nebude zahanben.“ Vám tedy, kteří věříte, jest ctí, těm však, kteří nevěří, jest kamenem, který stavitelé zavrhli; právě ten se stal kamenem úhelným, a [to] kamenem nárazu a skalou pádu; oni narážejí, slovu nevčříce; k tomu též jsou ustanoveni. Vy však jste rodem vyvoleným, královským kněžstvem, národem svatým, lidem vlastnickým, abyste zvěštovali slávu toho, jenž vás z temnosti povolal k podivnému světlu svému, kteří jste někdy byli ne lidem, nyní však jste lidem Božím, kteří jste [někdy] byli bez milosrdenství, nyní však jste milosrdenství došli.

Evangelium podle sv. Jana 20, 1—9.

Za onoho času, v první den týdne přišla Maria Magdalena ráno k hrobu, když ještě bylo tma, a uzřela kámen od hrobu odvalený. I běžela a přišla k Šimonu Petrovi a k jinému učedníku, kterého miloval Ježíš, a řekla jim: »Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kam ho položili.« Vyšel tedy Petr i ten druhý učedník a šli k hrobu. Běželi pak oba spolu, ale ten druhý učedník běžel napřed, rychleji než Petr, a přišel k hrobu první, a nachýliv se uzřel prostěradla ležeti, ale nevešel. Tu přišel Šimon Petr jda za ním a vešel do hrobu, i uzřel prostěradla ležeti a roušku, kteráž byla na hlavě jeho, ležeti nikoli s prostěradly, nýbrž svinutou na jednom místě. Potom tedy vešel [tam] i ten učedník, který byl přišel první k hrobu, a uzřel i uvěřil; neboť ještě nerozuměli Písmu, že musí z mrtvých vstáti.

V PRVNÍ NEDĚLI PO VELIKONOCÍCH (BÍLOU ČI PROVODNÍ)

Čtení z prvního listu sv. Jana apoštola 5, 4—10.

Nejmilejší! Všecko, co se zrodilo z Boha, přemáhá svět, a to jest vítězství, které přemáhá svět, víra naše. Kdo jest však, jenž přemáhá svět, leč ten, kdo věří, že Ježíš jest Syn Boží? To jest ten, jenž přišel skrze vodu a krev, Ježíš Kristus, ne toliko vodou, nýbrž vodou a krví. Také Duch je to, jenž vydává svědectví, že Kristus jest pravda. Jsou zajisté tři, kteří vydávají svědectví na nebi: Otec, Slovo a Duch svatý, a tito tři jedno jsou; a tři jsou, kteří vydávají svědectví na zemi: Duch a voda a krev, a tito tři jedno jsou. Přijímáme-li svědectví lidské, svědectví Boží jest větší, neboť toto je svědectví Boží, které jest větší, že vydal svědectví o Synu svém. Kdo věří v Syna Božího, má svědectví Boží v sobě.

Evangelium podle sv. Jana 20, 19—31.*

Za onoho času, když byl večer toho dne, prvního v týdnu, a pro strach před židy dveře byly zavřeny [tam], kde byli učedníci shromážděni, přišel Ježíš a postavil se uprostřed a řekl jim: »Pokoj vám!« A to pověděl, ukázal jim ruce i bok. I zaradovali se učedníci spatřivše Pána. Tu řekl jim opět: »Pokoj vám; jako mě poslal Otec, i já posílám vás.« A to pověděl dechl [na ně] a řekl jim: »Přijměte Ducha svatého; kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim, a kterým zadržíte, zadrženy jsou.« Tomáš však, jeden ze dvanácti, jenž slove Blíženec, nebyl s nimi, když přišel Ježíš. Tedy druzí učedníci řekli jemu: »Viděli jsme Pána.« Ale on řekl jim: »Neuzřím-li v ruku jeho rány hřebů a nevpustím-li prstu svého na místo hřebů a nevložím-li ruky své v jeho bok, neuvěřím.« A po osmi dnech byli

* Zjevení toto stalo se v den Kristova zmrtvýchvstání as v 9 hodin večer, nedlouho potom, když se vrátili učedníci emauzští (Luk. 24, 33—35). Mezi jejich vypravováním odešel Tomáš nejspíše proto, že nevěře v Kristovo vzkříšení, nemohl snést, že ostatní přijímali již zprávy o vzkříšení jeho s věrou. Po jeho odchodu pak zjevil se Pán Ježíš.

učedníci jeho opět uvnitř a Tomáš s nimi. Tu přišel Ježíš zavřenými dveřmi a postaviv se mezi ně řekl: »Pokoj vám!« Potom dí Tomášovi: »Vlož prst svůj sem a viz ruce mé a vztáhni ruku svou a vpust' v bok můj; a nebudiž nevěřící, nýbrž věřící!« Tomáš odpověděl a řekl jemu: »Pán můj a Bůh můj!« Řekl mu Ježíš: »Že jsi mě uviděl, Tomáši, uvěřil jsi; blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.« A mnoho jiných divů činil Ježíš před svými učedníky, které nejsou psány v knize této. Tyto však jsou napsány, abyste uvěřili, že Ježíš jest Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život věčný ve jménu jeho.

V DRUHOU NEDĚLI PO VELIKONOCÍCH

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 2, 21—25.

Nejmilejší! Kristus trpěl pro nás, zůstáváje vám příklad, abyste následovali šlépějí jeho. On hříchu neučinil, aniž se našla lest' v ústech jeho; když mu spílali, nespílal v odvetu; když trpěl, nehrozil, nýbrž odevzdával se soudícímu ho nespravedlivě. On vznesl naše hříchy sám na svém těle na dřevo, abychom odumrouce hříchům, žili spravedlnosti; jeho zsinlostí byli jste uzdraveni. Byli jste zajisté jako ovce bloudící, ale nyní jste se obrátili k pastýři a biskupu duší svých.

Evangelium podle sv. Jana 10, 11—16.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš fariseům: »Já jsem pastýř dobrý. Dobrý pastýř dává život za ovce své. Nájemník však a ten, kdo není [pravý] pastýř, jehož nejsou ovce vlastní, vida vlka, an jde, opouští ovce a utíká; a vlk lapá a rozhání ovce. Nájemník pak utíká, poněvadž jest nájemník a nezáleží mu na ovcích. Já jsem pastýř dobrý a znám své a znají mne moje. Jako mne zná Otec, i já znám Otce, a život svůj dávám za ovce své. Mám ještě jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince; také ty musím přivésti, a hlas můj slyšeti budou, a bude jeden ovčinec a jeden pastýř.«

V TŘETÍ NEDĚLI PO VELIKONOCÍCH

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 2, 11—19.*

Nejmilejší! Napomínám vás, abyste se jakožto cizinci a poutníci zdržovali tělesných žádostí, které bojují proti duši; ved'te život dobrý mezi pohany, aby v tom, v čem vám nyní utrhají jako zločincům, pro dobré skutky vaše, pozorující je, velebili Boha v den navštívení. Poddáni bud'te všelikému zřízení lidskému pro Boha, bud'to králi jako [pánu] nejvyššímu, aneb vladařům jakožto těm, kteří jsou posláni od něho ku potrestání zločinců a k pochvale dobrých; neboť tak jest vůle Boží, abyste dobře činíce umlčovali nevědomost lidí nerozumných; jako svobodní, a ne jako lidé, kteří svobodu mají za zástěru zloby, nýbrž jako služebníci Boží. Všecky ctěte, bratrstvo milujte, Boha se bojte, krále v uctivosti mčjte! Služebníci, poddáni bud'te ve vši bázni pánům, nejen dobrým a mírným, nýbrž i zlým. To zajisté je milost v Kristu Ježíši, Pánu našemu.

Evangelium podle sv. Jana 16, 16—22.**

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Maličko, a již neuzříte mne, a opět maličko a uzříte mě, poněvadž jdu k Otci.« I řekli někteří z učedníků jeho k sobě vespolek: »Co jest to, co nám praví: »Maličko, a uzříte mne, a opět maličko, a uzříte mě«

* Apoštol poučuje čtenáře své, kterak si mají vésti jako křesťané mezi pohany, napomíná nejprve povšechně, aby přemáhající zlé náklonnosti a vedouce život ctnostný, tak nejen umlčovali pomluvy nekřesťanů, nýbrž i podnět dávali nevěřícím ku přijetí křesťanství. V den navštívení, t. j. v dobu, v kterou pohané milostí Boží osvícení pravdu křesťanskou by poznali a přijali.

** Pán Ježíš poučuje apoštoly, že již co nejdříve odejde k Otci, a ten zármutek, který je proto pojal a pojme, že jen krátký čas potrvá a potom se v trvalou radost obrátí, a to v ten smysl: Maličko, jen několik hodin ještě a ne spatříte mne, neboť zemru, a opět maličko, jen do třetího dne, a již zase uzříte mě, neboť vstanu z mrtvých a ukáži se vám. Příčinou i toho, že mě za maličko neuvidíte, i toho, že mě za maličko uzříte zase, jest můj odchod k Otci. Poněvadž totiž jdu skrze smrt, proto zemru a neuvidíte mne; poněvadž však jdu skrze smrt k Otci, proto nezůstanu v hrobě a ukáži se vám dříve, než vstoupím na nebesa.

a »poněvadž jdu k Otci?« Pravili tedy: »Co jest to, co dí: „Maličko?“ Nevíme, co praví.« I poznal Ježíš, že se ho chtěli tázati, a řekl jim: »O tom se tážete mezi sebou, že jsem řekl: »Maličko, a neuzříte mne, a opět maličko, a uzříte mě?« Amen, amen pravím vám: Vy budete kvílití a plakati, ale svět se bude radovati; vy se budete rmoutiti, ale zármutek váš obrátí se v radost. Žena, když rodí, má zármutek, neboť přišla hodina její; když však porodila dítě, již nepamatuje na bolest pro radost, že se narodil člověk na svět. Tak i vy máte nyní zármutek, avšak opět vás uzřím, a radovati se bude srdce vaše, a radosti vaší nikdo neodejme od vás.«

VE ČTVRTOU NEDĚLI PO VELIKONOCÍCH

Čtení z listu sv. Jakuba apoštola 1, 17—21.*

Nejmilejší! Všecko dání dobré a každý dar dokonalý jest shůry, sestupuje od Otce světél, u něhož není proměny ani z obratu zastínění. Dobrovolně zajisté zplodil nás slovem pravdy, abychom byli jakousi prvotinou tvorstva jeho. Víte to, milovaní bratří moji. Budiž však každý člověk rychlý k slyšení, ale zdlouhavý k mluvení, zdlouhavý k hněvu, neboť hněv člověka nekoná spravedlnosti Boží. Proto odvrhnuce všecku nečistotu a všečen pozůstatek špatnosti, ujměte v tichosti vštípené slovo, které může spasiti duše vaše.

Evangelium podle sv. Jana 16, 5—14.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Jdu k tomu, jenž mě poslal, a nikdo z vás neptá se mne: „Kam jdeš?“ Ale že jsem vám ty věci mluvil, zármutek naplnil srdce vaše. Ale já pravdu pravím vám: Jest vám užitečno, abych já odešel, neboť, neodejdu-li, Utěšitel neprijde k vám; odejdu-li pošlu ho k vám. A on přijda

* V této části sv. apoštol poučuje, že každý dar dobrý, jmenovitě též znovuzrození k životu nadpřirozenému v milosti, pochází od Boha, zároveň napomíná, aby chtěce se Bohu oddati vskutku (v duchu pravé moudrosti), slýchali ochotně slovo Boží a se varovali zhoubného vlivu světa.

usvědčí svět z hříchu a ze spravedlnosti a ze soudu; z hříchu, že nevěří ve mne; ze spravedlnosti, že jdu k Otci, a již neuzříte mne, ze soudu pak, že kníže tohoto světa již jest odsouzen. Ještě mnoho mám mluvití vám, ale nemůžete snést nyní. Když však přijde onen Duch pravdy, naučí vás všeliké pravdě, neboť nebude mluvití sám od sebe, nýbrž co uslyší, bude mluvití a příští věci zvěstuje vám. On mě oslaví, neboť z mého vezme a zvěstuje vám.«

V PÁTOU NEDĚLI PO VELIKONOCÍCH

Čtení z listu sv. Jakuba apoštola 1, 22—27.*

Nejmilejší! Buďte činiteli slova, a ne posluchači toliko, oklamávající sami sebe. Neboť je-li kdo posluchačem slova, a ne činitelem, ten se podobá člověku, jenž patří na přirozenou tvářnost svou v zrcadle: on totiž na sebe popatří a odejde a hned zapomene, jaký byl. Kdo však pohlédne v dokonalý zákon svobody a při něm vytrvá, nejasa posluchačem zapomínavým, nýbrž činitelem díla, ten bude blahoslavený v svém konání. Domnívá-li se pak kdo, že jest nábožný, ale nedrží na uzdě svého jazyka, nýbrž klame srdce své, toho nábožnost jest bez užitku. Nábožnost čistá a neposkvrněná před Bohem a Otcem je tato: Navštěvovati sirotky a vdovy v soužení jejich a zachovati se neposkvrněným od tohoto světa.

Evangelium podle sv. Jana 16, 23—30.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Amen, amen pravím vám: Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dá vám. Až dosavad jste neprosili za nic ve jménu mém; prostě, a vezmete, aby radost vaše byla dokonalá. Toto jsem vám mluvil v podobenstvích; přichází hodina, kdy nebudu již mluvití vám v podobenstvích, nýbrž zjevně budu vám zvěstovati o Otci. V ten den budete

* Apoštol vyzývá své čtenáře, ať nepřestávají na poslouchání slova Božího, nýbrž ať je též zachovávají, zejména pak ať mají jazyk na uzdě, konají skutky milosrdenství a zachovají se čistými od zhoubného vlivu tohoto světa.

prositi ve jménu mém; a nepravím vám, že já budu prositi Otce za vás, neboť Otec sám miluje vás, protože vy jste milovali mne a uvěřili jste, že jsem já vyšel od Boha. Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět; opět opouštím svět a jdu k Otci.« Řkou jemu učedníci jeho: »Aj nyní mluvíš zjevně a žádného podobenství nepravíš; nyní víme, že znáš všechno a nemáš potřebí, aby se kdo tebe tázal: proto věříme, že jsi od Boha vyšel.«

V KŘÍŽOVÉ ČI PROSEBNÉ DNY

(V pondělí, úterý a ve středu.)

Čtení z listu sv. Jakuba apoštola 5, 16—20.*

Nejmilejší! Vyznávejte se jedni druhým z hříchů svých a modlete se za sebe vespolek, abyste byli spaseni. Mnoho může modlitba spravedlivého usilovná. Eliáš byl člověk podrobený utrpením jako my, a prosil modlitbou, aby nepršelo na zemi; i nepršelo po tři léta a šest měsíců. A opět se modlil; i vydalo nebe déšť a země dala úrodu svou. Bratří moji, jestliže by kdo mezi vámi zbloudil od pravdy a někdo by ho obrátil, věz, že kdo odvrátí hříšníka od bludné cesty jeho, vysvobodí duši jeho od smrti a přikryje množství hříchů.

* Vyznávejte se tedy jedni druhým z hříchů svých; slova tato vykládají mnozí o nesvátoštném vyznání z hříchů. Poněvadž však sv. Jakub užívá spojky *tedy*, praví slova ta jako závěrek z toho, co byl řekl ve verši předešlém, jest zajisté správnější výklad, podle něhož Jakub nejen předpokládá, že nemocný povolav kněze církevního, aby se nad ním modlil, maže ho ve jménu Páně, také vyznání hříchů knězi tomu učinil, nýbrž i z toho uzavírá vyzvání ke zdravým věřícím, aby se ve jménu Páně také vyznávali ze hříchů svých kněžím církevním, aby dosáhli odpuštění, a že tedy mluví o vyznání svátoštném, o zpovědi. Podle toho jedni, t. j. ti věřící, kteří prohřešivše se chtějí dosíci odpuštění hříchů, ať to jsou nekneží ať kněží, mají se vyznávat z hříchů svých druhým, t. j. těm, kteří mají moc i právo jménem Božím hříchy odpouštět, tedy kněžím k tomu zřízeným. — Abyste byli uzdraveni (především od neduhů duchovních, ale i tělesných), tak podle řeckého textu: podle Vulgaty jest, „abyste byli spaseni“. Modlitba usilovná, t. j. taková, která se koná myslí sebranou, vroucně, vytrvale, s odhodlaností působiti s Boží milostí.

Evangelium podle sv. Lukáše 11, 5—13.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Kdo z vás bude míti přítele, jenž, půjde-li k němu o půlnoci a řekne-li mu: „Příteli, půjč mi tři chleby, neboť přítel můj přišel s cesty ke mně, a nemám, co bych mu předložil,“ a on odpovídaje z vnitřka by mu řekl: „Nečiň mi obtíže; dveře jsou již zavřeny a dítky mé jsou se mnou na loži; nemohu vstáti a dáti tobě?“ A jestliže on tlouci nepřestane, pravím vám: Ačkoli vstana nedá jemu proto, že jest přítelem jeho, přece pro neodbytnost jeho se zvedne a dá mu, kolik potřebuje. I já pravím vám: Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete; tlucte a bude vám otevřeno; neboť každý, kdo prosí, bere; a kdo hledá, nalézá, a tomu, kdo tluč, otevře se. Zdali kdo z vás podá synu svému kámen, když ho jako otce bude prositi za chléb? Aneb jestliže za rybu, zdali místo ryby dá jemu hada? Aneb bude-li ho prositi za vejce, zdali podá jemu štíra? Jestliže tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí dítkám svým, čím spíše Otec váš nebeský dá ducha dobrého těm, kteří ho prosí.«

VE SVATVEČER NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 4, 7—13.*

Bratří! Jednomu každému z nás byla dána milost podle míry daru Kristova. Proto praví: »Vystoupiv do výše, odvedl za-

* Poučuje, že jednota církve a křesťanů pravověrných, o které byl dříve mluvil, nevyklučuje veškerého rozdílu v milostech a úradech. Dostáváť se sice jednotlivcům milostí měrou nikoli stejnou, nýbrž podle míry daru Kristova čili tak, jak každému odměřil Kristus podle zaslíbení svého, avšak i tato různost směřuje k téže jednotě, majíc za účel přivésti všechny lidi k dokonalé jednotě víry. — Že Kristus jest rozdávatelem milostí, zaslouživ si to svou smrtí na kříži, vyjadřuje Písmo sv. slovy: Vystoupiv do výše... (Žalm 67, 19). Ačkoli se totiž slova, jež Pavel uvedl volně a jen ve smyslu předobrazném, vztahují ve smyslu literárním k Bohu, líčíce ho jako vítěze, jenž vystupuje do výše, na horu Sion, se zajatci, na výraz podrobení jejich přijímá od nich dary, aby je rozdal mezi své věrné, přece, jak sv. Pavel vykládá, ve smyslu předobrazném vztahují se ke Kristu, jenž sestoupiv svým vtělením a se poníživ až k smrti kříže a tak překonav nepřátele, zejména smrt a ďábla, vystoupil do výše

j a t c e, d a l d a r y l i d e m.« To však že vystoupil, co je to, leč že dříve také sestoupil na dolní části země? Ten, jenž sestoupil, ten právě je to, jenž také vystoupil nade všechna nebesa, aby naplnil všechno. On také dal jedny za apoštoly, jiné za proroky, jiné za evangelisty, jiné za pastýře a učitele, aby za účelem zdokonalení věřících konali službu a vzdělávali tělo Kristovo, až bychom se sešli všickni v jednotu víry a poznání Syna Božího, v muže dospělého, v míru věku plnosti Kristovy.

Evangelium podle sv. Jana 17, 1—11.*

Za onoho času Ježíš pozdvihl očí k nebi řekl: »Otče, přišla hodina; oslav Syna svého, aby Syn tvůj oslavil tebe, ježto jsi mu dal moc nade vším lidstvem, aby dal život věčný všem, které jsi dal jemu. To pak jest život věčný, aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a toho, jehož jsi poslal, Ježíše Krista. Já jsem tě oslavil na zemi, dokonav dílo, které jsi mi dal, abych je učinil. A nyní oslav mě ty, Otče, u sebe slávou, kterou jsem měl u tebe, prve nežli svět byl. Oznámil jsem jméno tvé lidem, které jsi mi dal ze světa. Tvoji byli, a mně jsi je dal, a slovo tvé zachovali. Nyní poznali, že všechno, co jsi mi dal, jest od tebe, neboť slova, která jsi mi dal, dal jsem jim, a oni [je] přijali a poznali právě, že jsem vyšel od tebe, a uvěřili, že tys mě poslal. Já za ně prosím. Neprosím [to] za svět, nýbrž za ty, které jsi mi dal, neboť tvoji jsou. A všechno, co jest mé, jest tvoje, a co jest tvé, jest moje, a jsem v nich oslaven. A již nejsem na světě, ale oni jsou ve světě, a já jdu k tobě.«

na nebesa, a dosáhl tak nejvyššího oslavení lidské přirozenosti své mimo jiné také k tomu konci, a by rozdávaje milosti, které nám zasloužil, n a p l n i l s v ý m i d a r y a s v ý m d u c h e m v š e c k o, zejména všechny věřící. (Z a j a t c i rozumějí někteří méně vhodně duše spravedlivých, které Kristus z předpekli vzal s sebou do nebe; správněji rozuměti jest jimi ďábla a jeho přívržence.) N a d o l n í č á s t i z e m ě, t. j. na zemi. Z a e v a n g e l i s t y, t. j. za hlasatele evangelia, za věrozvěsty (na př. jáhna Filipa. Skutk. 21, 8.)

* Sv. apoštol podává tu část modlitby, v níž Pán Ježíš po poslední večeři projevils vykupitelskou důstojnost svou tím, že učinil k Bohu Otci příměluvy pro sebe, pro apoštoly, pro všechny věřící.

VE SVÁTEK NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

Čtení ze Skutků apoštolských 1, 1—11.*

První knihu složil jsem, Theofile, o všech těch věcech, které Ježíš činil a učil od počátku až do dne, ve kterém byl vzat do nebe, dav příkaz skrze Ducha svatého apoštolům, jež byl vyvolil a jimž se také ukázal živý po svém utrpení mnoha důkazy, zjevuje se jim po čtyřicet dní a mluvě o království Božím. A když s nimi jedl, poručil jim, aby neodcházeli z Jerusalema, nýbrž aby očekávali zaslíbení Otcovo, kteréž [pravil], »jste slyšeli z úst mých; neboť Jan křtil vodou, vy však budete pokřtěni Duchem svatým po dnech nemnohých.« I tázali se ho ti, kteří se byli shromáždili, řkouce: »Pane, v tomto-li čase obnovíš království pro Izraele?« Ale on řekl jim: »Nepřísluší vám znáti časy nebo chvíle, které Otec ustanovil mocí sobě vlastní, avšak přijmete sílu, když na vás sestoupí Duch svatý, a budete mi svědky v Jerusalemě a po všem Judsku i Samařsku a až do končin země.« A to povědév byl vyzdvižen před jejich zraky, a oblak vzal jej s očí jejich. A jak hleděli upřeně do nebe, když se tam ubíral, aj, dva muži stáli u nich v rouše bílém a řekli: »Muži galilejští, proč stojíte hledíce do nebe? Ten Ježíš, jenž vzat jest od vás do nebe, přijde tak, jak jste ho viděli jíti do nebe.«

Evangelium podle sv. Marka 16, 14—20.*

Za onoho času ukázal se Ježíš jedenácti učedníkům, když byli za stolem, a vytýkal jim nevěru jejich a tvrdost srdce, že nevěřili těm,

* Slovy těmi sv. Lukáš začíná druhý svůj spis, zvaný Skutky apoštolské, ve kterém vyličuje působení apoštolů, jmenovitě sv. Petra a Pavla, při tom poukazuje na první knihu svou, t. j. na třetí naše evangelium. Věnuje je jakémusi Theofilovi, křesťanu obrácenému z pohanství, ač je určil pro širší kruh čtenářstva, k němuž mimo křesťany římské patřily pravděpodobně také všechny obce křesťanské od sv. Pavla zřízené.

* Toto zjevení událo se v den Kristova nanebevstoupení v Jerusalemě. — Vytýkal jim, že nevěřili (Marii Magdal., ženám jiným a učedníkům emauským, Tomáš pak ani apoštolům), když jim zvěštovali, že viděli jej z mrtvých vstalého, ačkoli byl jim několikrátě předpověděl, že vstane z mrtvých. Učinil to jsa již na odchodu s toho světa, aby tím více utkvěla jim v mysli slova jeho, a oni pamatující na ně tím více se měli na pozoru, aby nedávali místa nějaké pochybnosti. Neboť slova, která kdo mluví na rozloučenou, utkvívají v mysli hluboce.

kterí jej byli viděli z mrtvých vstalého. A řekl jim: »Jdouce do vškerého světa, kaďte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zavržen. Těch pak, kteří uvěří, budou následovati tyto zázraky: Ve jménu mém budou zlé duchy vymítati, novými jazyky mluvit, hady bráti, a jestliže by co jedovatého pili, neuškodí jim; za nemocné budou ruce vzkládati, a ti se uzdraví.« A když Pán Ježíš byl k nim domluvil, vzat jest do nebe a usedl po pravici Boží; oni pak vyšedše kázali všude, a Pán jim pomáhal a potvrzoval slova jejich zázraky, které potom následovaly.

V NEDĚLI PO NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 4, 7—11.

Nejmilejší! Bud'te opatrní a bděte na modlitbách! Především mějte vytrvalou lásku k sobě vespolek, neboť láska přikrývá množství hříchů; bud'te pohostinní jedni k druhým bez reptání! Posluhujte si vespolek každý podle milosti, kterou byl přijal, jakožto dobří správcové rozličné milosti Boží; mluví-li kdo, [mluv] jako slova Boží; přisluhuje-li kdo, [přisluhuj] jako z moci, kterou Bůh uděluje, aby ve všem byl oslaven Bůh skrze Ježíše Krista, Pána našeho.

Evangelium podle sv. Jana 15, 26—27; 16, 1—4.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Když přijde Utěšitel, kterého já pošlu vám od Otce, Duch pravdy, jenž vychází od Otce, ten bude svědčiti o mně; avšak i vy budete svědčiti, neboť jste se mnou od počátku. Toto jsem mluvil vám, abyste se nepohoršili. Z náboženské obce své vyloučí vás, ano přichází hodina, že každý, kdo vás zabije, bude se domnívati, že tím prokazuje službu Bohu. A to vám učiní, poněvadž nepoznali Otce ani mne. Ale tyto věci jsem mluvil vám, abyste, až přijde hodina jejich, se rozpomenuli, že jsem vám [to] pověděl.«

VE SVATVEČER SVATODUŠNÍ

Čtení ze Skutků apoštolských 19, 1—8.

V těch dnech, když Apollo byl v Korintě, stalo se, že Pavel prošed krajiny horní přišel do Efesu a našel tam některé učedníky; i řekl k nim: »Zdali jste přijali Ducha svatého uvěřivše?« Oni však řekli: »Ale ani jsme neslyšeli, je-li Duch svatý.« Tu řekl: »V co tedy jste byli pokřtěni?« A oni pravili: »V křest Janův.« I řekl Pavel: »Jan křtil křtem pokání, říkáje lidu, aby věřili v toho, jenž přijde po něm, to jest v Ježíše.« Uslyševše to byli pokřtěni ve jménu Pána Ježíše. A když Pavel vložil na ně ruce, přišel na ně Duch svatý; i mluvili jazyky a prorokovali. Bylo pak všech těch mužů asi dvánácte. Vešel potom do synagogy, mluvil neohroženě po tři měsíce, vykládaje a přesvědčiti hledě o království Božím.

Evangelium podle sv. Jana 14, 15—21.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Milujete-li mě, přikázání má zachovávejte! A já budu prositi Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstával na věky, Ducha pravdy; jeho svět nemůže přijmouti, poněvadž ho nevidí ani ho nezná; vy však jej znáte, neboť ve vás zůstává a ve vás bude. Nenechám vás sirotků, přijdu zase k vám. Ještě maličko, a svět již mne neuzří; vy však mě uzříte, neboť já jsem živ, i vy živi budete. V ten den vy poznáte, že já jsem v Otci mém a vy ve mně a já ve vás. Kdo má přikázání moje a je zachovává, ten mě miluje. Kdo však miluje mne, bude milován od Otce mého; i já jej budu milovati a zjevím se mu.«

NA SLAVNOST SESLÁNÍ DUCHA SVATÉHO (HOD BOŽÍ SVATODUŠNÍ)

Čtení ze Skutků apoštolských 2, 1—11.*

Když přišel den letnic, byli všickni pohromadě na jednom místě. Tu povstal náhle s nebe hukot, jako když táhne vítr silný, a naplnil

* Sv. Lukáš, podáváje zprávu, jak církev obecná byla založena, vyličuje, kterak Duch svatý sestoupiv na apoštoly, uzpůsobil je svými dary k řádnému vykonávání úřadu jim svěřeného a darem jazyků naznačil mimo jiné i to, že přestal rozdíl mezi národem a národem.

dům, kde seděli; i ukázaly se jim jazyky jako oheň rozdělující se, a posadil se na každém z nich [jeden], a všickni byli naplněni Duchem svatým a počali mluvit různými jazyky, jak ten Duch dával jim promlouvati. Přebývali pak v Jerusalemě židé, muži nábožní, ze všelikého národu pod nebem. A když povstal ten zvuk, sešel se zastup a ustrnul, neboť slyšeli je mluvit jeden každý jazykem svým. I žasli všickni a divili se řkouce: »Nejsou-li tito všickni, kteří mluví, Galilejci? I kterak my každý slyšíme jazyk svůj vlastní, ve kterém jsme se zrodili? My Parthové a Medové i Elamité a obyvatelé Mesopotamie, Judska i Kappadocie, Pontu i Asie, Frygie i Pamfylie, Egypta a končin Libye ležící při Cyreně, i příchozí Římané, jak židé tak novověrci, Kreťané i Arabové: my slyšíme je mluvit jazyky našimi o velikých skutcích Božích.«

Evangelium podle sv. Jana 14, 23—31.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Miluje-li kdo mne, slovo mé zachovávatí bude a Otec můj bude ho milovati, i přijdeme k němu a příbytek si u něho učiníme. Kdo mne nemiluje, slov mých nezachovává, a [přece] slovo, které slyšíte, není moje, nýbrž Otce, jenž mě poslal. Toto mluvil jsem vám u vás zůstává. Utěšitel pak, Duch svatý, jehož pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všem věcem a připomene vám všechno, co jsem mluvil vám. Pokoj [svůj] zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám; ne jako svět dává, já vám dávám. Nermuť se srdce vaše, aniž se strachuj! Slyšeli jste, že já jsem vám řekl: Jdu a přijdu [zase] k vám. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec větší mně jest. A nyní pověděl jsem vám [to], prve než by se stalo, abyste, až se stane, uvěřili. Již nebudu mnoho mluvit s vámi, neboť přichází kníže tohoto světa, a na mně nemá nic; avšak aby svět poznal, že miluji Otce a tak činím, jak mi Otec přikázal.«

V PONDĚLÍ SVATODUŠNÍ.

Čtení ze Skutků apoštolských 10, 34 a 42—48.

V těch dnech otevřev Petr ústa svá řekl: »Muži bratří, Pán přikázal nám, abychom hlásali lidu a svědčili, že on jest ten, jenž byl od Boha ustanoven soudcem živých i mrtvých. Jemu všickni proroci vydávají svědectví, že skrze jméno jeho dostanou odpuštění hříchů všichni, kdo věří v něho.« Když Petr ještě mluvil tato slova, připadl Duch svatý na všechny, kteří to slovo slyšeli. I užasli věřící z obřízky, kteří byli přišli s Petrem, že se také na pohany vylila milost Ducha svatého; slyšeli je totiž, ani mluví jazyky a velebí Boha. Tu promluvil Petr: »Může-li kdo zabrániti vodě, aby nebyli pokřtěni ti, kteří přijali Ducha svatého jakož i my?« I rozkázal je pokřtiti ve jménu Pána Ježíše Krista.

Evangelium podle sv. Jana 3, 16—21.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš Nikodemovi: »Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal Syna svého na svět, aby soudil svět, nýbrž aby spasen byl svět skrze něho. Kdo věří v něho, nebývá souzen; kdo však nevěří, již jest odsouzen, poněvadž nevěří ve jméno jednorozeného Syna Božího. To pak jest soud, že světlo přišlo na svět, a lidé milovali více tmu nežli světlo; neboť skutkové jejich byli zlí. Každý zajisté, kdo činí zlé, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby nebyli usvědčeni skutkové jeho. Kdo však činí pravdu, jde ke světlu, aby se skutky jeho zjevily, neboť v Bohu jsou vykonány.«

V ÚTERÝ SVATODUŠNÍ

Čtení ze Skutků apoštolských 8, 14—17.

V těch dnech uslyševše apoštolé, kteří byli v Jerusalemě, že Samaří přijalo slovo Boží, poslali k nim Petra a Jana. Ti přišedše modlili se za ně, aby přijali Ducha svatého; neboť ještě nepřišel na nikoho

z nich, nýbrž toliko pokřtěni byli ve jménu Pána Ježíše. I vzkládali na ně ruce, a oni přijímali Ducha svatého.

Evangelium podle sv. Jana 10, 1—10.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš farizeům: »Amen, amen pravím vám: Kdo nevchází dveřmi do ovčince, nýbrž odjinud vstupuje, ten jest zloděj a lotr. Kdo však vchází dveřmi, jest pastýř ovcí. Tomu vrátný otvírá, a ovce slyší hlas jeho a on své ovce volá jménem a vyvádí je. A když své ovce vypustí, jde před nimi a ovce ho následují, neboť znají hlas jeho. Cizího však nenásledují, nýbrž utíkají od něho, neboť neznají hlasu cizích.« Toto podobenství pověděl jim Ježíš, ale oni nerozuměli, co jim mluvil. Ježíš tedy řekl jim opět: »Amen, amen pravím vám: Já jsem dveře k ovcím. Všichni, kteří vystoupili [přede mnou], jsou zloději a lotři, ale ovce neslyšely jich. Já jsem dveře. Vejde-li kdo skrze mne, bude zachován; a vejde i vyjde a nalezne pastvu. Zloděj nepřichází, leč jen aby kradl a zabíjel a hubil. Já jsem přišel, aby měli život a měli hojnost.«

VE STŘEDU SUCHÝCH DNŮ SVATODUŠNÍCH

Čtení ze Skutků apoštolských 2, 14—21.

V těch dnech povstav Petr s jedenácti pozdvihl hlasu svého a promluvil k nim: »Muži judští a všickni obyvatelé jerusalemští, toto budiž vám známo a pozorně poslyšte slova má: Nejsou totiž tito, jak myslíte, opilí, vždyť jsou [teprve] tři hodiny na den, nýbrž to jest to, co bylo předpověděno skrze proroka Joele: „I stane se v době poslední [praví Hospodin], [že] vyleji z Ducha svého na všeliké tělo; i budou prorokovati synové vaši a dcery vaše, a mládenci vaši vidění budou vídati a starci vaši sny budou míti. Ano i na služebníky a na služebnice své vyleji v těch dnech z Ducha svého i budou prorokovati. A učiním divy svrchu na nebi a zázraky dole na zemi, krev a oheň a páru dýmovou; slunce obrátí

se v tmu a měsíc v krev, prve než přijde den Hospodinův, [ten] veliký a zjevný. I stane se, [že] každý, kdo bude vzývati jméno Hospodinovo, spasen bude.«

Druhé čtení ze Skutků apoštolských 5, 12—16.

V těch dnech dělo se v lidu skrze ruce apoštolů mnoho divů a zázraků. I bývali všickni jednomyslně v podloubí Šalomounovč, z ostatních však neosměloval se nikdo připojit se k nim, ale lid je velebil. Tím více však přibývalo Pánu věřících, davy mužů i žen, takže i na ulice vynášeli nemocné a kladli je na lůžka i nosítka, aby, když by šel Petr, alespoň stín jeho zastínil někoho z nich, a aby byli osvobozeni od nemocí svých. Přicházelo pak do Jerusalema také množství lidu z měst okolních, přinášejíce nemocné a od nečistých duchů trápené; a ti všickni byli uzdravováni.

Evangelium podle sv. Jana 6, 44—52.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům židovským: »Nikdo nemůže přijíti ke mně, nepřitáhne-li ho Otec, jenž mě poslal; a já ho vzkřísím v den poslední. Jest psáno v prorocích: „A budou všickni poučováni od Boha“. Každý, kdo uslyšel od Otce a naučil se, přichází ke mně. Nepravím tím, že by byl kdo viděl Otce, leč jen ten, jenž jest od Boha; ten viděl Otce. Amen, amen pravím vám: Kdo věří ve mne, má život věčný. Já jsem chléb života. Otcové vaši jedli na poušti mannu, a zemřeli. To jest chléb s nebe sestupující: aby,

* Slova tato jsou vyňata z delší řeči, kterou Pán Ježíš měl rok před svou smrtí v synagoze kafarnaumské a ve které zaslíbil nejsvětější svátost oltářní. Prohlásiv sebe za chléb nebeský a udav víru jakožto podmínku pod kterou mohou pokrmu toho dosíci, poučil též, že víra jest darem Božím, a že tedy spasení nezáleží jen na víře člověka, nýbrž i na Boží milosti. Rozváděje pak v této části ona slova, prohlašuje, že jenom ten přijde k němu věrou (v něho uvěří), koho Otec přitáhne svou totiž milostí, ale ne tak, že by jeho svobodnou vůli rušil, nýbrž tak, že pomáhající milostí svou rozum jeho osvětluje a vůli posiluje a tak účinně jej k sobě zve, ho povzbuzuje, mu pomáhá a skutečně ke Kristu přivádí, nečiní-li on milosti Boží odporu.

jí-li kdo z něho, nezemřel. Já jsem chléb živý, jenž jsem s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba tohoto, živ bude na věky. A chléb, který já dám, tělo mé jest, [které dám] za život světa.«

VE ČTVRTEK SVATODUŠNÍ

Čtení ze Skutků apoštolských 8, 5—8.

V těch dnech přišel Filip do města Samaří a hlásal jim Krista. I pozorovali zástupové jednomyslně to, co Filip pravil, poslouchajíce a hledíce na divy, které činil; neboť z mnoha těch, kteří měli duchy nečisté, [tito] vycházeli s křikem velikým, a mnoho ochrnutých i kulhavých bylo uzdraveno. Nastala proto veliká radost v tom městě.

Evangelium podle sv. Lukáše 9, 1—6.*

Za onoho času povolav Ježíš k sobě dvanáct apoštolů, dal jim sílu a moc nade všemi duchy zlými i uzdravovati neduhy a poslal je hlásat království Boží a uzdravovat nemocné. I řekl k nim: »Nic neberte na cestu, ani holi, ani mošny, ani chleba, ani peněz, ani po dvou sukních nemějte! A do kteréhokoliv domu vejdete, tam zůstávejte a odtud nevycházejte! A kdekoli vás nepřijmou, z toho města vycházejíce, setřete i prach s nohou svých na svědectví proti nim.« I vyšli a chodili po dědinách, zvěstujíce evangelium a uzdravujíce všudy.

V PÁTEK SUCHÝCH DNŮ SVATODUŠNÍCH

Čtení z proroka Joela 2, 23—24 a 26—27.

Toto praví Hospodin Bůh: »Synové sionští veselte se, plesejte z Hospodina, Boha svého; neb vám dá učitele spravedlnosti a sešle dešť vám ranní i pozdní, jak bývalo. I budou humna plna obilí a

Sv. Lukáš sděluje, kterak Pán Ježíš udělil apoštolům první poslání, kterak totiž opatřiv je mocí konat zázraky a dav jim návod, jak si mají počínati, rozeslal je, aby kázali království Boží, a kterak apoštolé poslání to vykonali.

lisy oplývat vínem i olejem. Budete jíst, požívat do sytosti a chválit Hospodina, Boha svého, který učinil na vás divné věci, a lid můj nebude zahanben na věky. I poznáte, že já jsem uprostřed Izraele, že jsem Hospodin Bůh váš, a že není jiného; a nebude zahanben lid můj na věky,« praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Lukáše 5, 17—26.

Za onoho času stalo se jednoho dne, Ježíš seděl a učil, a seděli [tam i] farizeové a zákoníci, kteří byli přišli ze všeliké osady galiilejské i judské a z Jerusalema, a moc Páně byla k tomu, aby je uzdravoval. A hle, muži nesli na loži člověka, který byl ochrnutý, a hledali, aby ho vnesli dovnitř a položili před něho, a nenalezše pro zástup, kudy by ho vnesli, vystoupili na střechu a spustili jej s ložem skrze cihly doprostřed před Ježíše. A on vida jejich víru řekl: »Člověče, odpouštějí se tobě hříchyvé tvoji.« I počali farizeové a zákoníci mysliti takto: »Kdo jest tento, jenž mluví rouhání? Kdo může odpouštěti hříchy leč jediný Bůh?« Ale Ježíš seznáv myšlení jejich, odpověděl a řekl jim: »Co to myslíte v srdci svém? Co jest snazší říci: „Odpouštějí se tobě hříchy,“ či říci: „Vstaň a chod’?“ Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštěti hříchy, (řekl ochrnutému): Tobě pravím: Vstaň, vezmi lože své a jdi do domu svého!« A hned vstav před nimi, vzal lože, na němž byl ležel, a odešel do domu svého velebě Boha. I pojal úžas všechny a velebili Boha; a byli naplněni bázní řkouce: »Viděli jsme dnes věci neuvěřitelné.«

V SOBOTU SUCHÝCH DNŮ SVATODUŠNÍCH.

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 5, 1—5.*

Bratří! Jsouce ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze Pána našeho, Ježíše Krista, skrze něhož jsme přijali věrou i přístup k té milosti, ve které stojíme, a honosíme se nadějí v slávu Boží.

Sv. Pavel udává a vykládá první účinek ospravedlnění, totiž pokoj s Bohem a naději ve slávu Boží či v život věčně blažený.

A nejen to, nýbrž také se honosíme souženými vědouce, že soužení působí vytrvalost, vytrvalost osvědčení, osvědčení naděje; naděje však nezklame, neboť láska Boží vylita jest v srdcích našich skrze Ducha svatého, který nám byl dán.

Evangelium podle sv. Lukáše 4, 38—44
jako ve čtvrtek po třetí neděli postní, na str. 67.

NA SLAVNOST NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 11, 33—36.

O hlubokosti bohatství a moudrosti i vědomosti Boží! Jak nevyzpytatelní jsou soudové jeho a nevystihlé cesty jeho! Neboť kdo poznal mysl Páně? Anebo kdo byl jeho rádcem? Anebo kdo prve dal jemu, a bude mu odplaceno? Vždyť z něho a skrze něho a k němu jsou všechny věci; jemu sláva na věky, amen.

Evangelium podle sv. Matouše 28, 18—20.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. Jdouce tedy, učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého, učíce je zachovávat všecko, co jsem přikázal vám; a aj, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání světa.«

V PRVNÍ NEDĚLI PO SVATÉM DUCHU

Čtení z prvního listu sv. Jana apoštola 4, 8—21.*

Nejmilejší! Bůh jest láska. V tom se ukázala na nás láska Boží, že Bůh poslal Syna svého jednorozeného na svět, abychom byli živi skrze něho. V tom jest láska, ne že bychom my byli milovali Boha,

* Sv. apoštol Jan uvažuje o spojení s Bohem na základě pravdy „Bůh jest láska“. Poněvadž totiž Bůh jest láska, jenž z pouhé lásky vydal za nás Syna svého, máme i my, chtěje s ním zůstatí ve spojení, míti lásku činnou k Bohu i bližnímu.

nýbrž že on prve miloval nás a poslal Syna svého jako oběť smírnou za hříchy naše. Nejmilejší, jestliže takto Bůh nás miloval, i my se máme milovati vespolek. Boha nikdo nikdy neviděl. Milujeme-li se vespolek, Bůh v nás zůstává a láska k němu jest v nás dokonalá. Z toho poznáváme, že v něm zůstáváme a on v nás, že nám dal z Duchu svého. A my jsme viděli a svědčíme, že Otec poslal Syna svého jako Spasitele světa. Kdokoli vyznává, že Ježíš jest Syn Boží, Bůh zůstává v něm a on v Bohu. A my jsme poznali a uvěřili v lásku, kterou Bůh má k nám. Bůh jest láska, a kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh v něm. V tom jest dokonalá naše láska k Bohu, abychom měli důvěru v den soudný, ježto tak jako jest on, jsme i my na tomto světě. Bázně není v lásce, nýbrž láska dokonalá ven vyhání bázeň, neboť bázeň má trápení; kdo však se bojí, není dokonalý v lásce. My tedy milujme Boha, neboť Bůh první miloval nás. Řekne-li kdo »Miluji Boha« a nenávidí-li bratra svého, jest lhář; neboť kdo nemiluje bratra svého, kterého vidí, kterak může milovati Boha, jehož nevidí? A toto přikázání máme od Boha, aby ten, kdo miluje Boha, miloval též bratra svého.

Evangelium podle sv. Lukáše 6, 36—42.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Buďte milosrdní, jakož i Otec váš milosrdný jest. Nesud'te, a nebudete souzeni; neodsuzujte, a nebudete odsouzeni; odpouštějte a bude vám odpuštěno. Dávejte a bude vám dáno; míru dobrou a natlačenou a natřesenou a vrchovatou dají do klínu vašeho; neboť kterou měrou měříte, tou bude vám odměřeno.« Pověděl pak jim i podobenství: »Zdali může slepec slepce vésti? Nepadnou-liž oba do jámy? Není učedník nad mistra, ale dokonalý bude každý, bude-li jako mistr jeho. Což pak vidíš třísku v oku bratra svého a trámu v svém oku nepozoruješ? Aneb kterak můžeš říci bratru svému: „Bratře, nechej, ať vytrhnu třísku z oka tvého,“ sám v svém oku trámu nevida? Pokrytče, vyvrz nejprve trám z oka svého a potom přihlédni, abys vyvrhl třísku z oka bratra svého.«

NA SLAVNOST BOŽÍHO TĚLA

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským, 11, 23—29.

Bratří! Já jsem přijal od Pána to, co jsem též podal vám, [totiž], že Pán Ježíš v té noci, ve které byl zrazen „vzal chléb a učinil díky, rozlámal jej a řekl: Vezměte a jezte, toto jest tělo mé, které se za vás vydává; to činite na mou památku. Taktéž [vzal] i kalich po jídle a řekl: Tento kalich jest nová úmluva [potvrzená] mou krví; to činite, kolikrátkoli [jej] píti budete, na mou památku.“ Kdykoli totiž jíte chléb tento a pijete kalich, smrt Páně zvěstujete, dokavad nepřijde. Proto kdo bude jísti chléb tento aneb píti kalich Páně nehodně, vinen bude tělem a krví Páně. Zkusiž však každý sám sebe a tak z toho chleba jez a z kalicha pij; neboť kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, poněvadž nerozeznává těla Páně.

Evangelium podle sv. Jana 6, 56—59.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům židovským: »Tělo mé vpravdě jest pokrm a krev má vpravdě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec, a já živ jsem pro Otce, tak i ten, kdo jí mne, živ bude pro mne. Toto jest chléb, jenž s nebe sestoupil, ne jako otcové vaši jedli mannu a zemřeli. Kdo jí chléb tento, živ bude na věky.«

V NEDĚLI PO SLAVNOSTI BOŽÍHO TĚLA A V DRUHOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z prvního listu sv. Jana apoštola 3, 13—18.

Nejmilejší! Nedivte se, jestliže vás svět nenávidí. My víme, že jsme přešli ze smrti do života, neboť milujeme bratry; kdo nemiluje, zůstává v smrti. Každý, kdo nenávidí bratra svého, jest vražedník; a víte, že žádný vražedník nemá života věčného v sobě zůstávajícího.

Z toho jsme poznali lásku Boží, že on položil život za nás; také my máme za bratry život položit. Kdo však má statek tohoto světa a vidí bratra svého, an trpí nouzi, a zavře před ním srdce své, kterak láska Boží zůstává v něm? Dítky, nemilujme slovem, ani jazykem, nýbrž skutkem a v pravdě.

Evangelium podle sv. Lukáše 14, 16—24.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš farizeům podobenství toto: »Jeden člověk učinil večeri velikou a pozval mnohých. I poslal služebníka svého v hodinu večere říci pozvaným, aby přišli, ježto všecko jest již hotovo. Ale oni všickni počali se jednomyslně vymlouvat. První řekl jemu: „Statek jsem koupil a musím vyjít a jej shlédnouti. Prosím tě, měj mne za omluvena.“ A druhý řekl: „Patero spřežení volů jsem koupil a jdu je zkusit; prosím tě, měj mne za omluvena.“ A jiný řekl: „Ženu jsem pojal a proto nemohu přijít.“ A služebník vrátiv se, zvěstoval to pánu svému. Tu rozhněval se hospodář a řekl svému služebníku: Vyjdi rychle na náměstí a ulice města a chudé a zmrzačené a slepé i kulhavé uveď sem! I řekl služebník: Pane, stalo se, jak jsi rozkázal, a ještě jest místo. A pán řekl služebníkovi: Vyjdi na cesty a k plotům a přinut' vejít, ať se naplní dům můj. Pravímť vám, že žádný z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí večere mé.«

VE SVÁTEK NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE JEŽÍŠOVA

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 3, 8—19.

Bratří! Mně, nejmenšímu ze všech svatých, byla dána milost tato, zvěstovati mezi pohany nevystihlé [to] bohatství Kristovo a objasnit všem, které jest zřízení o tom tajemství, jež od věků bylo skryto v Bohu, Stvořiteli všeho; aby se nyní skrze církve uvedla ve známost knížetstvům a mocnostem v nebesích přerozmanitá moudrost Boží, podle odvěkého úradku, který vykonal v Kristu Ježíši, Pánu

našem, v němž máme zmužilost a přístup s důvěrou skrze víru v něho. Za tou příčinou skláním kolena svá před Otcem Pána našeho Ježíše Krista, po němž se jmenuje všeliký rod na nebi i na zemi, aby vám dal podle bohatství velebnosti své skrze Ducha svého v síle zmohutněti pro vnitřního člověka, [tak] aby Kristus přebýval skrze víru v srdcích vašich, zakořeněných a založených v lásce, abyste mohli pochopiti se všemi svatými, která jest šířka a délka i výše a hloubka, i poznati Kristovu lásku převyšující veškeré poznání, abyste byli naplněni ve veškerou plnost Boží.

Evangelium podle sv. Jana 19, 31—37.

Za onoho času, (poněvadž byl pátek), tedy židé, aby nezůstala těla na kříži v sobotu, (neboť ta sobota byl den veliký), prosili Piláta, aby jim byly zlámány nohy a [oni] aby sňati byli [s kříže]. Přišli tedy vojáci a zlámali nohy jednomu i druhému, jenž byl s ním ukřižován. Když však přišli k Ježíšovi a uzřeli ho již mrtvého, nezlomili mu nohou, ale jeden z vojínů bodl ho kopím v bok, a hned vyšla krev a voda. A ten, jenž [to] viděl, vydal svědectví [o tom], a pravdivé jest svědectví jeho, a on ví, že pravdivé věci mluví, abyste i vy uvěřili. Stalo se to zajisté, aby se naplnilo Písmo: „Kosti mu nezlomíte.“ A opět jiné Písmo dí: „Budou patřiti na toho, v něhož bodli.“

V NEDĚLI PO SVÁTKU NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE JEŽÍŠOVA A V TŘETÍ NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 5, 6—11.

Nejmilejší! Pokořte se pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v čas navštívení, složíce veškerou svou starost na něho, neboť on má péči o vás. Střízliví buďte a bděte, neboť protivník váš d'ábel obchází jako lev řvoucí, hledaje, koho by pohltit. Jemu odpírejte silní ve víře, vědouce, že se totéž utrpení děje bratrstvu vašemu ve světě.

Bůh pak všelike milosti, jenž nás povolal k věčné slávě své v Kristu Ježíši, po krátkém utrpení sám vás zdokonalí, utvrdí a upevní. Jemu [bud'] sláva a panování na věky věkův, amen!

Evangelium podle sv. Lukáše 15, 1—10.

Za onoho času přibližovali se k [Pánu] Ježíši celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. A farizeové i zákoníci reptali řkouce: »Tento přijímá hříšníky a jí s nimi.« I pověděl jim podobenství toto řka: »Který člověk z vás, maje sto ovec a ztratí jednu z nich, nenechá devadesáti devíti na poušti a nejde po té, která se byla ztratila, až ji nalezne? A když ji nalezne, vloží ji s radostí na ramena svá a přijde domů svolá přátele a sousedy a řekne jim: „Radujte se se mnou, neboť jsem našel ovci, která se byla ztratila.“ Pravím vám, že tak větší bude radost v nebesích nad jedním hříšníkem pokání činícím než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří nepotřebují pokání. Aneb která žena majíc deset peněz (drachen), ztratí-li jeden peníz, nerozžehne svíce a nemete domu svého a nehledá pilně až jej nalezne? A když jej nalezne, svolá přítelkyně i sousedky své a řekne: „Radujte se se mnou, neboť jsem našla peníz, který jsem byla ztratila.“ Tak, pravím vám, budou andělé Boží míti radost nad jedním hříšníkem pokání činícím.«

VE ČTVRTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 8, 18—23.

Bratří! Myslím, že utrpení nynějšího času nejsou ničím proti budoucí slávě, která se zjeví na nás. Vždyť i tvorstvo očekává s toužebností zjevení synů Božích. Neboť marnosti bylo poddáno tvorstvo, nikoli dobrovolně, nýbrž pro toho, jenž je poddal s nadějí, že i tvorstvo bude osvobozeno od poroby porušení ve svobodu slávy synů Božích. Víme zajisté, že veškeré tvorstvo spolu sténá a trpí bolest až dosavad. A nejen ono, nýbrž i my, ač máme prvotiny Ducha,

i my sami v sobě sténáme, očekávající synovství, [totiž] vykoupení těla svého v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Lukáše 5, 1—11.

Za onoho času, když se zástupové na Ježíše tlačili, aby slyšeli slovo Boží, on stál podle jezera Genesaretského. I uzřel dvě lodi, any stojí podle jezera, rybáři pak vystoupivše [z nich], vypírali sítě. Vstoupiv tedy na jednu loď, která patřila Šimonovi, žádal ho, aby odrazil maličko od země. A posadiv se, učil s lodi zástupy. Když pak přestal mluvit, řekl k Šimonovi: »Zajed' na hlubinu a rozestřete sítě své k lovení!« A Šimon odpovídaje řekl jemu: »Mistře, po celou noc pracovavše, nic jsme nechytily, ale k slovu tvému rozestřu síť.« A když to učinili, zahrnuli veliké množství ryb, a síť jejich se trhala. I pokynuli svým druhům, kteří byli na jiné lodi, aby přišli a jim pomohli. I přišli a naplnili obě lodi, takže se téměř potopovaly. Uzřev to Šimon Petr, padl k nohám Ježíšovým a řekl: »Odejdi ode mne, Pane, neboť jsem člověk hříšný.« Úžas zajisté pojal ho a všechny, kteří byli s ním, nad lovem ryb, jež učinili, taktéž i Jakuba a Jana, syny Zebedeovy, kteří byli společníky Šimonovými. I řekl Ježíš Šimonovi: »Neboj se, od tohoto času budeš lodi loviti.« A přirazivše lodi k zemi, opustili všechno a šli za ním.

V PÁTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 3. 8—15.

Nejmilejší: Všickni buďte v modlitbě jednomyslní, soucitní, bratrů milovní, milosrdní, mírní, pokorní; neodplácejte zlým za zlé, ani spíláním za spílání, nýbrž naopak žehnejte, ježto jste povoláni k tomu, abyste požehnání obdrželi dědictvím. Neboť „k d o c h c e m i l o v a t i ž i v o t a v i d ě t i d o b r é d n y, z d r ž u j j a z y k s v ů j o d z l é h o a r t y s v é o d t o h o, a b y n e m l u v i l y l s t i v ě; o d v r a t ě s e o d z l é h o a č i ň d o b r é; h l e d e j p o-

koje a sháněj se po něm, neboť oči Páně [jsou obráceny] na spravedlivé a uši jeho k prosbám jejich, ale hněv Páně proti těm, kteří činí zlé“. A kdo jest, jenž by vám uškodil, budete-li horliteli o dobré? Ano, kdybyste i trpěli pro spravedlnost, jste blahoslaveni. Postrachu jejich však se nebojte ani nelekejte; ale Krista Pána oslavujte v srdcích svých!

Evangelium podle sv. Matouše 5, 20—24.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Nebude-li hojnější spravedlnost vaše nežli zákoníků a farizeů, nevejdete do království nebeského. Slyšeli jste, že řečeno jest starým: „Nezahiješ! Kdo by pak zabil, hoden bude soudu.“ Já však pravím vám, že každý, kdo se hněvá na bratra svého, hoden bude soudu. Kdo by však řekl bratru svému „rácha“, hoden bude velerady, a kdo by řekl „blázne“, hoden bude pekelného ohně. Přinášíš-li tedy dar svůj k oltáři a tam se rozpomeneš, že bratr tvůj má něco proti tobě, zanechej tam daru svého před oltářem a jdi prve, smiř se s bratrem svým, a pak přijď, obětuj dar svůj.«

V ŠESTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 6, 3—11.

Bratří! My všickni, kteří jsme byli pokřtěni v Kristu Ježíši, v jeho smrti jsme byli pokřtěni. Byli jsme tedy pohřbeni s ním skrze křest ve smrt, abychom tak, jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slávou Otcovou, i my chodili v životě novém. Neboť jestliže jsme byli vštípeni v něj co do podobnosti smrti jeho, zajisté i co do vzkříšení budeme [v něj vštípeni], to vědouce, že starý člověk náš byl spolu [s ním] ukřižován, aby se zničilo tělo hříchu, abychom již nesloužili hříchu. Vždyť kdo zemřel, je sprostěn hříchu. Jestliže však jsme zemřeli s Kristem, věříme, že také živi budeme s ním, vědouce, že Kristus vstav z mrtvých již neumírá, smrt nad ním již nepanuje.

Neboť že zemřel, zemřel pro hřích jednou, že však žije, žije pro Boha. Tak i vy mějte za to, že jste mrtvi pro hřích, živi však pro Boha v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Marka 8, 1—9.

Za onoho času byl s Ježíšem zástup veliký, a poněvadž neměli co by jedli, svolav [Ježíš] k sobě učedníky [své] řekl jim: »Líto je mi zástupu, neboť hle, již tři dni trvají se mnou a nemají, co by jedli; a rozpustím-li je lačné do jejich domovů, zemdlí na cestě, neboť někteří z nich přišli z daleka.« I odpověděli mu učedníci jeho: »Odkud bude kdo moci nasytiti je chleby zde na poušti?« Tu otázal se jich: »Kolik chlebů máte?« Oni pak řekli: »Sedm.« I rozkázal zástupu, aby se rozložili na zemi. A vzav sedm chlebů a učiniv díky, rozlámal je a dával učedníkům svým, aby je předkládali. I předložili [je] zástupu. Také měli několik rybiček. I požehnal je a řekl, aby je také předkládali. A oni jedli a nasýtili se, a sebrali pozůstalé kousky, sedm košů. Bylo pak těch, kteří jedli, asi čtyři tisíce. I rozpustil je.

V SEDMOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 6, 19—23.

Bratří! Lidskou věc pravím pro slabost těla vašeho; neboť jako jste dávali údy své ve službu nečistotě a nespravedlnosti k nepravosti, tak nyní dejte údy své ve službu spravedlnosti k posvěcení: vždyť, když jste byli služebníky hříchu, byli jste svobodni od spravedlnosti. Nuže, který užitek jste měli tehdy? Věci, za které se nyní stydíte; neboť konec těch věcí je smrt. Nyní však byvše osvobozeni od hříchu, ale učiněni služebníky Božími, máte užitek svůj k posvěcení, konec pak život věčný; neboť odplata hříchu je smrt, milodarem Božím však [jest] život věčný v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Matouše 7, 15—21.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Mějte se na pozoru před nepravými proroky, kteří přicházejí k vám v rouše ovčím, uvnitř však jsou vlci draví. Po ovoci jejich poznáte je. Zdali sbírají s trní hrozny aneb s bodláčí fíky? Tak každý strom dobrý nese ovoce dobré, špatný strom však ovoce špatné přináší. Nemůže strom dobrý nésti ovoce špatné, ani strom špatný přinášeti ovoce dobré. Všeliký strom, který nenese ovoce dobrého, bude vyřat a na oheň uvržen. Nuže tedy, po ovoci jejich poznáte je. Ne každý, kdo mi říká „Pane, Pane,“ vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, ten vejde do království nebeského.«

V OSMOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 8, 12—17.

Bratři! Jsme povinni nikoli tělu, abychom podle těla žili. Neboť budete-li žítí podle těla, zemřete; budete-li však duchem skatky těla umrtvovati, budete žítí. Vždyť všichni ti, kteří se dávají vésti Duchem Božím, jsou synové Boží. Nepřijali jste zajisté ducha služebnosti, abyste se zase strachovali, nýbrž přijali jste ducha synovství, ve kterém voláme: Abba, (Otče). Ano i Duch vydává svědectví s duchem naším, že jsme dítkami Božími. Jsme-li však dítkami, [tedy] i dědici; dědici Božími a spoludědici Kristovými.

Evangelium podle sv. Lukáše 16, 1—9.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým podobenství toto: »Byl jeden bohatý člověk, který měl správce [statků] a ten byl udán u něho, jako by rozplýtvával jeho majetek. I povolal ho k sobě a řekl jemu: „Co to slyším o tobě? Vydej počet ze správy své, neboť již nebudeš moci správu vésti.“ I řekl správce sám u sebe: „Co mám dělati? Neboť pán odnímá ode mne správcov-

ství. Kopati nemohu, žebrati se stydím. Vím, co učiním, aby mě přijali do domů svých, když budu zbaven správcovství.“ A zavolav k sobě jednoho každého z dlužníků svého pána, řekl prvnímu: „Kolik jsi dlužen pánu mému?“ On pak řekl: „Sto tun oleje.“ I řekl mu: „Vezmi úpis svůj a sedna rychle, napiš padesát.“ Potom řekl druhému: „Ty pak, kolik dluhuješ?“ A on řekl: „Sto korců pšenice.“ Dí jemu: „Vezmi úpis svůj a napiš osmdesát.“ I pochválil pán správce nevěrného, že jednal opatrně; neboť lidé oddaní světu tomuto jsou opatrnější proti sobě vespolek nežli lidé oddaní Bohu. I já pravím vám: Učiňte si přátele z mamony klamné, aby, když dokonáte, přijali vás do stanů věčných.«

V DEVÁTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 10, 6—13.

Bratři! Nebud'me žádostivi věcí zlých, jakož i [předkové naši] jich zažádali; ani modláři nebud'te, jako [byli] někteří z nich, jakož jest psáno: Posadil se lid, aby jedl a pil, a vstali, aby hráli.“ Ani nesmilněme, jako někteří z nich smilnili, a padlo jich v jednom dni dvacet tři tisíce; ani nepokoušejme Krista, jako někteří z nich pokoušeli a zahynuli od hadů; ani ne-reptejte, jako někteří z nich reptali a zahynuli od zhoubce. Toto pak všecko událo se jim předobrazně, napsáno však bylo k výstraze pro nás, na něž připadla doba poslední. A proto, kdo se domnívá, že stojí, hled', aby nepadl. Pokušení nechť vás nezachvátí leč lidské; Bůh však jest věrný, jenž nedopustí vás pokoušeti nad to, co můžete [snést], nýbrž s pokušením učiní také úspěch, abyste mohli snést.

Evangelium podle sv. Lukáše 19, 41—47.

Za onohu času, když se Ježíš přiblížil k Jerusalemu a spatřil město, zaplakal nad ním řka: »Kdybys bylo poznalo i ty, a to [alespoň] v tento den svůj, co jest tobě k pokoji, ale nyní jest to

skryto před očima tvýma. Neboť přijdou na tebe dnové, ve kterých nepřátelé tvoji obklíčí tě náspem a oblehnou tě a sevrou tě se všech stran a na zem povalí tebe a dítky tvé, které jsou v tobě, a nenechají v tobě kamene na kameni, poněvadž jsi nepoznalo času navštívení svého.« A vešed do chrámu počal vyháněti prodáváče a kupující v něm řka jim: »Psáno jest: „Dům můj jest dům modlitby,“ vy však jste jej učinili peleší lotrovskou.« I učil každého dne v chrámě.

V DESÁTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 12, 2—11.

Bratři! Víte, že když jste byli pohany, k němým modlám jakkoli puzeni jste chodili. Proto vám oznamuji, že nikdo mluvě v Duchu Božím nepraví: „Proklet buď Ježíš.“ a nikdo nemůže říci „Pán [jest] Ježíš“ leč v Duchu svatém. Jsou pak dary rozličné, ale tentýž Duch; a rozličné jsou služby, ale tentýž Pán, a rozličné jsou působnosti, ale tentýž Bůh, jenž působí to všechno ve všech. Každému však se dává zjevení Ducha k prospěchu. Jednomu se totiž dává skrze Ducha řeč moudrosti, jinému řeč poznání podle téhož Ducha, jinému víra v témž Duchu, jinému pak dar uzdravování v tom jednom Duchu, jinému divů činění, jinému prorokování, jinému rozeznávání duchů, jinému dar rozličných jazyků, jinému vykládání řečí; to pak všechno působí jeden a týž Duch, rozděluje jednomu každému, jak chce.

Evangelium podle sv. Lukáše 18, 9—14.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš některým lidem, kteří v sebe důvěřovali, že jsou spravedliví, a jinými pohrdali, podobenství toto: »Dva lidé vstoupili do chrámu, aby se modlili, jeden farizeus a druhý celník. Farizeus postaviv se, modlil se sám u sebe takto: „Bože děkuji tobě, že nejsem jako jiní lidé, lupiči, nespravedliví, cizoložníci, aneb jako i tento celník. Postím se dvakráte za týden,

desátky dávám ze všeho, co vytěžím.“ Ale celník stoje zdaleka, nechtěl ani očí pozdvihnouti k nebi, nýbrž bil se v prsa svá řka: „Bože, bud' milostiv mně hříšnému!“ Pravím vám: Tento odešel do svého domu ospravedlněn, onen nikoli; neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.«

V JEDENÁCTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 15, 1—10.

Bratří! Oznamuji vám evangelium, které jsem vám kázal, které jste také přijali, v kterém též trváte, skrze něž i ke spáse přicházíte, ačli se ho držíte tak, jak jsem vám je kázal, leč byste byli uvěřili nadarmo. Podal jsem vám totiž mezi prvními věcmi to, co jsem také přijal, že Kristus umřel za hříchy naše podle Písem, a že byl pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne podle Písem a že se ukázal Petrovi a potom jedenácti. Potom se ukázal více než pěti stům bratří najednou, z nichž většina žije dosavad, někteří však zesnuli. Potom se ukázal Jakubovi, poté všem apoštolům. Nejposléze pak ze všech jako nehodnému ukázal se i mně. Neboť já jsem nejmenší z apoštolů, jenž nejsem hoden slouti apoštolem, poněvadž jsem pronásledoval církev Boží. Milostí Boží však jsem to, co jsem, a milost jeho ke mně marná nebyla.

Evangelium podle sv. Marka 7, 31—37.

Za onoho času vyšel [Pán] Ježíš z končin tyrských, přišel skrze Sidon k moři Galilejskému končinami desítiměstskými. I přivedli mu hluchoněmého a prosili ho, aby na něj vložil ruku. A on pojav jej od zástupu v soukromí, vložil prsty své v uši jeho a nasliniv si prst, dotkl se jazyka jeho, a pohleděv k nebi vzdechl a řekl jemu: »Efeta, to jest: Otevři se!« A hned se otevřely uši jeho a rozvázala se vazba jazyka jeho i mluvil správně. A přikázal jim, aby nikomu o tom neříkali. Ale čím více jim přikazoval, tím více to rozhlašovali. I divili se nadmíru řkouce: »Dobře učinil všecky věci; i hluchým dává slyšeti i němým mluvit.«

VE DVANÁCTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 3, 4—9.

Bratří! Důvěru takovou máme skrze Krista k Bohu, ne že bychom sami od sebe jako ze sebe byli způsobilí něco mysliti, nýbrž že způsobilost naše jest z Boha, který nás také uzpůsobil [k tomu], abychom byli služebníky Zákona nového, nikoli litery, nýbrž ducha; neboť litera zabíjí, duch pak oživuje. Jestliže však služba smrti literami vrytá na kamenech byla oslavena, takže synové izraelští nemohli pohleděti v tvář Mojžíšovu pro záři jeho obličeje, která pomíjela, kterak nebude více oslavena služba jeho ducha? Neboť jestliže služba odsouzení byla slávou, mnohem více oplývá slávou služba spravedlnosti.

Evangelium podle sv. Lukáše 10, 23—37.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte. Neboť pravím vám, že si mnozí proroci a králové přáli viděti, co vy vidíte, a neviděli, a slyšeti, co [vy] slyšíte, a neslyšeli.« A hle, jeden zákoník vstal, aby ho pokoušel; i řekl: »Mistře, co musím učinit, abych měl život věčný?« On pak řekl jemu: »Co jest psáno v zákoně? Kterak [tam] čteš?« A on odpověděl řekl: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vší síly své i ze vší mysli své, a bližního svého jako sebe samého.« I řekl jemu: »Dobře jsi odpověděl; to čin a živ budeš.« Ale on chtěje se ospravedlniti řekl k Ježíšovi: »A kdo jest můj bližní?« I ujal se Ježíš slova a řekl: »Člověk jeden šel z Jerusalema do Jericha a upadl mezi lotry, kteří ho nejen oloupili, nýbrž i zranili, a odešli polomrtva ho nechavše. I přihodilo se, že kněz jeden šel tou cestou a uzřev jej pominul. Podobně i levita příbyv k tomu místu a uzřev jej pominul. Samaritán však jeden konaje cestu přišel k němu a spatřiv ho pohnul se milosrdenstvím. I přistoupil k němu a ovázal jeho rány

naliv na ně oleje a vína, a vloživ ho na svého soumara dopravil ho do hospody a měl o něho péči. A druhého dne vyňav dva denáry, dal je hospodskému a řekl: »Měj o něho péči, a co nad to vynaložíš, já ti nahradím, až se budu vraceti.« Kdo z těch tří zdá se tobě, že byl bližním tomu, jenž upadl mezi lotry?« A on řekl: »Ten, jenž mu prokázal milosrdenství.« I řekl mu Ježíš: »Jdi a čiň i ty podobně!«

V TŘINÁCTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Galatům 3, 16—22.

Bratří! Abrahamovi byla řečena zaslíbení „a potomstvu jeho“. Nepraví: „A potomkům“ jako o mnohých, nýbrž jako o jednom: „A potomstvu tvému“; tím jest Kristus. Pravím [tím] toto: Ustanovení učiněného dříve od Boha neruší zákon daný po čtyřech stech třiceti letech, tak aby zmařil to zaslíbení. Neboť je-li dědictví ze zákona, není již ze zaslíbení; Abrahamovi však Bůh je daroval zaslíbením. K čemu tedy zákon? Pro přestupy byl přidán, dokavad by nepřišlo potomstvo, jemuž zaslíbení bylo učiněno, byv zřízen skrze anděly v ruce prostředníka. Prostředník totiž není jednoho, Bůh však jest jeden. Je-li tedy zákon proti zaslíbením Božím? Nikoliv. Ano, kdyby byl dán takový zákon, aby mohl obživit, spravedlnost byla by vskutku ze zákona. Avšak Písmo uzavřelo všecko pod hříchem, aby se zaslíbení z víry v Ježíše Krista dostalo těm, kteří věří.

Evangelium podle sv. Lukáše 17, 11—19.

Za onoho času, když se Ježíš ubíral do Jerusalema, šel [po hranicích] mezi Samařskem a Galileí. A když vcházel do jednoho městečka, potkalo se s ním deset mužů malomocných, kteří stanuli zdaleka a pozdvihše hlasu pravili: »Ježíši, mistře, smiluj se nad námi!« A on uzřev je řekl jim: »Jděte a ukažte se kněží!« I stalo se, když šli, uzdravili se. Jeden pak z nich vida, že jest uzdraven,

navrátil se, hlasem velikým velebě Boha, a padl na tvář k nohám jeho vzdávaje mu díky. A ten byl Samaritán. I promluvil Ježíš a řekl: »Zdali jich nebylo deset uzdraveno? A kde jest jich devět? Neshledal se nikdo, jenž by se byl vrátil a vzdal chválu Bohu, jedině cizozemec tento?« A řekl jemu: »Vstaň a jdi, víra tvá tě uzdravila.«

VE ČTRNÁCTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Galatům 5, 16—24.

Bratří! Podle ducha žijte, a žádostí těla nevykonáte. Nebo tělo žádá proti duchu, duch pak proti tělu; ti totiž jsou proti sobě, abyste nečinili to, co byste chtěli. Jste-li však vedeni duchem, nejste pod zákonem. Zjevný pak jsou skutky těla; jsou to smilství, nečistota, nestydatost, chlipnost, modloslužba, čarodějství, nepřátelství, sváry, řevnivosti, zlosti, osobivosti, různice, roztržky, závist, vraždy, opilství, obžerství, a věci jim podobné; o těch vám předpovídám, jakož jsem byl již předpověděl, že kdo takové věci dělají, království Božího nedojdou. Ovocem ducha však jest láska, radost, pokoj, trpělivost, přívětivost, dobrotivost, shovívavost, tichost, důvěra, mírnost, zdrželivost, čistota. Proti takovým věcem zákon není. Ti však, kteří jsou Kristovi, ukřižovali tělo své i s vášněmi a žádostmi.

Evangelium podle sv. Matouše 6, 24—33.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti; neboť buď bude jednoho nenáviděti a druhého milovati, aneb jednoho se přidrží a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti a mamoně. Proto pravím vám: nepečujte

* Kristus vyvrací domněnku, že by se někdo mohl oddati zcela i Bohu i věcem pozemským, tak totiž, aby i zásluhy pro nebe si sjednával i nezřízené žádosti věcí pozemských vyhovoval. — Loket jeden nikdo nemůže přidati k postavě své; tak mají všechny starší překlady, nikoliv k délce svého věku, jak zavedli někteří překladatelé novější.

úzkostlivě o život svůj, co byste jedli, ani o tělo své, čím byste se odívali. Není-li život více nežli pokrm, a tělo více než oděv? Pohleďte na ptactvo nebeské, že neseje ani nežne ani neshromažďuje do stodol, a Otec váš nebeský živí je. Nejste-li vy dražší nežli ono? A kdo z vás přemýšleje může přidati k postavě své loket jeden? A proč pečujete úzkostlivě o svůj oděv? Pozorujte kvítí polní, kterak roste, nepracuje aniž přede; pravím pak vám, že ani Šalomoun ve vši slávě své nebyl tak oděn, jako jedno z nich. Jestliže tedy trávu polní, která dnes jest a zítra do peci vržena bývá, Bůh tak odívá, čím spíše vás, malověrní? Nepečujte tedy úzkostlivě říkajíce: „Co budeme jísti, anebo co budeme píti, anebo čím se budeme odívati?“ Neboť toho všeho pohané hledají; ví zajisté Otec váš [nebeský], že toho všeho potřebujete. Hledejte tedy nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, a toto všecko bude vám přidáno.«

V PATNÁCTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Galatům 5, 25—26; 6, 1—10.

Bratří! Žijeme-li duchem, ducha také následujme! Nebud'me marné chvály žádostivi, vespolek se popouzejíce a jedni druhým závidíce. Bratří, byl-li by kdo v přenáhlení i stržen k nějakému poklesku, vy, kteří jste duchovní, napravujte takového v duchu mírnosti, hledě [každý] sám na sebe, abys také nebyl pokoušen. Neste břemena jeden druhého a tak naplníte zákon Kristův; neboť domnívá-li se kdo, že jest něčím [velikým] nejsa ničím, sám sebe klame. Každý však zkoumej dílo svoje, a tu bude míti chloubu sám v sobě, a nikoli v jiném; neboť každý své břímě ponese. Kdo jest vyučován v slově [Božím], měj účastenství s učitelem [svým] ve všem dobru. Nemylte se, Bůh se nenechá posmívati, neboť co kdo bude síti, to bude i žíti. Kdo totiž rozsévá na svém těle, z těla také bude sklízet záhubu; kdo však rozsévá na duchu, z ducha bude sklízet život věčný. Dobré čiňme bez ustání, neboť časem

svým budeme sklízeti, neochabneme-li, Nuže, pokud máme čas, čiňme dobré všem, zvláště domácím víry.

Evangelium podle sv. Lukáše 7, 11—16.

Za onohu času šel [Pán] Ježíš do města, které slove Naim, a šli s ním učedníci jeho a zástup veliký. Když pak se přibližoval k bráně města, hle, vynášeli mrtvého, jediného syna matky jeho, a ta byla vdova, a četný zástup lidu z města s ní. Spatřiv ji Pán, pohnul se milosrdenstvím nad ní a řekl jí: »Neplač!« A přistoupiv dotkl se mar. (Ti pak, kteří [je] nesli, zastavili se.) I řekl: »Mládenče, tobě pravím, vstaň!« A posadil se ten, jenž byl mrtvý, a počal mluvit. I dal jej materi jeho. Pojala pak všechny bázeň a velebili Boha řkouce: »Prorok veliký povstal mezi námi« a »Bůh navštívil lid svůj.«

V ŠESTNÁCTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 3, 13—21.

Bratří! Prosím vás, abyste neklesali na mysli v mých souženích pro vás; jsouť slávou vaší. Za tou příčinou skláním kolena svá před Otcem Pána našeho Ježíše Krista, po němž se jmenuje veliký rod na nebi i na zemi, aby vám dal podle bohatství velebnosti své skrze Ducha svého v síle zmohutněti pro vnitřního člověka, [tak] aby Kristus přebýval skrze víru v srdcích vašich, zakořeněných a založených v lásce, abyste mohli pochopiti se všemi evatými, která jest šířka a délka i výše a hloubka, i poznati Kristovu lásku převyšující veškeré poznání, abyste byli naplněni ve veškerou plnost Boží. Tomu pak, jenž může učiniti všechno, mnohem více, nežli prosíme neb rozumíme, podle síly, která v nás působí, tomu budiž sláva v církvi, a to v Kristu Ježíši po všechna pokolení na věky věkův, amen.

Evangelium sv. Lukáše 14, 1—11.

Za onoho času vešel [Pán] Ježíš v sobotu do domu jednoho z náčelníků farisejských, aby tam poobědval, a oni ho pozorovali. A hle, jeden člověk vodnatelný byl před ním. I promluvil Ježíš a řekl k zákoníkům a farizeům: »Jest dovoleno v sobotu uzdravovati?« Ale oni mlčeli. I ujav ho, uzdravil jej a propustil. A promluviv k nim řekl: »Kdo jest mezi vámi, jenž, padne-li mu osel nebo vůl do jámy, nevytáhne ho hned v den sobotní?« A nemohli mu na to odpověděti. Pověděl pak také k pozvaným podobenství pozoruje, kterak si vybírali přední místa; řka k nim: »Když budeš pozván [od někoho] na svatbu, nesedej na místo přední, aby snad vzácnější než ty nebyl pozván od něho, a přijda ten, jenž pozval tebe i jeho, neřekl tobě: „Postup tomuto místo;“ a tehda počal bys s hanbou seděti na místě posledním. Ale když budeš pozván, jdi, posad' se na posledním místě, aby, když přijde ten, jenž tě pozval, řekl tobě: „Příteli, posedni výše.“ Tehdy budeš míti čest před spolustolujícími; neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.«

V SEDMNÁCTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 4, 1—6.*

Bratří! Napomínám vás já, vězeň v Pánu, abyste žili hodně toho povolání, kterým jste povoláni, s veškerou pokorou a tichostí, s trpělivostí, snášejíce se ve spolek v lásce, snažíce se zachovávat jednotu Ducha ve svazku pokoje. Jedno tělo [jest] a jeden Duch, jakož také jste byli povoláni v jedné naději povolání svého. Jeden [jest] Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, jenž jest nade všemi a skrze všechny a ve všech nás. Jenž jest požehnaný na věky věkův, amen.

* Sv. Pavel napomíná k zachování jednoty.

Evangelium podle sv. Matouše 22, 34—46.

Za onoho času sešli se farizeové vespolek k [Pánu] Ježíši. I otázal se ho jeden z nich, učitel zákona, pokoušeje ho: »Mistře, které přikázání v zákoně jest veliké?« Ježíš pak řekl jemu: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši mysli své. To jest největší a první přikázání. Druhé pak jest podobné jemu: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Na těch dvou přikázáních záleží veškerý zákon i proroci.« Když pak farizeové byli pohromadě, otázal se jich Ježíš řka: »Co se vám zdá o Kristu? Čí jest syn? Řkou jemu: »Davidův.« I řekl jim: »Kterak tedy David nazývá jej v Duchu Pánem pravě: »Řekl Pán Pánu mému: „Sed’ na pravici mé, dokavad nepoložím nepřátele tvých za podnoží nohou tvých.“ Nazývá-li jej tedy David Pánem svým, kterak jest synem jeho?« A nikdo nemohl mu odpověděti slova, aniž se kdo osmělil od toho dne se ho tázati.

VE STŘEDU SUCHÝCH DNŮ ZÁŘIJOVÝCH

Čtení [první] z proroka Amosa 9, 13—15.*

Toto praví Hospodin Bůh: „Aj, dny přicházejí, kdy ženci zastihnou [ještě] oráče, rozsevač toho, jenž hrozny šlapal, hory chrliti budou sladkost a všechny pahorky se rozplývat. Ze zajetí přivedu lid svůj izraelský, vystavějí znova města zpuštěná, budou bydliti v nich a štípit vinice, píti budou víno jejich, také si nadělají zahrad a jísti budou ovoce jejich. Zasadíme je do jejich země, že již nebudou vytrženi z půdy své, kterou jsem jim dal;“ dí Hospodin Bůh tvůj.

Čtení [druhé] z knihy Nehemiášovy 8, 1—10.

V těch dnech shromáždil se všecek lid jako muž jeden do ulice, která je před branou Vodní, a řekli Esdrášovi, znalci písma, aby přinesl knihu zákona Mojžíšova, který byl dal Hospodin Izraelovi.

* Obrazem blahobytu pozemského líčí prorok štěstí dob mesiášských.

Tedy přinesl Esdráš kněz zákon před shromážděné muže, ženy a všecky, kteří mohli rozuměti, první den měsíce sedmého, a četl v něm zřetelně na ulici, která byla před branou Vodní, od jitra až do poledne před muži, ženami a těmi, kteří mohli rozuměti; uši pak všeho lidu lpěly na knize. Esdráš, znalec písma, stál na dřevěném řečništi, které byl udělal, aby mohl mluvit [s něho]. I otevřel knihu před veškerým lidem, stál totiž výše nežli všecken lid, a když ji otevřel, veškeren lid povstal. A Esdráš dobrořečil Hospodinu, Bohu velikému, i odpověděl všecek lid, pozdvihuje rukou svých: »Amen, amen,« a sklonili se a klaněli se Bohu tváří k zemi. Levité vykládali lidu, který stál na místě svém, že mlčky poslouchali zákon; čtli v knize zákona Božího po odstavcích a zřetelně, aby bylo rozuměti, i rozuměli, co se čtlo. Řekl pak Nehemiáš, Esdráš kněz a znalec písma, jakož i levité, kteří vykládali [zákon], všemu lidu: »Den tento zasvěcen je Hospodinu, Bohu našemu, nekvilte a neplačte!« A dodal: »Jděte, jezte tučná jídla, pijte sladké nápoje a posílejte částky těm, kteří nemají nic připraveno; nebo den svatý Páně jest; neruňte se, nebo radost z Hospodina je síla naše.«

Evangelium podle sv. Marka 9, 16—28.

Za onoho času odpovídaje jeden ze zástupů řekl k [Pánu] Ježíši: »Mistře, přivedl jsem k tobě syna svého, který má ducha němého, a ten, kdekoli jej uchopí, trhá jím, a on sliní a skřípe zuby a schne. I řekl jsem učedníkům tvým, aby ho vymítli, ale nemohli.« On pak odpovídaje jim řekl: »Pokolení nevěřící, dokavad mám býti s vámi? Dokavad vás mám trpěti? Přiveďte ho ke mně!« I přivedli ho k němu. A jak ho duch zlý spatřil, ihned zalomcoval jím; a on padl na zem a válel se a slinil. I otázal se otce jeho: »Jak dávno jest tomu, co se mu to stalo?« On pak řekl: »Od dětství. A často vrhl jej i do ohně a do vody, aby ho zahubil. Ale můžeš-li co, pomoz nám a měj s námi slitování!« Ježíš však řekl jemu: »Můžeš-li věriti, všechno jest možno věřícímu.« A hned otec toho pacholíka zvolav pravil se slzami: »Věřím, Pane, pomoz důvěře mé!« A tu Ježíš

vida, že se lid sbíhá, přikázal přísně duchu nečistému řka jemu: »Duchu hluchý a němý, já rozkazuji tobě, vyjdi z něho a již do něho nevcházej!« I vzkřikl a zalomcovav jím velice, vyšel z něho. A stal se jako mrtvý, takže mnozí pravili, že zemřel. Ale Ježíš vzav jej za ruku, pozdvihl ho a on vstal. Když pak vešel do domu, učedníci jeho tázali se ho v soukromí: »Proč jsme ho nemohli my vymítnouti?« A on řekl jim: »Takovýhle druh nemůže ničím vyjítí leč modlitbou a postem.«

V PÁTEK SUCHÝCH DNŮ ZÁŘIJOVÝCH

Čtení z proroka Oseáše 14, 2—10.

Toto praví Hospodin Bůh: »Vrať se, Izraeli, k Hospodinu, Bohu svému, neboť jsi padl [do bídy] svou nepravostí. Vezměte s sebou slova [modlitby] na cestu návratu k Hospodinu řkouce mu: „Sejmi všelikou nepravost, a přijmi [naše] dobré činy: místo býčků své rty dáme v obět. Assyř nás nebude vysvobozovat, na koně sedat již nebudeme, ani bohy zvat díla svých rukou, najdeť u tebe soucitu sirotek.“ Vyléčím rány [odpadu] jejich, milovat je budu dobrovolně, neboť se odvrátí hněv můj od nich. Budu rosou Izraelovi, že bude kvésti jako lilie a v kořen hnát jak [stromy] Libanu. Rozloží se ratolesti jeho, jako oliva bude se stkvíti, a jeho vůně jako Libanu. Vráť se, sedět budou ve stínu mém, [se zdarem] pěstít budou pšenici, kvésti budou jako vinice a mít slávu jak víno libanské. Efraimu nic již nebudou modly, já budu sluchem i zrakem jej provázet, já, že bude jako cypřiš vždy zelený; ode mne že má plody své, uzná.« Kdo je moudrý, aby rozuměl těmto věcem? a kdo je rozumný, aby je poznal? Ano, přímé jsou cesty Hospodinovy, spravedlivci [bezpečně] chodí po nich, ale bezbožní padají na nich.«

Evangelium podle sv. Lukáše 7, 36—50.

(Jako ve čtvrtek po páté neděli postní, na str. 90.)

V SOBOTU SUCHÝCH DNŮ ZÁŘÍJOVÝCH

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k židům 9, 2—12.*

Bratří! Byl zřízen stánek přední, ve kterém byl svícen a stůl a předkladné chleby: ten slove svatyně. A za druhou oponou byl stánek zvaný velesvatyně, který obsahoval zlatou kadidelnici a archu úmluvy, obloženou odevšad zlatem; v té byla nádoba zlatá s mannou a hůl Aronova vypučelá a desky zákona; nad ní pak byli cherubové slávy, zastiňující slitovnici; o těch věcech mluvití nyní dopodrobna není na místě. Ale když věci takto jsou upraveny, do předního stánku vcházejí sice kněží vždycky, když konají úkony bohoslužebné, do druhého však [vchází] jedině nejvyšší kněz jednou v roce, [a to] ne bez krve, kterou obětuje za hříchy své i za hříchy lidu. Tím Duch svatý naznačuje, že ještě není zjevná cesta do velesvatyně, pokud trvá stánek přední, neboť ten jest obrazem doby předmesíánské, podle něhož se obětují dary a oběti, které nemohou ve svědomí zdokonaliti toho, kdo koná bohoslužbu, jsouce toliko přičiněny k pokrmům a nápojům a rozličným umýváním jako příkazy tělesné až do doby nápravy. Kristus však vystoupiv jako velekněz budoucích statků, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukama udělaný, to jest ne z tohoto tvorstva, ani skrze krev kozlů nebo telat, nýbrž skrze vlastní krev vešel jednou provždy do velesvatyně, zjednav vykoupení věčné.

Evangelium podle sv. Lukáše 13, 6—17.

Za onoho času pověděl [Pán] Ježíš zástupům podobenství toto: »Kdosi měl fíkový strom štípený v své vinici, i přišel hledat na něm ovoce, ale nenalezl. I řekl k vinaři: „Aj, tři léta jsou tomu, co přicházím hledat ovoce na tomto fíku a nenalézám; vykopej jej tedy; k čemu vysiluje půdu?“ Ale on odpovídaje dí jemu: „Pane, pone-

* Sv. Pavel předeslav popis starozákonního svatostánku a udav pravidlo, podle něhož kněží obětující do něho vcházeli, ukazuje, že obět Kristova vyniká nad obětí starozákonní.

chej jej i tohoto léta, až jej okopám a ohnojím; kdyby snad přinesl ovoce; pakli ne, potom jej vykopej!“« Učil pak v sobotu v jedné synagoze [jejich]. A hle, [byla tam] žena, která měla ducha nemoci po osmnáct let; a byla shrbená a nijak se nemohla vzpřímiti. Uzřev ji Ježíš, zavolal ji k sobě a řekl jí: »Ženo, sprostěna jsi od nemoci své.« I vložil na ni ruce a hned se vzpřímila a velebila Boha. Ale představený synagogy, hněvaje se, že Ježíš uzdravil [ji] v sobotu, promluviv řekl zástupu: »Šest dní jest, v nichž se má pracovati, v těch přicházejte a dávejte se uzdravovat, a ne v den sobotní.« Pán však odpověděv řekl: »Pokrytci, neodvazuje-li od jeslí každý z vás v sobotu svého vola neb osla a nevede-li ho napájet? A tato [žena], která je dcerou Abrahamovou, kterou satan svázal, hle, již osmnáct let, ta neměla býti rozvázána od vazby své v den sobotní?« A když to pravil, styděli se všickni protivníci jeho, a veškeren lid radoval se ze všech těch skutků slavných, které se děly od něho.

V OSMNÁCTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 1, 4—8.

Bratří! Děkuji Bohu svému vždycky za vás pro tu milost Boží, která vám byla dána v Kristu Ježíši, že ve všem jste v něm zbohatli, ve všelikém slově i ve všelikém poznání, jakož svědectví o Kristu utvrzeno jest mezi vámi, takže nejste pozadu v žádné milosti, jakožto takoví, kteří očekávají zjevení Pána našeho Ježíše Krista; on vás utvrdí až do konce, abyste byli bez úhony v den příchodu Pána našeho Ježíše Krista.

Evangelium podle sv. Matouše 9, 1—8.

Za onoho času vstoupiv [Pán] Ježíš na lodičku, přeplavil se a přišel do města svého. A hle, přinesli k němu ochrnulého, ležícího na loži. A vida Ježíš víru jejich, řekl ochrnulému: »Doufej synu, odpouštějí se tobě hříchové tvoji.« A hle, někteří ze zákoníků řekli sami u sebe: »Tento se rouhá.« A Ježíš vida myšlení jejich, řekl: »Proč myslíte

zlé věci v srdcích svých? Co jest snazší říci: „Odpouštějí se tobě hříchové tvoji,“ či říci: „Vstaň a chod’?“ Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hřích, tedy dí ochrnlému: »Vstaň, vezmi lože své a jdi do domu svého!« I vstal a odešel do domu svého. Uzřevše pak to zástupové, báli se a velebili Boha, jenž dal takovou moc lidem.

V DEVATENÁCTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 4, 23—28.

Bratří! Obnovte se na duchu myslí své a oblecte člověka nového, stvořeného podle Boha ve spravedlnosti a svatosti pravé. Proto odložte lež, mluvte pravdu jeden každý s bližním svým, neboť jsme vespolek údové. Hněvejte se, ale nehřešte; slunce nezapadej nad hněvem vaším, nedávejte místa d’áblu! Kdo kradl, již nekraď, nýbrž pracuj spíše, dělaj rukama svýma dobré, aby měl z čeho udělit tomu, kdo má nouzi.

Evangelium podle sv. Matouše 22, 1—14.*

Za onoho času mluvil [Pán] Ježíš k velekněžím a farizeům v podoběnstvích řka: »Podobno jest království nebeské králi, kterýž učinil svatbu synu svému. I poslal služebníky své, aby povolali pozvané na svatbu; ale nechtěli přijíti. Opět poslal jiné služebníky řka: „Povězte pozvaným: Aj, oběd svůj připravil jsem; volové moji a dobytek krmný pobiti jsou a všecko jest připraveno; pojd’te na svatbu!“ Ale oni nedbali a odešli, jeden do dvora svého, jiný po zaměstnání svém. Ostatní pak zjímavše služebníky jeho, potupili je a zabili. I rozhněval se král a poslav vojska svá zahubil ony vrahy a město jejich zapálil. Potom řekl služebníkům svým: „Svatba jest sice připravena, ale ti, kteří byli pozváni, nebyli hodni. Jděte tedy na roz-

* V podoběnství tomto učí, že se židé připravují sami svou vinou o spásu, předpovídá jim trest a ohlašuje, že pohané budou povoláni do církve, ale že nestačí ke spasení, aby se kdo stal údem církve jeho, nýbrž je třeba též, aby si zachoval k soudu stav milosti Boží, kterou na křtu sv. přijal.

cestí a kohokoli naleznete, pozvete na svatbu!“ I vyšli služebníci jeho na cesty a shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré, a naplnila se svatba hodovníky. Vyšel pak král, aby se podíval na hodovníky, spatřil tam člověka neoděného rouchem svatebním. I řekl jemu: „Příteli, kterak jsi sem vešel, nemaje roucha svatebního?“ On pak oněměl. Tu řekl král služebníkům: „Svažte ruce i nohy jeho a uvrzte jej do temnosti vnější; tam bude pláč a skřípění zubů; neboť mnoho jest povolaných, ale málo vyvolených.“«

VE DVACÁTOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 5, 15—21.

Bratří! Hled'te, kterak byste žili pečlivě, ne jako nemoudří, nýbrž jako moudří, vykupující čas, neboť dnové jsou zlé. Proto nebuďte nerozumní, nýbrž srozumějte, která jest vůle Boží. A neopíjejte se vínem, jest v tom prostopášnost, nýbrž naplňujte se Duchem svatým, mluvíce k sobě vespolek v žalmech a chvalozpěvech a v písních duchovních, zpívající a hrající v svém srdci Pánu, děkující vždycky za všechno ve jménu Pána našeho Ježíše Krista Bohu a Otci. Poddáni buďte jedni druhým v bázni Kristově!

Evangelium podle sv. Jana 4, 46—53.

Za onoho času byl jeden úředník královský v Kafarnaum, jehož syn byl nemocen. Ten uslyšev, že Ježíš přichází z Judska do Galileje, odebral se k němu a prosil ho, aby přišel a uzdravil syna jeho; neboť počínal umírat. I řekl k němu Ježíš: »Neuzříte-li divů a zázraků, neuvěříte.« Dí jemu úředník královský: »Pane, pojd', prve než umře syn můj.« Dí jemu Ježíš: »Jdi, syn tvůj jest živ.« Člověk ten uvěřil slovu, které mu pravil Ježíš, a šel. Když pak byl již na cestě, potkali se s ním služebníci jeho a zvěštovali [mu] řkouce, že syn jeho jest živ. I otázal se jich na hodinu, v kterou se mu ulevilo. A oni mu řekli: »Včera v jednu hodinu odpoledne přestala mu zimnice.« Po-

znal tedy otec, že to byla ona hodina, ve které mu Ježíš řekl: »Syn tvůj jest živ.« I uvěřil [v něho on] sám i celý dům jeho.

VE DVACÁTOU PRVNÍ NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 6, 10—17.*

Bratří! Posilujte se v Pánu, a to mocnou silou jeho. Oblecte se v plnou zbroj Boží, abyste mohli čeliti úkladům d'áblovým, neboť bojování naše není proti krvi a tělu, nýbrž proti knížetstvím a mocnostem, proti světovládcům této temnosti, proti duchům zlým v povětrí. Proto vezměte plnou zbroj Boží, abyste mohli odolati v den zlý a vykonajíce všecko státi [vítězně]. Stůjte tedy [pohotově] jsouce opásáni na bedrech pravdou, oblečení v pancíř spravedlnosti a obuti na nohou hotovostí evangelia pokoje, vezmouce ke všemu tomu štít víry, kterým byste mohli uhasiti všechny ohnivé šípy nešlechetníkovy, a vezměte přilbici spásy a meč ducha, to jest slovo Boží.

Evangelium podle sv. Matouše 18, 23—35.**

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým podobenství toto: »Podobno jest království nebeské králi, který chtěl počet klásti se služebníky svými. A když počal počet klásti, přivedli mu jednoho, který mu byl dlužen deset tisíc hřiven. Když pak neměl čím zaplatit, rozkázal jej pán jeho prodati, též manželku jeho i děti a všecko co měl, a zaplatit. Pad tedy služebník ten před ním, prosil ho řka: „Poshověj mi, a všecko zaplatím tobě.“ I slitoval se pán nad služebníkem oním, propustil ho a dluh mu odpustil. Vyšed pak služebník ten, našel jednoho ze svých spoluslužebníků, který mu byl dlužen sto peněz (denárů). I uchopil ho a hrdloval se s ním řka: „Zaplat, cos dlužen.“ Pad tedy spoluslužebník jeho před ním, prosil

* Sv. Pavel povzbuzuje k boji duchovnímu. Smysl jest: Čerpejte sílu ze spojení s Kristem: jakožto lidé, kteří jsou úzce spojeni s Kristem věrou a láskou, nechejte působiti v sebe tu moc, kterou jeví na venek vnitřní síla Kristova.

** Pán Ježíš nabádá podobenstvím ke smířlivosti.

ho říká: „Poshověj mi, a všechno zaplatím tobě.“ Ale on nechtěl, nýbrž odešel, dal jej do žaláře, až by zaplatil dluh. Uzřevše pak spoluslužebníci jeho, co se událo, zarmoutili se velice a přišedše, pověděli pánu svému všechno, co se bylo stalo. Tu povolal ho pán jeho a řekl jemu: „Služebníče nešlechetný, všechnen dluh odpustil jsem tobě, poněvadž jsi mě prosil; neměl ses tedy také ty slitovati nad spoluslužebníkem svým, jakož i já jsem se slitoval nad tebou?“ I rozhněval se pán jeho a dal ho mučitelům, dokud by nezaplatil všeho dluhu. Tak i Otec můj nebeský učiní vám, neodpustíte-li jeden každý bratru svému ze srdcí svých.«

VE DVACÁTOU DRUHOU NEDĚLI PO SV. DUCHU

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Filippským 1, 6—11.*

Bratří! Důvěřuji v Pánu Ježíši, že ten, jenž započal ve vás dílo dobré, dokoná je až do dne Krista Ježíše. Vždyť jest mi spravedливо smýšleti to o všech vás, poněvadž vás mám v srdci jakožto ty, kteří jste všickni účastni mé milosti jak v okovech mých, tak v hájení a utvrzování evangelia; neboť Bůh jest mi svědkem, jak toužím po vás všech v srdci Ježíše Krista. A za to se modlím, aby se láska vaše víc a více rozmáhala v poznání a veškerém cítění, abyste schvalovali věci lepší a abyste byli čisti a bez úhony ke dni Kristovu, naplnění jsouce ovocem spravedlnosti skrze Ježíše Krista ke slávě a chvále Boží.

Evangelium podle sv. Matouše 22, 15—21.

Za onoro času odešedše farizeové, radili se, kterak by Ježíše polapili v řeči. I poslali k němu učedníky své s herodiány řkouce: »Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a cestě Boží vpravdě učíš a ne dbáš na nikoho, neboť nepatříš na osobu lidskou. Pověz nám tedy,

* Slova tato přejata jsou z úvodu listu k Filippským, v němž sv. Pavel poděkovav Bohu za dobrý stav Filippských ve příčině náboženské a za účast v šíření evangelia, vyslovuje důvěru v Boha, že je v dobrém zachová až do smrti jejich, a přičiňuje prosbu k Bohu, aby se vždy rozmnožovala jejich láska či posvěcující milost Boží.

co se tobě zdá: Je dovoleno dávatí daň císaři, čili nic?« Ale Ježíš poznáv zlobu jejich řekl: »Proč mě pokoušíte, pokrytci? Ukažte mi peníz daně!« I podali mu peníz (denár). A Ježíš řekl jim: »Čí jest tento obraz i nápis?« Řkou jemu: »Císařův.« Tu řekl jim: »Dávejte tedy, co jest císařovo, císaři, a co jest Božího, Bohu.«

VE DVACÁTOU TŘETÍ NEDĚLI PO SV. DUCHU*

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Filippským 3, 17—21; 4, 1—3.

Bratří! Bud'te mými následovníky a patřte na ty, kteří tak žijí, jak máte příklad na nás. Neboť mnoho žije těch, o nichž jsem vám často pravil, nyní pak i s pláčem pravím, že jsou nepřáteli kříže Kristova, jejichžto konec jest zahynutí, jejichž bohem jest břicho a sláva v hanbě jejich, těch [totiž], kteří myslí na věci pozemské. Vzdviť naše obec jest v nebesích, odkud také jako Spasitele očekáváme Pána našeho Ježíše Krista, jenž promění tělo naší nízkosti, aby bylo podobno tělu slávy jeho, [a to] podle moci, kterou si může také podmaniti všecko. Proto, bratří moji rozmilí a přezádoucí, radosti a koruno má, tak stůjte pevně v Pánu, miláckové! Evodii prosím a Syntychu žádám, aby jednotejně smýšlely v Pánu. Ano i tebe prosím, pravý Synzygu, pomáhej jim, neboť ony se minou pracovaly v evangeliu i s Klementem a s ostatními spolupracovníky mými, jejichž jména jsou v knize života.

Evangelium podle sv. Matouše 9, 18—26.**

Za onoho času, když mluvil [Pán] Ježíš k zástupům, hle, představený jeden přistoupiv, klaněl se mu řka: »Pane, dcera má právě

* Jsou-li jen dvacet tři neděle po sv. Duchu, čtou se tyto části Písma sv. (jak epištolní tak evangelní) již v předcházející sobotu. V neděli pak čtou se ony části, které jsou podány níže pro neděli dvacátou čtvrtou po sv. Duchu.

** Jak viděti z ev. sv. Marka 5, 22—43 a Luk. 8, 41—56 byl to představený synagogy, jménem Jair. Jeho dcera (dvanáctiletá) byla ještě živa, když odcházel z domova, ale zemřela brzy potom. Žena trpící krvotokem jmenovala se Veronika a pocházela z města Paneas, později Caesarea Filipova zvaného. Přišla odzadu z ostýchavosti a obavy, aby jí nebyl přístup zabráněn, neboť podle zákona byla pokládána za nečistou ženu, která trpěla krvotokem.

skonala, ale pojd', vlož na ni ruku svou, a bude žítí.« I vstal Ježíš a šel za ním i učedníci jeho. A hle, žena, která trpěla krvotokem dvanácte let, přistoupila odzadu a dotkla se třepení roucha jeho, neboť byla řekla sama u sebe: »Dotknu-li se jen roucha jeho, budu uzdravena.« Ale Ježíš obrátil se a uzřev ji, pravil: »Bud' dobré mysli, dcero, víra tvá tě uzdravila.« I byla žena zdráva od té hodiny. Přišel pak Ježíš do domu představeného a spatřiv pištce i zástup hlučící, řekl: »Odejděte, neboť neumřela dívka, ale spí.« I posmívali se mu. A když byl vypuštěn zástup, vešel a ujal ji za ruku její. I vstala dívka. A roznesla se pověst ta po celé té zemi.

VE DVACÁTOU ČTVRTOU (POSLEDNÍ) NEDĚLI PO SV. DUCHU*

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Kolosským 1, 9—14.

Bratří! Nepřestáváme se modlití za vás, abyste byli naplněni poznáním vůle jeho ve vší moudrosti a rozumnosti duchovní, abyste žili důstojně Boha, tak abyste se mu ve všem líbili. Ve všelikém díle dobrém užitek přinášejte i prospívejte skrze poznání Boha! Veškerou silou posilňování jsouce podle moci velebnosti jeho k veškeré vytrvalosti a trpělivosti, s radostí děkujte Bohu Otci, který nás učinil hodny, abychom měli účast v podíle věřících ve světle, který nás vytrhl z moci temnosti a přeložil do království milovaného Syna svého. V něm máme vykoupení skrze krev jeho, odpuštění hříchů.

Evangelium podle sv. Matouše 24, 15—35.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Když uzříte „ohavnost zpusťování“, která jest předpověděna od proroka Daniele, kterak stojí na místě svatém, kdo to čte, rozuměj, tehda, kdo jsou v Judsku, utecte na hory, a kdo jest na střeše, nesestupuj, aby vzal

* Je-li některý rok nedělí po sv. Duchu více než 24, čtou se epištoly a evangelia z nedělí po Zjevení Páně, které nebyly toho roku čteny, a v poslední neděli po sv. Duchu čte se epištola a evangelium z této 24. neděle.

něco z domu svého, a kdo jsi na poli, nevracej se, aby vzal roucho své. Běda pak těhotným a kojícím v oněch dnech. Modlete se však, aby útěk váš nenastal v zimě nebo v sobotu; neboť tehdy bude soužení veliké, jakého nebylo od počátku světa až dosavad, aniž kdy bude. A kdyby nebyli ukrácení dnové ti, nebyl by zachován nižádný člověk; ale pro vyvolené budou ukrácení dnové ti. Tehdy řekne-li vám kdo: „Aj tuto jest Kristus anebo tamto,“ nevěřte; neboť povstanou nepraví Kristové a nepraví proroci, a budou činiti divy veliké a zázraky, takže by se uvedli v blud, (kdyby možno bylo), i vyvolení. Aj, předpověděl jsem [to] vám. Řeknou-li vám tedy: „Aj, na poušti jest,“ nevycházejte; „Aj, ve skryších jest,“ nevěřte! Neboť jako blesk vychází od východu a ukazuje se až na západ, tak bude i příchod Syna člověka. Kdekoli bude tělo, tam se shromáždí i orlové. A hned po soužení těch dnů slunce se zatmí a měsíc nedá světla svého a hvězdy budou padati s nebe a moci nebeské budou se pohybovati. A tu se ukáže znamení Syna člověka na nebi; i budou kvíleti tehdy všechna pokolení země a uvidí Syna člověka přicházeti v oblacích nebeských s mocí velikou a s velebností. A pošle anděly své s troubou a hlasem velikým; i shromáždí vyvolené jeho ode čtyř větrů, od končin nebes až do končin jejich. Od stromu fíkového pak naučte se podobenství! Když ratolest jeho již omládne a listí vyrazí, víte, že blízko jest léto; tak i vy, když uvidíte všechny věci tyto, vězte, že blízko jest přede dveřmi. Amen pravím vám: nepomine pokolení toto, až se všechny tyto věci stanou. Nebe a země pominou, ale slova má nepominou.«*

* Pán Ježíš předpověděl znamení, které bude předcházeti zkázu Jerusáléma, totiž ohavné znesvěcení chrámu různými zločiny, zejména velikým krveprolitím krátce před zkázou města. Potom uvedl Kristus Pán znamení, která budou předcházeti konec světa. Budou dvoje: vzdálenější, k nimž bude patřiti mimo hrozné útrapy rozšiřování nepravých proroctví a vystupování falešných učitelů, a znamení bližší, nebo bezprostřední, jež budou záležeti z úkazů na nebi zcela neobvyklých.

Ve svátky jednotlivých svatých.

VE SVATVEČER SV. ONDŘEJE, APOŠTOLA

(29. listopadu).

**Čtení [z knihy Sirachovcovy 44, 25—27; 45, 2—4 a 6—9] na str. 264.
jako ve svatvečer svátku apoštola**

Evangelium podle sv. Jana 1, 35—51.

Za onoho času stál Jan a dva učedníci jeho [s ním]. A spatřiv Ježíše, an jde mimo, řekl: »Ejhle, Beránek Boží!« I uslyšeli ho ti dva učedníci, co praví, a šli za Ježíšem. Ježíš pak obrátiv se a uzřev je za sebou jíti, řekl jim: »Co hledáte?« A oni řekli jemu: »Rabbí (to jest v překladě „Mistře“), kde bydlíš?« Dí jim: »Pojďte a vizte!« Šli tedy a uzřeli, kde bydlí; a zůstali u něho ten den. Bylo kolem desíti hodin. Jedním pak z těch dvou, kteří [to] slyšeli od Jana a ho následovali, byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Ten našel nejprve bratra svého Šimona a řekl jemu: »Nalezli jsme Mesiáše (to jest v překladě „Kristus“, Pomazaný).« I přivedl ho k Ježíšovi. A Ježíš pohleděv naň řekl: »Ty jsi Šimon, syn Janův; ty budeš slouti Kéfas, to jest v překladě „Petr“, Skála.« Druhého dne chtěl odejíti do Galileje a našel Filipa. I řekl jemu Ježíš: »Pojď za mnou!« Byl pak Filip z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova. Filip vyhledal Natanaele a řekl jemu: »Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně a proroci; jest to Ježíš, syn Josefa z Nazareta.« I řekl mu Natanael: »Z Nazareta může býti něco dobrého?« Dí mu Filip: »Pojď a viz!« Ježíš viděl Natanaele, an jde k němu; i řekl o něm: »Aj, pravý izraelita, v němž není lsti.« Dí mu Nata-

nael: »Odkud mne znáš?« Odpověděl Ježíš a řekl jemu: »Prve nežli tě Filip zavolał, když jsi byl pod fíkem, viděl jsem tebe.« Odpověděl mu Natanael a řekl: »Mistře, ty jsi Syn Boží, ty jsi král izraelský.« Odpověděl Ježíš a řekl jemu: »Protože jsem řekl: „Viděl jsem tě pod fíkem“, věříš; větší věci uvidíš nad tyto.« A řekl jemu: »Amen, amen pravím vám: Uvidíte nebe otevřené a anděly Boží vystupovati a sestupovati na Syna člověka.«

VE SVÁTEK SV. ONDŘEJE, APOŠTOLA

(30. listopadu.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 10, 10—18.*

Bratří! Srdcem se věří ke spravedlnosti, ústy však děje se vyznání ke spáse. Neboť Písmo praví: „Ž á d n ý, k d o v n ě h o v ě ř í, n e b u d e z a h a n b e n.“ Není zajisté rozdílu mezi židem a pohanem, neboť jeden a týž jest Pán všech, jsa bohat ke všem, kteří ho vzývají; vždyť „k a ž d ý, k d o v z ý v a t i b u d e j m é n o H o s p o d i n o v o, s p a s e n b u d e“. Nuže, kterak budou vzývati toho, v koho neuvěřili? Kterak však uvěří v toho, o kom neuslyšeli? A kterak uslyší bez kazatele? A kterak budou kázati, nebudou-li posláni? — jakož jest psáno: „J a k m i l ý j e s t p ř í c h o d t ě c h, k t e ř í z v ě s t u j í p o k o j, k t e ř í z v ě s t u j í b l a h o.“ Avšak ne všickni uposlechli evangelia. Vždyť Isaiáš praví: „P a n e, k d o u v ě ř i l k á z á n í n a š e m u?“ Nuže, víra z kázání, kázání pak z rozkazu Kristova. Avšak táži se: Zdaliž ne-slyšeli? Ba ano; „p o v e š k e r é z e m i r o z e š e l s e h l a s j e j i c h a n a k o n e c z e m ě [zní] s l o v a j e j i c h.“

* Sv. Pavel ukazuje, že se židé (z veliké části) připravují o spásu mesiánskou. (Podobně připravují se o ni svou vinou také jiní.) Vnitřní kony víry směřují (vedou) k tomu, aby člověk dosáhl ospravedlnění, vyznání pak víry vytrvalé (které se děje až do smrti slovy i skutky) vede k dosažení života věčně blaženého. Jest tedy ke spasení třeba i věřiti v svém nitru i vyznávatí víru svou slovy i skutky.

Evangelium podle sv. Matouše 4, 18—22.

Za onoho času chodě [Pán] Ježíš podle moře galilejského, spatřil dva bratry, Šimona, který slove Petr, a Ondřeje, bratra jeho, ani pouštějí síť do moře, (neboť byli rybáři). I řekl jim: »Pojďte za mnou, a učiním vás rybáři lidí.« A oni hned zanechavše síť, šli za ním. A popošed odtud, spatřil jiné dva bratry, Jakuba [syna] Zebedeova, a Jana, bratra jeho, na lodi se Zebedeem, otcem jejich, kterak spravují své síť; i povolal je. A oni hned zanechavše loď i otce svého, šli za ním.

VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉHO EDMUNDA KAMPIÁNA, MUČEDNÍKA

(1. prosince.)

Čtení [Moudr. 10, 10—14] i evangelium [Mat. 10, 34—42] jako v den sv. mučedníka, ne biskupa (III.), na str. 267.

VE SVÁTEK SV. FRANTIŠKA XAVERSKÉHO, VYZNAVAČE

(3. prosince.)

Čtení [Řím. 10, 10—18] jako na svátek sv. Ondřeje, na str. 178.

Evangelium podle sv. Marka 16, 15—18.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Jdouce do veškerého světa, kažte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zavržen. Těch pak, kteří uvěří, budou následovati tyto zázraky: Ve jménu mém budou zlé duchy vymítati, novými jazyky mluvit, hady bráti, a jestliže by co jedovatého pili, neuškodí jim; na nemocné budou ruce vzkládati a ti se uzdraví.«

VE SVÁTEK SV. PETRA CHRYSOLOGA, BISKUPĀ, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(4. prosince.)

Čtení [2. Tim. 4, 1—8] i evangelium [Mat. 5, 13—19] jako v den sv. Učitele církv., na str. 276.

VE SVÁTEK SV. BARBORY, PANNY A MUČEDNICE

(4. prosince.)

Čtení [Sirach. 51, 1—8 a 12] i evangelium [Mat. 25, 1—13] jako v den sv. panny a mučednice (I.), na str. 280.

VE SVÁTEK SV. MIKULÁŠE, BISKUPA A VYZNAVAČE

(6. prosince.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k židům 13, 7—17.*

Bratří! Pamatujte na své představené, kteří vám mluvili slovo Boží, patřte na konec života jejich a následujte jejich víry! Ježíš Kristus [jest] týž včera i dnes i na věky. Naukami rozličnými a cizími sváděti se nedávejte; jest zajisté dobré utvrzovati srdce milostí, ne pokrmy [obětními]; ty neprospěly těm, kteří jich požívali. Máme oltář, z něhož jísti nemají moci ti, kteří slouží stánku. Neboť těla zvířat, jejichžto krev za hříchy se vnáší do velesvatyně skrze nejvyššího kněze, spalují se vně ležení. Proto vně brány trpěl i Ježíš, aby posvětil lid svou krví. Nuže, vyjděme k němu vně ležení, nesouce jeho potupu; neboť nemáme zde města zůstávajícího, nýbrž vyhledáváme budoucího. Skrze něho tedy přinášejme Bohu vždycky obět chvály, to jest ovoce rtů velebicích jméno jeho. Na

* Apoštol vyzývá věřící, aby pamatující na zemřelé představené své, následovali stálou a čistou víru jejich.

dobročinnost však a na sdílňnost nezapomínejte, neboť v takovýchto obětech Bůh má zalíbení. Poslouchajte svých představených a buďte jim poddání, neboť oni bdí [nad vámi] jakožto ti, kteří vydají účet za duše vaše.

Evangelium (Mat. 25, 14—23) jako v den sv. vyznavače biskupa (I.), na str. 275.

VE SVÁTEK SV. AMBROŽE, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(7. prosince.)

Čtení [2. Tim. 4, 1—8] i evangelium [Mat. 5, 13—19] jako v den sv. Učitele církev., na str. 276.

VE SVATVEČER NEPOSKVRNĚNÉHO POČETÍ BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE

(7. prosince.)

Čtení z knihy Sirachovcovy 24, 23—31.

Já jako kmen vinný raším libovonně, z květů mých plody jsou skvostné a přebohaté. Já jsem matka krásného milování, bázně, poznání a svaté naděje. Ve mně je všecka milost k životu pravdy, ve mně je všecka naděje v život ctnosti. Přistupte ke mně všickni, kdož toužíte po mně, abyste se plody mými nasytili. Neboť na mne mysliti sladké je nad med, a míti mne za podíl plást medu převyšuje. Památka má bude do posledních kolen. Kdož mne jedí, budou dále lačněti, a kdo mne pijí, budou dále žízniti. Kdo mne jest poslušen, nebude zahanben, a kteří se o mne namáhají, nezhřeší. Kterí mne vysvětlují, věčně žíti budou.

Evangelium podle sv. Matouše 1, 1—16.

Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abrahamova. Abraham zplodil Isáka, Isák pak zplodil Jakuba, Jakub pak zplodil

Judu a bratry jeho. Juda pak zplodil Faresa a Zaru z Tamary, Fares zplodil Esrona, Esron pak Arama, Aram zplodil Aminadaba, Aminadab zplodil Naasona, Naason zplodil Salmona, Salmon zplodil Booza z Rahaby, Booz pak zplodil Obeda z Ruty, Obed zplodil Jessea, Jesse zplodil Davida krále. David pak král zplodil Šalomouna z té, která bývala Uriášovou, Šalomoun zplodil Roboama, Roboam zplodil Abiama, Abiam zplodil Asu, Asa zplodil Josafata, Josafat zplodil Jorama, Joram zplodil Oziáše, Oziáš zplodil Joatama, Joatam zplodil Achaza, Achaz zplodil Ezechiáše, Ezechiáš pak zplodil Manassa, Manasses zplodil Amona, Amon zplodil Josiáše, Josiáš pak zplodil Jechoniáše a bratry jeho, za stěhování babylonského. A po stěhování babylonském Jechoniáš zplodil Salatiele, Salatiel zplodil Zorobábele, Zorobábel zplodil Abiuda, Abiud zplodil Eliakima, Eliakim zplodil Azora, Azor zplodil Sadoka, Sadok zplodil Achima, Achim zplodil Eliuda, Eliud zplodil Eleazara, Eleazar zplodil Matana, Matan zplodil Jakuba, Jakub pak zplodil Josefa, muže Marie, z níž se narodil Ježíš, jenž slove Kristus.

VE SVÁTEK NEPOSUKVRNĚNÉHO POČETÍ BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE

(8. prosince.)

Čtení z knihy Přísloví 8, 22—35.

Hospodin vládl mnou na počátku cest svých, prve než byl co učinil, od pradávna. Od věčnosti ustanovena jsem a od pravěku, dříve než země byla. Ještě nebylo propastí a já již počata jsem byla; ještě se prameny vod neprýštily, ještě hory u veliké tíži nestály, před pahrbky já jsem byla zrozena; ještě nebyl stvořil země, ani řek, ani stězejí okruhu zemského. Když připravoval nebese, byla jsem tam; když kruh kladl kolkolem hladiny hlubin, když mraky ve výši upevňoval, když prohlubní zřídla se vzdouvala, když moři vyměřoval hranice jeho, když zákon určoval vodám, aby se nevylévaly z břehů svých, když odvažoval základy země, při něm jsem byla, pracujíc

s ním, jsouc jeho rozkoší den co den, po všechen čas hrála jsem před ním. Od té doby pohrávám na okrsku země a rozkoší mou jest býti se syny lidskými. Nyní tedy, synové, slyšte mne. Blaženi, kdož ostříhají cest mých. Slyšte poučení a buďte moudří, a neodmítejte ho. Blažen člověk, který mne poslouchá a který bdí u dveří mých každý den a hlídá u veřejí brány mé. Neboť kdo mne nalezne, nalezne život a dojde spásy u Hospodina.

Evangelium podle sv. Lukáše 1, 26—28.

Za onoho času poslán byl anděl Gabriel od Boha do města galilejského, jemuž jméno Nazaret, k panně, zasnoubené muži, jemuž jméno bylo Josef, z domu Davidova, a jméno panny Maria. A vešed k ní anděl řekl: »Zdrávas, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami.«

VE SVÁTEK SV. LUCIE, PANNY A MUČEDNICE

(13. prosince.)

Čtení (2. Kor. 10, 17—18; 11, 1—2) jako v den sv. panny (III.)
na str. 282.

Evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny a mučednice
(II.) na str. 281.

VE SVÁTEK SV. TOMÁŠE, APOŠTOLA

(21. prosince.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 2, 19—22.*

Bratří! Již nejste cizinci a přistěhovalci, nýbrž jste spoluobčané věřících a domácí Boží, jsouce vzděláni na základě apoštolů a pro-

* Sv. Pavel srovnává církev Kristovu se státem, jehož občany jsou jednotliví věřící, nazývá Efesany spoluobčany věřících (doslova: s v a t ý c h), naznačuje tak, že mají stejná práva v církvi jako všickni ostatní křesťané pravověrní; touž pravdu s jakýmsi stupňováním vyjadřuje, když je nazývá d o m á c í m i B o ž í m i, t. j. příslušníky domu Božího či církve.

roků, an [nejhlubším] kamenem úhelným jest sám Kristus Ježíš, v němž se veškerá stavba spojuje a roste v chrám svatý v Pánu, v němž se i vy spoluvzděláváte v příbytek Boží v Duchu.

Evangelium podle sv. Jana 20, 24—29.

Za onoho času Tomáš, jeden ze dvanácti, jenž slove Blíženec, nebyl s nimi, když přišel Ježíš. Tedy druzí učedníci řekli jemu: »Viděli jsme Pána.« Ale on řekl jim: »Neuzřím-li v rukou jeho rány hřebů a nevpustím-li prstu svého na místo hřebů a nevložím-li ruky své v jeho bok, neuvěřím.« A po osmi dnech byli učedníci jeho opět uvnitř a Tomáš s nimi. Tu přišel Ježíš zavřenými dveřmi a postaviv se mezi ně řekl: »Pokoj vám!« Potom dí Tomášovi: »Vlož prst svůj sem a viz ruce mé a vztáhni ruku svou a vpusť v bok můj; a nebudiž nevěřící, nýbrž věřící.« Tomáš odpověděl a řekl jemu: »Pán můj a Bůh můj!« Řekl mu Ježíš: »Že jsi mě uviděl, Tomáši, uvěřil jsi; blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.«

VE SVÁTEK SV. HILARIA, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(14. ledna.)

Čtení i evangelium jako v den sv. Učitele církevního, na str. 276.

VE SVÁTEK STOLCE SV. PETRA, APOŠTOLA, V ŘÍMĚ (18. ledna.)

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 1, 1—7.*

Petr, apoštol Ježíše Krista, vyvoleným poutníkům, rozptýleným po Pontu, Galatii, Kappadocii, Asii a Bithynii, [vyvoleným] podle

* Slova tato jsou vyňata z úvodu k 1. listu sv. Petra, v kterém sv. apoštol nabádá své čtenáře, jak si mají vésti jako křesťané mezi pohany, zejména v čas pronásledování. V nadpisu listu označuje své čtenáře, a to tak, že ku povzbuzení a útěše jejich upozorňuje na milostivý poměr božských osob k duším věřících, totiž na prozřetelnost Boha Otce, jenž podle předvědění či odvěkého úradku svého je ku pravé víře vyvolil a přivedl, ke smírné oběti vtěleného Syna Božího,

předvědění Boha Otce v posvěcení Duchem k poslušenství [víry] a zkropení krví Ježíše Krista: Milost vám a pokoj buď' rozmnožen! Veleben budiž Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, jenž nás podle velikého milosrdenství svého znovuzrodil k živé naději zmrtvýchvstáním Ježíše Krista, k dědictví neporušitelnému a neposkvrněnému a nevadnoucímu, uschovanému v nebesích pro vás, kteří jste mocí Boží chráněni skrze víru ke spáse připravené, aby se zjevila v čase posledním, ve kterém budete plesati, nyní nakrátko, třeba-li, se zarmoutivše v rozličných pokušeních, aby vyzkoušená vaše víra, [jsouc] dražší nad zlato, (které [ač pomíjející jest, přece] ohněm se zkouší), byla shledána k [vaší] chvále a slávě a cti při zjevení Ježíše Krista, Pána našeho.

Evangelium podle sv. Matouše 16, 13—19.*

Za onoho času přišel Ježíš do krajin Caesaree Filipovy, otázal se učedníků svých řka: »Kým praví lidé býti Syna člověka?« I řekli jemu: »Jedni Janem Křtitelem, jiní Eliášem, jiní Jeremiášem neb jedním z proroků.« Dí jim Ježíš: »Vy pak kým mě býti pravíte?« Odpovídaje Šimon Petr řekl: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.« A Ježíš odvětiv řekl jemu: »Blahoslavený jsi, Šimone, synu Janův! neboť tělo a krev nezjevilo [toho] tobě, nýbrž Otec můj, jenž jest na nebesích. I já pravím tobě: Ty jsi Petr [t. j. skála], a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou. A tobě dám

jenž jim a všem milost a spásu zasloužil, a na posvěcování Duchem svatým, jenž je na křtu sv. znovuzrodil a svou milostí posvěcující s Bohem spojil, jakož i na to, že pozemský život náš jest toliko poutí do pravé vlasti nebeské, ač i na této zemi dostává se mu hojných milostí. Nazývá čtenáře své v y v o l e n ý m i p o u t n í k y r o z p t ý l e n ý m i, poněvadž byli ku pravé víře od Boha vyvoleni a přivedeni, poněvadž pravá vlast jejich a všech nás není na zemi, nýbrž na nebi, k němuž putujeme tímto životem, a poněvadž byli rozptýleni mezi pohany a židy.

* Evangelista vypravuje, kterak Pán Ježíš přivedl apoštoly, především Petra, k jasnému poznání i vyznání božské přirozenosti své a slíbil Petrovi primát v církvi. Sv. Petr byv osvěcen vnuknutím božím, vyznal Krista jako syna Božího jediného, soupodstatného s Otcem. Ostatním apoštolům nedostalo se takového vnuknutí, ale souhlasili s výpovědí Petrovou. Kristus pak slibuje, že Petrovi odevzdá nejvyšší moc v své církvi, totiž v úřadě učitelském, kněžském i pastýřském.

klíče království nebeského, a cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.«

VE SVÁTEK SV. FABIÁNA A ŠEBASTIÁNA, MUČEDNÍKŮ

(20. ledna.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k židům 11, 33—39.*

Bratří! Světci vírou přemohli království, vykonali spravedlnost, dosáhli věcí zaslíbených, zacpali tlamy lvům, uhasili prudkost ohně, unikli ostří meče, posilnili se ze slabosti, stali se hrdiny v boji, zahnali vojska cizích [národů]. Ženy obdržely vzkříšením své mrtvé. Jiní však byli nataženi [na mučidla] nepřijavše vysvobození, aby dosáhli lepšího vzkříšení; jiní zakusili posměchů a bití, ano i okovů a žaláře; byli kamenováni, rozřezáni, [mučením] zkušeni, mečem usnrceni; chodili ve skopovicích, v kožích kozích, trpíce nedostatek, jsouce souženi a trápeni; oni, jichž svět nebyl hoden, bloudili v pustinách a v horách a v jeskyních a v rozsedlinách zemských. A ti všickni [dobré] svědectví přijavše pro svou víru, shledáni jsou v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium (Luk. 6, 17—23), jako v den několika sv. mučedníků (II.) na str. 271.

VE SVÁTEK SV. ANEŽKY (ŘÍMSKÉ), PANNY A MUČEDNICE

(21. ledna.)

Čtení i evangelium (Sirach. 51, 1—8 a 12) (Mat. 25, 1—13) jako v den sv. panny a mučednice (I.) na str. 280.

* Sv. Pavel povzbudiv čtenáře své ke stálosti ve víře příklady různých světců starozákonních, v této stati upozorňuje souhrnem na to, čeho ti neb oni světci starozákonní věrou svou dosáhli.

**VE SVÁTEK SV. VINCENCE A ANASTASIA,
MUČEDNÍKŮ
(22. ledna.)**

Čtení (Moudr. 3, 1—8) i evangelium (Luk. 21, 9—19) jako v den více sv. mučedníků (I.), na str. 270.

**VE SVÁTEK ZASNOUBENÍ BLAHOSLAVENÉ
PANNY MARIE
(23. ledna.)**

Čtení (Přísl. 8, 22—35) jako ve svátek Neposkvrněného Početi Panny Marie, na str. 182.

E v a n g e l i u m (Mat. 1, 18—21) jako ve svatvečer Narození Páně či Štědrý den, na str. 16.

**V DEN OBRÁCENÍ SV. PAVLA, APOŠTOLA
(25. ledna.)**

Čtení ze Skutků apoštolských 9, 1—22.*

V těch dnech Šavel soptě ještě hrozbou i vraždou proti učedníkům Páně, přistoupil k nejvyššímu knězi a žádal od něho listů do Damašku k synagogám, aby nalezne-li [tam] některé následovníky toho učení, muže i ženy, přivedl je svázané do Jerusalema. Stalo se však, když byl na cestě a blížil se k Damašku, že jej náhle obklíčilo světlo s nebe, a on pad na zem uslyšel hlas, an k němu praví: »Šavle, Šavle, proč mě pronásleduješ?« On pak řekl: »Kdo jsi, Pane?« A on: »Já jsem Ježíš, jehož ty pronásleduješ. Ale tvrdo ti bude proti ostnu kopati.« Tu on chvěje se a žasna pravil: »Pane, co chceš, abych činil?« A Pán k němu: »Vstaň a jdi do města, a tam se poví

* Sv. Lukáš ukazuje, kterak dosavadní pronásledovatel křesťanů Šavel byl obrácen v neúnavného hlasatele učení Kristova a označen jako apoštol pohanů. (Srov. 22, 3—21; 26, 9—20; 8, 3; Gal. 1, 13—16.)

tobě, co máš činiti.« Ti muži však, kteří šli s ním, stáli ohromeni, slyšíce hlas, ale nikoho nevidouce. I vstal Šavel se země a otevřev oči, neviděl nic. Pojavše ho tedy za ruku, uvedli ho do Damašku; i byl tam tři dni nevida, a nejedl ani nepil. Byl pak v Damašku jeden učedník, jménem Ananiáš; i řekl k němu Pán u vidění: »Ananiáši!« A on řekl: »Tu jsem, Pane!« A Pán k němu: »Vstaň a jdi do ulice, která slove Přímá, a vyhledej v domě Judově muže jménem Šavla z Tarsu, neboť hle, modlí se.« (I viděl u vidění muže jménem Ananiáše, an přichází a naň vzkládá ruce, aby opět prohlédl.) Ananiáš však odpověděl: »Pane, slyšel jsem od mnohých o tom muži, kolik zlého učinil tvým věřícím v Jerusalemě. A zde má moc od velekněží spoutat všechny, kteří vzývají jméno tvé.« I řekl Pán k němu: »Jdi, neboť tento [muž] jest nástrojem ode mne vyvoleným, aby nesl jméno mé před pohany a krále i syny izraelské: já zajisté ukáži mu, kolik musí trpěti pro jméno mé.« I odešel Ananiáš a vešed do domu vložil na něho ruce a řekl: »Bratře Šavle, Pán Ježíš, jenž se ti ukázal na cestě, kterou jsi přicházel, poslal mě, abys prohlédl a naplněn byl Duchem svatým.« A hned spadly s' očí jeho jako lupiny a prohlédl; i vstal a dal se pokřtíti. A přijav pokrm posilnil se. Pobyl pak několik dní s učedníky, kteří byli v Damašku, a hned hlásal v synagogách Ježíše, že totiž on jest Syn Boží. I žasli všickni, kteří ho slyšeli, a pravili: »Není-li to on, jenž hubil v Jerusalemě ty, kteří vzývali to jméno, a sem proto přišel, aby je spoutal a dovedl k velekněžím?« Ale Šavel počínal si statečněji a statečněji a uváděl v rozpaky židy, kteří bydlili v Damašku, dokazuje, že tento jest Vykupitel.

Evangelium (Mat. 19, 27—29) jako na svátek opata,
na str. 280.

**VE SVÁTEK SV. JANA ZLATOÚSTÉHO, BISKUPA,
VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO
(27. ledna.)**

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církevního, na str. 276.

VE SVÁTEK SV. PETRA NOLASKA, VYZNAVAČE (28. ledna.)

Čtení (1 Kor. 4, 9—14) i evangelium (Luk. 12, 32—34) jako v den vyznavače, ne biskupa (II.) na str. 279.

VE SVÁTEK SV. FRANTIŠKA SALESKÉHO, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církevního, str. 276.

VE SVÁTEK SV. JANA BOSKA, VYZNAVAČE (31. ledna.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Filipským 4, 4—9.

Bratří! Radujte se v Pánu vždycky, opět pravím, radujte se. Vlíd-
nost vaše budiž známa všem lidem; Pán blízko jest. O nic nepečujte
úzkostlivě, nýbrž ve všem žádosti vaše přicházejtež Bohu ve známost
modlitbou a prosbou s díkůčiněním. A pokoj Boží, který převyšuje
všecko pomýšlení, ochrání srdce vaše i myšlenky vaše v Kristu Ježíši.
Konečně, bratři, všecko, co jest pravdivé, co důstojné, co čisté, co
milé, co dobré pověsti, všecko, co jest ctnostné, co chvalitebné, to
mějte na mysli. Co jste poznali a přijali i uslyšeli a viděli na mně,
to konejte, a Bůh pokoje bude s vámi.

Evangelium podle sv. Matouše 18, 1—5.

Za onoho času přistoupili učedníci k Ježíšovi a řekli: Kdo jest
největší v království nebeském? A Ježíš, zavolav k sobě pachole,

postavil je uprostřed nich a řekl: Amen, pravím vám; neobrátíte-li se a nebudete-li jako děti, nevejdete do království nebeského. Kdo se tedy poníží jako toto pachole, ten jest největší v království nebeském. A kdo přijme jedno pachole takové pro jméno mé, mne přijímá.

VE SVÁTEK SV. IGNÁCE, BISKUPA A MUČEDNÍKA (1. února.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Římanům 8, 35—39.

Bratří! Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Soužení nebo úzkost nebo hlad nebo nahota nebo nebezpečnost nebo pronásledování nebo meč? (Jakož jest psáno: »Neboť pro tebe jsme na smrt vydáváni po celý den; pokládáni jsme za ovce na zabití.«) Ale v tom ve všem vítězíme úplně skrze toho, jenž si nás zamiloval. Neboť jsem přesvědčen, že ani smrt ani život ani andělé ani knížata ani mocnosti, ani věci přítomné ani budoucí, ani síla ani výška ani hloubka, ani které stvoření jiné nebude nás moci odloučiti od lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Jana 12, 24—26.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Amen, amen pravím vám: Nezemře-li zrna pšeničné, jež padlo do země, zůstává samotno; zemře-li však, přináší mnoho užitku. Kdo miluje život svůj, ztratí jej, a kdo nenávidí život svůj na tomto světě, k životu věčnému zachová jej. Slouží-li mi kdo, následuj mne, a kde jsem já, tam bude i služebník můj. Bude-li mi kdo sloužiti, poctí jej Otec můj.«

* Pán Ježíš přirovnává sebe k zrna pšeničnému. Jako zrna to byvši zaseto nepřinese žádného užitku, jestliže samo nezetlí, tak ani vtělení Syna Božího a dosavadní působení nepřinese ani oslavy jeho lidské přirozenosti, ani užitku lidstvu, leč sám jako člověk dříve zemře. A podobně musí přemáhati sebe, ano i život svůj obětovati, také jeho vyznavač a zvláště jeho zřízenec, neboť kdo miluje nezřízeně život svůj a proto není hotov nenáviděti, t. j. obětovati jej pro Krista, když by toho bylo třeba, ztratí jej, a to nejen smrtí časnou, nýbrž i smrtí věčnou, ježto bude vyloučen od věčné spásy.

VE SVÁTEK OČIŠŤOVÁNÍ BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE ČILI HROMNIC

(2. února.)

Čtení z proroka Malachiáše 3, 1—4.

Toto praví Hospodin Bůh: Aj, já posílám anděla svého, aby připravil cestu přede mnou. Náhle pak přijde do chrámu svého panovník, po kterém vy toužíte; posel smlouvy, jejž vy chcete; aj, přichází, praví Hospodin zástupů. Kdo však snese den příchodu jeho a kdož obstojí, až se objeví? Jeť on jako tavící oheň a jako lužidlo, kterým se bílí. Zasedna bude tavit a čistit; vyčistí syny Leviovy, protříbí je jako zlato a stříbro, aby Pánu obětovali ve spravedlnosti; i bude se líbit Pánu obět Judy a Jerusalema jako za dnů minulých věků, za let starobylých, praví Hospodin všemohoucí.

Evangelium podle sv. Lukáše 2, 22—32.*

Za onoho času, když se naplnili dnové očišťování Marie podle zákona Mojžíšova, donesli Ježíše do Jerusalema, aby ho představili před Hospodinem, jakož jest psáno v zákoně Páně: „Každý pacholík, jenž otvírá život, buď zasvěcen Pánu“, a aby dali obět podle toho, jak pověděno jest v zákoně Páně, dvě hrdliček nebo dvě holoubátek. A hle, v Jerusalemě byl člověk, jehož jméno bylo Simeon, a člověk ten byl spravedlivý i bohabojný a oče-

* Podle zákona Mojžíšova matka po porodu syna byla pokládána 7 dní za nečistou a nesměla ani po následujících 33 dní vejíti do chrámu a používatí věcí Bohu obětovaných. Porodila-li děvče, trval stav ten dvakrát tak dlouho. Po uplynutí doby té byla povinna přinést v chrámě obět očištnou, a to, byla-li bohatá, jednoho beránka ročního v obět zápalnou a jedno holoubě neb hrdličku v obět za hříchy; byla-li chudá, podala místo beránka hrdličku nebo holoubě, celkem tedy dvě hrdličky nebo dvě holoubata. Bůh přikázal to, aby přiváděl tím na paměť, že člověk přichází na svět ve stavu hříchu a potřebuje vykoupení. Panna Maria nebyla ovšem vázána oním zákonem před Bohem; nicméně podrobila se mu, jednak z pokory a poslušnosti, jednak proto, aby opominutím zákona nedala pohoršení jiným, kteří neznali ještě tajemství vtělení Syna Božího. — Jsouc však chudá, přinesla obět chudých, dvě hrdličky neb dvě holoubátka. Při té příležitosti byl Pán Ježíš poznán i uznán jako Vykupitel světa od Simeona a vdovy Anny.

kával potěšení Izraelova, a Duch svatý byl v něm. A on dostal zjevení od Ducha svatého, že neumře, leč by dříve uzřel Mesiáše Hospodinova. I přišel v Duchu do chrámu, a když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby za něj učinili podle obyčeje zákona, vzal ho on na lokty své a velebil Boha a řekl: „Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého podle slova svého v pokoji, neboť viděly oči mé spásu tvou, kterou jsi připravil před očima všech národů, světlo k osvětlení pohanů a k slávě lidu svého izraelského.“

VE SVÁTEK SV. BLAŽEJE, BISKUPA A MUČEDNÍKA (3. února.)

Čtení (2. Kor. 1, 3—7) i evangelium (Mat. 16, 24—27) jako v den sv. mučedníka biskupa (II.), na str. 266.

VE SVÁTEK SV. HÁTY, PANNY A MUČEDNICE (5. února.)

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským, 1, 26—31.

Bratří! Hled'te na své povolání, že nemnoho moudrých podle těla, nemnoho mocných, nemnoho urozených [jest mezi vámi]; ale co pošetilé jest podle [soudu] světa, to si vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co slabé jest podle [soudu] světa, to si vyvolil Bůh, aby zahanbil silné, a co neurozené jest ve světě a opovržené a čeho není, to vyvolil Bůh, aby zkazil to, co jest; aby se žádný člověk nechlubil před Bohem. Z něho však vy jste v Kristu Ježíši, jenž se stal nám milostí Boží, moudrostí a spravedlností a posvěcením i vykoupením; aby [se stalo], co jest psáno: „Kdo se chlubí, v Pánu se chlubí!“

Evangelium podle sv. Matouše 19, 3—12.

Za onoho času přistoupili k Ježíšovi farizeové a pokoušeli ho řkouce: »Jest dovoleno člověku propustiti svou manželku z příčiny

kterékoliv?« On pak odpovídaje řekl jim: »Nečtli jste, že ten, který stvořil člověka na počátku, mužem a ženou je učinil a řekl: „Proto opustí člověk otce svého i matku svou a přidrží se manželky své, a budou dva v těle jednom?“ Nejsou tedy již dva, nýbrž jedno tělo. Nuže, co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!« Řekli jemu: »Proč tedy přikázal Mojžíš dáti lístek zápuďný a propustiti?« Dí jim: »Pro tvrdost srdce vašeho dopustil vám Mojžíš propouštění manželky vaše, ale s počátku nebylo tak. Pravím však vám: Kdo propustí manželku svou leč pro smilství a pojme jinou, cizoloží, a kdo pojme propuštěnou, cizoloží.« Řkou jemu učedníci jeho: »Takový-li jest poměr mezi mužem a ženou, není dobře ženiti se.« On pak řekl jim: »Ne všichni chápají slova toho, nýbrž ti, jimž jest dáno. Jsouť panicové, kteří se tak narodili z matky, a jsou panicové, kteří učiněni jsou jimi od lidí, a jsou panicové, kteří se sami oddali panictví pro království nebeské. Kdo může chápati, chápej!«

VE SVÁTEK SV. DOROTY, PANNY A MUČEDNICE

(6. února.)

Čtení (Sirach. 51, 13—17, i evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny a mučednice, (II.), na str. 281.

VE SVÁTEK SV. CYRILLA ALEX., BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(9. února.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církevního, na str. 276.

VE SVÁTEK SV. APOLONIE, PANNY A MUČEDNICE

(9. února.)

Čtení (Sirach. 51, 1—8 a 12) i evangelium (Mat. 25, 1—13) jako v den sv. panny a mučednice, (I.), na str. 280.

VE SVÁTEK SV. SCHOLASTIKY, PANNY

(10. února.)

Čtení (2. Kor. 10, 17—18, 11, 1—2) jako v den sv. panny, (III.),
na str. 282.

Evangelium (Mat. 25, 1—13) jako v den sv. panny a mučednice (I.),
na str. 280.

VE SVÁTEK ZJEVENÍ NEPOSKVRNĚNÉ PANNY MARIE (V LURDECH)

(11. února.)

Čtení ze Zjevení sv. Jana apoštola 11, 19; 12, 1 a 10.

I otevřel se chrám Boží na nebi a ukázala se archa úmluvy jeho v chrámě jeho, a nastalo blýskání a hřímání a hromobití a krupobití veliké. I ukázalo se veliké znamení na nebi: žena oděná sluncem a měsíc pod nohama jejíma a na hlavě její koruna z dvanácti hvězd. I uslyšel jsem hlas veliký v nebi, an praví: „Nyní stala se spása a síla a království Boha našeho i moc Pomazaného jeho.“

Evangelium podle sv. Lukáše 1, 26—31.

Za onoho času poslán byl anděl Gabriel od Boha do města galilejského, jemuž jméno Nazaret, k panně, zasnoubené muži, jemuž jméno bylo Josef, z domu Davidova, a jméno panny Maria. A vešed k ní anděl řekl: »Zdrávas, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami.« Ona pak, uslyševši jej, užasla nad řečí jeho a myslila, jaké by to bylo pozdravení. I řekl jí anděl: »Neboj se Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Aj, počneš v životě a porodíš syna a nazveš jméno jeho Ježíš.«

VE SVÁTEK STOLCE SV. PETRA, APOŠTOLA, V ANTIOCHII

(22. února.)

Jako v den Stolce v Římě, na str. 184.

VE SVÁTEK SV. PETRA DAMIANSKÉHO, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(23. února.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den
sv. Učitele církevního, na str. 276.

VE SVÁTEK SV. MATĚJE, APOŠTOLA

(24., v roce přestupném 25. února.)

Čtení ze skutků apoštolských 1, 15—26.

V těch dnech povstav Petr mezi bratry řekl (bylo pak pohromadě počtem asi sto dvacet osob): »Muži bratří, musilo se naplniti Písmo, které Duch svatý předpověděl ústy Davidovými o Jidášovi, jenž se stal vůdcem těch, kteří jali Ježíše, neboť byl přičten k nám a obdržel účast v této službě [naší]. On vyzískal pole ze mzdy nepravosti a spad střemhlav rozpukl se v půli a vykydly se všecky vnitřnosti jeho. A vešlo to ve známost všem obyvatelům jerusalemským, takže pole ono bylo nazváno v řeči jejich Hakeldama, to jest pole krve. Jest totiž psáno v knize žalmů: „Ať spustne příbytek jeho a nebudiž nikoho, jenž by obýval v něm, a úřad jeho ať dostane jiný.“ Musí tedy z těch mužů, kteří byli s námi po všecken čas, ve kterém Pán Ježíš obcoval mezi námi, počav od křtu Janova až do dne, ve kterém byl vzat od nás, z těch jeden musí býti s námi svědkem vzkříšení jeho.« I představili dva, Josefa, zvaného Barsabáš, jenž měl příjmí Justus, a Matěje, a modlíce se pravili: »Ty, Pane, jenž znáš srdce všech, ukaž, kterého z těchto dvou jsi vyvolil, aby dostal místo v této službě, totiž v úřadě apoštolském, z něhož Jidáš vystoupil, aby odešel na místo svoje.« I odevzdali pro ně losy, a los padl na Matěje, a byl přičten k jednácti apoštolům.

Evangelium podle sv. Matouše 11, 25—30.

Za onoho času odpovídaje Ježíš řekl: »Velebím tebe, Otče, Pane nebe i země, že jsi skryl tyto věci před moudrými a opatrnými a zjevil jsi se maličkým, ano, Otče, že tak se ti zalíbilo. Všecko jest mi dáno od mého Otce, a nikdo nezná Syna leč Otec, aniž kdo zná Otce leč Syn a komu by chtěl Syn zjeviti. Pojd'te ke mně všickni, kteří se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte jho mé na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem: a naleznete pokoj duším svým; neboť jho mé jest sladké a břímě mé jest lehké.«

VE SVÁTEK SV. GABRIELA OD BOLESTNÉ PANNY MARIE, VYZNAVAČE

(27. nebo 28. února.)

Čtení z prvního listu sv. Jana apoštola 2, 14—17.

Nejmilejší! Píši vám, jinoši, poněvadž jste silní a slovo Boží zůstává ve vás a přemohli jste zloducha. Nemilujte světa, ani těch věcí, které jsou ve světě. Miluje-li kdo svět, není v něm lásky Otcovy, neboť všecko, co jest ve světě, jest žádost těla a žádost očí a pýcha života, která není z Otce, ale ze světa. A svět pomíjí i žádost jeho, kdo však činí vůli Boží, zůstává na věky.

Evangelium podle sv. Marka 10, 13—21.

Za onoho času podávali Ježíšovi dítky, aby se jich dotkl. Učedníci však domlouvali těm, kteří je přinášeli. Ale Ježíš, vida je, zamrzl se nad tím a řekl jim: »Nechte maličkých přijíti ke mně a nebraňte jim: neboť takových jest království Boží. Amen pravím vám, kdo nepřijme království Božího jako dítě, nevejde do něho.« I bral je na lokty, vzkládal na ně ruce a žehnal jim. A když vyšel na cestu, přiběhl kdosi a pokleknuv před ním, tázal se ho: »Mistře dobrý, co mám činit, abych došel života věčného?« Ježíš pak řekl jemu:

»Proč mne nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, leč jediný Bůh. Příkázání znáš: Nezabiješ, nezczizoložíš, nepokradeš, nepromluvíš křivého svědectví, nebudeš podváděti, cti otce svého i matku svou!« A on odpověděv řekl jemu: »Mistře, to všechno jsem zachovával od svého mládí.« Tu Ježíš laskavě na něj pohleděv řekl mu: »Jednoho se ti nedostává, jdi, prodej co máš, a dej chudým a budeš míti poklad v nebi; a přijď a následuj mne!«

VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉ ANEŽKY ČESKÉ, PANNY

(2. března.)

Čtení (2. Kor. 10, 17—18; 11, 1—2) jako v den sv. panny (III.), na str. 282. Evangelium (Mat. 25, 1—13) jako v den sv. panny a mučednice (I.) na str. 280.

VE SVÁTEK SV. KUNHUTY, CÍSAŘOVNY, PANNY

(3. března.)

Čtení (1. Kor. 7, 25—34) jako v den sv. panny (IV.) na str. 282. Evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny a mučednice (II.) na str. 281.

V DEN PAMÁTKY PŘENESENÍ SV. VÁCLAVA, MUČEDNÍKA

(4. března.)

Čtení (Moudr. 10, 10—14) jako v den sv. mučedníka (III.) str. 267. Evangelium (Mat. 16, 24—27) jako v den sv. mučedníka biskupa (II.), na str. 267.

VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉHO BEDŘICHA, OPATA ŘÁDU PREMONSTRÁTSKÉHO

(6. března.)

Čtení (Sirach. 45, 1—6) i evangelium (Mat. 19, 27—29) jako v den sv. opata na str. 279.

VE SVÁTEK SV. TOMÁŠE AKVINSKÉHO, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(7. března.)

Čtení z knihy Moudrosti 7, 7—14.

Modlil jsem se i byl mi dán rozum, vzýval jsem Boha i přišel mi duch moudrosti. Vážil jsem si jí nad žezla a trůny a bohatství za nic jsem nepokládal proti ní. Aniž jsem přirovnal k ní drahého kamene; neboť všeliké zlato přirovnané k ní je troška písku, a za bláto třeba pokládati stříbro proti ní. Nad zdraví a krásu zamiloval jsem si ji a dal jsem jí přednost před světlem [světa], ježto neuhasitelné je světlo její. Než spolu s ní přišlo mi všechno dobré a nesčíslné bohatství skrze ruce její, i veselil jsem se ze všech věcí, protože moudrost jest jejich velitelkou; a nevěděl jsem [kdysi], že je těch věcí matkou. Jako jsem se jí nezištně naučil, tak se bez závisti o ni sdílím, bohatství jejího neukrývám; jeť nevyčerpatelným pokladem lidem; kdož ho užívají, získávají si přátelství Boží, doporučení jsouce dary, jež ukázněnost přináší.

Evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církve
na str. 277.

VE SVÁTEK SV. JANA Z BOHA, VYZNAVAČE

(8. března.)

Čtení (Sirach. 31, 8—11) jako v den sv. vyznavače ne biskupa,
na str. 278.

Evangelium (Mat. 22, 34—46) jako v neděli 17. po sv. Duchu
na str. 165.

VE SVÁTEK SV. FRANTIŠKY ŘÍMSKÉ, VDOVY

(9. března.)

Čtení (Přisl. 31, 10—31) jako v den sv. ženy (II.) na str. 283.

Evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny a mučednice
(II.) na str. 281.

**VE SVÁTEK SV. Řehoře, Papeže, Vyznavače
A UČITELE CÍRKEVNÍHO**
(12. března.)

Čtení (I. Petr. 5, 1—4 a 10—11) i evangelium (Mat. 16, 13—19)
jako v den sv. papežů, na str. 264.

**VE SVÁTEK SV. KLEMENTA MARIE HOFBAUERA,
VYZNAVAČE**
(15. března.)

Čtení (1. Kor. 4, 9—14) i evangelium (Luk. 12, 32—34) jako v den
sv. vyznavače ne biskupa (II.), na str. 279.

VE SVÁTEK SV. LONGINA, MUČEDNÍKA
(16. března.)

Čtení (Moudr. 10, 10—14) jako v den sv. mučedníka (III.)
na str. 267.

Evangelium (Mat. 10, 24—27) jako v den sv. mučedníka (II.)
na str. 267.

**VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉHO JANA SARKANDRA,
MUČEDNÍKA**
(17. března.)

Čtení (2. Tim. 2, 8—10; 3, 10—12) i evangelium (Mat. 10, 26—32)
jako v den sv. mučedníka ne biskupa (IV.), na str. 268.

**VE SVÁTEK SV. CYRILA JERUSALEMSKÉHO,
BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO**
(18. března.)

Čtení (Sirach. 39, 6—14) jako na str. 277.

Evangelium podle sv. Matouše 10, 23—28.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: Když vás budou pronásledovati v městě tomto, utecte do jiného. Amen, pravím vám. vy nebudete u konce se všemi městy izraelskými, až přijde Syn člověka. Není učedník nad mistra, ani služebník nad pána svého. Dostí jest učedníku, má-li se jako jeho mistr, a služebníku, má-li se jako jeho pán. Jestliže hospodáře nazvali Beelzebubem, čím spíše domácí jeho? Nebojte se jich tedy, neboť nic není skrytého, co nebude odkryto, a nic tajného, co nebude zvěděno. Co vám pravím ve tmě, povězte na světle, a co slyšíte v ucho, hlásejte na střeších. A nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo, duše však zabíti nemohou, ale bojte se spíše toho, jenž může duši i tělo zatratiti do pekla.

**VE SVÁTEK SV. JOSEFA, SNOUBENCE
BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE, VYZNAVAČE
(19. března.)**

Čtení z knihy Sirachovcovy 45, 1—6.*

Milý Bohu byl i lidem, jehožto památka je v požehnání. Proslavil ho podobně jako svaté a velkým učinil ho na postrach nepřátel. Slovy jeho příšerné úkazy zkrotil, slavným učinil ho před králi. Dal mu přikázání pro svůj národ a svou velebnost mu ukázal. Pro jeho věrnost a tichost si zasvětil jej, vyvolil ho z veškerého lidstva. Dopřál mu slyšet Boha, mluvu jeho, kázal mu též, aby vstoupil do oblaku. A tváří v tvář mu dal přikázání, zákon života a osvícení.

Evangelium podle sv. Matouše 1, 18—21.

Když byla matka Ježíšova, Maria, zasnoubena Josefovi, nalezena jest, prve než-li se sešli, těhotnou z Ducha svatého. Josef pak, muž její, jsa spravedlivý a nechtěje postaviti ji na odiv, odhodlal se propustiti ji tajně. Když však o tom přemýšlel, hle, anděl Páně

* Co ve slovném smyslu řečeno tu o Mojžíšovi, obrací církev na sv. Josefa (i na sv. opata).

ukázal se mu ve snách a řekl: »Josefe, synu Davidův, neboj se přijmouti Marii, manželku svou; neboť co se v ní počalo, z Ducha svatého jest. Porodí pak syna, a nazveš jméno jeho Ježíš [Spasitel], neboť on spasí lid svůj od hříchů jejich.«

VE SVÁTEK SV. BENEDIKTA, OPATA

(21. března.)

Čtení (Sirach. 45, 1—6) i evangelium (Mat. 19, 27—29) jako v den sv. opata, na str. 279.

VE SVÁTEK SV. GABRIELA, ARCHANDĚLA

(24. března.)

Čtení z proroka Daniela 9, 21—26.

V těch dnech, hle, muž Gabriel, jejž jsem byl viděl v předchozím vidění rychle přiletěv dotkl se mne v dobu večerní oběti. A poučiv mne a mluvě se mnou, řekl: »Danieli, nyní jsem vyšel, abych tě poučil, abys rozuměl. Na počátku proseb tvých vyšel výrok a já jsem přišel, abych jej oznámil, neboť muž žádostí jsi; ty tedy pozoruj řeč a rozuměj vidění! Sedmdesát týdnů je stanoveno tvému národu a svatému městu tvému, aby zamezena byla neřest, aby konec vzal hřích a zahlazena byla nepravost, aby přivedena byla věčná spravedlnost a naplnilo se vidění i proroctví, aby pomazán byl Svatý svatých. Věz tedy a pozoruj: od vyjití výroku, aby zase byl vystavěn Jerusalelem až do Pomazaného knížete bude sedm týdnů a šedesát dva týdny; a opět bude vystavěna ulice a zdi za tísnivých časů. A po těch šedesátidvou týdnech zabit bude Pomazaný a nebude jeho lid, který ho zapře. A město i svatyni rozmete národ s knížetem, který přijde; konec jeho zkáza a po válce uložené zpuštění.«

Evangelium (Luk. 1, 26—38), jako ve středu suchých dnů adventních, str. 12.

VE SVÁTEK ZVĚSTOVÁNÍ BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE

(25. března.)

Čtení z proroka Isaiáše (7, 10—15) a evangelium podle sv. Lukáše (1, 26—38), jako ve středu suchých dnů adventních, str. 12.

VE SVÁTEK SV. HAŠTALA, MUČEDNÍKA

(26. března.)

Čtení z knihy Moudrosti (10, 10—14), jako v den sv. mučedníka (III.) na str. 267; evangelium podle sv. Matouše (16, 24—27) jako v den sv. mučedníka (II.) na str. 267; v době velikonoční však jako v den sv. mučedníka (I.), na str. 273.

VE SVÁTEK SV. JANA Z DAMAŠKU, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(27. března.)

Čtení z knihy Moudrosti 10, 10—17.

Spravedlivého vedl Hospodin rovnými cestami, a ukázal mu království Boží, a znalost svatých věcí mu udělil; dovedl ho k bohatství námahami a plody práce jeho rozmnožil. Když ho oklamati chtěli, byl u něho a zjednal mu zámožnost. Chránil ho před nepřáti, když měl býti přepaden, zabezpečil ho, v zápasu tuším získal mu vítězství, aby zvěděl, že všechno zmůže moudrost. Ta neopustila spravedlivce když byl prodán, ale hříšníků ho uchránila. Sestoupila s ním do vězení, ani v poutech ho neopustila, až mu přinesla žezlo královské vlády a moc nad jeho utlačovateli a ze lži usvědčila ty, kdo ho očernili, a jemu slávu věčnou udělila. Ta lid spravedlivý a plémě bez úhony vyprostila z národa, který jej utiskoval. Vešla v duši sluhy Božího a postavila se proti hrozným králům v zázracích a divech. Zjedнала spravedlivým mzdu za jejich práce.

Evangelium podle sv. Lukáše 6, 6—11.

Za onoho času stalo se v druhou sobotu, že vešel Ježíš do synagogy a učil. A byl tam člověk, jenž měl pravou ruku uschlou. Zákonníci a farizeové ho pozorovali, bude-li v sobotu uzdravovati, aby našli, z čeho by ho obžalovali. On však znal myšlení jejich; i řekl člověku, jenž měl uschlou ruku: »Vstaň a postav se doprostřed!« I vstal a postavil se. Ježíš pak jim řekl: »Ptám se vás: Jest dovoleno v sobotu dobře činiti či zle, život zachovati či zahubiti?« A pohleděv kolem po nich po všech, řekl tomu člověku: »Vztáhni svou ruku!« I vztáhl a ruka jeho byla uzdravena. Oni však se naplnili nesmyslností a umlouvali se vespolek, co by Ježíšovi učinili.

VE SVÁTEK SV. JANA KAPISTRÁNA, VYZNAVAČE
(28. března.)

Čtení (Moudr. 10, 10—14) jako v den sv. mučedníka ne biskupa (III.), na str. 267.

Evangelium (Luk. 9, 1—6), jako ve čtvrtek svatodušní, na str. 144.

VE SVÁTEK SEDMI BOLESTÍ BL. PANNY MARIE,
V PÁTEK PO PÁTÉ NEDĚLI POSTNÍ

Čtení z knihy Judit 13, 22 a 23—25.

Požehnal tebe Hospodin mocí svou, nebo skrze tebe v niveč přivedl nepřátele naše. Požehnanás ty, dcero, od Hospodina, Boha nejvyššího, nade všechny ženy na zemi! Požehnaný Hospodin, jenž stvořil nebe i zemi, nebo dnes jméno tvé tak zvelebil, že nevymizí chvála tvá z úst lidí, ale pamětlivi budou moci Hospodinovy na věky, žes pro ně, pro tíseň a svízele národa svého nešetřila života svého, ale přispěla jsi na pomoc, aby nezahynul před obličejem Boha našeho.

Evangelium podle sv. Jana 19, 25—27.

Za onoho času stály u kříže Ježíšova jeho matka a sestra matky jeho Maria Kleofášova a Marie Magdalena. Tedy Ježíš uzřev matku a toho učedníka, kterého miloval, an tu stojí, řekl matce své: »Ženo, hle, syn tvůj.« Potom řekl učedníkovi: »Hle, matka tvá.« A od té chvíle přijal ji [ten] učedník k sobě.

VE SVÁTEK SV. FRANTIŠKA PAULÁNSKÉHO, VYZNAVAČE

(2. dubna.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Filipským 3, 7—12.

Bratří! Co mi bylo ziskem, to jsem položil pro Krista za škodné. Ano, já pokládám za škodné všechno pro vznešenost poznání Ježíše Krista, Pána mého, pro nějž to všechno jsem obětoval a pokládám za brak, abych získal Krista a byl nalezen v něm, totiž jako takový, jenž bych neměl spravedlnosti své, té, která jest ze Zákona, nýbrž tu, která jest z víry v Krista Ježíše, tu spravedlnost, která jest od Boha na základě víry, abych poznal její moc i moc jeho zmrtvýchvstání a účast v jeho utrpení, připodobňuje se k smrti jeho, jestli bych snad došel vzkříšení z mrtvých. Pravím to, ne že bych toho byl již dosáhl aneb již dokonalý byl, nýbrž usiluji, abych též uchvátil, ježto jsem také byl uchvácen od Ježíše Krista.

Evangelium (Luk. 12, 32—34) jako v den vyznavače (II.)
na str. 279.

VE SVÁTEK SV. ISIDORA, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(4. dubna.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církevního na str. 276.

VE SVÁTEK SV. BENEDIKTA JOSEFA LABRE, VYZNAVAČE

(16. dubna.)

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola k Timoteovi 6, 6—12.

Nejmilejší! Velikým pramenem zisku jest pobožnost se spokojeností. Nic jsme zajisté nepřinesli na tento svět, patrně, že také nic nemůžeme odnésti. Majíce pak živobytí a oděv, spokojme se s tím! Kdo však chtějí bohatnouti, upadají v pokušení a v osidlo d'áblovo a v mnoho žádostí nerozumných i škodlivých, které vrhají lidi ve zkázu a v záhubu. Neboť kořenem všeho zla jest chtivost [peněz], po nichž někteří bažíce zbloudili od víry a způsobili si mnoho bolesti. Ty však, muži Boží, varuj se toho; usiluj však o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, tichost. Bojuj dobrý boj víry, dosáhni života věčného!

Evangelium (Mat. 16, 24—27) jako v den sv. mučedníka (II.),
na str. 267.

VE SVÁTEK SV. VOJTĚCHA, BISKUPA, MUČEDNÍKA A PATRONA ČESKÉHO

(23. dubna.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k židům 5, 1—6.*

Bratří! Každý velekněz, jsa brán z lidí, ustanovuje se pro lidi ve věcech, které se vztahují k Bohu, aby přinášel dary a oběti za hříchy, který by mohl lítost míti nad nevědomými a bloudícími, jsa též sám obklíčen slabostí; a proto má za hříchy obětovati jak za lid, tak za sebe. A nikdo nebere té důstojnosti sobě sám, nýbrž

* Sv. apoštol chtěje dokázati, že Pán Ježíš jest veleknězem, udává dvě vlastnosti či známky pravého velekněze, totiž že podáváním obětí činí dosti za hříchy lidí a je smíruje s Bohem, a že k té důstojnosti velekněžské povolán byl od Boha, a ukazuje, že ty vlastnosti obě Pán Ježíš vskutku má.

jsa povolán od Boha, jakož i Aron. Tak ani Kristus neosobil si sám důstojnosti velekněze, nýbrž [dal mu ji ten], jenž k němu pravil: „Syn můj jsi ty; já dnes zplodil jsem tebe,“ jakož i na jiném místě dí: „Ty jsi kněz na věky podle řádu Melchisedechova.“

Evangelium podle sv. Jana 10, 11—16.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš farizeům: »Já jsem pastýř dobrý. Dobrý pastýř dává život za ovce své. Nájemník však a ten, kdo není [pravý] pastýř, jehož nejsou ovce vlastní, vida vlka, an jde, opouští ovce a utíká; a vlk lapá a rozhání ovce. Nájemník pak utíká, poněvadž jest nájemník a nezáleží mu na ovcích. Já jsem pastýř dobrý a znám své a znají mne moje. Jako mne zná Otec, i já znám Otce, a život svůj dávám za ovce své. Mám ještě jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince; i ty musím přivésti a hlas můj slyšeti budou, a bude jeden ovčinec a jeden pastýř.«

VE SVÁTEK SV. JIŘÍ, MUČEDNÍKA

(24. dubna.)

Čtení (v Tim. 2, 8—10; 3, 10—12) jako v den sv. mučedníka (IV.),
na str. 268.

Evangelium podle sv. Jana 15, 1—7.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Já jsem vinný kmen pravý a Otec můj jest vinař. Každou ratolest ve mně, která

* Pán Ježíš jest vinný kmen pravý, t. j. opravdový či takový, který se co nejdokonaleji srovnává s ideou vinného kmene, neboť projevuje se v něm ve smyslu vyšším a proto i opravdovějším vše, co se děje ve vinném kmeni v příčině jeho ratolestí. Jako totiž ratolesti dostávají od kmene veškerou šťávu a sílu, aby rostly a plody vydávaly, tak i apoštolé a všickni věřící dostávají od Krista Pána milost a sílu, aby dobře a tak smýšleli, cítili a jednali, aby to bylo záslužné pro život věčný. — Otec jest vinař, pokud totiž On to jest, který onen vinný kmen štípl ustanoviv, aby druhá osoba božská se vtělila a Učitelem i Spasitelem lidstva se stala. On jest to také, který ratolesti, t. j. věřící opatruje a ošetřuje, kterýž i na ovoce či na dobré skutky právo má a jemuž přísluší konati soud nad nimi.

nenese ovoce, odejme a každou, která nese ovoce, očistí, aby nesla více ovoce. Vy jste již čisti tím slovem, které jsem vám mluvil. Zůstaňte ve mně a já ve vás. Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstane-li ve kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy [jste] ratolesti; kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší ovoce mnoho, neboť beze mne nemůže nic činiti. Jestliže kdo ve mně nezůstane, vyvržen bude ven jako ratolest; i uschne a seberou ji a vrhnou na oheň a bude hořeti. Zůstanete-li ve mně a slova má zůstanou-li ve vás, cokoli budete chtít, prostě a stane se vám.«

VE SVÁTEK SV. MARKA, EVANGELISTY

(25. dubna.)

Čtení z proroka Ezechiela 1, 10—14.*

Byly pak podoby čtyř živočichů: podoba člověka, podoba lva na pravé straně těch čtyř [živočichů], podoba býka na levé straně těch čtyř [živočichů] a podoba orla vzadu těch čtyř [živočichů]. Tváře jejich a křídla jejich byla do výše roztažena; dvě křídla každého z nich se dotýkala a dvě přikrývala těla jejich. Každý ten živočich chodil čelem vpřed; kam je duch pudil, tam kráčeli, a neobraceli se, když chodili. A bylo zřítí, že podoba živočichů je jako uhlí planoucí ohněm, a jako by hleděl člověk na pochodně; mezi živočichy kmital se velmi jasný oheň a z ohně vycházely blesky. A [ti] živočichové chodili sem a tam jako kmitavý blesk.

Evangelium podle sv. Lukáše 10, 1—9.

Za onoho času vyvolil Pán ještě jiných sedmdesát dva a poslal je po dvou před sebou do každého města i místa, kam hodlal sám

* Prorok vidí velebnost Boží, vznášející se nad cheruby, kteří se rozumností a svobodnou vůlí podobají člověku, svou silou jej převyšují jako lev a býk, a pohyblivostí vynikají nad něho jako orel. — Podle těchto cherubů zobrazovány bývají znaky evangelistů. Matouš má ve štítě člověka, Marek lva, Lukáš býka, Jan orla.

přijíti. I pravil jim: »Žeň sice hojná jest, ale dělníků málo. Proste tedy Pána žní, aby poslal dělníky na žeň svou. Jděte; aj, já posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste [s sebou] měšce, ani mošny, ani obuvi, a nikoho na cestě nepozdravujte! Do kteréhokoli pak domu vejdete, napřed řekněte: „Pokoj domu tomuto!“ A bude-li tam člověk pokoje hodný, spočine na něm pokoj váš; pak-li ne, vrátí se k vám. V tom domě pak zůstávejte a jezte a pijte, co mají; neboť hoden jest dělník mzdy své. Nepřecházejte z domu do domu! A do kteréhokoli města vejdete a přijmou vás, [tam] jezte, co vám předloží, a uzdravujte nemocné, kteří jsou v něm, a rcete jim: „Přiblížilo se k vám království Boží.“«

VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE DOBŘE RADY

(26. dubna.)

Čtení (Sirach. 24, 23—31) jako ve svatvečer Neposkvrněného početí na str. 181.

Evangelium podle sv. Lukáše 1, 26—33.

Za onoho času poslán byl anděl Gabriel od Boha do města galilejského, jemuž jméno Nazaret, k panně zasnoubené muži, jemuž jméno bylo Josef, z domu Davidova a jméno Panny Maria. A vešed k ní anděl řekl: »Zdrávas, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami.« Ona pak uslyševši jej užasla nad řečí jeho a myslila, jaké by to bylo pozdravení. I řekl jí anděl: »Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Aj, počneš v životě a porodíš syna a nazveš jméno jeho Ježíš. Ten bude veliký a Synem Nejvyššího slouti bude a dá mu Pán Bůh trůn Davida, otce jeho; a bude královati v domě Jakubově na věky a království jeho nebude konce.«

VE SVÁTEK SV. PETRA KANISIA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(27. dubna.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církevního na str. 276.

VE SVÁTEK SV. KATEŘINY SIENSKÉ, PANNY (30. dubna.)

Čtení (2. Kor. 10, 17—18; 11, 1—2) jako v den sv. panny (III.) 282
a evangelium (Mat. 25, 1—13) jako v den sv. panny a mučednice
(I.) na str. 280.

NA SLAVNOST SV. JOSEFA, SNOUBENCE BL. PANNY MARIE A PATRONA CELÉ CÍRKVE (Ve středu po druhé neděli po velikonocích.)

Čtení z první knihy Mojžíšovy 49, 22—26.

Plodným odnožem jest Josef, plodným odnožem a krásného vze-
zření; jeho ratolesti se rozbíhají po zdi. Dráždí ho, roztrpčují a
závidí mu lučištníci. [Avšak] pevně trvá jeho luk, pouta rukou
i ramenou jeho rozvázala ruka Silného Jakubova; odtud stal se
pastýřem a skalou Izraelovou. Bůh otce tvého bude tvým pomoc-
níkem a Všemohoucí bude ti žehnati hojným požehnáním s nebe
shora, hojným požehnáním hlubin odpočívajících dole, hojným
požehnáním prsů i lůna. [Toto] požehnání tvého otce bude větší
než požehnání otců jeho, dokud nevzejdou vzácné plody pravěkých
pahorků. [Tato požehnání] sneste se na hlavu Josefovu, na téměř
toho, jenž jest knížetem mezi bratry.

Evangelium podle sv. Lukáše 3, 21—23.

Za onoho času stalo se, když se všechen lid dal pokřít a když
Ježíš byl pokřtěn a se modlil, otevřelo se nebe a Duch svatý v tě-
lesné způsobě jako holubice sestoupil na něho a hlas s nebe za-
zněl „Ty jsi Syn můj milý, v tobě se mi zalíbilo.“ A ten Ježíš, když
počínal, byl asi ve třiceti letech, jsa, jak se domnívali, synem
Josefovým.

VE SVÁTEK SV. APOŠTOŮ FILIPA A JAKUBA, (MALÉHO)

(1. května.)

Čtení (Moudr. 5, 1—5) jako v den sv. mučedníka v době velikonoční na str. 273.

Evangelium podle sv. Jana 14, 1—13.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Nermutiž se srdce vaše! Věříte v Boha, i ve mne věřte! V domě Otce mého jest přibytků mnoho; kdyby nebylo, byl bych vám to řekl, neboť jdu, abych vám připravil místo. A jestliže odejdu a připravím vám místo, přijdu zase a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kdo jsem já. A kam já jdu, víte, i cestu znáte.« Řekl mu Tomáš: »Pane, nevíme, kam jdeš; i kterak můžeme znáti cestu?« Ježíš řekl jemu: »Já jsem cesta a pravda a život: nikdo nepřichází k Otci leč jen skrze mne. Kdybyste byli poznali mne, byli byste poznali i Otce mého; a od této chvíle poznáte ho a viděli jste ho.« Dí jemu Filip: »Pane, ukaž nám Otce, a to nám stačí.« Ježíš řekl jemu: »Tak dlouhý čas jsem s vámi, a nepoznali jste mne? Filipe, kdo vidí mne, vidí i Otce. Kterak ty pravíš: „Ukaž nám Otce?“ Nevěříš, že já v Otci a Otec ve mně jest? Slova, která já mluvím vám, nemluví sám od sebe, ale Otec, jenž zůstává ve mně, činí ty skutky. Nevěříte, že já v Otci a Otec ve mně jest? Ne-li, pro skutky sarny věřte! Amen, amen pravím vám: Kdo věří ve mne, bude i on činiti skutky, které já činím, ano větší nad ty bude činiti, neboť já jdu k Otci. A začkoliv budete prositi Otce ve jménu mém, učiním to.«

* Pán Ježíš louče se při poslední večeři se svými apoštoly, povzbuzuje je k pevné víře v něho a těší ujišťováním, že odejde také k jejich prospěchu, aby jim totiž připravil místa. Byv pak přerušen Tomášem a Filipem, poučuje je o tom, že mimo přirozenost lidskou má také přirozenost, podstatu božskou, a to ne jinou, než kterou má Otec, ač osobou jest odlišný od osoby Otcovy.

VE SVÁTEK SV. ZIKMUNDA, KRÁLE, MUČEDNÍKA A PATRONA ČESKÉHO

(2. května.)

Čtení (Moudr. 5, 1—5) i evangelium (Jan 15, 1—7) jako v den sv. mučedníka v čase velikonočním na str. 273.

VE SVÁTEK NALEZENÍ SV. KŘÍŽE

(3. května.)

Čtení (Filippským 2, 5—11) jako v neděli květnou na str. 95.

Evangelium podle sv. Jana 3, 1—15.*

Za onoho času byl jeden člověk z farizeů, jménem Nikodém, náčelník židovský. Ten přišel k Ježíšovi v noci a řekl jemu: »Mistře, víme, že jsi od Boha vyšel jako učitel; neboť nikdo nemůže činiti těch divů, které ty činíš, není-li Bůh s ním.« Ježíš odpověděl a řekl jemu: »Amen, amen pravím tobě: »Nenarodí-li se kdo znova, nemůže viděti království Božího.« Dí jemu Nikodém: »Kterak se může člověk naroditi jsa stár? Může-li po druhé vejíti v život matky své a [opět] se naroditi?« Ježíš odpověděl: »Amen, amen pravím tobě: Nenarodí-li se kdo znova z vody a Ducha svatého, nemůže vejíti do království Božího. Co se narodilo z těla, tělo jest, a co se narodilo z Ducha, duch jest. Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se znova naroditi. Vítr vane, kde chce, a slyšíš jeho hlas, ale nevíš, odkud přichází a kam jde; tak jest to při každém, kdo se narodil z Ducha.« Nikodém odpověděl a řekl jemu: »Kterak se to může státi?« Odpověděl Ježíš a řekl jemu: »Ty jsi učitelem v lidu izraelském, a to nevíš? Amen, amen pravím tobě: Co víme, to mluvíme, a co jsme

* Náčelník židovský, t. j. člen velerady. Také někteří členové velerady pojali jakousi víru v Ježíše Krista. Zejména Nikodém, pozoruje zázraky jeho, uznával, že jest poslancem Božím, a srovnáváje jednání jeho s proroctvími, tušil, že jest zaslíbeným Vykupitelem. Ale neměl o tom jistoty; tím méně znal, že Ježíš jest Synem Božím. Chtěje tedy zjednati si jistotu, šel k němu, ale nikoli ve dne (neboť se ostýchal lidí, zejména těch členů velerady, kteří se zaujali proti Ježíšovi), nýbrž v noci.

viděli, to dosvědčujeme, a svědectví našeho nepřijímáte. Jestliže jsem vám pověděl věci pozemské, a nevěříte, kterak uvěříte, povím-li vám věci nebeské? A nikdo nevstoupil na nebe, leč jen ten, jenž s nebe sestoupil, [totiž] Syn člověka, jenž jest v nebi. A jako Mojžíš povýšil hada na poušti, tak musí povýšen býti Syn člověka, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný.«

VE SVÁTEK SV. GOTHARDA, BISKUPA A VYZNAVAČE

(4. května.)

Čtení (Žid. 7, 23—27) i evangelium (Mat. 24, 42—47) jako v den
sv. biskupa vyznavače (II.), na str. 276.

VE SVÁTEK SV. FLORIANA, MUČEDNÍKA

(4. května.)

Čtení (Moudr. 5, 1—5) i evangelium (Jan 15, 1—7) jako v den
sv. mučedníka v čase velikonočním na str. 273.

VE SVÁTEK SV. MONIKY, VDOVY

(4. května.)

Čtení (1. Tim. 5, 3—10), jako v den svaté vdovy na str. 284.

Evangelium (Luk. 7, 11—16) jako v neděli 15. po sv. Duchu
na str. 163.

VE SVÁTEK SV. STANISLAVA, BISKUPA A MUČEDNÍKA

(7. května.)

Čtení (Moudr. 5, 1—5) i evangelium (Jan 15, 1—7) jako v den
sv. mučedníka v čase velikonočním na str. 273.

VE SVÁTEK SV. ROBERTA BELARMINA, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKVE

(13. května.)

Čtení (Moudr. 7, 7—14) jako v den sv. Tomáše Akv. na str. 198
i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den Učitele círk. na str. 277.

VE SVÁTEK SV. ISIDORA, ROLNÍKA, VYZNAVAČE

(15. května.)

Čtení z listu sv. Jakuba apoštola 5, 7—8, 11 a 16—18.

Bratří! Vytrvejte trpělivě až do příchodu Páně. Hle, rolník očekává drahocenného plodu zemského, jsa trpěliv, až obdrží [plod] raný i pozdní. Trpělivi buďte i vy, posilněte srdcí svých, neboť příchod Páně se přiblížil. Hle, blahoslavíme ty, kteří vytrvali trpělivě; o trpělivosti Jobově jste uslyšeli a konec od Pána jste viděli, že totiž Pán jest velmi slitovný a milosrdný. Vyznávejte se tedy jedni druhým z hříchů svých a modlete se za sebe vespolek, abyste byli spaseni; mnoho může modlitba spravedlivého usilovná. Eliáš byl člověk podrobený utrpením jako my, a prosil modlitbou, aby nepršelo na zemi; i nepršelo tři léta a šest měsíců. A opět se modlil; i vydalo nebe déšť a země dala úrodu svou.

Evangelium (Jan 15, 1—7) jako v den sv. mučedníka v čase velikonočním na str. 273.

VE SVÁTEK SV. JANA NEPOMUCKÉHO, MUČEDNÍKA A PATRONA ČESKÉHO

(16. května.)

Čtení z knihy Sirachovcovy 21, 26—31.

Blázen* dveřmi do domu nahlédává, ale muž ukázněný postojí venku. Neukázněný poslouchá skrze dveře, moudrý však nerad

* Blázen, t. j. člověk, který není hluboce proniknut náboženstvím, slídí po novinkách, zejména takových, které ubližují bližnímu na cti.

slýchá hanlivé řeči. Ústa nemoudrých nerozvážně mluví; ale slova moudrých na vážkách vážena bývají. V ústech mívají bláhoví svoje srdce; ale moudří mívají ústa svá v srdci. Bezbožný když satanovi zlořečí, zlořečí [tím] sám sobě.* Donašeč sám sebe poskvrňuje, mezi všemi bývá nenáviděn, i kdo s ním obcuje, docházívá zášti. Mlčelivý a rozumný, [ten] ctěn bývá.

Evangelium podle sv. Matouše 11, 2—10.

Za onoho času uslyšev Jan ve vězení o skutcích Kristových, poslal [k němu] dva z učedníků svých a vzkázal mu: »Ty-li jsi ten, jenž přijíti má, či jiného čekáme?« A Ježíš odpovídaje řekl jim: »Jděte a zvěstujte Janovi, co jste slyšeli a viděli: slepí vidí, kulhaví chodí, malomocní se očišťují, hluší slyší, mrtví vstávají z mrtvých, chudým se zvěstuje evangelium, a blahoslavený jest, kdo se nebude horšiti nade mnou.« Když pak oni odcházeli, počal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: »Co jste vyšli na poušť vidět? třtinu-li větrem se klátící? Anebo co jste vyšli vidět? člověka-li měkkým rouchem oděného? Aj, ti, kteří měkká roucha nosí, v domech královských jsou. Ale co jste vyšli vidět? Proroka-li? Zajisté; pravím vám, i více nežli proroka; neboť tento jest to, o němž jest psáno: Aj, já posílám anděla svého před tváří tvou, kterýž připraví cestu tvou před tebou.«

VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE, POMOCNICE KŘEŠŤANŮ

(24. května.)

Čtení (Sirach. 24, 14—16) i evangelium (Luk. 11, 27—28) jako ve svátky bl. Panny Marie na str. 285.

* Když postihne bezbožného neštěstí, přičítá to satanovi, a zapomíná, že by satan moci nad ním neměl, kdyby svými hříchy nebyl ho přivolal, a s ním se spolčil. Sobě tedy ať přičítá vinu na svém neštěstí!

VE SVÁTEK BLAHOŠL. ZDISLAVY BERKOVNY
(30. května.)

Čtení (Přísl. 31, 10—31) jako v den sv. ženy (II.), str. 283.

Evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny a mučednice
II. na str. 281.

**VE SVÁTEK BLAHOŠLAVENÉ PANNY MARIE
PROSTŘEDNICE VŠECH MILOSTÍ**
(31. května.)

Čtení z proroka Isaiáše 55, 1—3 a 5.

Všichni, kteří žízníte, pojd'te k vodám, kteří jste bez peněz pospěšte, kupujte, jezte; pojd'te, kupujte bez peněz, beze vší náhrady víno a mléko! Proč odvažujete stříbro za to, co neživí, a svůj perný výdělek za to, co nesyťí? Slyšte, slyšte mne, i budete hodovati, bude se kochati v tučných jídlech duše vaše. Nakloňte ucho své a pojd'te ke mně; poslouchajte a živa bude duše vaše. Hle, národy, kterých neznáš, přivoláš a národové, kteří tě neznali, poběhnou k tobě, pro Hospodina Boha tvého, pro svatého Izraelova, protože tě oslaví.

Evangelium (Jan 19, 25—27) jako ve svátek Sedmi bolestí
bl. Panny Marie na str. 204.

**VE SVÁTEK SV. NORBERTA, BISKUPA, VYZNAVAČE
A PATRONA ČESKÉHO**
(6. června.)

Čtení (Sirach. 44, 16—27; 45, 3—20) i evangelium (Mat. 25, 14—23)
jako v den sv. biskupa vyznavače (I.) na str. 275.

**VE SVÁTEK SV. PAVLÍNY, PANNY A MUČEDNICE,
PATRONKY OLOMOUCKÉ**
(6. června.)

Čtení (Sirach. 51, 1—8 a 12) a evangelium (Mat. 25, 1—13) jako
v den sv. panny a mučednice (I.) na str. 280.

VE SVÁTEK SV. BARNABÁŠE APOŠTOLA,

(11. června.)

Čtení ze Skutků apoštolských 11, 21—26 a 13, 1—3.*

V těch dnech veliký počet, jenž uvěřil v Antiochii, obrátil se k Pánu. I přišla pověst o tom k uším církve, která byla v Jerusalemě, a poslali Barnabáše až do Antiochie. Ten přišed a uzřev milost Boží, zaradoval se a napomínal je, aby v předsevzetí srdce svého vytrvali v Pánu, neboť byl to muž dobrý a plný Ducha svatého a víry. I přidal se značný zástup k Pánu. Šel tedy Barnabáš do Tarsu, aby vyhledal Šavla, a naleznuv ho přivedl do Antiochie. I pobyli spolu v té církvi po celý rok a vyučili zástup značný, takže v Antiochii nejprve byli učedníci nazváni křesťany. Byli pak v Antiochii při tamější církvi proroci a učitelé, mezi nimi Barnabáš a Šimon, příjmím Niger, a Lucius z Kyreny a Manahen, jenž byl spolu vychován s tetrarchou Herodem, a Šavel. Když oni konali Pánu služby Boží a se postili, řekl jim Duch svatý: »Oddělte mi Šavla a Barnabáše k dílu, ke kterému jsem je povolal.« Tu postivše se a pomodlivše se a vloživše na ně ruce propustili je.

Evangelium podle sv. Matouše 10, 16—22.**

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Hle, já posílám vás jako ovce mezi vlky; buďte tedy opatrní jako hadi a prostí jako holubice! Ale mějte se na pozoru před lidmi; neboť budou vás vydávati soudům a bičovati vás budou ve svých synagogách; i před vladaře a krále budete voděni pro mne na svědectví jim a pohanům.

* Barnabáš pocházel z Kypru a provázel sv. Pavla na jeho první cestě. Poslali ho tam, aby křesťany antiochijské spravoval, dále poučoval i ve víře utvrzoval a ve spojení s církví mateřskou, jerusalemskou, udržoval.

** V této části dává Pán Ježíš apoštolům návod, který se vztahuje hlavně k budoucímu světovému poslání jejich, jež jim nastane, až vstoupí na nebesa. Upozorňuje je na nebezpečnoství a pronásledování, jež jim nastanou od židů i pohanů a jež také proti jiným vyznavačům jeho vypuknou tou měrou, že budou lidé v slepém fanatismu vydávati na smrt i nejbližší příbuzné své jedině proto, že budou Kristovými ctiteli.

Když však vydají vás, nestarejte se, kterak aneb co byste mluvili: budeť vám dáno v onu hodinu, co máte mluvit, neboť nejste to vy, kteří mluvíte, nýbrž Duch Otce vašeho, jenž mluví ve vás. Vydá pak bratr bratra na smrt a otec syna, a povstanou dítky proti rodičům a budou je zabíjeti. A budete v nenávisti u všech pro jméno mé; kdo však vytrvá až do konce, ten spasen bude.«

VE SVÁTEK SV. ANTONÍNA PADUÁNSKÉHO, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(13. června.)

Čtení (2 Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církev. na str. 276 a 277.

VE SVÁTEK SV. BASILIA VELIKÉHO, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(14. června.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) jako v den sv. Učitele církevního na str. 276.

Evangelium podle sv. Lukáše 14, 26—35.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům: »Jde-li kdo ke mně a nemá v nenávisti otce svého a matky své i manželky a dítek a bratrů i sester svých, ano i života svého, nemůže býti mým učedníkem. A kdo nenese kříže svého a nejde za mnou, nemůže býti mým učedníkem. Neboť kdo z vás chtěje vystavěti věž nesesedne dříve a nepočítá potřebného nákladu, má-li dosti, aby dostavěl, aby snad, kdyby položil základ a nemohl dokončiti, všichni ti, kteří by to viděli, nepočali se mu posmívati řkouce: „Tento člověk počal stavět a nemohl dokončiti.“ Aneb který král chtěje počítí válku proti jinému králi, nesesedne dříve a nepřemýšlí, je-li s to, aby se s desíti tisíci utkal s tím, jenž s dvaceti tisíci táhne na něho? Jinak, pokud tento ještě daleko jest, odešle poselství a žádá za jednání o mír. Tak

tedy každý z vás, jenž se neodřiká všeho, co má, nemůže býti mým učedníkem. Dobrá věc je sůl; zkazí-li se však i sůl, čím bude soleno? Ani do země, ani do hnoje se nehodí, nýbrž ven se vyhodí. Kdo má uši k slyšení, slyš!«

VE SVÁTEK SV. VÍTA, MUČEDNÍKA A PATRONA ČESKÉHO

(15. června.)

Čtení (Moudr. 10, 10—14) i evangelium (Mat. 10, 34—42) jako v den sv. mučedníka, ne biskupa (III.) na str. 267.

VE SVÁTEK 14 SV. POMOCNÍKŮ

(16. června.)

Čtení (Moudr. 3, 1—8) i evangelium (Luk. 21, 9—19) jako v den sv. mučedníků mimo dobu velikonoční (I.), na str. 270.

VE SVÁTEK SV. EFREMA SYRSKÉHO, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(18. června.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církevního, na str. 276.

VE SVÁTEK SV. ALOISE, VYZNAVAČE

(21. června.)

Čtení (Sirach. 31. 8—11) jako v den sv. vyznavače, ne biskupa (I.), na str. 278.

Evangelium podle sv. Matouše 22, 29—40*

Za onoho času odpovídaje [Pán] Ježíš řekl sadduceům: »Mýlíte se neznajíce Písem ani moci Boží. Neboť při vzkříšení nebudou se ani

* Sadduceové chtějí Pána Ježíše polapiti v řeči, aneb alespoň přivésti jej do rozpaků, dali mu otázku o vzkříšení z mrtvých, v které nevěřili. A k té otázce odpovídá Kristus: Mýlíte se atd., t. j. vaše otázka (námitka) pochází odtud, že

ženiti ani vdávati, nýbrž budou jako andělé Boží v nebi. O vzkříšení pak z mrtvých zdali jste nečtli, co bylo vám řečeno od Boha slovy: „Já jsem Bůh Abrahamův a Bůh Izákův a Bůh Jakubův?“ Není Bůh [Bohem] mrtvých, nýbrž živých.« A uslyševše to zástupové, divili se učení jeho. Ale farizeové uslyševše, že přivedl k mlčení sadduceje, sešli se vespolek. I otázal se ho jeden z nich, učitel zákona, pokoušeje ho: »Mistře, které přikázání v zákoně jest veliké?« Ježíš pak řekl jemu: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši mysli své. To jest největší a první přikázání. Druhé pak jest podobné jemu: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Na těch dvou přikázáních záleží veškerý zákon i proroci.«

V DEN PAMÁTKY PŘENESENÍ SV. FELIXE, MUČEDNÍKA A PATRONA DIECÉSE LITOMĚŘICKÉ

(23. června.)

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 4, 13—19.

Nejmilejší! Majíce účast v utrpeních Kristových, radujte se, abyste se také při zjevu slávy jeho zaradovali s plesáním. Jste-li tupeni pro jméno Kristovo, blahoslaveni jste, neboť duch slávy a moci a [tedy] Duch Boží spočívá na vás. Nikdo totiž z vás nesmí trpěti jako vrah neb zloděj neb zločinec ani jako člověk, jenž se vměšuje do věcí cizích; trpí-li však kdo jako křesťan, nestyď se, nýbrž [spíše] oslavuj Boha v tom jméně, neboť jest čas, aby se počal soud od domu Božího; jestliže však nejprve od nás, jaký bude konec těch, kteří nevěří evangeliu Božímu? A jestliže se spravedlivý stěží zachraňuje, kde se octne bezbožník a hříšník? Protož i ti, kteří trpí podle vůle Boží, poroučejte své duše věrnému Stvořiteli dobrými skutky.

nemáte pravého ponětí o tom, jaké bude tělo po vzkříšení, a nesprávné ponětí toto má příčinu v tom, že neznáte náležitě Písma, ani moci Boží. Vy myslíte, že Bůh nemůže vzkřísiti člověka, leč s tělem úplně takovým a týmž potřebám podrobeným, jaké má nyní. Tomu však není tak.

Evangelium podle sv. Lukáše 14, 26—33.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům: »Jde-li kdo ke mně a nemá v nenávisti otce svého i matky své i manželky a dítek a bratrů i sester svých, ano i života svého, nemůže býti mým učedníkem. A kdo nenese kříže svého a nejde za mnou, nemůže býti mým učedníkem. Neboť kdo z vás chtěje vystavěti věž, nesedne dříve a nepočítá potřebného nákladu, má-li dosti, aby dostavěl, aby snad, kdyby položil základ a nemohl dokončiti, všickni ti, kteří by to viděli, nepočali se mu posmívati řkouce. „Tento člověk počal stavěti a nemohl dokončiti.“ Aneb který král chtěje počítati válku proti jinému králi, nesedne dříve a nepřemýšlí, je-li s to, aby se s desíti tisíci utkal s tím, jenž s dvaceti tisíci táhne na něho? Jinak, pokud tento ještě daleko jest, odešle poselství a žádá za jednání o mír. Tak tedy každý z vás, jenž se neodřiká všeho, co má, nemůže býti mým učedníkem.«

VE SVÁTEK NAROZENÍ SV. JANA KŘTITELE

(24. června.)

Čtení z proroka Isaiáše 49, 1—3, 5, 6 a 7.

Poslyšte, ostrované, a dejte pozor, národové dalecí! Hospodin mne od lůna matčina povolal, vzpomněl, aby mi jméno dal, již v životě mateřském. Učinil ústa má takořka ostrým mečem, ve stínu ruky své mne opatroval; učinil mne bezmála vybraným šípem, [a] v svém toulu [bezpečně] uschoval mne. Řekl mi pak: »Služebník můj jsi ty, Izrael, neboť na tobě se proslavím.« Avšak nyní praví Hospodin, jenž si mne učinil sluhou již v matčině lůně: »Ejhle, činím tebe světlem národů, abys byl spásou mnou až do končin světa. Králové budou patřit, i vstanou knížata a budou se sklánět pro Pána, pro Světce Izraelova, který tě vyvolil.«

* Smysl jest: Kdo chce býti pravým následovníkem Kristovým a přijíti za ním do blaženosti věčné, musí býti hotov raději všechno i život obětovati a každé utrpení snášeti, než jeho se zřici.

Evangelium podle sv. Lukáše 1, 57—68.

Alžbětě naplnil se čas, aby porodila; i porodila syna. A sousedé i příbuzní její uslyšeli, že Hospodin prokázal jí veliké milosrdenství; i radovali se s ní. A stalo se, v den osmý přišli obřezat dítě a chtěli je nazvat podle jména otce jeho Zachariáš. Ale matka jeho promluvivši pravila: »Nikoliv, ale slouti bude Jan.« I řekli k ní: »Vždyť není nikoho v tvém příbuzenstvu, jenž by se tím jménem nazýval.« I pokynuli otci jeho, jak by chtěl, aby se jmenovalo. A on požádav tabulky napsal na ni: »Jan jest jméno jeho.« I podivili se všickni. A hned se otevřela ústa jeho i jazyk jeho a mluvil velebě Boha. I připadla hrůza na všechny sousedy jeho a po všech horách judských rozhlašovala se všechna ta slova, a všickni, kteří to slyšeli, vstúpili si to do srdce svého řkouce: »Čím asi bude toto dítě?« Neboť ruka Páně byla s ním. Zachariáš pak, otec jeho, byl naplněn Duchem svatým a prorokoval řka: »Požehnán [bud'] Hospodin, Bůh izraelský, že navštívil a vykoupení zjednal lidu svému.«

VE SVÁTEK SV. JANA A PAVLA, MUČEDNÍKŮ

(26. června.)

Čtení z knihy Sirachovcovy 44, 10—15.

Hle, tito jsou muži bohobojní, jejichžto činy zbožnosti nezanikly. Potomstvu jejich zůstává majetek [jejich] a jejich svaté dědictví vnukům jejich. Ve smlouvách stojí [pevně] potomstvo jejich a jejich synové zásluhami jejich. Zůstane až na věky památka jejich, sláva jejich nebude vyhlazena. Těla jejich v pokoji pohřbena byla, ale jméno jejich rod od rodu žije. O jejich moudrosti vypravuje obec a chválu jejich zvěstuje shromáždění.

Evangelium (Lukáše 12, 1—8) jako v den sv. mučedníků mimo čas velikonoční (III.), na str. 272.

VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE USTAVIČNÉ POMOCI

(27. června.)

Čtení (Sirach. 24, 23—31) jako ve svatvečer svátku
Neposkvrněného početí bl. Panny Marie na str. 181.

Evangelium podle sv. Jana 19, 25—27.

Za onoho času stály u kříže Ježíšova jeho matka a sestra matky jeho Maria Kleofášova a Maria Magdalena. Tedy Ježíš uzřev matku a toho učedníka, kterého miloval, an tu stojí, řekl matce své: »Ženo, hle, syn tvůj.« Potom řekl učedníkovi: »Hle, matka tvá.« A od té chvíle přijal ji [ten] učedník k sobě.

VE SVATVEČER SV. APOŠTOLŮ PETRA A PAVLA (28. června.)

Čtení ze Skutků apoštolských 3, 1—10.

V těch dnech Petr a Jan šli do chrámu k modlitbě na hodinu devátou. A tu nesli jakéhosi muže, který byl chromý ze života matky své. Kladli ho každého dne k bráně chrámové, jménem „Krásná“, aby prosil o almužnu ty, kteří vcházeli do chrámu. Ten uzřev Petra a Jana, ani chtějí vejíti do chrámu, prosil, aby dostal almužnu. Ale Petr upřev naň s Janem zrak, řekl: »Pohled' na nás!« I hleděl na ně pozorně očekávaje, že něco od nich dostane. Petr však řekl: »Zlata a stříbra nemám, ale co mám, to ti dám; ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod'!« A vzav ho za pravou ruku pozdvihl ho. A hned se utvrdily nohy i kosti jeho. I vyskočiv postavil se a chodil; a vešel s nimi do chrámu chodě i poskakuje a chvále Boha. A veškeren lid viděl ho, an chodí a chválí Boha. I poznali ho, že to jest ten, jenž pro almužnu sedával u Krásné brány chrámové, a byli naplněni úžasem a ustrnutím nad tím, co se mu přihodilo.

Evangelium podle sv. Jana 21, 15—19.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš Šimonu Petrovi: »Šimone [synu] Janův, miluješ mě více než tito?« Dí jemu: »Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji.« Řekl jemu: »Pasiž beránky mé!« Řekl mu po druhé: »Šimone [synu] Janův, miluješ mě?« Dí jemu: »Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji.« Řekl jemu: »Pasiž beránky mé!« Řekl mu po třetí: »Šimone [synu] Janův, miluješ mě?« Petr zarmoutil se, protože mu řekl po třetí: »Miluješ mě?« I řekl jemu: »Pane, ty víš všecko, ty víš, že tě miluji.« Řekl mu Ježíš: »Pasiž ovce mé! Amen, amen pravím tobě: když jsi byl mladší, opasoval ses a chodil jsi, kam jsi chtěl; když však zestárneš, vztáhneš ruce své a jiný tě opáše a povede, kam nechceš.« To pak pověděl, naznačuje, kterou smrtí oslaví Boha.

VE SVÁTEK SV. APOŠTOLŮ PETRA A PAVLA

(29. června.)

Čtení ze Skutků apoštolských 12, 1—11.*

V těch dnech vztáhl král Herodes ruce, aby soužil některé z církve. I dal usmrtiti mečem Jakuba, bratra Janova, a vida, že se to líbí židům, dal zajmouti i Petra. Byly však [právě] velikonoce. Jav ho tedy vsadil [jej] do žaláře a dal ho hlídati čtyřem oddělením vojínů o čtyřech mužích v úmyslu, že ho po velikonocích vyvede lidu. I byl Petr sice hlídán v žaláři, ale modlitba se konala za něho od církve k Bohu bez ustání. Když pak Herodes chtěl ho již vyvésti, spal Petr té noci mezi dvěma vojíny spoután jsa dvěma řetězy, a strážní přede dveřmi hlídali žaláře. A hle, anděl Páně postavil se [u něho] a světlo zazářilo v obydlí; a udeřiv Petra v bok, vzbudil ho a řekl: »Vstaň rychle!« A spadly řetězy s rukou jeho. Řekl pak

* Sv. Lukáš vypravuje, kterak Herodes (Agrippa I., vnuk Heroda Vel., syn Aristobulův a Bereničin), započav nové pronásledování křesťanů, dal Jakuba Vel. usmrtiti a Petra uvězniti v úmyslu po velikonocích usmrtiti jej také, a kterak Petr byl od anděla vysvobozen.

anděl k němu: »Opaš se a přivaž si dole opánky!« I učinil tak. A řekl mu: »Oděj se pláštěm svým a pojď za mnou!« I vyšel a šel za ním; a nevěděl, že jest to skutečnost, co se dělo skrze anděla, nýbrž domníval se, že má vidění. Prošedše pak stráží první i druhou, přišli k bráně železné, která vede do města; ta se jim sama otevřela. A vyšedše přešli jednu ulici, a hned potom odstoupil anděl od něho. A tu Petr přišed sám k sobě řekl: »Nyní vím najisto, že poslal Pán anděla svého a vytrhl mě z ruky Herodovy a ze všeho očekávání lidu židovského.«

Evangelium podle sv. Matouše 16, 13—19.

Za onoho času přišed Ježíš do krajin Caesaree Filipovy, otázal se učedníků svým řka: »Kým praví lidé býti Syna člověka?« I řekli jemu: »Jedni Janem Křtitelem, jiní Eliášem, jiní Jeremiášem neb jedním z proroků.« Dí jim Ježíš: »Vy pak kým mě býti pravíte?« Odpovídaje Šimon Petr řekl: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.« A Ježíš odvětiv řekl jemu: »Blahoslavený jsi, Šimone, synu Janův! neboť tělo a krev nezjevilo [toho] tobě, nýbrž Otec můj, jenž jest na nebesích. I já pravím tobě: Ty jsi Petr [t. j. skála], a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou. A tobě dám klíče království nebeského, a cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.«

VE SVÁTEK PŘEDRAHÉ KRVE KRISTOVY

(1. července.)

Čtení (Žid. 9, 11—15) jako v pátou neděli postní (Smrtelnou),
na str. 84.

Evangelium podle sv. Jana 19, 30—35.

Za onoho času, přijav Ježíš ocet řekl: »Dokonáno jest.« A nakloniv hlavu, vypustil duši. (Poněvadž byl pátek), tedy židé aby těla nezůstala na kříži v sobotu, (neboť ta sobota byl den veliký), prosili

Piláta, aby jim byly zlámány nohy a [oni] aby sňati byli [s kříže]. Přišli tedy vojáci a zlámali nohy jednomu i druhému, jenž s ním byl ukřižován. Když však přišli k Ježíšovi a uzřeli ho již mrtvého, nezlomili mu nohou, ale jeden z vojínů bodl ho kopím v bok, a hned vyšla krev a voda. A ten, jenž [to] viděl, vydal svědectví [o tom], a pravdivé jest svědectví jeho.

VE SVÁTEK NAVŠTÍVENÍ BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE

(2. července.)

Čtení z Písně Šalomounovy 2, 8—14.*

Hle on přichází, skáče po horách, přebíhá pahorky. Podoben jest milý můj srně neb jelínku. Hle, on stojí [už] za zdí naší; hledí oknem, dívá se mřížkou. Aj, můj milý mluví ke mně: »Povstaň, pospěš, přítelko moje, holubice má, krásko má, vyjdi! Minulať již zima, dešť přestal, pomínul. Květ vidět u nás, čas přišel ořezu, hrdličku slyšet v zemi naší. Fík lije v raničky, květ vinic voní. Povstaň má přítelko, krásko má, vyjdi! Holubičko má, v roklich hory, v trhlínách skály, ukaž mi tvář svou, ať zní hlas tvůj sluchu mému! Jeť hlas tvůj sladký a tvář tvá spanilá.«

Evangelium (Luk. 1, 39—47) jako v pátek suchých dnů adventních na str. 13.

VE SVÁTEK SV. PROKOPA, OPATA A PATRONA ČESKÉHO

(4. července.)

Čtení (Sirach. 45, 1—6) i evangelium (Mat. 19, 27—29) jako v den sv. opata na str. 279 a 280.

* Vyslovena tu něžná láska Boha (ženicha, chotě) k církvi starozákonné, která byla předobrazem a přípravou na církev zákona Nového (= nevěsta, choť Kristova). Vyslovena tu vřelá touha Syna Božího, aby se stal člověkem a vešel v nejněžnější svazek lásky s každou nesmrtelnou duší v církvi katolické. Ta touha došla a dochází v milionech duší ohlasu, který tu ústy nevěsty je vysloven.

VE SVÁTEK SV. CYRILA A METODĚJE, BISKUPŮ, VYZNAVAČŮ A PATRONŮ SLOVANSKÝCH

(5. července.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k židům 7, 23—27.*

Bratří! Mnoho [z pokolení Levi] učiněno jest kněžími, poněvadž jim smrt bránila, aby nezůstávali, Ježíš však má kněžství nepomíjející, poněvadž zůstává na věky. Proto také může dokonale spasiti ty, kteří přistupují k Bohu skrze něho, jsa vždycky živ, aby za ně orodoval. Takový zajisté příslušel nám velekněz, svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšenější nad nebesa, jenž nemá potřebí každého dne jako kněží konati oběti nejprve za hříchy své, potom [za hříchy] lidu; neboť to učinil jednou, obětovav sám sebe Ježíš Kristus, Pán náš.

Evangelium (Luk. 10, 1—9) jako ve svátek sv. Marka evangelisty
na str. 207.

VE SVÁTEK SV. KILIANA, BISKUPA, A DRUHŮ, MUČEDNÍKŮ

(8. července.)

Čtení (Moudr. 3, 1—8) i evangelium (Luk. 21, 9—19) jako v den
sv. mučedníků mimo čas velikonoční (I.), na str. 270.

* V této stati sv. Pavel ukazuje přednost velekněze novozákonního nad kněžstvo levitské (starozákonní) a tím i přednost Nového zákona nad zákon Starý z toho, že levitských kněží bylo pro jejich smrtelnost mnoho, jedni po druhých, velekněz podle řádu Melchisedechova však jest stále jeden a týž; a že velekněží levitští jsouce hříšní, měli potřebu obětovati nejen za lid, nýbrž i za sebe, a to denně, poněvadž oběti jejich byly nedokonalé, Kristus však jsa nejvyšš svatý a vyvýšený obětoval sebe samého toliko za lid, a to jen jednou, poněvadž oběť jeho byla nejvyšš dokonalá.

VE SVÁTEK SV. BONAVENTURY, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(14. července.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církevního na str. 276.

VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉHO HROZNATY, MUČEDNÍKA

(14. července.)

Čtení (Moudr. 10, 10—14) i evangelium (Mat. 10, 34—42) jako v den sv. mučedníka mimo čas velikonoční (III.), na str. 267.

VE SVÁTEK SV. JINDŘICHA, VYZNAVAČE

(15. července.)

Čtení (Moudr. 31, 8—11) i evangelium (Luk. 12, 35—40) jako v den sv. vyznavače, ne biskupa (I.), na str. 278.

VE SVÁTEK ROZESLÁNÍ SV. APOŠTOLŮ

(15. července.)

Čtení z listu sv. Pavla k Římanům 10, 10—18 jako ve svátek sv. Ondřeje na str. 178.

Evangelium podle sv. Marka 16, 15—20.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Jdouce do veškerého světa, kaďte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zavržen. Těch pak, kteří uvěří, budou následovati tyto zázraky: Ve jménu mém budou zlé duchy vymítati, novými jazyky mluvit, hady bráti, a jestliže by co jedovatého pili, neuškodí jim; na nemocné budou ruce vzkládati, a ti se uzdraví.« A když Pán Ježíš byl k nim domluvil, vzat jest do nebe a usedl po pravici Boží; oni pak vyšedše

kázali všude, a Pán jim pomáhal a potvrzoval slova jejich zázraky, které potom následovaly.

VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE KARMELSKÉ

(16. července.)

Čtení (Sirach. 24, 23—31) jako ve svatvečer Neposkvrněného početí bl. Panny Marie na str. 181.

Evangelium (Luk. 11, 27—28) jako o svátcích bl. Panny Marie, na str. 286.

VE SVÁTEK SV. KAMILA DE LELLIS, VYZNAVAČE (18. července.)

Čtení (1. Jan 3, 13—18) jako v neděli 2. po sv. Duchu na str. 148.

Evangelium (Jan 15, 12—16) jako v den svatvečeru svátku Apoštola na str. 264.

VE SVÁTEK SV. VINCENCE (A PAULO), VYZNAVAČE

(19. července.)

Čtení (1. Kor. 4, 9—14) jako v den sv. vyznavače, ne biskupa (II.), na str. 279.

Evangelium (Luk. 10, 1—9) jako ve svátek sv. Marka, evangelisty, na str. 207.

VE SVÁTEK SV. MARKÉTY, PANNY A MUČEDNICE (20. července.)

Čtení (Sirach. 51, 13—17) i evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny a mučednice (II.), na str. 281.

VE SVÁTEK SV. MAŘÍ MAGDALENY, KAJÍCNICE

(22. července.)

Čtení z Písně Šalomounovy 3, 2—5; 8, 6—7.*

Vstanu a schodím město, po náměstích a ulicích budu hledati toho, ježž miluje duše má: Hledala jsem ho, ale nenašla. Našli mne po nocní, hlídači města. »Zřeli jste toho, ježž miluje duše má?« Sotva jsem od nich poodešla, našla jsem toho, ježž miluje duše má. Chopila jsem ho a nepustila, až jsem ho zavedla do domu matky své, do pokoje rodičky své. Zaklínám vás, dcery jerusalemské, při srnách a laních na nivách, nebud'te a nerušte ze spánku mé lásky, dokud sama nechce. Přitiskni si mne jako pečeť na srdce, jako pečeť na své rámě; jeť jako smrt mocné milování, silná jako peklo je láska. Žár její, žár jest ohně a plamenů; spousty vod té síly nemají, aby uhasily lásku; řeky ji nezatopí. Byť dal kdo všecek svůj majetek za lásku, jako ničím pohrdne jí.

Evangelium (Luk. 7, 36—50) jako ve čtvrtek po páté neděli postní (Smrtelné), na str. 90.

VE SVÁTEK SV. APOLINÁŘE, BISKUPA A MUČEDNÍKA

(23. července.)

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 5, 1—11.**

Nejmilejší! Starších, kteří jsou mezi vámi, napomínám já spolu-starší a svědek utrpení Kristových a [proto i] účastník budoucí té slávy, která se zjeví. Paste stádce Boží, které jest u vás, přihlížejíce k němu nikoli z přinucení, nýbrž dobrovolně podle vůle

* Horoucí touha nevěsty (církve starozákonné) po Bohu a jeho slibech. — Srv. poznámky k úryvku z téže Písně na den Navštívení blah. Panny Marie výše na str. 225.

** Sv. Petr napomíná představené církevních obcí, aby pečlivě spravovali věřící jejich duchovní správě svěřené, a aby předcházeli je dobrým příkladem. — Staršími (presbytery) míní představené církevních obcí, biskupy a kněze.

Boží, ani s mrzkou ziskuchtivostí, nýbrž ochotně, ani jako lidé, kteří vládnou pánovitě nad úděly, nýbrž jako ti, kteří jsou vzory stádcí; a když se ukáže arcipastýř, obdržíte nevadnoucí korunu slávy. Podobně vy, mladší, buďte poddáni starším! Všichni však oblecte se v pokoru, neboť Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost. Pokořte se tedy pod mocnou rukou Boží, aby vás povýšil v čas navštívení, složíce veškerou svou starost na něho, neboť on má péči o vás. Strážliví buďte a bděte, neboť protivník váš ďábel obchází jako lev řvoucí hledaje, koho by pohltit. Jemu odpírejte silni ve víře, věduce, že se totéž utrpení děje bratrstvu vašemu na světě. Bůh pak všelike milosti, jenž nás povolal k věčné slávě své v Kristu Ježíši, po krátkém utrpení sám vás zdokonalí, utvrdí a upevní. Jemu [bud'] sláva a panování na věky věkův, amen!

Evangelium podle sv. Lukáše 22, 24—30.

Za onoho času povstal spor mezi učedníky o tom, kdo se z nich zdá větší. I řekl jim Ježíš: »Králové národů panují nad nimi a ti, kteří mají nad nimi moc, nazývají se dobrodinci. Ale vy ne tak, nýbrž kdo jest mezi vámi větší, budiž jako menší, a kdo jest v čele, budiž jako služebník. Neboť kdo jest větší, ten, kdo stoluje, či ten, jenž přisluhuje? Zdali ne ten, kdo stoluje? Ale já jsem mezi vámi jako ten, jenž přisluhuje. Vy pak jste to, kteří jste vytrvali se mnou v mých pokušeních, a já vám odkazuji království, jako mně [je] odkázal Otec můj, abyste jedli a pili za stolem mým v království mém a seděli na stolicích soudíce dvanácte pokolení izraelských.«

VE SVÁTEK SV. JAKUBA, APOŠTOLA

(25. července.)

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 4, 9—15.

Bratří! Myslím, že Bůh nás apoštoly představil jako poslední, jako k smrti určené; vždyť jsme se stali divadlem světu, jak andě-

lům, tak lidem, My jsme blázny pro Krista, vy rozumní v Kristu; my slabí, vy však silní; vy slavní, ale my bezectní. Až do té hodiny lačníme i žízňme a jsme nazí a býváme políčkováni a bez obydlí stálého; a lopotíme se pracující rukama svýma; jsouce tupeni žehnáme, jsouce pronásledováni snášíme to, jsouce pomlouvání prosíme; jako smetí tohoto světa jsme se stali, povrhelem u všech až dosavad. Nepíši to, abych vás zahanbil, nýbrž napomínám jako milované dítky své. Neboť máte-li deset tisíc vychovatelů v Kristu, přece nemnoho [máte] otců. Neboť v Kristu Ježíši já jsem vás zplodil skrze evangelium.

Evangelium podle sv. Matouše 20, 20—25.

Za onoho času přistoupila k Ježíšovi matka synů Zabedeových se svými syny a padši k nohám jeho, prosila ho za něco. On pak jí řekl: »Co chceš?« Dí jemu: »Řekni, aby tito dva synové moji seděli v tvém království, jeden na pravici a jeden na levici tvé.« Ale Ježíš odpověděv řekl: »Nevíte, zač prosíte. Můžete-li píti kalich, který já budu píti?« Řkou jemu: »Můžeme.« Dí jim: »Kalich můj sice píti budete, seděti však na pravici neb na levici mé není mou věcí dáti vám, nýbrž těm, jimž jest připraveno od Otce mého.«

VE SVÁTEK SV. ANNY, MATKY PANNY MARIE

(26. července.)

Epištola (Přísl. 31, 10—31) i evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. ženy, ani panny ani mučednice (II.), na str. 283 a 281.

VE SVÁTEK SV. MARTY, PANNY

(29. července.)

Čtení (2. Kor. 10, 17—18; 11, 1—2) jako v den sv. panny, (III.), na str. 282.

Evangelium (Luk. 10, 38—42) jako ve svátek Nanebevzetí bl. Panny Marie na str. 236.

VE SVÁTEK SV. IGNÁCE, VYZNAVAČE

(31. července.)

Čtení (2. Tim. 2, 8—10; 3, 10—12) jako v den sv. mučedníka (IV.), na str. 268.

Evangelium (Luk. 10, 1—9) jako ve svátek sv. Marka, evangelisty, na str. 207.

VE SVÁTEK SV. PETRA, APOŠTOLA, V OKOVECH

(1. srpna.)

Čtení (Skut. ap. 12, 1—11) i evangelium (Mat. 16, 13—19) jako ve svátek sv. apoštolů Petra a Pavla, na str. 223 a 224.

VE SVÁTEK SV. ALFONSE Z LIGUORI, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(2. srpna.)

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola k Timoteovi 2, 1—7.*

Nejmilejší! Posilňuj se v milosti, která jest v Kristu Ježíši, a co jsi uslyšel ode mne před mnoha svědky, to svěřuj lidem věrným, kteří budou způsobilí také jiné učiti. Spolu snášej utrpení jako dobrý bojovník Krista Ježíše. Žádný bojovník Boží nezaplétá se do věcí života, aby se zalíbil vojevůdci. Vždyť ani ten, kdo zápasí o závod, nebývá ověnčen, nezápasil-li náležitě. Ten rolník, jenž se lopotí, má napřed bráti užitek. Rozuměj, co pravím. Dá ti zajisté Pán porozumění ve všem.

Evangelium (Luk. 10, 1—9) jako ve svátek sv. Marka, evangelisty, na str. 207.

* Vyzývá, aby se zmužilým ukázal ve svědomitém konání úřadu svého, jmenovitě v péči o to, aby učení Kristovo zachoval čistým, a v neohroženém snášení utrpení. Aby pak tím spíše tak jednal, povzbuzuje ho příkladem vojína a rolníka, kteří se musí dříve přičinit, než se mohou těšiti z ovoce své námahy.

VE SVÁTEK NALEZENÍ SV. ŠTĚPÁNA, PRVOMUČEDNÍKA

(3. srpna.)

Čtení (skut. ap. 6, 8—10; 7, 54—59) i evangelium (Mat. 23, 34—39) jako ve svátek sv. Štěpána, prvomučedníka, na str. 20.

VE SVÁTEK SV. DOMINIKA, VYZNAVAČE

(4. srpna.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) jako v den sv. Učitele církevního na str. 276.

Evangelium (Luk. 12, 35—40) jako v den sv. vyznavače, ne biskupa (I.), na str. 278.

VE SVÁTEK BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE SNĚŽNÉ

(5. srpna.)

Čtení (Sirach. 24, 14—16) i evangelium (Luk. 11, 27—28) jako o svátcích bl. Panny Marie, na str. 285.

VE SVÁTEK PROMĚNĚNÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA

(6. srpna.)

Čtení z druhého listu sv. Petra apoštola 1, 16—19.*

Nejmilejší! Moc a příchod Pána našeho, Ježíše Krista, oznámili jsme vám, nikoli vymudrovaných bájí následovavše, nýbrž byvše nazírateli na jeho velebnost. Obdržel zajisté od Boha Otce čest i slávu, když se stal k němu takovýto hlas od velikolepé slávy: „Tento jest Syn můj milý, v němž jsem si zalíbil. Jeho poslouvejte.“ A tento hlas s nebe přišlý my jsme slyšeli, když jsme byli s ním na hoře svaté. Také máme pevnější

* Sv. Petr poučuje křesťany maloasijské, na jak pevném základě spočívá jejich víra v druhý příchod Kristův (k soudu).

slovo prorocké, a vy dobře činíte, dbáte-li ho jako svíce svítící na místě temném, až den zasvitne a denice vzejde v srdcích vašich.

Evangelium (Mat. 17, 1—9) jako v 2. neděli postní, na str. 52.

VE SVÁTEK SV. KAJETÁNA, VYZNAVAČE (7. srpna.)

Čtení (Strach. 31, 8—11) jako v den sv. vyznavače, ne biskupa (I.), na str. 278.

Evangelium (Mat. 6, 24—33) jako ve 14. neděli po sv. Duchu, na str. 161.

VE SVÁTEK SV. JANA MARIE VIANNEYE, VYZNAVAČE (10. srpna.)

Čtení (Sirach. 31, 8—11) i evangelium (Luk. 12, 35—40) jako v den sv. vyznavače, ne biskupa (I.), na str. 278.

VE SVÁTEK SV. VAVŘINCE, MUČEDNÍKA (10. srpna.)

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 9, 6—10.*

Bratří! Kdo rozsévá skoupě, skoupě též bude žíti, a kdo rozsévá v požehnání, v požehnání též žíti bude. Každý [dej tak], jak si byl uložil v svém srdci, nikoli se zármutkem aneb z donucení, neboť veselého dárce miluje Bůh. Jest pak Bůh mocen všelikou milost hojně vylíti na vás, abyste majíce ve všem vždycky veškeren dostatek, byli v hojnosti ke každému skutku dobrému, jakož psáno jest: „Rozplýtvá, [jak] dal chudým, spravedlnost jeho zůstává na věky.“ Ten pak, jenž dává símě rozsevači a chléb k jídlu, poskytne a rozmnoží vaše símě a dá vzrůst plodům vaší spravedlnosti.

* Sv. Pavel vyzvav Korintany, aby vykonali mezi sebou sbírku pro chudé křesťany jerusalemské, ukazuje, jak záslužná je štedrost.

Evangelium podle sv. Jana 12, 24—26.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Amen, amen pravím vám: Nezemře-li zrno pšeničné, jež padlo do země, zůstává samotno; zemře-li však, přináší mnoho užitku. Kdo miluje život svůj, ztratí jej, a kdo nenávidí život svůj na tomto světě, k životu věčnému zachová jej. Slouží-li mi kdo, následuj mne, a kde jsem já, tam bude i služebník můj. Bude-li mi kdo sloužiti, poctí jej Otec můj.«

VE SVÁTEK SV. FILOMÉNY, PANNY A MUČEDNICE

(11. srpna.)

Čtení (Sirach. 51, 1—8 a 12) i evangelium (Mat. 25, 1—13) jako na den sv. panny a mučednice (I.), na str. 280.

VE SVÁTEK SV. KLÁRY, PANNY

(12. srpna.)

Čtení (2. Kor. 10, 17—18; 11, 1—2) i evangelium (Mat. 25, 1—13) jako v den sv. panny (III.), na str. 282 a 280.

VE SVÁTEK NANEBEVZETÍ BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE

(15. srpna.)

Čtení z knihy Sirachovcovy 24, 11—13 a 15—20.*

Ve všem hledala jsem odpočinutí a v dědictví Páně přebývat budu. Tehdy přikázal a řekl mi Stvořitel veškerenstva, a kterýž stvořil mě, spočinul v stánku mém, a řekl mi: V Jakobu přebývej

* Zosobněná moudrost mluví tu k národu izraelskému. Po celém světě hledala sídlo, dary své všem nabízejíc a rozdávajíc, až se zvláštním způsobem usadila mezi národem izraelským. V něm jako vzácný strom zapustila kořeny a přinesla ovoce, které ochotně a ráda rozdává. Co tu praví Boží moudrost o sobě, klade církev do úst Marie Panny, která právem slove Pannou nejmoudřejší a Stolicí moudrosti, ježto je matkou vtělené Moudrosti, Ježíše Krista.

a v Izraeli měj dědictví a ve vyvolených mých zapuť kořeny. A tak na Sionu utvrzena jsem a v městě posvěceném podobně jsem spočinula a v Jerusalemně moc má. A v lidu uctěném vkořenila jsem se a v údělu Boha mého, v dědictví jeho, a v plnosti svatých jest přebývání mé. Jako cedr vyvýšena jsem na Libanu a jako cypřiš na horách Hermonských. Jako palma v Kádes vyvýšena jsem a jako růže štípená v Jerichu. Jak oliva spanilá na poli, a jako javor vypínám se u vod městem tekoucích. Jako skořice a balsám libovonný vydala jsem vůni, jako výborná myrha vydala jsem vůni líbeznou.

Evangelium podle sv. Lukáše 10, 38—42.

Za onoho času vešel [Pán] Ježíš do jednoho městečka, a žena jedna, jménem Marta, přijala ho do domu svého. A ta měla sestru, jménem Marii, která posadivši se k nohám Páně poslouchala slova jeho. Ale Marta zabírala se hojnou posluhou; přistoupivši pak k němu pravila: »Pane nedbáš-li toho, že sestra má nechala mě samu sloužiti? Řekni jí tedy ať mi pomůže!« Ježíš však odpověděv řekl jí: »Marto, Marto, pečlivá jsi a znepokojuješ se ve mnoha věcech, ale jednoho jest potřebí. Maria nejlepší stránku volila, která nebude odňata od ní.«

VE SVÁTEK SV. JOACHIMA, OTCE BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE, VYZNAVAČE

(16. srpna.)

Čtení (Sirach. 31, 8—11) jako v den sv. vyznavače, ne biskupa (I.), na str. 278.

Evangelium (Mat. 1, 1—16) jako ve svatvečer svátku Neposkvrněného početí bl. Panny Marie, na str. 181.

VE SVÁTEK SV. ROCHA, VYZNAVAČE

(16. srpna.)

Čtení (1. Kor. 4, 9—14) i evangelium (Luk. 12, 32—34) jako v den sv. vyznavače, ne biskupa (II.), str. 279.

VE SVÁTEK SV. HELENY, VDOVY

(18. srpna.)

Čtení (Přísl. 31, 10—31) jako v den sv. ženy, ani panny ani mučednicemi (II.) na str. 283 i evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny a mučednice (II.), str. 281.

VE SVÁTEK SV. JANA EUDESA, VYZNAVAČE

(19. srpna.)

Čtení (Sirach. 31, 8—11) i evangelium (Luk. 12, 35—40) jako v den sv. vyznavače, ne biskupa (I.), na str. 278.

VE SVÁTEK SV. BERNARDA, OPATA A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(20. srpna.)

Čtení (Sirach. 39, 6—14) na str. 277 a evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církevního, na str. 277.

VE SVÁTEK NEPOSKVRNĚNÉHO SRDCE BLAHO-SLA- VENÉ PANNY MARIE

(22. srpna.)

Čtení (Sirach. 24, 23—31) jako ve svatvečer Neposkvrněného početí blahoslavené Panny Marie na str. 181.

Evangelium podle sv. Jana 19, 25—27.

V oné době stály u kříže Ježíšova jeho matka a sestra matky jeho Marie Kleofášova a Marie Magdalena. Tedy Ježíš uzřev matku a

toho učedníka, kterého miloval, an tu stojí, řekl matce své: »Ženo, hle, syn tvůj!« Potom řekl učedníkovi: »Hle, matka tvá.« A od té hodiny přijal ji [ten] učedník k sobě.

VE SVÁTEK SV. BARTOLOMĚJE, APOŠTOLA (24. srpna.)

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 12, 27—31.*

Bratří! Vy jste tělem Kristovým a údy [jeho] podle údělu. A některé Bůh ustanovil v církvi nejprve apoštoly, po druhé proroky, po třetí učiteli; potom [udělil] moci divotvorné, potom dary uzdravování, pomáhání, vedení správy, rozličnost jazyků, vykládání řečí. Zdaliž jsou všickni apoštoly? Zdali všickni proroky? Zdali všickni učiteli? Činí-li všickni divy? Mají-liž všickni dar uzdravování? Zdali všickni mluví jazyky? Zdali všichni vykládají? Horlete však o dary lepší!

Evangelium podle sv. Lukáše 6, 12—19.

Za onoho času vyšel [Pán] Ježíš na horu se pomodlit a přes noc trval na modlitbě k Bohu. A když se rozednilo, povolal k sobě učedníky své a vyvolil z nich dvanácte, (jež také apoštoly nazval): Šimona, jemuž dal jméno Petr, a Ondřeje, bratra jeho, Jakuba a Jana, Filipa a Bartoloměje, Matouše a Tomáše, Jakuba [syna] Alfeova, a Šimona, jenž slove Horlivec, a Judu [bratra] Jakubova, a Jidáše Iškariotského, jenž se stal zrádcem. A sestoupiv s nimi stannul na rovině, [jakož] i zástup učedníků jeho a četné množství lidu ze všeho Judska i z Jerusalema a z přímořské krajiny tyrské a sidonské, kteří přišli, aby ho poslechli a byli uzdraveni od neduhů

* Sv. Pavel poukazem na údy jednoho těla učí, že nesprávně jednají i ti, kteří jsouce s darem neb údělem od Boha přijatým nespokojeni, touží po vyšších darech, neb jiným závidí, i ti, kteří dostavše dary, úděly vyšší, pohrdají těmi, kteří dostali dary podle jejich mínění menší, ježto všechny dary ty, ač rozličné, jsou ku prospěchu církve. Miní pak tu dary mimořádné, jako dar jazyků, proroctví, a j., jaké v první době křesťanství dostávali také někteří věřící, jeden ten, jiný onen, a to k tomu konci, aby se potvrzovala pravost učení apoštolského a rychleji se šířilo křesťanství.

svých. A byli uzdravováni také ti, kteří byli trápeni od duchů nečistých. A veškeren zástup hleděl se ho dotknouti, neboť moc vycházela od něho a uzdravovala všechny.

V DEN PAMÁTKY PŘENESENÍ SV. VOJTĚCHA, GAUDENTIA A PĚTI BRATŘÍ, MUČEDNÍKŮ

(25. srpna.)

Čtení (Žid. 11, 33—39) jako ve svátek sv. Fabiána a Šebestiána (20. ledna), na str. 186.

Evangelium (Luk. 21, 9—19) jako v den sv. mučedníků mimo čas velikonoční (I.), na str. 270.

VE SVÁTEK SV. JOSEFA KALASANSKÉHO, VYZNAVAČE

(27. srpna.)

Čtení (Moudr. 10, 10—14) jako v den sv. mučedníka (III.), na str. 267.

Evangelium podle sv. Matouše 18, 1—5.

Za onoho času přistoupili učedníci k Ježíšovi a řekli: »Kdo myslíš, je větší v království nebeském?« A Ježíš zavolav k sobě pachole, postavil je uprostřed nich a řekl: »Amen pravím vám: Neobráte-li se a nebudete-li jako maličci, nevejdete do království nebeského. Kdo se tedy poníží jako pachole toto, ten jest větší v království nebeském. A kdo přijme jedno pachole takové ve jménu mém, mne přijímá.«

VE SVÁTEK SV. AUGUSTINA, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(28. srpna.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. učitele církev. na str. 276 a 277.

VE SVÁTEK STĚTÍ SV. JANA KŘTITELE

(29. srpna.)

Čtení z proroka Jeremiáše 1, 17—19.

V těch dnech oslovil mne Hospodin a řekl: Přepásej svá bedra a vstaň a mluv k pokolení Judovu všechno, co budu tobě ukládati; nelekej se tváře jejich, nedopustím, aby ses jich bál. Já totiž činím z tebe dnes pevnost, železný sloup a bronzovou zed' veškeré říši, judským králům, knížatům jejich, kněžím i lidu. Budou bojovat proti tobě, avšak vrchu nenabudou; jáť budu s tebou, praví Hospodin, abych tě vysvobodil.

Evangelium podle sv. Marka 6, 17—29.*

Za onoho času dal Herodes zatknouti Jana a vsaditi do žaláře pro Herodiadu, manželku bratra svého Filipa, poněvadž ji pojal [za manželku]. Neboť Jan říkával Herodovi: »Není dovoleno tobě míti manželku bratra tvého.« Herodias pak nevražila na něho a chtěla ho usmrtiti, ale nemohla, neboť Herodes se bál Jana, věda, že jest to muž spravedlivý a svatý; i chránil ho a mnoho činil vyslechnuv jej, a rád ho poslouchal. Přišel však den příhodný: Herodes učinil v den svých narozenin hostinu svým velmožům a plukovníkům i předním mužům galilejským. Když pak tam vešla dcera právě té Herodiady a tančila a se zalíbila Herodovi i těm, kteří s ním stolovali, řekl král dívce: »Požádej mne, zač chceš, a dám tobě.« A přísáhl jí:

* Míní se tu Herodes Antipa, syn Heroda Vel. a tetrarcha v Galilei a Pérei. Herodias byla manželkou nevlastního bratra Herodova, Filipa, odlišného od tetrarchy Filipa, který byl také nevlastním jeho bratrem (po otci Herodovi Vel.), ale z jiné matky. Onen Filip žil v Římě v soukromí. Bratr jeho Herodes odvedl mu za pobytu svého v Římě manželku Herodiadu i s dcerou Salome a žil s ní v manželství nedovoleném. Jan vytýkal mu to veřejně. Proto uvěznil ho a byl by ho usmrtil hned, kdyby se nebyl bál lidu. Později však, seznáv, že jest to muž svatý a spravedlivý, pojal k němu úctu a chránil ho před úklady Herodiadinými. Konečně dav se strhnouti smyslností svou ku přenáhlenému slibů (ovšem neplatnému) utratil jej. Trestu však neušli. Podle Josefa Flavie byl později od císaře sesazen a i s Herodiadou poslán do vyhnanství nejprve do Lugdunu v Gallii, potom do Španělska, kde zemřel v bídě.

»Začkoli požádáš, dám tobě, byť to byla polovice mého království.« Ona pak vyšla a řekla matce své: »Zač mám žádati?« A ta řekla: »Za hlavu Jana Křtitele.« I vrátila se hned s chvatem ke králi a prosila ho řkouc: »Chci, abys mi dal ihned na míse hlavu Jana Křtitele.« I zarmoutil se král; pro přísahu však a pro ty, kteří s ním stolovali, nechtěl ji oslyšeti, ale poslav hned kata, rozkázal přinésti hlavu jeho na míse. I stál jej v žaláři a přinesl hlavu jeho na míse a dal jí dívce, a dívka dala ji matce své. Uslyševše to učedníci jeho, přišli a vzali tělo jeho a pochovali je v hrobě.

VE SVÁTEK SV. JILJÍ, OPATA

(1. září.)

Čtení (Sirach. 45, 1—6) i evangelium (Mat. 19, 27—29) jako v den sv. opata na str. 279 a 280.

VE SVÁTEK SV. ŠTĚPÁNA, KRÁLE, VYZNAVAČE

(2. září.)

Čtení (Sirach. 31, 8—11) jako v den sv. vyznavače ne biskupa (I.), na str. 278.

Evangelium podle sv. Lukáše 19, 12—26.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým podobenství toto: »Jeden člověk urozený odebral se do daleké krajiny, aby ujal pro sebe království a opět se vrátil. Povolav však deset služebníků svých, dal jim deset hřiven a řekl jim: „Těžte jimi, dokavad nepřijdu.“ Ale spoluobčané jeho nenáviděli ho a poslali za ním poselství,

* Podobenství toto promluvil Ježíš v domě Zacheově. Pověděl je proto, poněvadž se mnozí z těch, kteří s ním byli, domnívali, že založí již v Jerusalemě království mesiánské, jakožto slavnou říši pozemskou, soudíce tak tím spíše, poněvadž se právě ubíral do Jerusalema. A pověděl je proto, aby poučil, že nezaloží ještě slavného a věčně oblažujícího království svého, nýbrž že dříve odejde, nechaje každého působiti těmi dary a milostmi, které mu byly uděleny; až pak se vrátí, že požádá počtu od každého z toho, jak svěřených darů užil, a odplatí všem podle přičinění a jednání jejich: služebníkům věrným odměnou na výsost skvělou, nedbalým odnětím darů svých, nepřátelům pak a odpůrcům svým děsnou záhubou.

řkouce: „Nechceme, aby tento kraloval nad námi.“ I stalo se, když se vrátil, přijav království, dal povolati k sobě ony služebníky, kterým byl dal peníze, aby zvěděl, kolik každý vytěžil. I přišel první a řekl: „Pane, hřivna tvá vyzískala deset hřiven.“ A on řekl jemu: „Dobře, služebníče dobrý, že jsi byl nad málem věrný, budeš mítí moc nad desíti městy.“ A přišel druhý, řka: „Pane, hřivna tvá vyzískala pět hřiven.“ A i tomu řekl: „Také ty budeš nad pěti městy.“ A jiný přišel a řekl: „Pane, tu jest hřivna tvá, kterou jsem měl uloženu v šátku; neboť bál jsem se tebe, poněvadž jsi člověk přísný: béřeš, čeho jsi nepoložil, a žneš, čeho jsi nerozsel.“ Dí jemu: „Z úst tvých tě soudím, služebníče špatný. Věděl jsi, že já jsem člověk přísný, bera, čeho jsem nepoložil, a žna, čeho jsem nerozsel; i proč jsi neuložil peněz mých, abych já přijda, vybral je i s úrokem?“ A řekl těm, kteří tu stáli: „Vezměte od něho hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven.“ I řekli mu: „Pane, má deset hřiven.“ Pravím vám, že každému, kdo má, bude dáno, tomu pak, kdo nemá, bude odňato i to, co má.“«

VE SVÁTEK NAROZENÍ BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE

(8. září.)

Čtení (Přísl. 8, 22—35) jako ve svátek Neposkvrněného početí
Panny Marie na str. 182.

Evangelium (Mat. 1, 1—16) jako ve svatvečer Neposkvrněného
početí bl. Panny Marie na str. 181.

VE SVÁTEK JMÉNA BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE

(12. září.)

Čtení (Sirach. 24, 23—31) jako ve svatvečer svátku
Neposkvrněného početí bl. Panny Marie na str. 181.

Evangelium (Luk. 1, 26—38) jako ve středu suchých dnů advent-
ních, na str. 12.

VE SVÁTEK POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE

(14. září.)

Čtení (Filip. 2, 5—11) jako ve svátek Nalezení sv. Kříže
(3. května), na str. 211.

Evangelium podle sv. Jana 12, 31—36.*

Za onoho času řekl Ježíš zástupům židovským: »Nyní jest soud nad světem, nyní bude kníže tohoto světa ven vyvržen, a já, budu-li povýšen od země, potáhnu všecko k sobě.« (To pak pravil naznačuje, jakou smrtí měl zemřít.) Zástup odpověděl jemu: »My jsme slyšeli ze zákona, že Kristus zůstává na věky; i kterak ty pravíš: „Musí povýšen býti Syn člověka?“ Kdo jest tento Syn člověka?« Ježíš tedy řekl jim: »Ještě krátký čas je světlo mezi vámi. Chod'te, pokud máte světlo, aby vás nezachvátila tma; a kdo chodí ve tmě, neví, kam jde. Dokud máte světlo, věrte ve světlo, abyste byli syny světla.«

VE SVÁTEK SEDMIBOLESTNÉ PANNY MARIE

(15. září.)

Epištola i evangelium jako ve svátek Sedmibolestí bl. Panny Marie
v době postní na str. 203.

VE SVÁTEK SV. LUDMILY, VDOVY A MUČEDNICE, PATRONKY ZEMĚ ČESKÉ

(16. září.)

Epištola (Přisl. 31, 10—31) i evangelium (Mat. 13, 44—52) jako
v den sv. vdovy (II.), na str. 283 a 281.

V DEN STIGMAT SV. FRANTIŠKA, VYZNAVAČE

(17. září.)

Čtení (Galat. 6, 14—18) jako ve svátek sv. Františka (4. října),
na str. 249.

Evangelium (Mat. 16, 24—27) jako v den sv. biskupa mučedníka
(II.), na str. 267.

* Slova tato promluvil Pán Ježíš po slavném vjezdě svém do Jerusalema, když byli někteří pohané projevíli přání jej viděti.

VE SVÁTEK SV. MATOUŠE, APOŠTOLA A EVANGELISTY

(21. září.)

Čtení (Ezech. 1, 10—14) jako ve svátek sv. Marka, evangelisty,
na str. 207.

Evangelium podle sv. Matouše 9, 9—13.

Za onoho času spatřil Ježíš člověka, jménem Matouše, an sedí u celnice, a řekl jemu: »Pojď za mnou.« I vstal a šel za ním. Stalo se pak, když v domě stoloval, hle, mnozí celníci a hříšníci, stolovali s Ježíšem a s učedníky jeho. A vidouce to farizeové, řekli učedníkům jeho: »Proč s celníky a hříšníky jí mistr váš?« Ale Ježíš uslyšev to řekl: »Nepotřebují zdraví lékaře, nýbrž nemocní. Jděte a naučte se, co jest to: „Milosrdenství chci a ne oběti.“ Neboť nepřišel jsem povolat spravedlivých, nýbrž hříšných.«

VE SVÁTEK SV. MOŘICE (MAURITIA) A JEHO DRUHŮ, MUČEDNÍKŮ

(22. září.)

Čtení ze Zjevení sv. Jana apoštola 7, 13—17.*

V těch dnech promluvil jeden ze starců a řekl ke mně: »Kdo jsou tito, kteří jsou oblečeni v roucha bílá a odkud přišli?« A řekl jsem jemu: »Pane můj, ty to víš.« I řekl mi: »To jsou ti, kteří přišli z velikého soužení a vyprali roucha svá a zbílili je v krvi Beránkově. Proto jsou před trůnem Božím a slouží mu dnem i nocí v chrámě jeho, a ten, jenž sedí na trůně, bude přebývati nad nimi. Ne budou již lačněti ani žízniti, a nebude bítí na ně slunce aniž jaké horko, neboť Beránek, jenž jest uprostřed

* V těch dnech, t. j. když sv. Jan byl pro svou víru a hlásání evangelia ve vyhnanství na ostrově Patmu, obdržel od Krista vidění budoucích osudů církve.

trůnu, bude je pásti a dovede je ku prameni vod živých, a setře Bůh všelikou slzu s očí jejich.«

Evangelium (Luk. 21, 9—19) jako v den sv. mučedníků mimo čas velikonoční (I.), na str. 270.

VE SVÁTEK SV. KOSMY A DAMIANA, MUČEDNÍKŮ A PATRONŮ ČESKÝCH

(27. září.)

Čtení (Moudr. 5, 16—20) i evangelium (Luk. 6, 17—23) jako v den sv. mučedníků mimo čas velikonoční (II.), na str. 271.

VE SVÁTEK SV. VÁCLAVA, VÉVODY, MUČEDNÍKA, PATRONA A DĚDICE ZEMĚ ČESKÉ

(28. září.)

Čtení z knihy Moudrosti 6, 10—22.

K vám tedy, králové, jsou tyto řeči mé, abyste se naučili moudrosti a neklesli. Neboť kteří dbali spravedlivě toho, co spravedlivo, budou [na soudě] ospravedlněni, a kteří se dali poučit o těch věcech, najdou, čím by se omluvili. Bud'te tedy žádostivi mých řečí, milujte je a dojdete umravnění. Stkvělá jest a nikdy nevadne moudrost a snadno lze ji spatřit těm, kteří ji milují, lze ji nalézt těm, kteří ji hledají. Předchází ty, kdož jsou jí žádostivi, aby se jim prve ukázala. Tomu, kdo si na ni přivstane, není třeba námahy: neboť zastihne ji sedící mu u dveří. Jeť o ní přemýšlet dokonalý rozum, a kdo bdí pro ni, brzy je bez starostí. Neb ona obchází, hledajíc těch, kdož jsou jí hodni, na cestách ukazuje se jim ochotně, při každém pomyslení se s nimi setkává. Jeť její počátek upřímná touha poučit se, a péče o poučení láska [k ní] jest; láska pak [k ní] jest šetřiti přikázání jejích, šetřiti příkazů jejích je jistá nesmrtelnost; nesmrtelnost pak činí, že člověk blízko jest Bohu. Žádost tedy moudrosti vede k věčnému království. Protož, máte-li zálibu

v trůnech a žezlech, králové národů, milujte moudrost, abyste na věky kralovali!

Evangelium podle sv. Matouše 16, 24—27.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi kříž svůj a následuj mne! Neboť kdo by chtěl život svůj zachovati, ztratí jej; kdo by však ztratil život svůj pro mne, nalezne jej. Neboť co prospěje člověku, byť celý svět získal, na duši však škodu trpěl? Aneb jakou dá člověk výměnu za duši svou? Syn člověka zajisté přijde v slávě Otce svého s anděly svými a tehdy odplatí jednomu každému podle skutků jeho.«

Na Moravě: Čtení (1. Petr., 4, 13—19) jako v den památky Přenesení sv. Felixe na str. 219.

Evangelium (Mat. 10, 34—42) jako v den sv. mučedníka, ne biskupa (III.), na str. 268.

VE SVÁTEK SV. MICHAELA, ARCHANDĚLA

(29. září.)

Čtení ze Zjevení sv. Jana apoštola 1, 1—5.*

V těch dnech ukázal Bůh, co se musí státi vbrzku; a on naznačil to skrze anděla svého, poslav jej služebníku svému Janovi, a ten osvědčuje jakožto slovo boží a svědectví Ježíše Krista všechno to, co byl viděl. Blahoslavený, kdo čte a kdo poslouchá slova proroctví toho a

* Slova tato jsou počátkem knihy Apokalypse či Zjevení sv. Jana; obsahují její nadpis. Podle nadpisu toho jest kniha tato zjevením či odhalením věcí budoucích, a to toho, jehož původcem jest Ježíš Kristus, ano Bůh sám; neboť, jak sv. Jan pro větší důraz dodává, Pán Ježíš sám přijal je od Boha, a to nejen jako člověk (nač sv. Jan tuto především myslí), nýbrž i jako Bůh, pokud totiž jakožto syn Boží jest od Boha Otce od věčnosti zplozen a tímto zplozením přijal jak božskou podstatu a moc, tak i božskou vědounost. Přijal pak Ježíš Kristus toto zjevení, aby ukázal služebníkům či vyznavačům svým, co se musí státi vbrzku, ne že by se mělo vbrzku vyplniti všechno, co bylo Janovi zjevno, nýbrž že vbrzku mělo se počítati vyplňovati to, co bylo

kdo zachovává, co v něm jest napsáno, neboť čas jest blízko. Jan sedmi obcím církevním v Malé Asii: Milost vám a pokoj od toho, jenž jest a jenž byl a jenž přijde, a od sedmi duchů, kteří jsou před trůnem jeho, a od Ježíše Krista, jenž jest svědek věrný, prvorozenec mrtvých a kníže králů pozemských, jenž nás miluje a nás obmyl od hříchů našich krví svou.

Evangelium (Mat. 18, 1—10) jako níže ve svátek sv. andělů strážných, na str. 248.

VE SVÁTEK SV. JERONYMA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO

(30. září.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den sv. Učitele církevního, na str. 276 a 277.

VE SVÁTEK SV. ANDĚLŮ STRÁŽNÝCH

(2. října.)

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy 23, 20—23.

Toto praví Hospodin Bůh: »Hle, já pošlu anděla svého, který bude kráčet před tebou, střežiti tě na cestě a uvede tě na místo, které jsem ti připravil. Dbej ho, poslouchej jeho hlasu a nemysli, že smíš jím pohrdati; neboť nepromine [ti], když se budeš proti němu prohřešovati; a jméno mé jest v něm. Budeš-li však poslušen jeho hlasu, a budeš-li činiti vše, což pravím, budu nepřítelem nepřátel tvých a sužovati budu ty, kteří sužují tebe. Půjde tedy před tebou anděl můj.«

zjeveno, takže některé z těch věcí vyplnily se nedlouho potom, kdy zjevení bylo dáno. Právě, že se věci ty musí státi, netvrdí tím, že by lidská vůle nebyla svobodná, nýbrž vyjadřuje jednak jistotu, že se ty věci stanou, jednak nevyhnutelnost, s kterou bude odměněno dobro a potrestáno zlo, které podle daného zjevení bude vykonáno od lidí svobodně. Věci ty Kristus Janovi naznačil, t. j. různými obrazy a znameními představil a to nikoli osobně, nýbrž skrze anděla, jež byl k němu poslal.

Evangelium podle sv. Matouše 18, 1—10.*

Za onoho času přistoupili učedníci k Ježíšovi a řekli: »Kdo, myslíš, jest větší v království nebeském?« A Ježíš zavolav k sobě pachole, postavil je uprostřed nich a řekl: »Amen pravím vám: Neobrátíte-li se a nebudete-li jako maličci, nevejdete do království nebeského. Kdo se tedy poníží jako toto pachole, ten jest větší v království nebeském. A kdo přijme jedno dítě takové ve jménu mém, mne přijímá. Kdo by však pohoršil jednoho z maličkých těchto, kteří ve mne věří, tomu by bylo lépe, aby mlýnský kámen byl zavěšen na hrdlo jeho a on pohroužen byl do hlubiny mořské. Běda světu pro pohoršení! Nutno zajisté jest, aby přicházela pohoršení, ale běda člověku tomu, skrze něhož pohoršení přichází. Pohoršuje-li tě však ruka tvá neb noha tvá, utni ji a vrhni od sebe; lépe jest tobě vejíti do života bezrukému nebo kulhavému, než abys, maje obě ruce a obě nohy, uvržen byl do ohně věčného. A jestliže oko tvé tě pohoršuje, vylup je a vrhni od sebe; lépe jest tobě jednookému vejíti do života, než obě oči majícímu uvrženu býti do pekelného ohně. Hled'te, abyste nepohrdali některým z těchto maličkých; neboť

* O tomto případě vypravují tři evangelisté, jeden stručněji, druzí obsírněji, ale tak, že se navzájem doplňují. Vzhledem ke všem zprávám těm udál se celý případ po proměnění Páně takto: Již na cestě do Kafarnaá napadla apoštoly myšlenka, kdo by z nich byl větší či přednější (Luk. 9, 46). Podnět k tomu dalo vyznamenání, jehož se dostalo Petrovi, když mu Pán Ježíš zaslíbil primát, a Petrovi, Jakubovi i Janovi, když před jinými byli vzatí na horu Tábor. Myšlenky své potom sdělili jeden s druhým, a poněvadž se v nich nesrovnávali, vzešla z toho znenáhla hádka mezi nimi, ten či onen-li jest přednější (Mark. 9, 32—33). Když pak přišli do Kafarnaá a tam vstoupili do domu (snad Petrova), otázel se jich Pán Ježíš, o čem se na cestě hádali; ale oni mlčeli, neboť se byli hádali o tom, kdo by z nich byl větší, a proto se styděli to pověděti (Mark. 9, 32—33). Když však Pán Ježíš zaplatil daň chrámovou také za Petra (Mat. 17, 23—26), napadla je zase ona myšlenka i přišli proto sami k Pánu Ježíši a změnivše poněkud znění předešlé otázky své, tázali se: Kdo asi jest větší v království nebeském? (Mat. 18, 1.) A tu Ježíš věda, že příčinou hádky i otázky jejich jest dílem nepravé ponětí o království mesiánském, dílem ctižádost, ukázal jim, co dodává člověku přednosti v království nebeském. Pravidl': Chce-li kdo býti první, buď ze všech poslední (Mark. 9, 34). Aby pak tím více znázornil jim pravdu tu a povzbudil je ku pokoře, zavolal dítě, postavil je tak, že stál s ním uprostřed apoštolů, a objav je řekl: Amen pravím vám: Neobrátíte-li se a nebudete-li jako děti... (Mat. 18, 8).

pravím vám, že andělé jejich v nebesích stále patří na tvář Otce mého, jenž jest v nebesích.«

VE SVÁTEK SV. TEREZIE OD JEŽÍŠKA, PANNY

(3. října.)

Čtení z proroka Isaiáše 66, 12—14.

Toto praví Hospodin: »Ejhle, já na něj přivedu jako řeku pokoj a jako rozvodněný potok slávu národů, kterou ssáti budete; u prsů chování budete a na klíně budete laskáni. Jako když matka někoho těší, tak já potěším vás; ano, v Jerusalemě budete potěšeni. Až to uzříte, bude mít radost srdce vaše a kosti vaše jako bylina pučeti budou. A ukáže se ruka Hospodinova na jeho služebnících.«

Evangelium podle sv. Matouše 18, 1—4.

Za onoho času přistoupili učedníci k Ježíšovi a řekli: »Kdo myslíš, jest větší v království nebeském?« A Ježíš, zavolav k sobě pachole, postavil je uprostřed nich a řekl: »Amen pravím vám, neobráte-li se a nebudete-li jako maličci, nevejdete do království nebeského. Kdo se tedy poníží jako toto pachole, ten jest větší v království nebeském.«

VE SVÁTEK SV. FRANTIŠKA SERAF. (Z ASSISI), VYZNAVAČE

(4. října.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Galatům 6, 14—18.

Bratří! Ode mne daleko budiž, abych se honosil leč v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož svět ukřižován jest mně a já světu. Neboť v Kristu Ježíši neplatí nic ani obřízka ani neobřízka, nýbrž nové stvoření. A nade všemi, kteří podle pravidla toho budou žíti, budiž pokoj a milosrdenství, též nad Izraelem Božím. Budoucně nikdo nečiň mi obtíže, neboť já nosím jízvy Pána Ježíše na mém těle. Milost Pána našeho Ježíše Krista budiž s vámi, bratři, amen.

Evangelium (Mat. 11, 25—30) jako ve svátek sv. Matěje apoštola
na str. 196.

V DEN SV. RŮŽENCE BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE (7. října.)

Čtení z knihy Přísloví 8, 22—24 a 32—35.

Hospodin vládl mnou na počátku cest svých prve než byl co činil od pradávna. Od věčnosti ustanovena jsem, od věků, prve nežli země byla. Před mořem já jsem zrozena již byla. Nyní tedy, děti, poslyšte mne! Blahoslavení, kteří dbají cest mých! Slyšte poučení, a budete moudří; nechtějte jím opovrhovati! Blaze člověku, který mne poslouchá, který u dveří mých každý den bdí, pozor dává u veřejí bran mých. [Neboť] kdo mne najde, nalezne život a dojde požehnání od Hospodina.

Evangelium (Luk. 1, 26—38) jako ve středu suchých dnů adventních na str. 12.

VE SVÁTEK MATEŘSTVÍ BLAHOSL. PANNY MARIE (11. října.)

Čtení (Sirach. 24, 23—31) jako ve svatvečer svátku Nep. početí
bl. Panny Marie, na str. 181.

Evangelium podle sv. Lukáše 2, 43—51.

Za onoho času, když se vraceli, zůstal pacholík Ježíš v Jerusalemě, aniž to zpozorovali rodiče jeho. Domnívajíce se pak, že jest v družině, ušli den cesty a hledali ho mezi příbuznými a známými, a nenalezše, vrátili se do Jerusalema hledajíce ho. I stalo se, po třech dnech našli ho v chrámě, an sedí mezi učiteli, poslouchaje jich a otazuje se jich. Žasli pak všickni, kteří ho slyšeli, nad rozumností a odpověďmi jeho. A uzřevše [jej rodiče jeho] podivili se. I řekla k němu matka jeho: »Synu, proč jsi nám tak učinil? Hle, otec tvůj

a já s bolestí hledali jsme tebe.« I řekl k nim: »Co jest, že jste mě hledali? Zdali jste nevěděli, že já musím býti v tom, co jest Otce mého?« Ale oni neporozuměli slovu, které k nim mluvil. I odebral se s nimi a přišel do Nazareta a byl jim poddán.

VE SVÁTEK SV. TEREZIE, PANNY

(15. října.)

Čtení (2 Kor. 10, 17—18, 11, 1—2) i evangelium (Mat. 25, 1—13) jako v den sv. panny (III.), na str. 282 a 280.

VE SVÁTEK SV. HAVLA, OPATA

(16. října.)

Čtení (Sirach. 45, 1—6) i evangelium (Mat. 19, 27—29) jako v den sv. opata na str. 279 a 280.

VE SVÁTEK SV. HEDVIKY, VDOVY A PATRONKY SLEZSKÉ

(16. října.)

Čtení (Přisl. 31, 10—31) i evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. vdovy (II.), na str. 283, jako v den sv. panny (II.), na str. 281.

VE SVÁTEK SV. MARKETY MARIE ALACOQUE, PANNY

(17. října.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 3, 8—9 a 14—19.

Bratří! Mně, nejmenšímu ze všech věřících, byla dána milost tato, zvěstovati mezi pohany nevystihlé [to] bohatství Kristovo a objasnit všem, kterak bylo uskutečněno to tajemství, jež od věků bylo skryto v Bohu, Stvořiteli všeho. Za tou příčinou skláním kolena svá před Otcem Pána našeho Ježíše Krista, po němž se jmenuje všeliký rod na nebi i na zemi, aby vám dal podle bohatství velebnosti své skrze Ducha svého v síle zmohutněti pro vnitřního

člověka, [tak] aby Kristus přebýval skrze víru v srdcích vašich, zakořeněných a založených v lásce, abyste mohli pochopiti se všemi věřícími, která jest šířka a délka i výše a hloubka, i poznati Kristovu lásku převyšující veškeré poznání, abyste byli naplněni ve veškerou plnost Boží.

Evangelium (Mat. 11, 25—30) jako ve svátek sv. Matěje, apoštola,
na str. 196.

VE SVÁTEK SV. LUKÁŠE, EVANGELISTY

(18. října.)

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 8, 16—24.*

Bratří! Díky Bohu, jenž dal touž horlivost pro vás v srdce Titovo. Neboť vyzvání [moje] přijal sice, avšak jsa velmi horlivý, sám ze své vůle k vám odešel. Posíláme však s ním také bratra, jenž jest proslaven [prací] v evangeliu po všech obcích církevních, a nejen to, nýbrž jenž také byl zvolen od církevních obcí za našeho průvodce při tomto díle lásky, které konáme k slávě Páně a k dokázání ochotné vůle naší, varující se toho, aby nás nikdo nehaněl při tom bohatství, kterým posluhujeme; neboť prozíráme k dobrému nejen před Bohem, nýbrž i před lidmi. Posíláme však s nimi také bratra našeho, kterého jsme častokráte zkusili ve mnoha věcech, že jest horlivý a nyní mnohem horlivější pro velikou důvěru k vám. Bud' že [mluvím] pro Tita, jest to můj společník a spolupracovník mezi vámi, aneb pro bratry svoje, jsou to vyslanci církevních obcí, sláva Kristova. Podejte jim tedy důkaz své lásky a naší chlouby z vás před církevními obcemi!

Evangelium (Luk. 10, 1—9) jako ve svátek sv. Marka, evangelisty,
na str. 207.

* Sv. Pavel vyzvav Korintřany, aby vykonali sbírku pro chudé křesťany jerusalemské, nyní sděluje, že k provedení sbírky té posílá k nim Tita a dva osvědčené křesťany macedonské; zároveň doporučuje muže ty.

VE SVÁTEK SV. VENDELÍNA, OPATA

(20. října.)

Epištola i evangelium jako v den sv. opata, str. 279.

VE SVÁTEK SV. VORŠILY A DRUŽEK, PANEN A MUČEDNIC

(21. října.)

Čtení i evangelium jako v den sv. panny a mučednice
(I.), na str. 280.

VE SVÁTEK SV. RAFAELA, ARCHANDĚLA

(24. října.)

Čtení z knihy Tobiášovy 12, 7—15.

V těch dnech pravil anděl Rafael Tobiášovi: »Tajemství královo ukrývati je dobré, ale Boží skutky zjevovat a velebit je čestné. Modlitba s postem a almužnou jest lepší, než schovávat poklady zlata; neboť almužna vysvobozuje od smrti, čistí hříchy a působí, že docházíme milosrdenství a věčného života. Kdo však činí hřích a nepravost, jsou nepřátelé sebe samých. Proto zjevují vám pravdu a nebudu skrývat před vámi tajemství. Když ses s pláčem modlíval a pochovával mrtvé, když jsi nechával svého jídla, ukrýval ve dne mrtvé v svém domě a v noci je pochovával, já jsem přednášel modlitby tvé Hospodinu. A žes byl Bohu milý, bylo třeba, abys byl zkoušen. Nyní však poslal mne Hospodin, abych tě uzdravil a Sárú, manželku tvého syna, vysvobodil od zlého ducha. Jáť jsem anděl Rafael, jeden ze sedmi, kteří stojíme před Hospodinem.«

Evangelium podle sv. Jana 5, 1—4.

Za onoho času byla slavnost židovská a Ježíš vstoupil do Jerusalema. Jest pak v Jerusalemě při bravní bráně rybník, jenž hebrej-

sky slove Bethesda a má pět podloubí. V těch leželo veliké množství neduživců: slepých, kulhavých, ochrnlých, kteří čekali na pohnutí vody. Anděl Páně totiž sestupoval časem do rybníka a hýbal vodou. A kdo po hnutí vody první vstoupil do rybníka, býval uzdraven, ať byl ztížen neduhem kterýmkoli.

VE SVÁTEK SV. APOŠTOLŮ ŠIMONA A JUDY

(28. října.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 4, 7—13.

Bratří! Jednomu každému z nás byla dána milost podle míry daru Kristova. Proto praví: „Vystoupiv do výše, odvedl zajatce, dal dary lidem.“ To však že vystoupil, co je to, leč že dříve také sestoupil na dolní část země? Ten, jenž sestoupil, ten právě je to, jenž také vystoupil nade všechna nebesa, aby naplnil všechno. On také dal jedny za apoštoly jiné za proroky, jiné za evangelisty, jiné za pastýře a učitele, aby za účelem zdokonalení věřících konali službu a vzdělávali tělo Kristovo, až bychom se sešli všickni v jednotu víry a poznání Syna Božího, v muže dospělého, v míru věku plnosti Kristovy.

Evangelium podle sv. Jana 15, 17—25.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Toto přikazuji vám, abyste se milovali vespolek. Jestliže vás svět nenávidí, vězte, že mne nenáviděl prve nežli vás. Kdybyste byli ze světa, svět by miloval své vlastnictví; poněvadž však ze světa nejste, nýbrž já jsem vás vyvolil ze světa, proto vás svět nenávidí. Pamatujte na to slovo, které jsem já řekl vám: „Není služebník větší nežli pán jeho.« Jestliže mne pronásledovali, i vás budou pronásledovati; jestliže mé slovo zachovali, i vaše budou zachovávat. Ale toto všechno učiní vám pro jméno mé, poněvadž neznají toho, jenž mě po-

* Slova tato jsou vyňata z řeči, kterou Pán Ježíš konal při poslední večeři. Jimi vyzýval apoštoly k vespolečné lásce a předpověděl, že budou u světa v nenávisti.

slal. Kdybych byl nepřišel a jim nemluvil, hříchu by neměli; nyní však nemají výmluvy ze hříchu svého. Kdo nenávidí mne, nenávidí i Otce mého. Kdybych byl nečinil mezi nimi skutků, kterých nikdo jiný nečinil, hříchu by neměli; avšak [oni je] i viděli, a [přece] nenáviděli jak mne, tak Otce mého. Ale [to se dělo a děje], aby se naplnilo slovo, kteréž jest napsáno v zákoně jejich: „Nenáviděli mě bez příčiny.“

VE SVÁTEK SV. VOLFGANGA, BISKUPA A VYZNAVAČE

(31. října.)

Čtení (Žid. 7, 23—27) i evangelium (Mat. 24, 42—47) jako v den sv. vyznavače, biskupa (II.), na str. 276.

VE SVÁTEK PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA, KRÁLE

V poslední neděli v říjnu.

Čtení z listu sv. Pavla apoštola ke Koloským 1, 12—20.

Bratří! Děkujeme Bohu Otci, jenž nás učinil hodny, abychom měli účast v podílu věřících ve světle, jenž nás vytrhl z moci temnosti a přeložil do království milovaného Syna svého. V něm máme vykoupení skrze krev jeho, odpuštění hříchů. On jest obraz Boha neviditelného, prvorozenec nade všechno tvorstvo. Neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, viditelné i neviditelné; buď že jsou to trůnové nebo panstva, nebo knížetstva, nebo mocnosti; všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. A on jest přede vším a všechno v něm stojí. A on jest hlavou těla [to jest] církve; [neboť] on jest počátek, prvorozenec z mrtvých [vstalých], aby ve všem on měl přednost. Neboť se zalíbilo [Otcí], aby v něm přebývala všechna plnost a aby skrze něho smířil všechno s sebou, uveda v pokoj skrze krev kříže jeho, i co jest na zemi i co jest v nebi, v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Jana 18, 33—37.

Za onoho času řekl Pilát k Ježíšovi: »Ty jsi král židovský?« Ježíš odpověděl: »Sám od sebe to pravíš, či jiní ti pověřili o mně?« Pilát odpověděl: »Zdali jsem já žid? Národ tvůj a velekněží vydali mi tebe. Co jsi učinil?« Ježíš odpověděl: »Království mé není z tohoto světa. Kdyby z tohoto světa bylo království mé, služebníci moji bránili by, abych nebyl vydán židům; ale království mé není od tud.« I řekl mu Pilát: »Tedy král jsi ty?« Ježíš odpověděl: »Ano, já jsem Král. Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý kdo je z pravdy, slyší hlas můj.“

VE SVÁTEK VŠECH SVATÝCH

(1. listopadu.)

Čtení ze Zjevení sv. Jana apoštola 7, 2—12.*

V těch dnech, hle, já Jan viděl jsem jiného anděla, an vystupuje od východu slunce, maje pečeť Boha živého, a ten zvolal hlasem velikým ke čtyřem andělům, jímž bylo dáno škoditi zemi a moři, řka: »Neškod'te zemi ani moři ani stromům, dokud nepoznamenáme služebníků Boha našeho na čele jejich.« I uslyšel jsem počet znamenáných, sto čtyřicet čtyři tisíce znamenáných ze všeho pokolení synů izraelských: z pokolení Judova dvanáct tisíc znamenáných, z pokolení Rubenova dvanáct tisíc, z pokolení Gadova dvanáct tisíc, z pokolení Aserova dvanáct tisíc, z pokolení Neftalimova dvanáct tisíc, z pokolení Manassesova dvanáct tisíc, z pokolení Simeonova dvanáct tisíc, z pokolení Leviova dvanáct tisíc, z pokolení Isacharova dvanáct tisíc, z pokolení Zabulonova dvanáct tisíc, z pokolení Josefova dvanáct tisíc, z pokolení Benjaminova dvanáct tisíc znamenáných. Potom jsem viděl zástup veliký, jehož spočítati nikdo nemohl, ze všech národů a pokolení a kmenů i jazyků, ani stojí před trůnem a před Beránkem oděni v roucha bílá a mají palmy v rukou svých; a volali hlasem velikým řkouce: »Spása Bohu

* Anděl, či spíše Kristus ukazuje Janovi vidění, kterak Bůh chrání věrné služebníky své v čas obecného navštívení.

našemu, jenž sedí na trůně, a Beránkovi.« A všickni andělé stáli kolem trůnu a starců a čtyř živočichů; i padli před trůnem na své tváře a klaněli se Bohu řkouce: Amen, chvála a sláva a moudrost a dík a čest i moc a síla Bohu našemu na věky věků, amen.«

Evangelium podle sv. Matouše 5, 1—12.*

Za onoho času uzřev [Pán] Ježíš zástupy, vystoupil na horu a když se posadil, přistoupili k němu učedníci jeho. I otevřel ústa svá a učil je řka: »Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské. Blahoslavení tiší, neboť oni zemí vládnouti budou. Blahoslavení lkající, neboť oni potěšeni budou. Blahoslavení, kteří lačnější a žíznější po spravedlnosti, neboť oni nasyceni budou. Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou. Blahoslavení pokojní, neboť oni synové Boží slouti budou. Blahoslavení, kteří protivenství trpí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské. Blahoslavení jste, když pro mne budou vás tupiti a pronásledovati a mluviti všecko zlé proti vám lhouce: radujte se a veselte se, neboť odplata vaše hojná jest v nebesích.«

V DEN VŠECH VĚRNÝCH ZEMŘELÝCH

(2. listopadu.) — Při první mši sv.

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 15, 51—57.**

Bratří! Hle, tajemství vám pravím: všickni sice vstaneme z mrtvých, ale ne všickni budeme proměněni. Pojednou, v okamžiku,

* Část tato jest začátkem tak zvané řeči horské (Mat. k. 5—7), ve které Pán Ježíš jako učitel a zákonodárce poučoval o povaze svého království a prohlásil základní jeho stanovy, a to tak, že nejprve v osmeru blahoslavenství udává vlastnosti, kterými má vynikati ten, kdo chce býti náležitým členem království jeho. — Nepraví „chudí na duchu“, nýbrž „chudí duchem“, t. j. ti, kteří k pozemským statkům nelnou, časnou bídu trpělivě snášejí a uznávajíce v pokoře nedostatečnost svoji ve věcech spásy, užívají prostředků od Boha ustanovených.

** Sv. Pavel poučiv, že spravedliví vstanou z mrtvých s tělem proměněným, oslaveným, ukazuje nyní, že řečená proměna v tělo oslavené (duchovní) jest nutná tak, že se jí musí dostati i těm (spravedlivým), kteří před příchodem Kristovým k soudu nezemrou, aby se tak zjednalo plné vítězství nad smrtí a hříchem.

při troubě poslední; neboť trouba zazní, a mrtví vstanou neporušitelni, a my budeme proměněni. Musí zajisté porušitelné toto [tělo] obléci neporušitelnost a smrtelné toto [tělo] obléci nesmrtelnost. Když pak [toto porušitelné tělo obleče neporušitelnost a] toto smrtelné obleče nesmrtelnost, tehdá se naplní to slovo, které jest napsáno: „*Pohlcena jest smrt ve vítězství. Kde jest, ó smrti, vítězství tvé? Kde jest, ó smrti, ostentvůj? Ostnem pak smrti jest hřích, a mocí hříchu [jest] zákon. Ale díky Bohu, který nám dává vítězství skrze Pána našeho Ježíše Krista.*

Evangelium podle sv. Jana 5, 25—29.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům židovským: »Amen, amen pravím vám: Přichází hodina a nyní jest, kdy mrtví uslyší hlas Syna Božího, a ti, kteří uslyší, živi budou; neboť jako Otec má život sám v sobě, tak dal i Synu, aby měl život sám v sobě, a dal mu moc konati soud, poněvadž jest Syn člověka. Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, ve které všickni, kteří v hrobech jsou, uslyší hlas Syna Božího, a půjdou ti, kteří dobře činili, na vzkříšení k životu, ti však, kteří zlé páchali, na vzkříšení k soudu.«

Při druhé mši sv.

Čtení z druhé knihy Makkabejské 12, 43—46.

V těch dnech Juda, muž velestatečný, učiniv sbírku poslal dvanáct tisíc drachem stříbra do Jerusalema, aby podána byla oběť za hříchy mrtvých, dobře a zbožně smýšleje o vzkříšení, (kdyby totiž nebyl měl naděje, že padlí vstanou, bylo by se domnívati, že je zbytečno a neužitečno modliti se za mrtvé), a maje na zřeteli, že ti, kteří zbožně zemřeli, mají výbornou odměnu složenou. Proto svatá a spasitelná jest myšlenka za mrtvé se modliti, aby hříchů zproštění byli.

Evangelium podle sv. Jana 6, 37—40.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům židovským: »Všecko, co mi dává Otec, přijde ke mně, a toho, kdo ke mně přijde, nevyvrhnu ven, neboť jsem sestoupil s nebe, nikoliv abych činil vůli svou, nýbrž vůli toho, jenž mne poslal. Toto pak jest vůle toho, jenž mne poslal, Otce, abych neztratil nic z toho, co mi dal, nýbrž abych to vzkřísil v den poslední. Neboť to jest vůle Otce mého, který mne poslal, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já ho vzkřísím v den poslední.«

Při třetí mši sv.

Čtení ze Zjevení sv. Jana apoštola 14, 13.

V těch dnech uslyšel jsem hlas s nebe, an praví ke mně: »Napiš: Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají. Od té chvíle, praví Duch, ať odpočinou od svých námah, neboť skutky jejich jdou s nimi.«

Evangelium podle sv. Jana 6, 51—55.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům židovským: »Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba tohoto, živ bude na věky. A chléb, který já dám, tělo mé jest, [které dám] za život světa.« Tu hádali se židé vespolek, řkouce: »Kterak může tento dáti nám tělo své k jídlu?« Proto řekl jim Ježíš: »Amen, amen pravím vám: Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti v sobě života. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední.«

VE SVÁTEK SV. KARLA BOROMEJSKÉHO, BISKUPA A VYZNAVAČE

(4. listopadu.)

Čtení (Sir. 44, 16—27; 45, 3—20) i evangelium (Mat. 25, 14—23) jako v den sv. vyznavače, biskupa, (I.), na str. 275.

V DEN SV. OSTATKŮ, KTERÉ SE V ČECHÁCH UCHOVÁVAJÍ V CHRÁMECH

(5. listopadu.)

Čtení (Sirach. 44, 10—15) jako ve svátek sv. Jana a Pavla na str. 221.

Evangelium (Luk. 6, 17—23) jako v den sv. mučedníků mimo čas velikonoční (II.), str. 271.

VE SVÁTEK SV. MARTINA, BISKUPA A VYZNAVAČE

(11. listopadu.)

Čtení (Sirach. 44, 16—27; 45, 3—20), jako v den sv. vyznavače, biskupa (I.) str. 275.

Evangelium podle sv. Lukáše 11, 33—36.*

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Nikdo rozsvítiv svíci nestaví ji do skryše ani pod kbelík, nýbrž na svícen, aby viděli světlo ti, kteří vcházejí. Svící těla tvého jest oko tvé; je-li oko tvé zdravé, celé tělo tvé bude světlé; je-li však špatné, bude i tělo tvé tmavé. Hleď tedy, ať to světlo, které jest v tobě, není tmou. Světlé-li tedy bude tělo tvé celé, bez všeliké části tmavé, bude celé [tak] světlé, a jako jasná svíce tě osvítí.«

* Slova tato Pán Ježíš promluvil sice také v řeči horské (Mat. 5, 15 a 6, 22—23), jednak aby poučil apoštoly, že pro vznešené postavení jejich apoštolské není jim ani možno ani dovoleno skrývati se před lidmi, aby se neprohřešili proti úřadu svému a si neuškodili na duši, jednak aby ukázal, jak mnoho na tom záleží, aby člověk pozoroval a posuzoval věci rozumem nepředpojatým a myslí nezkaženou, v té souvislosti však, v níž je podává sv. Lukáš, pravil je k fariseům, když byli přes četné zázraky, které Pán Ježíš vykonal, vyžadovali na něm v zatvrzelosti své znamení či zázrak s nebe, t. j. jakýsi zázračný zjev v ovzduší neb na obloze. Pravil je k nim, aby ukázal, jak nerozumně a ke své škodě jednají, když se zatvrzují proti pravdě, jež se tak patrně jeví, v jeho učení a zázracích a jak proto třeba, aby s myslí čistou učení jeho přijímali.

VE SVÁTEK SV. OPATA BENEDIKTA S BRATŘÍMI, MUČEDNÍKŮ A PATRONŮ ČESKÝCH

(12. listopadu.)

Čtení (Sirach. 44, 10—15) jako v den sv. Jana a Pavla na str. 221
i evangelium (Luk. 12, 1—8) jako v den sv. mučedníků mimo čas
velikonoční (III.) str. 272.

VE SVÁTEK SV. STANISLAVA KOSTKY, VYZNAVAČE

(13. listopadu.)

Čtení z knihy Moudrosti 4, 7—16.

Spravedlivý, byť i před časem smrti zachvácený, v pokoji bude. Neboť stáří ctihodné není dlouhověkost, aniž počtem roků měreno bývá, ale šediny jsou člověkovu moudrost a věk starý život neposkvrněný. Protože se zalíbil Bohu, stal se miláčkem jeho, a ježto živ byl mezi hříšníky, byl přenesen. Vytržen byl, aby zloba nezměnila smýšlení jeho, neb aby lest nesvedla duše jeho. Neboť kouzlo nicotnosti zatemňuje to, co jest šlechetné, a vír zlé žádostivosti převrací nevinnou mysl. Došed vkrátku vrcholu [mravnosti] vyplnil časy mnohé. Líbil se Pánu duše jeho; proto rychle jej vyvedl z prostředka nepravosti. Lidé pak vidoucí to, avšak nerozumějící tomu, kteří nechtěli mysliti na to, že se dostává milosti Boží a milosrdenství svatým jeho, a že má na zřeteli své vyvolené: mrtvý spravedlivec odsuzuje [ty] živé bezbožníky a mladost rychle zdokonalená dlouhý život nespravedlivce.

Evangelium podle sv. Matouše 19, 13—21.

Za onoho času podali [Pánu] Ježíšovi děti, aby na ně vložil ruce a se pomodlil. Učedníci však jim domlouvali. Ale Ježíš jim řekl: »Nechte maličkých a nebraňte jim přijíti ke mně, neboť takových jest království nebeské.« A vloživ na ně ruce, odešel odtud. A aj, kdosi přistoupil k němu a řekl: »Mistře dobrý, co dobrého mám

činit, abych dostal život věčný?« On mu řekl: »Co se mne ptáš o dobrém? Jediný jest dobrý, Bůh. Chceš-li však vejíti do života, zachovávej přikázání!« Dí jemu: »Která?« A Ježíš řekl: »Nezabiješ, nezczizoložíš, nepokradeš, nepromluvíš křivého svědectví, cti otce svého i matku svou a milovati budeš bližního svého jako sebe samého!« Dí jemu mládenec: »To všechno jsem zachovával od svého mládí. Co mi ještě chybí?« Řekl mu Ježíš: »Chceš-li dokonalý býti, jdi, prodej, co máš, a dej chudým a budeš míti poklad v nebi, a přijď a následuj mne!«

VE SVÁTEK SV. JOSAFATA, BISKUPA A MUČEDNÍKA (14. listopadu.)

Čtení (Žid. 5, 1—6) i evangelium (Jan 10, 11—16) jako ve svátek sv. Vojtěcha, na str. 205 a 206.

VE SVÁTEK SV. ALBERTA VELIKÉHO, BISKUPA, VYZNAVAČE A UČITELE CÍRKEVNÍHO (15. listopadu.)

Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) i evangelium jako v den sv. Učitele církevního, na str. 276.

VE SVÁTEK SV. ALŽBĚTY, VDOVY (19. listopadu.)

Čtení (Přisl. 31, 10—31) i evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. vdovy (II.), na str. 283 a 281.

VE SVÁTEK SV. CECILIE, PANNY A MUČEDNICE (22. listopadu.)

Čtení (Sirach. 51, 13—17) jako v den sv. panny a mučednice, (II.), na str. 281.

**Evangelium (Mat. 25, 1—13) jako v den sv. panny a mučednice (I.)
na str. 280.**

**VE SVÁTEK SV. KLEMENTA, PAPEŽE A MUČEDNÍKA
(23. listopadu.)**

**Čtení (Filip. 3, 17—21; i 4, 1—3) jako v neděli 23. po sv. Duchu
na str. 174.**

**Evangelium (Mat. 24, 42—47) jako v den sv. vyznavače, biskupa
(II.), na str. 276.**

**VE SVÁTEK SV. JANA Z KŘÍŽE, VYZNAVAČE
A UČITELE CÍRKEVNÍHO
(24. listopadu.)**

**Čtení (2. Tim. 4, 1—8) i evangelium (Mat. 5, 13—19) jako v den
sv. Učitele církevního na str. 276 a 277.**

**VE SVÁTEK SV. KATEŘINY, PANNY A MUČEDNICE
(25. listopadu.)**

**Čtení (Sirach. 51, 1—8 a 12) i evangelium (Mat. 25, 1—13) jako
v den sv. panny a mučednice (I.) na str. 280.**

**V DEN PAMÁTKY PŘENESENÍ OSTATKŮ SV. LUD-
MILY, VDOVY A MUČEDNICE
(27. listopadu.)**

**Čtení (Sirach. 51, 1—8 a 12) jako v den sv. panny a mučednice (I.)
na str. 280; evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny
a mučednice (II.) na str. 281.**

SPOLEČNÉ MŠE VE SVÁTKY SVATÝCH.

Ve svatvečer svátku apoštola.

Čtení z knihy Sirachovcovy 44, 25—27 a 45, 2—4; 6—9.

Požehnání Hospodinovo sneslo se na hlavu spravedlivého. Proto dal mu Hospodin dědictví a přidělil mu úděl ve dvanáctě pokolení, a našel milost přede všemi lidmi. Velikým ho učinil na postřech nepřátel a slovy jeho obludné útoky zkontroloval. Slavným ho učinil před králi a dal mu příkaz pro svůj národ a svou velebnost mu ukázal. Pro jeho věrnost a tichost zasvětil si jej a vyvolil ho z veškerého lidstva. Tváří v tvář mu dal přikázání, zákon života a osvětlení, a vyvýšil jej. Učinil s ním úmluvu věčnou a opásal jej pásem spravedlnosti a ozdobil jej Hospodin korunou slávy.

Evangelium podle sv. Jana 15, 12—16.

Za onoho času řekl Ježíš učedníkům svým: Toto jest přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako jsem já miloval vás. Větší lásky nemá nikdo nad tu, aby kdo položil život svůj za své přátele. Vy jste přátelé moji, činíte-li, co já přikazuji vám. Již vás nenazývám služebníky, neboť služebník neví, co činí pán jeho, ale nazval jsem vás přáteli, neboť jsem vám oznámil všechno, co jsem slyšel od Otce svého. Ne vy jste mne volili, nýbrž já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a přinášeli užitek a užitek váš aby zůstával, aby, začkoli byste poprosili Otce ve jménu mém, dal vám.

Společná mše ke cti sv. papežů.

Čtení z I. listu svatého Petra apoštola 5, 1—4 a 10—11.

Nejmilejší! Starších, kteří jsou mezi vámi, prosím já spolustarší a svědek utrpení Kristových, a proto i účastník budoucí té slávy,

která se zjeví: Paste stádce Boží, které jest u vás, přihlížejíce k němu nikoli z přinucení, nýbrž dobrovolně podle vůle Boží, ani s mrzkou ziskuchtivostí, nýbrž ochotně, ani jako lidé, kteří vládnou pánovitě nad úděly, nýbrž jako ti, kteří jsou vzory stádcí. A když se ukáže arcipastýř, obdržíte nevadnoucí věnec slávy. Bůh pak veliké milosti, jenž nás povolal k věčné slávě své v Kristu Ježíši, po krátkém utrpení sám vás zdokonalí, utvrdí a upevní. Jemu sláva a panování na věky věkův. Amen.

Evangelium podle sv. Matouše 16, 13—19.

Za onoho času přišed Ježíš do krajin Caesareje Filipovy, otázal se učedníků svých, řka: Kým praví lidé býti Syna člověka? I řekli jemu: Jedni Janem Křtitelem, jiní Eliášem, jiní Jeremiášem neb jedním z proroků. Dí jim Ježíš: Vy pak kým mě býti pravíte? Odpovídaje Šimon Petr řekl: Ty jsi Kristus, Syn Boha živého. A Ježíš odvětiv, řekl: Blahoslavený jsi Šimone, synu Janův! neboť tělo a krev nezjevilo toho tobě, nýbrž Otec můj, jenž jest v nebesích. I já pravím tobě: Ty jsi Petr, t. j. skála, a na té skále vzdělám Církev svou, a brány pekelné jí nepřemohou. A tobě dám klíče království nebeského, a cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.

V den sv. mučedníka mimo čas velikonoční.

I. V DEN SV. MUČEDNÍKA, BISKUPA

(Mše Statuit.)

Čtení z listu sv. Jakuba apoštola 1, 12—18.

Nejmilejší! Blahoslavený člověk, jenž vytrvá v pokušení, neboť když bude zkušén, dostane korunu života, kterou Bůh zaslíbil těm, kteří ho milují. Nikdo jsa pokoušen neříkej: »Od Boha jsem pokoušen,« neboť Bůh nemůže býti pokoušen ke zlému, sám pak ne-

pokouší nikoho. Ale jeden každý bývá pokoušen jsa lákán a vnađen od své [vlastní] žádosti; potom žádost počavši, rodí hřích; hřích pak byv dokonán, plodí smrt. Nemylte se [tedy], milovaní bratří moji; všechno dání dobré a každý dar dokonalý jest shůry, sestupuje od Otce světél, u něhož není proměny ani z obratu zastínění. Dobrovolně zajisté zplodil nás slovem pravdy, abychom byli jakousi prvočinou tvorstva jeho.

Evangelium podle sv. Lukáše 14, 26—33.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš zástupům: »Jde-li kdo ke mně a nemá v nenávisti otce svého a matky své i manželky a dítek a bratrů i sester svých, ano i života svého, nemůže býti mým učedníkem. A kdo nenese kříže svého a nejde za mnou, nemůže býti mým učedníkem. Neboť kdo z vás, chtěje vystavěti věž, nesedne dříve a nepočítá potřebného nákladu, má-li dosti, aby dostavěl, aby snad, kdyby položil základ a nemohl dokončiti, všichni ti, kteří by to viděli, nepočali se mu posmívati řkouce: „Tento člověk počal stavěti a nemohl dokončiti.“ Anebo který král, chtěje počítí válku proti jinému králi, nesedne dříve a nepřemýšlí, je-li s to, aby se s desíti tisíci utkal s tím, jenž s dvaceti tisíci táhne na něho? Jinak, pokud tento ještě daleko jest, odešle poselství a žádá za jednání o mír. Tak tedy každý z vás, jenž se neodříká všeho, co má, nemůže býti mým učedníkem.«

II. V DEN SV. MUČEDNÍKA, BISKUPA

(Mše Sacerdotes Dei.)

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 1, 3—7.

Bratří! Veleben budiž Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista Otec milosrdenství a Bůh veškeré útěchy, jenž nás potěšuje ve všelikém soužení našem, abychom mohli těšiti ty, kteří jsou ve všelikém soužení, [a to] útěchou, kterou my sami býváme potěšováni od Boha. Neboť jako utrpení Kristova plynou hojně na nás, tak hojná jest

skrze Krista i útěcha naše. Avšak buďto že jsme souženi, [děje se to] pro vaši útěchu a spásu, aneb jsme potěšováni, [jest to] pro vaši útěchu, která se jeví působivou ve snášení týchž utrpení, jež také my trpíme. A [tak] pevná jest naše naděje o vás, neboť víme, že, jako jste s námi účastni utrpení, tak budete [účastni] i naší útěchy v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Matouše 16, 24—27.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi kříž svůj a následuj mne! Neboť, kdo by chtěl život svůj zachovati, ztratí jej; kdo by však ztratil život svůj pro mne, nalezne jej. Neboť co prospěje člověku, byť celý svět získal, na duši však škodu trpěl? Aneb jakou dá člověk výměnu za duši svou? Syn člověka zajisté přijde ve slávě Otce svého s anděly svými a tehdy odplatí jednomu každému podle skutků jeho.«

III. V DEN SV. MUČEDNÍKA, NE BISKUPA

(Mše In virtute.)

Čtení z knihy Moudrosti 10, 10—14.

Spravedlivce vedl Hospodin cestami rovnými, ukázal mu království Boží, znalost svatých věcí mu udělil. Dovedl ho k bohatství námahami a plody práce jeho rozmnožil. Když ho oklamat chtěli, byl u něho a zámožnost mu zjednal. Střežil ho před nepřáteli, když měl být přepaden, zabezpečil ho, v zápasu tuhém získal mu vítězství, aby zvěděl všecko že zmůže moudrost. Ta spravedlivce, když prodán byl, neopustila, ale hříšníků ho uchránila. Sestoupila s ním do vězení, ani v poutech ho neopustila, až mu přinesla žezlo královské vlády a moc nad jeho utlačovateli a ze lži usvědčila ty, kteří ho očernili; a jemu slávu věčnou udělil Hospodin Bůh náš.

Evangelium podle sv. Matouše 10, 34—42.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Nedomnívejte se, že jsem přišel uvést pokoj na zem; nepřišel jsem uvést pokoj, nýbrž meč. Přišel jsem zajisté, abych rozdvojil člověka proti otci jeho a dceru proti matce její a nevěstu proti tchýni její a nepřátelé člověka [jsou] domácí jeho. Kdo miluje otce nebo matku více nežli mne, není mne hoden. A kdo miluje syna nebo dceru více nežli mne, není mne hoden. A kdo nebéře kříže svého a nenásleduje mne, není mne hoden. Kdo nalezne život svůj, ztratí jej, a kdo ztratí život svůj pro mne, nalezne jej. Kdo vás přijímá, mne přijímá, a kdo mne přijímá, přijímá toho, který mě poslal. Kdo přijímá proroka ve jménu proroka, dostane odplatu proroka, a kdo přijímá spravedlivého ve jménu spravedlivého, dostane odplatu spravedlivého. A kdokoli by podal píti jednomu z nejmenších těchto číši vody studené toliko ve jménu učedníka, amen pravím vám, neztratí odplaty své.«

IV. V DEN SV. MUČEDNÍKA, NE BISKUPA

(Mše Laetabitur.)

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola k Timoteovi 2, 8—10;
3, 10—12.

Nejmilejší! Pamatuj na Ježíše Krista, jenž jsa z potomstva Davida, vstal z mrtvých podle evangelia mého, v němž snáším utrpení až do vazby jako zločinec; avšak slovo Boží není přivázáno. Proto všechno snáším pro vyvolence, aby také oni dosáhli té spásy, která jest v Kristu Ježíši [i] se slávou věčnou. Ty jsi však následoval mého učení, způsobu života, úmyslu, [mé] víry, shovívavosti, lásky, trpělivosti, [mých] pronásledování, utrpení, která se mi přihodila v Antiochii, Ikoniu, Lystře, pronásledování, jaká jsem vytrpěl a ze všech vytrhl mne Pán. Ale také všichni, kteří chtějí pobožně žíti v Kristu Ježíši, budou pronásledováni.

Evangelium podle sv. Matouše 10, 26—32.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Nic není skryto, co nebude odkryto, a nic tajno, co nebude zvěděno. Co vám pravím ve tmách, povězte na světle, a co slyšíte v ucho, hlásejte na střechách. A nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo, duše však zabítí nemohou, ale bojte se spíše toho, jenž může duši i tělo zatratiti do pekla. Zdali neprodávají dvou vrabců za penízek, a nespadne z nich ani jeden na zem bez vůle Otce vašeho. Vaše však i vlasy na hlavě jsou všecky sečteny. Nebojte se tedy; dražší jste nad mnoho vrabců. Každého tedy, kdo mě vyzná před lidmi, vyznám i já před Otcem svým, jenž jest v nebesích.«

V DEN SV. MUČEDNÍKA; JINÉ ČTENÍ

Čtení z listu sv. Jakuba apoštola 1, 2—12.

Nejmilejší! Za čistou radost mějte, když upadnete v rozličná pokušení, vědouce, že zkoušení vaší víry působí vytrvalost; vytrvalost buď však v díle dokonalá, abyste byli dokonalí a celí, v ničem pozadu nezůstávájice. Postrádá-li někdo z vás moudrosti, žádej [jí] od Boha, jenž dává všem prostě a neomlouvá, a bude mu dáno. Žádej však ve víře, nic nepochybuje; neboť kdo pochybuje, podobá se vlně mořské, která se větrem čerí a zmítá; jen ať se nedomnívá člověk ten, že dostane něco od Pána. Muž [takový] dvojí myslí nestálý jest na všech cestách svých. Chlub se pak bratr ponížení svou vznešeností; bohatec [ať se chlubí] svou ponížeností, ježto pomine jako květ trávy. Neboť slunce vzejde s žářem a usuší trávu, a květ její opadne a krása tvářnosti její zanikne; tak i bohatý uvadne na svých cestách. Blahoslavený člověk, jenž vytrvá v pokušení, neboť když bude zkušén, obdrží korunu života, kterou Bůh zaslíbil těm, kteří ho milují.

V DEN NĚKOLIKA SV. MUČEDNÍKŮ MIMO ČAS VELIKONOČNÍ

I. (Mše Intret).

Čtení z knihy Moudrosti 3, 1—8.

Duše spravedlivých jsou v ruce Boží, a mučidlo smrti nedotkne se jich. Zdálo se nemoudrým, že je veta po nich, za neštěstí měli odchod jejich, a že se od nás odebrali, za zkázu; ale oni jsou v pokoji. Neboť i když podle mínění lidí trpěli muky, všechna důvěra jejich tkvěla v nesmrtelnosti; maličko trestání byvše dojdou hojného blaha, ježto Bůh zkusil je a shledal, že ho jsou hodni. Jako zlato v ohni vyzkoušel je a jako celopalnou obět je přijal; přijde pak doba, kdy dojdou povšimnutí. Stkvíti se budou lidé spravedliví a jako jiskry po strnisku poběží. Soudit budou lidstvo, ovládat národy, a jejich králem bude Hospodin na věky.

Evangelium podle sv. Lukáše 21, 9—19.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Když uslyšíte o válkách a rozbrojích, nelekejte se; neboť musí to teprve nastati, nebude však hned konec.« Poté pravil jim: »Povstane národ proti národu a království proti království a budou veliká zemětřesení po místech a hlad i mor, budou i hrůzy a veliká znamení s nebe. Ale přede všemi věcmi těmi vztáhnou na vás ruce své a budou vás pronásledovati, vydávající vás do synagog a do vězení a vodíce vás ke králům a vladařům pro jméno mé. Přihodí se vám to na svědectví. Vložte si tedy v srdce své, že nebudete přemýšleti napřed, kterak byste se hájili; neboť já vám dám výmluvnost a moudrost, které veškerí protivníci vaši nebudou moci odolati, ani odmlouvati. Budou pak vás vydávati i rodiče a bratři a příbuzní a přátelé; i usmrtí některé z vás a budete v nenávisti u všech pro jméno mé; ale ani vlas s hlavy vaší nezahyne. Vytrvalostí svou získáte duše své.«

II. (Mše Sapientiam).

Čtení z knihy Moudrosti 5, 16—20.

Spravedliví však na věky jsou živi, v Hospodinu jest odplata jejich a péči o ně má Nejvyšší. Proto dostanou království nádhery a korunu krásy z ruky Páně, ježto svou pravicí je bude chránit a svým svatým ramenem jich hájit. Vezme si jakožto výzbroj horlivost svou; i tvorstvo ozbrojí, aby trestal nepřátele. Jako v pancíř se obleče ve spravedlnost, za přílbu pak postaví si soud přísný. Za štít, jehož nelze přemoci, vezme svatost.

Evangelium podle sv. Lukáše 6, 17—23.

Za onoho času [Pán] Ježíš sestoupiv s hory stanul na rovině jakož i zástup učedníků jeho a četné množství lidu ze všeho Judska i z Jerusalema a z přímořské krajiny tyrské a sidonské, kteří přišli, aby ho poslechli a byli uzdraveni od neduhů svých. A byli uzdravováni také ti, kteří byli trápeni od duchů nečistých. A veškeren zástup hleděl se ho dotknouti, neboť moc vycházela od něho a uzdravovala všechny. A on pozdvih očí na své učedníky pravil: »Blahoslavení [jste vy] chudí, neboť vaše jest království Boží. Blahoslavení, kteří nyní lačníte, neboť budete nasyceni. Blahoslavení, kteří nyní pláčete, neboť budete se smáti. Blahoslavení budete, když vás lidé budou nenáviděti a když vás vyobcují a potupí a jméno vaše jako špatné vyvrhnou pro Syna člověka. Radujte se v ten den a veselte se, neboť aj, odplata vaše hojná jest v nebesích.«

III. (Mše Salus autem).

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k židům 10, 32—38.

Bratří! Rozpomínejte se na předešlé dny, ve kterých byvše osvěceni, přestáli jste veliký boj utrpení, jednak potupami a útisky staveni jsouce na odiv, jednak stavše se účastníky těch, jimž se takto

vedlo. Vždyť nejen jste se ukázali soucitni s vězni, nýbrž i s radostí jste snesli odebrání svého majetku vědouce, že máte statků lepší, a to trvalý. Neztrácejte tedy své důvěry, která má velikou odplatu. Vytrvalosti zajisté jest vám potřebí, abyste vykonávající vůli Boží, obdrželi statek zaslíbený; neboť ještě velmi maličko a přijde ten, jenž přijíti má, a nebude meškati. Spravedlivý pak můj živ je z víry.

Evangelium podle sv. Lukáše 12, 1—8.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Varujte se kvasu farisejského, jenž jest pokrytectví. Nic zajisté není skryto, co nebude odkryto, ani tajno, co nebude poznáno. Proto, co jste pravili ve tmě, uslyší se na světle, a co jste mluvili do ucha v pokojích, bude hlášáno na střeších. Ale pravím vám, svým přátelům: Nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo a potom nemají více, co by učinili. Ukáží však vám, koho se máte báti: bojte se toho, jenž, když usmrtí, má moc uvrhnouti do pekla. Ano, pravím vám, toho se bojte! Zdali neprodávají pět vrabců za dva penízky? A ani jeden z nich není v zapomenutí před Bohem. Vždyť i vlasy na hlavě vaší jsou všechny sečteny. Nebojte se tedy, dražší jste nad mnoho vrabců. Pravím pak vám, každého, kdo mne vyzná před lidmi, i Syn člověka vyzná před anděly Božími.«

Jiné evangelium podle sv. Matouše 24, 3—13.

Za onoho času, když se Ježíš posadil na hoře Olivetské, přistoupili k němu učedníci v soukromí a řekli: »Pověz nám, kdy budou tyto věci a které bude znamení tvého příchodu a konce světa?« I odpovídaje Ježíš řekl jim: »Hled'te, ať vás nikdo nesvede; neboť mnozí přijdou ve jménu mém a řeknou: „Já jsem Kristus,“ a svedou mnohé. Budete slyšeti boje a pověsti o bojích. Hled'te, ať se nepolekáte; neboť musí to nastati, ale ještě není konec. Neboť povstane národ proti národu a království proti království, a bude mor a hlad

a zemětřesení po místech. Ale toto všechno jest jen počátkem bolesti. Tehdáž vydají vás v soužení a budou vás zabíjeti, a budete v nenávisti u všech národů pro jméno mé. A tu se mnozí pohorší a druh druhu zradí a jedni na druhé budou nevražiti. A povstane mnoho proroků nepravých a svedou mnohé. A poněvadž se rozmnoží nepravost, ustydne láska mnohých; ale kdo setrvá až do konce, ten spasen bude.«

V den sv. mučedníků v čase velikonočním.

V DEN JEDNOHO SV. MUČEDNÍKA

(Mše Protexisti.)

Čtení z knihy Moudrosti 5, 1—5.

Tehdy] státi budou spravedliví s velikou důvěrou proti těm, kteří je [kdysi] sužovali a kteří mařili námahy jejich. Vidouce to budou zděšení hroznou bázni a budou se hroziti nenadálé spásy. Říkat si budou vespolek kajíce se, z duše zklíčené budou hořekovat: »To jsou ti, kteří byli nám kdysi na posměch a které tupit bylo naším zvykem. My nemoudří měli jsme život jejich za šílenství a jejich konec za bezecný. Aj, kterak připočtení jsou k synům Božím a mezi svatými jest úděl jejich.«

Evangelium podle sv. Jana 15, 1—7.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Já jsem vinný kmen pravý a Otec můj jest vinař. Každou ratolest ve mně, která nenese ovoce, odejme, a každou, která nese ovoce, očistí, aby nesla více ovoce. Vy jste již čisti tím slovem, které jsem vám mluvil. Zůstaňte ve mně a já ve vás. Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstane-li ve kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy [jste] ratolesti; kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší ovoce mnoho, neboť beze mne nemůžete nic činit.

Jestliže kdo ve mně nezůstane, vyvržen bude ven jako ratolest; i uschne a seberou ji a vrhnou na oheň a bude hořeti. Zůstanete-li ve mně a slova má zůstanou-li ve vás, cokoli budete chtít, prostě a stane se vám.«

V DEN NĚKOLIKA SV. MUČEDNÍKŮ

(Mše Sancti tui.)

Čtení z prvního listu sv. Petra apoštola 1, 3—7.

Veleben budiž Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, jenž nás podle velikého milosrdenství svého znovuzrodil k živé naději zmrtvýchvstáním Ježíše Krista, k dědictví neporušitelnému a neposkvrněnému a nevadnoucím, uschovanému v nebesích pro vás, kteří jste mocí Boží chráněni skrze víru ke spáse připravené, aby se zjevila v čase posledním, ve kterém budete plesati, nyní nakrátko, třeba-li zarmoutivše v rozličných pokušeních, aby vyzkoušená vaše víra [jsouc] dražší nad zlato, (které [ač pomíjející jest, přece] ohněm se zkouší), byla shledána k [vaší] chvále a slávě a cti při zjevení Ježíše Krista, pána našeho.

Evangelium podle sv. Jana 15, 5—11.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Já jsem vinný kmen, vy [jste] ratolesti: kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší ovoce mnoho, neboť beze mne nemůžete nic činiti. Jestliže kdo ve mně nezůstane, vyvržen bude ven jako ratolest; i uschne a seberou ji a vrhnou na oheň a bude hořeti. Zůstanete-li ve mně a slova má zůstanou-li ve vás, cokoli budete chtít, prostě a stane se vám. V tom jest oslaven Otec můj, že přinášíte mnoho užitku a stáváte se [dokonalými] učedníky mámi. Jako mne miloval Otec i já jsem miloval vás. Zůstaňte v lásce mé! Budete-li zachovávat přikázání má, zůstanete v lásce mé, jako i já jsem zachoval přikázání Otce svého a zůstávám v lásce jeho. Toto mluvil jsem vám, aby radost má byla ve vás a radost vaše aby se naplnila.«

V DEN SV. VYZNAVAČE, BISKUPA

I. (Mše Statuit).

Čtení z knihy Sirachovcovy 44, 16—27; 45, 3—20.

Ejhle, kněz veliký, jenž se ve dnech svých líbil Bohu a byl shledán spravedlivým a v čase hněvu stal se spasitelem. Nebyl nalezen podobný jemu, který by šetřil [tak] zákona Nejvyššího. Proto jak se byl zavázal přísahou, dal mu Pán, že vzrostl v národ jeho. Požehnání všech národů dal jemu [Hospodin] a jeho sliby snesly se na hlavu jeho. Uznal, že mu přísluší požehnání, zachoval mu milosrdenství své a našel milost před zrakem Hospodinovým. Slavným učinil ho před králi a dal jemu korunu slávy. Učinil s ním smlouvu na věčné časy a udělil mu velekněžství a rouchem nádherným oblažil ho, aby konal úřad kněžský a měl chválu ve jménu jeho a obětoval mu zápal důstojný v líbeznou vůni.

Evangelium podle sv. Matouše 25, 14—23.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým podobenství toto: »Člověk jeden odcházeje z domova povolal k sobě služebníky své a odevzdal jim statek svůj. I dal jednomu pět hřiven, druhému dvě a jinému jednu, každému podle schopnosti jeho, a odcestoval ihned. Odešel pak ten, jenž dostal pět hřiven, těžil jimi a vytěžil jiných pět hřiven; taktéž i ten, jenž dostal dvě, vyzískal dvě jiné. Ten však, který dostal jednu, odešel, zakopal [ji] v zemi a skryl peníze pána svého. Po dlouhém čase pak přišel pán oněch služebníků a skládal účet s nimi. I přistoupil ten, jenž byl dostal pět hřiven, a podal jiných pět hřiven řka: „Pane, pět hřiven jsi mi odevzdal, hle, jiných pět jsem vyzískal.“ Řekl mu pán jeho: „Dobře, služebníče dobrý a věrný; že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tě ustanovím; vejdi v radost pána svého!“ Přistoupiv pak i ten, který dostal dvě hřivny, řekl: „Pane, dvě hřivny jsi mi odevzdal, hle, jiné dvě jsem vyzískal.“ Řekl mu pán jeho: „Dobře, služebníče dobrý a věrný:

že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tě ustanovím, vejdi v radost pána svého!«

II. (Mše Sacerdotes tui).

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k židům 7, 23—27.

Bratří! Mnoho [z pokolení Levi] učiněno jest kněžími, poněvadž jim smrt bránila, aby nezůstávali. Ježíš však má kněžství nepomíjející, poněvadž zůstává na věky. Proto také může dokonale spasiti ty, kteří přistupují k Bohu skrze něho, jsa vždycky živ, aby za ně orodoval. Takový zajisté příslušel nám velekněz, svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšenější nad nebesa, jenž nemá potřebí každého dne jako kněží konati oběti nejprve za hříchy své, potom [za hříchy] lidu; neboť to učinil jednou, obětovav sám sebe Ježíš Kristus, Pán náš.

Evangelium podle sv. Matouše 24, 42—47.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Bděte, neboť nevíte, v kterou hodinu Pán váš přijde. To však vezte: Kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zloděj, bděl by a nenechal by si podkopati dům svůj. Protož i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kterou nevíte. Kdo asi je ten služebník věrný a opatrný, jehož ustanovil Pán jeho nad svou čeledí, aby jim pokrm dával v [patriční] čas? Blahoslaven služebník ten, jehož pán jeho, přijda, nalezne, že tak činí. Amen pravím vám, ustanoví jej nade vším statkem svým.«

V DEN SV. UČITELE CÍRKEVNÍHO

(Mše In medio.)

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola k Timoteovi 4, 1—8.

Nejmilejší! Zapřisahám tě před Bohem a Ježíšem Kristem, jenž bude soudit živé i mrtvé, skrze příchod jeho a království jeho,

hlásej slovo, naléhej včas i nevčas, usvědčuj, přimlouvej, kárej, [a to] se vši trpělivostí a moudrostí učitelskou! Neboť bude čas, kdy zdravého učení nesnesou, nýbrž nashromáždí si učitelů podle vlastních chtíčů, majíce šimráni v uších a [kdy] od pravdy sluch svůj odvrátí a obrátí se k bájím. Ty však bdi, ve všem snášej zlé, konej dílo evangelisty, naplň službu svou! Bud' střízliv! Neboť já již jsem vydáván v oběť a čas mé smrti nastává. Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokonal, víru jsem zachoval; pro budoucnost jest mi uložena koruna spravedlnosti, kterou mi dá v onen den Pán, spravedlivý soudce, ale nejen mně, nýbrž i všem těm, kteří milovali příchod jeho.

Evangelium podle sv. Matouše 5, 13—19.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Vy jste sůl země. Jestliže se sůl zkazí, čím se osolí? K ničemu nehodí se již, leč aby byla vyhozena a pošlapána od lidí. Vy jste světlo světa. Nemůže se ukrýti město na hoře ležící. Aniž rozsvěcují svíci a kladou ji pod kbelík, nýbrž na svícen, aby svítila všem, kteří jsou v domě. Tak svět' světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a velebí Otce vašeho, jenž je v nebesích. Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit zákon nebo proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. Vpravdě zajisté pravím vám: dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmě ani jediná čárka ze zákona, až se všecko stane. Kdo by tedy zrušil jeden z příkazů těchto nejmenších a vyučil tak lidi, nejmenším slouti bude v království nebeském; kdo by však [je] činil a [jim] učil, ten bude slouti velikým v království nebeském.«

JINÉ ČTENÍ

Čtení z knihy Sirachovcovy 39, 6—14.

Spravedlivý srdcem svým na úsvitě s oddaností bude hledat Hospodina, jenž ho učinil, před Nejvyšším modliti se bude. Otevře svá ústa na modlitbě a za své hříchy odprošovati bude. Bude-li pak

Hospodin veliký chtíti, duchem rozumnosti ho naplní. Sám bude takorůka chrliti řeči své moudrosti, a bude na modlitbě chválit Hospodina. Umí on přimit snahy své i myšlenky, o záhadách svých pak uvažovat. On [též] oznamuje kázeň své nauky, zákonem pak smlouvy Páně se honosí. Vychvalují mnozí moudrost jeho, ani na věky nebude vyhlazena. Nezahyne [nikdy] památka jeho, jméno jeho žít bude k posledním pokolením. Moudrost jeho hlásat budou pohané a chválu jeho zvěstovat bude obec.

V DEN SV. VYZNAVAČE, NE BISKUPA

I. (Mše Os justi).

Čtení z knihy Sirachovcovy 31, 8—11.*

Šťasten muž, který byl shledán bez vady, který se za zlatým kovem nehonil, po penězích, po pokladech nedychtil. Kdo je takový, abychom ho chválili! Neboť činil divy v životě svém. Kdo se osvědčil v bohatství, že zůstal bezvadný? Budiž jemu věčná sláva (vzdávána)! Kdo mohl přestoupit a nepřestoupil, kdo zlé činiti a nečinil? Proto jest upevněno štěstí jeho od Hospodina, a jeho almužny hlásat bude všecka obec svatých.

Evangelium podle sv. Lukáše 12, 35—40.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Bud'tež bedra vaše přepásána a hořte svíce v rukou vašich a vy bud'te podobni lidem, kteří čekají na pána svého, až se vrátí ze svatby, aby, když přijde a zatluče, hned mu otevřeli. Blažení služebníci ti, které pán přijda nalezne, ani bdí; amen pravím vám, že se přepáše a ke stolu je posadí a přecházeje bude je obsluhovat. A přijde-li o druhé neb i o třetí hlídce noční a tak je nalezne, blažení jsou služebníci ti. To však vezte: Kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zlo-

* Vzácný zjev (= „div“) je zámožný člověk, který nezneužívá svého bohatství, ale ctnostně jím nakládá, zejména ve prospěch chudého bližního. Srv. Mt. 19, 24.

děj, bděl by a nenechal by podkopati svůj dům. Také vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kterou netušíte.«

II. (Mše Iustus ut palma).

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 4, 9—14.

Bratří! Stali jsme se divadlem světu, jak andělům, tak lidem. My jsme blázny pro Krista, vy rozumní v Kristu, my slabí, vy však silní; vy slavní, ale my bezectní. Až do té hodiny lačníme a žízníme a jsme nazí a býváme políčkováni a bez obydlí stálého; a loptíme se pracující rukama svýma; jsouce tupeni žehnáme, jsouce pronásledováni snášíme to, jsouce pomlouváni prosíme; jako smetí tohoto světa jsme se stali, povrhelem u všech až dosavad. Nepíši to, abych vás zahanbil, nýbrž napomínám jako milované dítky své v Kristu Ježíši Pánu našem.

Evangelium podle sv. Lukáše 12, 32—34.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým: »Nebojte se, malé stádce, neboť se zalíbilo Otci vašemu dáti vám království. Prodejte, co máte, a dejte almužnou! Udělejte si měšce, které nevetšejí, poklad nepomíjející na nebi, kdežto zloděj se nepřibližuje, ani mol nekazí. Neboť kde jest poklad váš, tam bude i srdce vaše.«

V DEN SV. OPATA

Čtení z knihy Sirachovcovy 45, 1—6.

Milý Bohu byl i lidem, jehožto pomátka je v požehnání. Prosлавil ho podobně jako svaté a velkým učinil ho na postrach nepřátel. Slovy jeho příšerné úkazy zkrotil, slavným učinil ho před králi. Dal mu přikázání pro svůj národ a svou velebnost mu ukázal. Pro jeho věrnost a tichost si zasvětil jej, vyvolil ho z veškerého lidstva. Dopřál mu slyšet Boha, mluvu jeho, kázal mu též, aby vstoupil do oblaku. A tváří v tvář mu dal přikázání, zákon života a osvícení.

Evangelium podle sv. Matouše 19, 27—29.

Za onoho času řekl Petr k Ježíšovi: »Hle, my jsme opustili všechno a následovali jsme tebe; čeho se nám tedy za to dostane?« Ježíš pak řekl jim: »Amen pravím vám, že vy, kteří jste mne následovali, při znovuzrození, když Syn člověka zasedne na slavné stoličce své, seděti budete i vy na dvanácti stolicích, soudíce dvanáctero pokolení izraelských. A každý, kdo opustí dům nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo manželku nebo děti nebo pole pro jméno mé, stokrát více vezme a život věčný v dědictví dostane.«

V den svatých panen.

I. V DEN SV. PANNY A MUČEDNICE

(Mše Loquebar.)

Čtení z knihy Sirachovcovy 51, 1—8 a 12.

Oslavovat tě budu, Hospodine, Králi, chválit tě Boha, spasitele svého. Oslavovat budu jméno tvoje, že jsi byl pomocník a ochránce můj a vysvobodils tělo mé ze záhuby, z osidla jazyka nešlechtného a od rtů těch, kteří páchají lež; a proti mým nepřátelům zastal ses mne. Podle množství slitování jména svého zbavils mne dravců, řvoucích po kořisti, rukou těch, kdo mi o život ukládali; nesčetných soužení, která mne obklíčila, plamene, který mne vůkol tísnivě dusil, ohně, kterého jsem já nepodpálila; hlubokých útrob pekel a jazyka zprzněného a řečí lživých před bezbožným králem, ano jazyka nespravedlivého. Chváliti bude až do smrti Hospodina má duše, neboť vytrhuješ, kdo v tebe doufá a z rukou národů jej vysvobozuješ, Hospodine Bože náš!

Evangelium podle sv. Matouše 25, 1—13.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým podobenství toto: »Podobno bude království nebeské desíti pannám, které vzavše

lampy své vyšly naproti ženichovi a nevěstě. Pět z nich bylo pošetilých a pět opatrných; neboť pošetilé, vzavše lampy své, nevzaly s sebou oleje, opatrné však vzaly spolu s lampami také olej ve svých nádobách. Když pak ženich prodléval, počaly všechny dřímat a usnuly. O půlnoci však se strhl křik: „Ejhle, ženich přichází, vyjděte mu naproti!“ Tu vstaly všechny ty panny a upravily lampy své. Pošetilé pak řekly opatrným: „Dejte nám z oleje svého, neboť lampy naše hasnou.“ Odpověděly opatrné řkouce: „[Nikoliv]; nedostalo by se nám ani vám; jděte raději k prodavačům a kupte si!“ Když pak šly nakoupit, přišel ženich a ty, které byly pohotově, vešly s ním na svatbu; a dveře se zavřely. Později přišly také ostatní panny řkouce: „Pane, pane, otevři nám!“ Ale on odpovídaje řekl; „Amen pravím vám, neznám vás.“ Bděte tedy, neboť nevíte dne ani hodiny.«

II. V DEN SV. PANNY A MUČEDNICE

(Mše *Me exspectaverunt.*)

Čtení z knihy Sirachovcovy 51, 13—17.

Hospodine Bože můj, ze země vysoko vysílala jsem lkání svá, a smrt aby mne minula, jsem prosila; vzývala jsem Hospodina, otce Pána mého, aby mne neopouštěl v den mého soužení a v dobu zpupných, kdy nebylo pomoci. Chválit budu jméno tvé ustavičně, budu je oslavovat vzdávajíc díky, že má prosba byla vyslyšena. Neb jsi mne vysvobodil ze záhuby, vytrhl jsi mne ze zlých časů. Proto slavit a chválit budu tebe, Hospodine Bože náš!

Evangelium podle sv. Matouše 13, 44—52.

Za onoho času řekl [Pán] Ježíš učedníkům svým podobenství toto: »Podobno jest království nebeské pokladu skrytému v poli, jejž člověk nalezna, zakryje a radostí nad ním jde a prodá všecko, co má, a koupí pole to. Opět podobno jest království nebeské kupci, jenž hledal dobrých perel. A když našel jednu drahocennou perlu,

odešel a prodal všechno, co měl, a koupil ji. Také podobno jest království nebeské síti, která byvši spuštěna do moře shromažďuje ze všeho druhu ryb. Když se naplní, vytáhnou ji na břeh, posadí se a vyberou dobré do nádob, špatné však odvrhnou. Tak bude při skonání světa. Vyjdou andělé a oddělí zlé od spravedlivých a uvrhnou je do peci ohnivé; tam bude pláč a skřípění zubů. Rozuměli jste všemu tomu?« Řkou jemu: »Ano.« I dí jim: »Proto každý učitel zákona, vyučený v království nebeském, podoben jest člověku hospodáři, který vynáší ze své zásoby věci nové i staré.«

Jiné evangelium (Mat. 19, 3—12)
jako ve svátek sv. Háty, panny mučednice, na str. 192.

III. V DEN SV. PANNY

(Mše Dilexisti.)

Čtení z druhého listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 10, 17—18;
11, 1—2.

Bratří! Kdo se chlubí, v Pánu se chlub, neboť ne ten jest osvědčen, kdo se sám chválí, nýbrž ten, koho Bůh chválí. Kéž snesete ode mne trochu nemoudrosti mé; ano sneste to ode mne! Neboť já horlím o vás horlivostí Boží; vždyť jsem vás zasnoubil muži jednomu, Kristu, abych mu vás představil jako pannu čistou.

Evangelium podle sv. Matouše 25, 1—13 jako v den sv. panny
a mučednice (I.), na str. 280.

IV. (Mše Vultum tuum).

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola ke Korintským 7, 25—34.

Bratří! O pannách nemám příkazu Páně, ale radu dávám, jako ten, jenž jsem došel milosrdenství od Pána, abych byl spolehlivým [rádcem]. Myslím tedy, že jest to dobré pro přítomnou dobu, ano, že jest dobré člověku tak býti. Jsi vázán k manželce? Nehledej roz-

vázání! Prost jsi manželky? Nehledej manželky! Oženíš-li se však, nezhřešíš, a vdá-li se panna, nezhřeší; avšak útrapy tělesné budou míti takoví. Já pak vás šetřím. Pravím však toto, bratří! Čas jest krátký; zbývá, aby také ti, kteří mají manželky, byli tak, jako by jich neměli, a ti, kteří pláčí, jako by neplakali, a kteří se radují, jako by se neradovali, a kteří kupují, jako by v držení nebyli, a kteří užívají tohoto světa, jako by neužívali; neboť tvářnost tohoto světa pomíjí. Přeji si však, abyste byli bez starosti. Kdo není ženat, stará se o věci Páně, kterak by se zalíbil Bohu. Kdo však se oženil, stará se o věci světské, kterak by se zalíbil ženě, a jest rozdělen. A žena nevdaná, totiž panna, myslí na věci Páně, aby byla svatá tělem i duchem v Kristu Ježíši, Pánu našem.

Evangelium podle sv. Matouše 13, 44—52 jako v den sv. panny a mučednice (II.), na str. 281.

Jiné evangelium (Mat. 25, 1—13) jako v den sv. panny a mučednice (I.), na str. 280.

V den svatých žen.

I. V DEN SV. MUČEDNICE, NE PANNY

(Mše Me exspectaverunt.)

Čtení (Sirach. 51, 1—8 a 12) jako v den sv. panny a mučednice (I.), na str. 280.

Evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny a mučednice (II.), na str. 281.

II. V DEN SV. ŽENY, ANI PANNY, ANI MUČEDNICE

(Mše Cognovi.)

Čtení z knihy Přísloví 31, 10—31.

Ženu statečnou kdo nalezne? Nad skvosty zdaleka cenu má. Manžel se na ni spoléhá, o zisk nemá nouze. Prospěch mu činí, ne škodu

v každý den života svého. Pečuje o len a vlnu, pracuje radostnou rukou. Jest jak obchodní koráb, z dálky jenž dováží chleba. Když ještě je noc, vstává, rozdává stravu své rodině, služebným svým jídlo. Na pole myslí a koupí je; z výtěžku rukou svých vinaří. Ovíví silou svá bedra, vkládá moc ve své rámě. Vidí, že sladký je zisk její, nehasne jí v noci světlo. Ruce své na kužel klade, prsty pak třímají vřeteno. Ruku svou otvírá nuznému, dlaně své vztahuje k chud'asu. Sněhu se pro svůj dům nebojí, jeť všecek oblečen dvojmo. Koberce utkává sobě, kment a purpur šat její. Vážen je v branách muž její, když sedí s předními kraje. Vyrábí, prodává plátno, pásy dodává kupci. Vliv a čest její roucho jest, s úsměvem v budoucno patří. Ústa svá otvírá v moudrosti, učení vlídné má na rtech. Pátrá, co se v domě děje, chleba bez práce její. Rostou jí děti a ctí ji: roste i muž její a chválí ji: »Mnoho žen vedlo si zdatně, tys je [však] předstihla všecky.« Klamavá, prchavá jest krása; ženě, která se bojí Pána, té přísluší chvála. Dejte jí ze zisku rukou jejích, její skutky ať chválí ji v branách!

Evangelium (Mat. 13, 44—52) jako v den sv. panny a mučednice (II.), na str. 281.

JINÉ ČTENÍ V DEN SV. VDOVY

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola k Timoteovi 5, 3—10.

Nejmilejší! Vdovy měj v úctě, ty [totiž], které jsou vskutku vdovami. Má-li však která vdova dítky nebo vnuky, ať se oni učí nejprve dům svůj chovati v úctě a odplácti předkům, neboť to jest příjemné před Bohem. Ta, která jest vskutku vdovou a osamělou, složila svou naději v Boha a trvá na prosbách a modlitbách dnem i nocí, ta však, která žije v rozkoších, jest za živa mrtva. A toto přikazuj, aby byly bez úhony. Nestará-li se kdo o svoje a zvláště o domácí své, zapřel víru a jest horší nežli nevěřící. Jako vdova budiž do seznamu zapsána ne méně nežli šedesátiletá, která byla manželkou jednoho muže a má svědectví v dobrých skutcích, jestliže dítky vychovala, jestliže po-

cestné do domu přijímala, jestliže věřícím nohy umývala, jestliže souženým pomáhala, jestliže se o všeliký skutek dobrý vynasnažovala.

O SLAVNOSTI POSVĚCENÍ CHRÁMU

Čtení ze Zjevení sv. Jana apoštola 21, 2—5.

V těch dnech viděl jsem město svaté, Jerusalemem nový, an sestupuje s nebe od Boha, jsa připraven jako nevěsta, ozdobená pro muže svého. A uslyšel jsem hlas veliký s nebe, an praví: »Hle, stánek Boží s lidmi a přebývati bude s nimi, a oni budou jeho lidem, a on, Bůh, s nimi bude jejich Bohem; a sestře Bůh všelikou slzu s očí jejich, a smrti nebude již; ani zármutku, ani křiku, ani bolesti nebude již, neboť první věci pomínuly.« I řekl ten, jenž seděl na trůně: »Hle, všecko činím nové.«

Evangelium podle sv. Lukáše 19, 1—10.

Za onoho času vešel Ježíš ubíral se Jerichem. A hle, byl tu muž, jménem Zacheus, a ten byl vrchním nad celníky a byl bohat. I hleděl spatřiti Ježíše, který to jest, ale nemohl pro zástup, neboť byl postavy malé. Běžel tedy napřed a vystoupil na strom planého fíku, aby ho uviděl, neboť tudy měl jíti. A když Ježíš přišel k tomu místu, pohleděv vzhůru, spatřil ho a řekl k němu: »Zachee, sestup spěšně dolů, neboť dnes musím v domě tvém zůstatí.« I sestoupil spěšně a přijal ho s radostí. A všickni, vidouce to, reptali řkouce: »K člověku lhářskému zavítal.« Zacheus však přistoupiv řekl k Pánu: »Aj, polovici majetku svého, Pane dávám chudým, a oklamal-li jsem koho v čem, navrátím čtvernásobně.« A Ježíš řekl jemu: »Dnes stalo se spasení domu tomuto, neboť i on jest syn Abrahamův. Vždyť Syn člověka přišel hledat a spasit, co bylo zahynulo.«

VE SVÁTKY BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE

Čtení z knihy Sirachovcovy 24, 14—16.

Od počátku, před věky stvořena jsem a na věky býti nepřestanu. Ve svatostánku před ním službu jsem konala a tak na Sionu ubyto-

vána jsem byla. V městě svatém taktéž jsem se usadila, v Jerusalemě jest moc má. V národ slavný jsem se vkořenila, a v úděl Boha mého, v dědictví jeho, a mezi zástupy svatých prodlévám.

Evangelium podle sv. Lukáše 11, 27—28.

Za onoho času, když [Pán] Ježíš mluvil k zástupům, pozdvihla jedna žena ze zástupu hlasu a řekla jemu: »Blahoslavený život, který tebe nosil, a prsy, kterých jsi požíval.« Ale on pravil: »Ovšem blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a ostříhají ho.«

V DEN ODDAVEK

(Ze mše za snoubence.)

Čtení z listu sv. Pavla apoštola k Efeským 5, 22—33.

Bratří! Ženy bud'tež poddány mužům svým jako Pánu, neboť muž jest hlavou ženy, jakož i Kristus jest hlavou církve; on [jakožto] spasitel těla svého. Ale jako církev poddána jest Kristu, tak i ženy [bud'tež poddány] mužům svým ve všem. Muži, milujte své manželky, jakož i Kristus miloval církev a vydal sám sebe za ni, aby ji posvětil, očistě ji koupelí vodní při slově, aby sám sobě představil slavnou církev, která by neměla poskvrny ani vrásky ani nic podobného, nýbrž aby byla svatá a bezúhonná. Tak i mužové mají milovati své manželky jako tělo své. Kdo miluje svou manželku, sám sebe miluje; nikdo zajisté nikdy neměl v nenávisti těla svého, nýbrž živí a chová je, jakož i Kristus [živí a chová] církev svou, poněvadž jsme údy těla jeho z masa jeho a z kostí jeho. „*P r o t o o p u s t í č l o v ě k o t c e s v ě h o i m a t k u s v o u a p ř i d r ž í s e m a n ž e l k y s v ě a b u d o u d v a v t ě l e j e d n o m.*“ Tajemství toto jest veliké; já však to pravím s ohledem na Krista a na církev. Ale také vy milujte jeden každý manželku svou tak, jako sám sebe, manželka pak boj se muže svého!

Evangelium podle sv. Matouše 19, 3—6.

Za onoho času přistoupili k Ježíšovi farizeové a pokoušeli ho řkouce: »Jest dovoleno člověku propustiti manželku svou z příčiny kterékoliv?« On pak odpovídaje řekl jim: »Nečtli jste, že ten, jenž stvořil člověka na počátku, mužem a ženou je učinil a řekl: „Proto opustí člověk otce svého i matku svou a přidrží se manželky své a budou dva v těle jednom?“ Nejsou tedy již dva, nýbrž jedno tělo. Nuže, co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!«

V DEN ÚMRTÍ NEBO POHŘBU

Čtení z prvního listu sv. Pavla apoštola k Thessalonickým
4, 13—18.

Bratří! Nechceme, abyste byli v nevědomosti o těch, kteří zesnuli, abyste netruchlili [nad nimi] jako ostatní, kteří nemají naděje. Neboť věříme-li, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, tak Bůh i ty, kteří zesnuli skrze Ježíše, přivede [zároveň] s ním. Toto zajisté pravíme vám podle slova Páně: my, kteří žijeme, kteří zůstáváme k příchodu Ježíšovu, nepředstihneme těch, kteří zesnuli. Neboť Pán sám sestoupí s nebe s rozkazem, s hlasem archandělovým a s troubou Boží, a zemřelí v Kristu vstanou nejprve. Potom my, kteří žijeme, kteří zůstáváme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích Kristu vstříc do vzduchu; a tak vždycky budeme s Pánem. Proto se potěšujte vespolek těmito slovy!

Evangelium podle sv. Jana 11, 21—27.

Za onoho času řekla Marta k Ježíšovi: »Pane, kdybys byl tu býval, bratr můj nebyl by umřel. Však i nyní vím, že začkoli požádáš Boha, dá tobě Bůh.« Dí jí Ježíš: »Vstane zase bratr tvůj.« Dí jemu Marta: »Vím, že vstane při vzkříšení v den poslední.« Řekl jí Ježíš: »Já

jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť i zemřel, živ bude, a každý, kdo žije a věří ve mne, neumře na věky. Věříš tomu?« Řekla jemu: »Ovšem Pane, já jsem uvěřila, že ty jsi Kristus, Syn Boha živého, jenž jsi přišel na tento svět.«

V DEN VÝROČÍ ÚMRTÍ NEBO POHŘBU

Čtení (2. Mak. 12, 43—46) i evangelium (Jan 6, 37—40) jako v den
Všech věrných zemřelých při druhé mši sv.

Modlitby, které kněz po kázání a jindy s lidem konává.

VZBUZENÍ TŘÍ BOŽSKÝCH CTNOSTÍ A DOKONALÉ LÍTOSTI

V í r a.

Věřím v tebe, pravý, - ve třech osobách jediný Bože, - Otče, Synu a Duše svatý; - jenž jsi všecko stvořil, - všecko zachováváš a spravuješ, - jenž dobré odměňuješ a zlé trestáš. - Věřím, že Syn Boží se vtělil, - aby nás vykoupil, - a že Duch svatý svou milostí nás posvěcuje. - Věřím, že duše naše nesmrtelná, - mílost pak Boží nám ke spáse nevyhnutelně potřebná jest. - Věřím a vyznávám všecko, - co jsi, ó Bože, zjevil, - čemu Ježíš Kristus učil, - co svatí apoštolé kázali - a čemu svatá římsko-katolická církev věřiti velí. - Tomu všemu věřím, - protože jsi, ó Bože, věčná a neskonalá pravda a moudrost, - kteréž nelze, aby oklamala, - aniž lze, aby byla oklamána. - Bože, rozmnož víru mou!

N a d ě j e.

Doufám a důvěřuji, ó Bože, - v Tvou svrchovanou dobrotu - a v Tvé milosrdenství, - že mi pro nesmírné zásluhy - svého jediného Syna, Ježíše Krista, udělíš, - abych za živa hříchy své poznal, - dokonale jich litoval, - a že mi je odpustíš; - po smrti pak - že mi ráčíš spasení věčné dáti a popřáti, - abych na Tebe tváří v tvář patřil, - Tebe miloval - a s Tebou se věčně radoval; - mám naději, - že mi také dáš, - čím bych toho dosáhl. - Doufám v to od Tebe, - protože jsi to slíbil, - jenž jsi všemohoucí, věrný, - svrchovaně dobrotivý a milosrdný. - Bože, posilni naději mou!

L á s k a.

Bože můj, - miluji Tě z celého srdce svého nade všecko, - protože jsi nejlepší dobré, - že jsi svrchovaně dokonalý - a veškeré lásky hodný. - I proto Tě miluji, - že jsi ke mně - a ke všem tvorům nejvyšš dobrotivý. - Žádám toho srdečně, - abych tě tak dokonale miloval, - jako Tě tvoji věrní služebníci milují a milovali, - s jejichžto láskou spojuji - svou nedokonalou lásku. - Tu ve mně, ó Bože, - vždy víc a více rozněcuj!

L í t o s t.

Bože můj, - Ty jsi nejdokonalejší a nejvyšš svatá bytost - a já jsem Tě nemiloval. - Ty jsi můj největší dobrodinec, - můj Stvořitel, Vykupitel a Posvětitel, - a já jsem Tě urážel, - tak špatně jsem se Ti odměnil. - Ježto si nyní upřímně žádám, - abych Tě srdečně a vroucně miloval, - a se opravdu snažím, - abych toho dokázal, - bolestně toho lituji, že jsem Tě rozhněval. - Kéž bych byl nikdy nezhřešil! - Avšak nechci už hřešiti, - chci všechna pokušení - i zlé návyky přemáhati - a příležitostí ke hříchům smrtelným se varovati. - Uděl mi milost, - abych vykonal, - co jsem si umínil. - Za to Tě prosím - pro nekonečné zásluhy Ježíše Krista, - Tvého božského Syna, - Pána a Spasitele našeho. - Amen.

MODLITBY ZA DOSAŽENÍ ODPUSTKŮ

Všemohoucí, věčný Bože, věřím, že tvým milosrdenstvím zbaven jsem všech hříchů i zaslouženého trestu věčného, ale trestům časným že jsem ještě podroben. Ježto však sám nejsem s to, abych vlastními silami za ně dostiučinil, utíkám se k nevyváženému pokladu zásluh jednorozeného Syna tvého, Pána našeho Ježíše Krista, a všech svatých, aby z pokladu toho bylo nahrazeno, seč slabost a nedostatečnost má není. Hotov jsem vykonal všecko, čeho k tomu vykonalí třeba. Ty pak, Otče milosrdenství, rač to všecko ve spojení s umu-

čením a smrtí téhož Syna svého přijmouti a mne plnomocných odpustků těchto účastným učiniti! Amen. Otče náš. Zdrávas Maria.

MODLITBA ZA SV. OTCE

Všemohoucí, věčný Bože, smiluj se nad služebníkem svým N., jehož jsi ustanovil nejvyšším pastýřem své církve; nedopouštěj, aby odpůrce nad ním zvítězil, ale sešli mu se Sionu svého pomoc a zruš všechny úklady nepřátel, kteří se proti němu a proti dědictví sv. Petra pozdvihují. Pro Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

MODLITBA ZA BISKUPA

Bože, pastýři a řediteli všech věřících, shlédni milostivě na služebníka svého N., jehož jsi nám pastýřem ráčil ustanoviti; popřej mu, prosíme, aby ty, jež řídití má, slovem i příkladem vzdělával, aby spolu se stádcem sobě svěřeným vešel do života věčného. Pro Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

MODLITBA ZA VŠEOBECNÉ POTŘEBY KŘESŤANSTVA

Všemohoucí věčný Bože, Otče nebeský, shlédni očima nesmírného milosrdenství svého na strast a bídu svých věrných, za něž tvůj jednorozený Syn, náš milý Pán a Spasitel Ježíš Kristus, přišel na tento svět, nijak se nezdráhal v ruce hříšníků se vydati a nejdražší krev svou na dřevě svatého kříže vylíti.

Pro téhož Pána našeho Ježíše Krista odvrát od nás, nejmilostivější Pane, zasloužené tresty, přítomná i budoucí nebezpečnosti, škodlivé vzpoury, válku, drahotu, nemoc i smutné, bědné časy. Osvěť a posilni ve všem dobrém duchovní i světské vrchnosti, aby všecko řídily a spravovaly, co by k božské úctě tvé a k naší spáse, k obecnému pokoji a k prospěchu tvé církve svaté sloužilo.

Uděl nám, Bože pokoje, pravé sjednocenosti ve víře beze vší roz-

tržky a beze všeho rozdvojení. Obrat' srdce naše k pravému pokání a polepšení života; zapal v nás oheň lásky své a dej nám lačnosti a žízni po všelike spravedlnosti, abychom se jako poslušné dítky v životě i v smrti tobě zalíbili a příjemni byli.

Prosíme tě také, ó Bože, jak podle vůle tvé prositi máme, za své přátele i nepřátele, za zdravé i nemocné, za všechny zarmoucené a nuzné křesťany, za své dobrodince, za živé i za mrtvé. Tobě, Pane, poroučíme všechny své práce a skutky, svůj život i svou smrt. Dej nám zde na zemi zakoušeti milosti tvé a tam na věčnosti se všemi vyvolenci tebe dosíci, abychom tě ve věčné radosti a blaženosti mohli chváliti a velebiti. Rač nám to dáti, Otče nebeský, pro Ježíše Krista, svého jednorozeného Syna, jenž s tebou i s Duchem svatým rovný Bůh živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.

MODLITBY ZA ŠŤASTNOU SMRT

Maria, bez poskvrny počatá, oroduj za nás, kteří se k tobě utíkáme. Útočiště hříšníků, Matko k smrti pracujících, neopouštěj nás v hodinu smrti naší, ale vypros nám dokonalou lítost, upřímnou zkroušenost, odpuštění hříchů našich, hodné přijetí nejsv. svátosti na poslední cestu, posilu svátosti posledního pomazání, abychom se mohli klidně dostaviti před trůn spravedlivého, ale i milosrdného soudce, Boha a Vykupitele našeho. Amen.

(Odpustky 100 dní jednou za den.)

MODLITBA ZA ZEMŘELÉ

Bože, všech věrných Stvořiteli a Vykupiteli, račiž duším služebníků a služebnic svých odpuštění všech hříchů uděliti, aby prominutí, kterého si vždycky žádali, pokornými prosbami dojíti mohli. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

O B S A H:

I. Perikopy na neděle a svátky:

	Strana
V první neděli adventní	9
V druhou neděli adventní	10
V třetí neděli adventní	11
Ve středu suchých dnů adventních	12
V pátek suchých dnů adventních	13
V sobotu suchých dnů adventních .	14
Ve čtvrtou neděli adventní	15
Ve svatvečer Narození Páně čili Štědrý den	16
Na Hod Boží vánoční	16
Ve svátek sv. Štěpána, prvomučedníka .	20
Ve svátek sv. Jana apoštola a evangelisty	21
Ve svátek svatých Neviňátek	21
V neděli po Narození Páně	22
Ve svátek sv. Silvestra, papeže, vyznavače .	23
Ve svátek Obřezání Páně, Nový rok občanský	24
Ve svátek nejsvět. Jména Ježíš .	25
Ve svatvečer Zjevení Páně	25
Ve svátek Zjevení Páně	26
V neděli po Zjevení Páně (sv. Rodiny)	27
V oktávě Zjevení Páně	28
V neděli druhou po Zjevení Páně	29
V neděli třetí po Zjevení Páně	30
V neděli čtvrtou po Zjevení Páně	31
V neděli pátou po Zjevení Páně	31
V neděli šestou po Zjevení Páně	32
V neděli devítník	34
V neděli první po devítníku	35
V neděli druhou po devítníku	37
Na Popeleční středu	39
Ve čtvrtek po Popelci	40
V pátek po Popelci	41
V sobotu po Popelci	42
V první neděli postní .	43
V pondělí po první neděli postní	44
V úterý po první neděli postní	46
Ve středu suchých dnů postních	47
Ve čtvrtek po první neděli postní	48

	Strana
V pátek suchých dnů postních .	50
V sobotu suchých dnů postních	51
V druhou neděli postní .	52
V pondělí po druhé neděli postní	52
V úterý po druhé neděli postní .	53
Ve středu po druhé neděli postní	55
Ve čtvrtek po druhé neděli postní	56
V pátek po druhé neděli postní	57
V sobotu po druhé neděli postní	59
V třetí neděli postní .	61
V pondělí po třetí neděli postní	63
V úterý po třetí neděli postní .	64
Ve středu po třetí neděli postní	65
Ve čtvrtek po třetí neděli postní	67
V pátek po třetí neděli postní	68
V sobotu po třetí neděli postní .	70
Ve čtvrtou neděli postní	73
V pondělí po čtvrté neděli postní	75
V úterý po čtvrté neděli postní	76
Ve středu po čtvrté neděli postní	77
Ve čtvrtek po čtvrté neděli postní	80
V pátek po čtvrté neděli postní	81
V sobotu po čtvrté neděli postní .	83
V pátou neděli postní (Smrtelnou)	84
V pondělí po páté neděli postní	86
V úterý po páté neděli postní .	87
Ve středu po páté neděli postní	88
Ve čtvrtek po páté neděli postní	89
V pátek po páté neděli postní	91
V sobotu po páté neděli postní .	92
Na neděli Květnou	94
Umučení Pána našeho Ježíše Krista podle sv. Matouše	95
V pondělí po neděli Květné	101
V úterý po neděli Květné	102
Umučení Pána našeho Ježíše Krista podle sv. Marka	102
Ve středu po neděli Květné	107
Umučení Pána našeho Ježíše Krista podle sv. Lukáše	109
Ve čtvrtek po neděli Květné, jenž slove Zelený .	114
Na Veliký pátek	115
Umučení Pána našeho Ježíše Krista podle sv. Jana	116

Na Bílou sobotu .	120
Na Hod Boží velikonoční	121
V pondělí velikonoční	121
V úterý velikonoční	123
Ve středu velikonoční	124
Ve čtvrtek velikonoční	125
V pátek velikonoční	127
V sobotu velikonoční	127
V první neděli po velikonocích	129
V druhou neděli po velikonocích	130
V třetí neděli po velikonocích .	131
Ve čtvrtou neděli po velikonocích	132
V pátou neděli po velikonocích	133
V křížové či prosebné dny	134
Ve svatvečer Nanebevstoupení Páně	135
Ve svátek Nanebevstoupení Páně	137
V neděli po Nanebevstoupení Páně	138
V svatvečer svatodušní	139
Na slavnost Seslání Ducha svatého (Hod Boží svatodušní)	139
V pondělí svatodušní	141
V úterý svatodušní	141
Ve středu suchých dnů svatodušních	142
Ve čtvrtek svatodušní	144
V pátek suchých dnů svatodušních .	144
V sobotu suchých dnů svatodušních	145
Na slavnost nejsvětější Trojice .	146
V první neděli po svatém Duchu	146
Na slavnost Božího těla	148
V druhou neděli po svatém Duchu	148
Ve svátek nejsvětějšího Srdce Ježíšova .	149
V třetí neděli po svatém Duchu	150
Ve čtvrtou neděli po svatém Duchu	151
V pátou neděli po svatém Duchu	152
V šestou neděli po svatém Duchu	153
V sedmou neděli po svatém Duchu .	154
V osmou neděli po svatém Duchu	155
V devátou neděli po svatém Duchu .	156
V desátou neděli po svatém Duchu .	157
V jedenáctou neděli po svatém Duchu .	158
Ve dvanáctou neděli po svatém Duchu .	159

	Strana
V třináctou neděli po svatém Duchu	160
Ve čtrnáctou neděli po svatém Duchu	161
V patnáctou neděli po svatém Duchu	162
V šestnáctou neděli po svatém Duchu	163
V sedmnáctou neděli po svatém Duchu .	164
Ve středu suchých dnů zářijových .	165
V pátek suchých dnů zářijových	167
V sobotu suchých dnů zářijových .	168
V osmnáctou neděli po svatém Duchu .	169
V devatenáctou neděli po svatém Duchu	170
Ve dvacátou neděli po svatém Duchu .	171
Ve dvacátou první neděli po svatém Duchu	172
Ve dvacátou druhou neděli po svatém Duchu	173
Ve dvacátou třetí neděli po svatém Duchu	174
Ve dvacátou čtvrtou neděli (poslední) po svatém Duchu	175

II. Ve svátky svatých lidu československému známějších..

Ve svatvečer sv. Ondřeje, apoštola	177
Ve svátek sv. Ondřeje apoštola .	178
Ve svátek bl. Edmunda .	179
Ve svátek sv. Františka Xaverského	179
Ve svátek sv. Petra Chrysologa .	180
Ve svátek sv. Barbory	180
Ve svátek sv. Mikuláše	180
Ve svátek sv. Ambrože	181
Ve svatvečer Neposkvrněného početí bl. Panny Marie	181
Ve svátek Neposkvrněného početí bl. Panny Marie .	182
Ve svátek sv. Lucie .	182
Ve svátek sv. Tomáše, apoštola	183
Ve svátek sv. Hilaria .	184
Ve svátek Stolce sv. Petra v Římě	184
Ve svátek sv. Fabiána a Šebestiána, mučedníků	186
Ve svátek sv. Anežky Římské	186
Ve svátek sv. Vincence a Anastasia .	187
Ve svátek Zasnoubení bl. Panny Marie .	187
V den Obrácení sv. Pavla .	187
Ve svátek sv. Jana Zlatoústého	188
Ve svátek sv. Petra Nolaska .	180
Ve svátek sv. Františka Saleského	189
Ve svátek sv. Jana Boska	189

	Strana
Ve svátek sv. Ignáce, mučedníka	190
Ve svátek Očišťování bl. Panny Marie čili Hromnic	191
Ve svátek sv. Blažeje	192
Ve svátek sv. Háty	192
Ve svátek sv. Doroty	193
Ve svátek sv. Cyrila Alex.	193
Ve svátek sv. Apolonie .	193
Ve svátek sv. Scholastiky	194
Ve svátek Zjevení Nep. P. Marie .	194
Ve svátek Stolce sv. Petra v Antiochii	194
Ve svátek sv. Petra Dam. .	195
Ve svátek sv. Matěje apoštola	195
Ve svátek sv. Gabriela od bol. P. M.	196
Ve svátek blahoslavené Anežky České	197
Ve svátek sv. Kunhuty	197
Ve svátek Přenesení sv. Václava	197
Ve svátek blahoslaveného Bedřicha	197
Ve svátek sv. Tomáše Akv. .	198
Ve svátek sv. Jana z Boha	198
Ve svátek sv. Františky Římské	198
Ve svátek sv. Řehoře	199
Ve svátek sv. Klementa M. Hofbauera .	199
Ve svátek sv. Longina	199
Ve svátek blahoslaveného Jana Sarkandra	199
Ve svátek sv. Cyrila Jerus.	199
Ve svátek sv. Josefa, pěstoupa Páně	200
Ve svátek sv. Benedikta	201
Ve svátek sv. Gabriela, archanděla	201
Ve svátek Zvěstování blahoslavené Panny Marie	202
Ve svátek sv. Haštala	202
Ve svátek sv. Jana z Damašku	202
Ve svátek sv. Jana Kapistrána	203
Ve svátek Sedmi bolestí Panny Marie	203
Ve svátek sv. Frant. Pauláns.	204
Ve svátek sv. Isidora	204
Ve svátek sv. Benedikta Josefa Labre	205
Ve svátek sv. Vojtěcha	205
V den sv. Jiří	206
Ve svátek sv. Marka, evangelisty Páně .	207
Ve svátek bl. Panny Marie Dobré rady	208

	Strana
Ve svátek sv. Petra Kanisia	208
Ve svátek sv. Kateřiny S.	209
Na slavnost sv. Josefa, patrona celé církve	209
Ve svátek sv. apoštolů Filipa a Jakuba (Malého)	210
Ve svátek sv. Zikmunda	211
Ve svátek Nalezení sv. Kříže	211
Ve svátek sv. Gotharda	212
Ve svátek sv. Floriána	212
Ve svátek sv. Moniky	212
Ve svátek sv. Stanislava	212
Ve svátek sv. Roberta	213
Ve svátek sv. Isidora, rolníka, vyznavače	213
Ve svátek sv. Jana Nepomuckého	213
Ve svátek bl. Panny Marie Pomocnice křesťanů	214
Ve svátek blah. Zdislavy Berkovny	215
Ve svátek bl. Panny Marie, Prostřednice všech milostí	215
Ve svátek sv. Norberta	215
Ve svátek sv. Pavlína	215
Ve svátek sv. Barnabáše apoštola	216
Ve svátek sv. Antonína Paduánského	217
Ve svátek sv. Basilia V.,	217
Ve svátek sv. Víta	218
Ve svátek 14 sv. Pomocníků	218
Ve svátek sv. Efréma Syrského	218
Ve svátek sv. Aloise	218
V den památky Přenesení sv. Felixe	219
Ve svátek Narození sv. Jana Křtitele	220
Ve svátek sv. Jana a Pavla	221
Ve svátek bl. Panny Marie Ustavičné pomoci	222
Ve svatvečer sv. apoštolů Petra a Pavla	222
Ve svátek sv. apoštolů Petra a Pavla	223
Ve svátek předrahé Krve Kristovy	224
Ve svátek Navštívení bl. Panny Marie	225
Ve svátek sv. Prokopa	225
Ve svátek sv. Cyrila a Metoděje	226
Ve svátek sv. Kiliána a druhů	226
Ve svátek sv. Bonaventury	227
Ve svátek blah. Hroznaty	227
Ve svátek sv. Jindřicha	227
Ve svátek Rozeslání sv. apoštolů	227

	Strana
Ve svátek bl. Panny Marie Karmelské	228
Ve svátek sv. Kamila .	228
Ve svátek sv. Vincence a Paulo	228
Ve svátek sv. Markéty .	228
Ve svátek sv. Maří Magdaleny	229
Ve svátek sv. Apollináře .	229
Ve svátek sv. Jakuba apoštola	230
Ve svátek sv. Anny	231
Ve svátek sv. Marty	231
Ve svátek sv. Ignáce . . .	232
Ve svátek sv. Petra v okovech .	232
Ve svátek sv. Alfonse z Liguori	232
Ve svátek Nalezení sv. Štěpána	233
Ve svátek sv. Dominika . . .	233
Ve svátek bl. Panny Marie Sněžné	233
Ve svátek Proměnění Pána našeho Ježíše Krista	234
Ve svátek sv. Kajetána	234
Ve svátek sv. Jana M. Vianneye	234
Ve svátek sv. Vavřince	234
Ve svátek sv. Filomény	235
Ve svátek sv. Kláry	235
Ve svátek Nanebevzetí bl. Panny Marie .	235
Ve svátek sv. Joachima, otce bl. Panny Marie	236
Ve svátek sv. Rocha	237
Ve svátek sv. Heleny	237
Ve svátek sv. Jana Eudesu	237
Ve svátek sv. Bernarda	237
Ve svátek Nej. Srdce P. M. .	237
Ve svátek apoštola sv. Bartoloměje	238
V den památky Přenesení sv. Vojtěcha, Gaudencia a pěti bratří	239
Ve svátek sv. Josefa Kalasanského	239
Ve svátek sv. Augustina	239
Ve svátek Stětí sv. Jan Křtitele	240
Ve svátek sv. Jiljí	241
Ve svátek sv. Štěpána	241
Ve svátek Narození blahoslavené Panny Marie	242
Ve svátek Jména bl. Panny Marie	242
Ve svátek Povýšení sv. Kříže .	243
Ve svátek Sedmiboletné Panny Marie	243
Ve svátek sv. Ludmily	243

	Strana
V den stigmat sv. Františka	243
Ve svátek sv. Matouše, apoštola a evangelisty .	244
Ve svátek sv. Mořice (Mauritia) a jeho druhů	244
Ve svátek sv. Kosmy a Damiana	245
Ve svátek sv. Václava . . .	245
Ve svátek sv. Michaela, archanděla	246
Ve svátek sv. Jeronýma .	247
Ve svátek sv. andělů strážných .	247
Ve svátek sv. Terezie od Ježíška	249
Ve svátek sv. Františka Serafínského (z Assisi)	249
V den sv. růžence blahoslavené Panny Marie	250
Ve svátek Mateřství blah. Panny Marie	250
Ve svátek sv. Terezie	251
Ve svátek sv. Havla	251
Ve svátek sv. Hedviky . . .	251
Ve svátek sv. Markéty M. Alacoque .	251
Ve svátek sv. Lukáše, evangelisty Páně	252
Ve svátek sv. Vendelína	253
Ve svátek sv. Voršily	253
Ve svátek sv. Rafaela archanděla .	253
Ve svátek sv. Apoštolů Šimona a Judy	254
Ve svátek sv. Volfanga .	255
Ve svátek Ježíše Krista Krále	255
Ve svátek Všech svatých . . .	256
V den Všech věrných zemřelých	257
Ve svátek sv. Karla Boromejského .	259
V den svatých Ostatků, které se v Čechách uchovávají v chrá- mech	260
V svátek sv. Martina . . .	260
Ve svátek sv. opata Benedikta s bratřími	261
Ve svátek sv. Stanislava Kostky	261
Ve svátek sv. Josafata . . .	262
Ve svátek sv. Alberta Velikého	262
Ve svátek sv. Alžběty	262
Ve svátek sv. Cecilie	262
Ve svátek sv. Klementa	263
Ve svátek sv. Jana z Kříže	263
Ve svátek sv. Kateřiny	263
V den památky Přenesení ostatků sv. Ludmily	263

III. Ve svátky svatých vůbec.

Ve svatvečer svátku apoštola .	264
Společná mše ke cti svatých papežů	264
V den sv. mučedníka, biskupa	265
V den sv. mučedníka, ne biskupa	267
V den několika sv. mučedníků mimo čas velikonoční	270
V den jednoho sv. mučedníka v čase velikonočním .	273
V den několika mučedníků v čase velikonočním	274
V den sv. vyznavače, biskupa	275
V den sv. Učitele církevního	276
V den sv. vyznavače, ne biskupa	278
V den sv. opata .	279
V den sv. panny, mučednice	280
V den sv. panny	282
V den sv. mučednice, ne panny . . .	283
V den sv. ženy, ani panny ani mučednice	283
O slavnosti posvěcení chrámu	285
Ve svátky blahosl. Panny Marie	285
V den oddavek .	286
V den úmrtí nebo pohřbu . . .	287
V den výročí úmrtí nebo pohřbu	288

Dodatek.

Modlitby, které se kněz s lidem modlívá	289
---	-----

ABECEDNÍ REJSTŘÍK.

Adventní neděle první, 9.	Sv. Apolinář, 229.
Adventní neděle druhá, 10.	Sv. Apolonie, 193.
Adventní neděle třetí, 11.	Sv. Augustin, 239.
Adventní neděle čtvrtá, 15.	Sv. Barbora, 180.
Sv. Albert Vel., 262.	Sv. Barnabáš, apoštol, 216.
Sv. Alfons z Liguori, 232.	Sv. Bartoloměj, apoštol, 238.
Sv. Alois, 218.	Sv. Basil Vel., 217.
Sv. Alžběta, 262.	Bl. Bedřich, 197.
Sv. Ambrož, 181.	Sv. Benedikt, 201.
Sv. Andělé strážní, 247.	Sv. Benedikt s bratř., 261.
Bl. Anežka Česká, 197.	Sv. Benedikt Labre, 205.
Sv. Anežka Římská, 186.	Sv. Bernard, 237.
Sv. Anna, 231.	Bílá sobota, 127.
Sv. Antonín Paduánský, 217.	Sv. Blažej, biskup, 192.

- Sv. Bonaventura, 227.
 Boží tělo, 148.
 Sv. Cecilie, 262.
 Sv. Cyrill Alex., 193.
 Sv. C. Jerusal., 199.
 Sv. Cyril a Metoděj, 226.
 Devítník, 34.
 Sv. Dominik, 233.
 Sv. Dorota, 193.
 Dušičky neboli památka Všech
 věrných zemřelých, 257.
 Bl. Edmund, 179.
 Sv. Efrém syr., 218.
 Sv. Fabián a Šebestián, 186.
 Sv. Felix, muč., 219.
 Sv. Filip a Jakub, apošt., 210.
 Sv. Filoména, 235.
 Sv. Florián, 212.
 Sv. Frant. Paul., 204.
 Sv. František Saleský, 189.
 Sv. František Seraf., 249.
 Sv. František, stigmata, 243.
 Sv. František Xav., 179.
 Sv. Františka Římská, 198.
 Sv. Gabriel, archanděl, 201.
 Sv. Gabriel od bol. P. Marie,
 196.
 Sv. Gothard, 212.
 Sv. Haštal, 202.
 Sv. Háta, 192.
 Sv. Havel, 251.
 Sv. Hedvika, 251.
 Sv. Helena, 237.
 Sv. Hilarius, 184.
 Hod Boží svatodušní, 139.
 Hod Boží vánoční, 16.
 Hod Boží velikonoční, 121.
 Hromnice, 191.
 Blah. Hroznata, 227.
 Sv. Ignác, muč., 190.
 Sv. Ignác, vyzn., 232.
 Sv. Isidor, bisk. a uč. círk., 204.
 Sv. Isidor, rolník, 213.
 Sv. Jakub Velký, 230.
 Sv. Jan Bosko, 189.
 Sv. Jan a Pavel, 221.
 Sv. Jan z Boha, 198.
 Sv. Jan z Damašku, 202.
 Sv. Jan Eudes, 237.
 Sv. Jan Evangelista, 21.
 Sv. Jan Kapistrán, 203.
 Sv. Jan z Kříže, 263.
 Sv. Jana Křtitele narození, 220.
 Sv. Jana Křtitele stětí, 240.
 Sv. Jan Maria Vianney, 234.
 Sv. Jan Nepomucký, 213.
 Bl. Jan Sarkander, 199.
 Sv. Jan Zlatoústý, 188.
 Sv. Jeroným, 247.
 Ježíš Kristus Král, 255.
 Sv. Jiljí, 241.
 Sv. Jindřich, 227.
 Sv. Jiří, 206.
 Jméno P. Marie, 242.
 Nejsv. Jméno Ježíš, 25.
 Sv. Joachim, 236.
 Sv. Josafat, 262.
 Sv. Josef Kalasanský, 239.
 Sv. Josef, pěstoun Páně, 200.
 Sv. Josefa slavnost, 209.
 Sv. Kajetán, 234.
 Sv. Kamila, 228.
 Sv. Karel Borom., 259.
 Sv. Kateřina, 263.
 Sv. Kateřina Sion. 209.
 Sv. Kilián, 226.
 Sv. Klára, 235.
 Sv. Klement, papež, muč., 263.
 Sv. Klement Hofbauer, 199.
 Sv. Kosmas a Damian, muč., 245.
 Krev Krista Pána, 224.
 Sv. Kříže Nalezení, 211.

- Sv. Kříže Povýšení, 243.
 Křížové dni, 134.
 Sv. Kunhuta, 197.
 Květná neděle, 94.
 Sv. Longina, 199.
 Sv. Lucie, 183.
 Sv. Ludmila, 243.
 Sv. Ludmily ostatků přenesení 263.
 Sv. Lukáš, evang., 252.
 Sv. Marek, evang., 207.
 Sv. Maří Magd., 229.
 P. Marie Dobré rady, 208.
 P. Marie jména, 242.
 P. Marie Karmelská, 228.
 P. Marie Mateřství, 250.
 P. Marie Nanebevzetí, 235.
 P. Marie Navštívení, 225.
 P. Marie Očišťování, 191.
 P. Marie Početí; svatvečer, 181.
 P. Marie Početí, 182.
 P. Marie Pomocnice křesťanů, 214.
 P. Marie Prostřednice milostí, 215.
 P. Marie růžence, 250.
 P. Marie sedmi bolestí, 203 a 243.
 P. Marie Sněžné, 233.
 P. Marie svátky, 285.
 P. Marie Ustavičné pomoci, 222.
 P. Marie Zasnoubení, 187.
 P. Marie Zjevení, 194.
 P. Marie Zvěstování, 202.
 Sv. Marketa, panna, muč., 228.
 Sv. Markéta Marie Alacoque, 251.
 Sv. Marta, panna, 231.
 Sv. Martin, bisk. a vyzn., 260.
 Sv. Matěj, apoštol, 195.
 Sv. Matouš, apoštol, 244.
 Sv. Michael, archanděl, 246.
 Sv. Mikuláš, 180.
 Sv. Mlad'átka, 21.
 Sv. Monika, 212.
 Sv. Mořic, muč., 244.
 Nalezení sv. Kříže, 211.
 Nanebevstoupení Páně, 135.
 Nanebevzetí P. Marie, 235.
 Narození sv. Jana Kř., 220.
 Narození P. Marie, 242.
 Navštívení Panny Marie, 225.
 Neděle Bílá či Provodní, 129.
 Neděle Květná, 94.
 Neděle postní první, 43.
 Neděle postní druhá, 52.
 Neděle postní třetí, 61.
 Neděle postní čtvrtá, 73.
 Neděle postní pátá (Smrtelná), 84.
 Sv. Norbert, bisk., 215.
 Nový rok, 24.
 Obecné čtení na dny svatých, 264—283.
 Očišťování P. Marie, 191.
 Obřezání Páně, 24.
 Oddavky, 286.
 Sv. Ondřeje, apoštola, svátek, 178.
 Sv. Ondřeje, apošt., svatvečer, 177.
 Sv. Ostatků, 260.
 Památka sv. papežů, 264.
 Pašije podle sv. Jana, 116.
 Pašije podle sv. Lukáše, 109.
 Pašije podle sv. Marka, 102.
 Pašije podle sv. Matouše, 95.
 Sv. Pavla obrácení, 187.
 Sv. Pavliny, 215.
 Sv. Petr Damiánský, 195.
 Sv. Petr Chrysologus, 180.
 Sv. Petr Kanisius, 208.

- Sv. Petra Nolaska 189.
 Sv. Petra a Pavla, apošt., svátek, 223.
 Sv. Petra a Pavla, apoštolů, svatvečer, 222.
 Sv. Petr v okovech, 232.
 Sv. Petra Stolec, 184 a 194.
 Početí Panny Marie, 182.
 Pohřbu den, 287.
 Pohřbu výročí, 287.
 Sv. pomocníků čtrnáct, 218.
 Popeleční středa, 39.
 Posvěcení chrámu, 285.
 Povýšení sv. Kříže, 243.
 Přenesení sv. Ludmily, 263.
 Přenesení sv. Václava, 197.
 Přenesení sv. Vojtěcha, Gaudenia a pěti bratří, 239.
 Sv. Prokop, 225.
 Proměnění Pána Ježíše, 233.
 Prosebné dni, 134.
 Sv. Rafael, archanděl, 253.
 Sv. Robert, 213.
 Sv. Rodina, 27.
 Sv. Roch, 237.
 Rozeslání sv. apoštolů, 227.
 Sv. růžence bl. P. Marie, 250.
 Sv. Řehoř, papež, 199.
 Sedm bolestí P. Marie, 203 a 243.
 Seslání Ducha sv., 139.
 Sv. Scholastika, 194.
 Sv. Sigmund viz Zikmund.
 Sv. Silvester, 23.
 Nejsv. Srdce Ježíšovo, 148.
 Neposkvrn. Srdce P. Marie, 237.
 Sv. Stanislav, biskup., muč., 212.
 Sv. Stanislav Kostka, 261.
 Stětí sv. Jana Křtitele, 240.
 Stolec sv. Petra v Římě, 184.
 Stolec sv. Petra v Antiochii, 194.
 Středa Popeleční, 39.
 Suché dni adventní, 12.
 Suché dni postní, 47.
 Suché dni svatodušní, 142.
 Suché dni zářijové, 165.
 Svatodušní Hod Boží, 139.
 Svatvečer Narození Páně, 16.
 Sv. Šimon a Juda, apošt., 254.
 Štědrý den, 16.
 Sv. Štěpán, král, 241.
 Sv. Štěpán, prvomuč., 20.
 Sv. Štěpána nalezení, 233.
 sv. Terezie, 251.
 Sv. Terezie od Ježíška, 249.
 Sv. Tomáš Akvinský, 198.
 Sv. Tomáš, apoštol, 183.
 Sv. Tři Králové, 26.
 Nejsv. Trojice Boží, 146.
 Umučení Pána našeho Ježíše Krista, viz Pašije.
 Úmrtí den, 287.
 Úmrtí výročí, 288.
 Sv. Václav, muč., 245.
 Sv. Václava přenesení, 197.
 Vánoční Hod Boží, 16.
 Sv. Vavřinec, muč., 234.
 Veliký pátek, 115.
 Sv. Vendelín, 253.
 Sv. Vincenc a Anast. 187.
 Sv. Vincenc a Paulo, 228.
 Sv. Vít, muč., patron český, 218.
 Sv. Vojtěch, bisk., muč., 205.
 Sv. Vojtěcha přenesení, 239.
 Sv. Wolfgang, 255.
 Sv. Voršily, 253.
 Všech svatých svátek, 256.
 Všech věrných zemřelých, 257.
 Blah. Zdislava Berkovna, 215.
 Zelený čtvrtek, 114.
 Sv. Zikmund, 211.
 Zjevení Páně, 26.
 Zvěstování bl. P. Marie, 202.